

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Iohannis Cassiani de institutis coenobiorum libri XII - Cod.
Aug. perg. 87**

Cassianus, Johannes

[S.l.], [9. Jahrh.]

[urn:nbn:de:bsz:31-62667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-62667)

libri cassiani
monachi
notuarum
et
regiarum

Reichenau
LXXXVII
Cassian

LXXXVII

D

ORVI IN VERBIS

D

ORVI IN VERBIS

M

Alreda

pbacia

Inscripta patrum

IN HOC CORPUS CON

TINENTUR LIBRI DU

ODICIM. QUOS CASSI

ANO AUCTORE EDITO

NOUIMUS. IDEST DE

HABITU MONACHI

ET DE CANONICO. DE TURBATIONE

ET DE CANONICO. DE TUR

NARUM ORATIONUM

ET DE INSTITUTIS RE

LIQUIBUS. ET DE

OCTO PRINCIPALI

BUS VITIIS

PRAEFATIO SEQUIN

TIS QUITIS

2
Uleris instrumentum nar
rat historice sapientis
simum salomonē. post
acceptam diuinitus sapi
entiam. prudentiamq;
multam nimis. & lectitu
dinem cordis quæsi hære
nam maris innumerabile.
Ita ut dñi testimonio nul
lus ei similis r. & ro ab istis tē
porib; & c. tritisse. neq; post
eum surrecturus ei se di
cat. Illud magnificentū dño
templum & struere cu
pientem. alienigenæ regis
tyri. auxilium poposcisse.
qui misso cedse hīram. filio
mulieris uiduz. quæ q̄d
diuina sapientie sugge
rente. p̄elcerum intē
plo dñi. uel in seceris uasib;
moliebat. ministerio ei
ad dispositione perfecit.
Siergo ille uniuersis regnis
terre sublimior princi
patus. & israhelici gene
ris nobilior & excellenior
q; progenies. ille q; sapien
tie diuinitus inspirata.
que cunctorū orientaliū.
& egyptiorum disciplinā

& instituta superabat. nequa
qua pauperis. atq; alibi gene
uiri consiliū dedignat. Rē
te & licet tu his eruditus &
emplis beatissime peccata cas
tor. uerum ac rationabile
dō templum. non lepidib;
insensibilib; . sed sanctorū
uiderum congregatione.
nē. temporale & corrupti
bile. sed & sēnū ac impugnabi
le. edificare disponens. Uicē
& licet p̄diosissima dño cu
piens conserare. non muto
aurum & cello. argentiue con
flata. que post. rē babilo
nius capite. concubinarum
suarum ac principū deputat
uoluptati. sed animab; sanc
tis. que innocētie iustitia.
& castitatis integritate ful
gentes. regem xp̄m in semel
ipsis circumferant. cōmo
ranlem. egenum me. om̄q;
& parte pauperrimū. ad cō
munionē tanti operis digna
ns. accersire. In prouincia
si quidem coenobiorū septi
orienclēliū maximeq; egypti
uorū uolens instituta fun
dieri. cum sit ipse cunctis uir

tutib; scilicetq; perfectus.
& uniuersis ita refectus diuisis
spiritalib; . & p̄fectionē que
rēlib; . satis abunde q; non mo
do tuus sermo. sed & sic sola uita
sufficiat ad exemplum. me
quoq; elinguem. & p̄cupere
sermone atq; scilicet. ut ali
quid ad exemplum tuum de
siderii. de mōpice sensus mei
conferam. poseis. p̄cipisq;
ut instituta monasteriorū.
que p̄ egyptū ac palestīnam
custodiri consp̄xim. ita ut
ibi nobis a patrib; tradita sint.
qua uis imp̄cto digerā fu
lo. non leporem sermonis
inquirens. in quo ipse ad p̄
me es eruditus. sed sancto
rum simplicem uitā. simpli
ci sermone. fratrib; in nouel
lo monasterio tuo cupis
& planari. Cuius rei quantum
me pius cerdor desiderii tui
prouocat oboedire. tantū
multiplicet aestuū mole.
uolentem obtemperare.
dē terreni. Primū. quia
nē uite mee ita ac quipe
ranl merita. ut confidam.
me tam arduis. tam obseu

ruf. tam secretas. digne pos
 se animo ac mente comple
 ti; Secundum. quod ecc. que a
 publice nra inter eosdem e
 stituti. atq; ipsorum incita
 ti cotidianis ced hostationib;
 & exemplis. ut cogere temp
 tauim. ut didicim. uel uisu
 pcepimus. minime iam possu
 mus ad inlegrum r. & linbre.
 Tot annoru circulis ab eoru
 confortio. & imitatione c
 uestationis abstracti. Pre
 sestim. cum harum rerum
 ratio. nequaquam possit o
 tiosa meditatione. doctri
 naq; uerborum. ut tridit
 intellegi. uel memoria con
 tineri; Totum namq; in so
 la experientie. usq; consis
 tit. & que admodu tradi
 nisi ce b. & p. non quibunt.
 ite ne p. quidem uel in
 tellegi. nisi ce beo qui ea pari
 studio ac sudore adpreh
 dere eleborauerit possunt.
 Que tamen. si conlatione iu
 gi spiritaliu uiroru. frequen
 ter discussa non fuerint. &
 polita. cito rursu m. & in
 curia dilabunt; Testio. qia

id ipsum. quod ut cuq; n. pro
 merito rei. sed pro presentis
 teporis statu possim remi
 nisci. imperitior sermo. con
 grue n. ual. & explicare;
 Huc accedit. quod sup. hec. re.
 uiri. & uice nobiles. & seimo
 ne. scientiaq; p. & electi. mul
 tiam opuscula desudat.
 Scm. b. & hieronimu
 dico. aliosq; n. nullos. quoru
 anterior. sciscitanlib; fra
 trib; sup. diuersis instruat
 ut questionib; non solu fec
 cundo. uerum & licem diuina
 rum scripturarum testimo
 niis. copioso seimone respon
 dit. Alius uero. non solu suo
 elucubratos ingenio edidit
 libros. uerum & uice gr. & ce lin
 gua digestos. in latinu uestit
 eloquium. Post quoru tam
 & uberantia eloquib; ce
 flumina. possem n. in m. & to
 presumptionis notari. sia
 liquid stillicidii huius infer
 re temptassem. nisi me
 h. & fiducia tue sanctitatis
 animar. & & sponso. Quod
 ut tibi h. nuge forent. accep
 te. qualer cuq; sum. ut ecc.

congregationi fr̄um in no-
uello. tantum monasterio
comorantū. deputat̄es. qui
si quid a nobis minus forsitan
caute prolaxū fuerit. & pie
relegant. & cum uenia indul-
gentiore. susceperint. si de
potius mei sermonis. quā ue-
nustate eloqui requiren-
tes. Quia propt̄ beccatissime
peccat. unā cum religionis
& humilitatis exemplar. tu-
is precib; animatus. scdm
uise ingenii mei. opus quod
iniungis cōd̄ gredier. & ecc-
que omnimodis intacte
selecc̄ sunt ab conteriorib;
nr̄is. utpote qui cudit ap-
tius quam & pestice descri-
bere temptauer̄. uelut ru-
di monasterio. & in ueritate
sitientib; intimabo. n̄ & pla-
ne mirabilium dī signorūq;
narrationē. studebo con-
tētere. que quamuis mul-
ta p̄ seniores nr̄os. & incredi-
bilice non solū audierim. ue-
rum & iam sub obtutibus
nr̄is persp̄xim̄ impl̄ & ecc-
Tamen his omnib; p̄ & ler-
missis. que legentib; p̄ & ler-

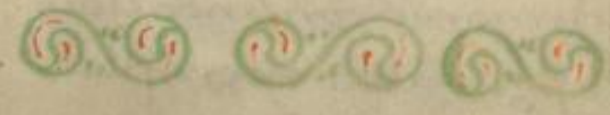
admirationē. nihil amplius
ad instructionē perfecte
uite conferunt. instituta
eorum tantū modo. ac mon-
teriorum regulas. maxi-
me q; principalium uitiorū
que octo ab eis designantur.
origines & causas. curatio-
nes. que scdm traditiones
eorū. quantum dño adiuu-
te potuer̄. fideliter & pli-
caye conlendam; Propositū
si quidem mihi ē. non dem-
ralib; dī. sed d̄ & cor̄ & cōtione
morū nr̄orum. & consum-
matione uite perfecte.
scdm ecc que a seniorib; nr̄is
nr̄is accepim̄. peccata dese-
rere. In eo quoq; tuis p̄-
ceptis satis fecere studebo.
ut si quid forte. n̄ scdm ty-
pū maiorum. antiquissima
constitutione fundatum.
sed pro arbitrio unius cuius-
q; institutū. ut diminutū ut additū
in istis regionib; comproba-
uer̄. Scdm ec̄ quā uidi-
mus monasteriorum re-
gulam. p̄ egyptum ut p̄ ales-
tinam antiquitus funda-

torum. fidei sermone ut
adiciam ut rēcidam; Nequa
qua enim credis rationabilius
b; quippiam ut perfectius
no uellam constitutionem
in occiduis gēllcerum parti
b; sepe perire potuisse. quā
illec sunt instituta in quib;
ab exordio predicationis
apostolicæ. et sanctorum ac spiri
tūlib; patrib; fundata mo
nasteria ad nos usq; perdū
rant; Illam sane moderati
onem opusculo huic inser
serere presumam. ut ecque
scdm egyptiorum regulā.
sibi pro cōspertate aerum.
sibi pro difficultate ac di
uinitatem eorum. impossi
biliter in his regionib; ut du
ra ut cerdua comprobare
sūt. institutis monasterio
rum. que per palestinam
ut mesopotamiam habent.
aliquatenus temporem.
Quicquid si rationabilis possibi
lium in bisura seruatur. ecc
dem obseruantiæ perfectio
ē. & licet in impari fecultate.

FINIT PRÆFATIO

**INCIPUNT CAPITULA
SEQUENTIS LIBRI.**

**INCIPIT LIBER PRIMUS
DE HABITU MONACHI
PRÆFATI AUCTORIS**

He institutus a regulis monasteriorum dicitur unde compendiosius donante dō. quā se ipso habitu monachorum. summi scordium; quorum in lenore cultum. consequent tunc potest exponere: cū exteriorē ornatum. sub oculorū depixerim obtutib; ; Itaq; monachū. ut militem xp̄i. in p̄cinctu semp belli positum. accinctis lumbis iugiter oportet & incedere; Hoc enim habitu. & sic illos ambulare. qui in ueteri testam̄to professionis huius funda uere primordice. Helia scilicet & heliseum. diuinarū scripturarū auctoritate monstrat. ac deinceps. principes auctoresq; testamenti noui. Joh̄annem uidelicet. p̄trū & paulum. ceterosq; eidem ordinis uiros. recte in ^{cessisse} cognoscimus; Quorū prior. qui in ueteri testam̄to uirginitatis iam flores. & castimonie continet. legi prefigurabat exemplē.

Cum fuis & cedno missus ad insepandos nuncios ochozie sacry legi regis isrl. eo quod egritudine prepeditur. sup statu salutis sue. beelzebub dñm accydon consulete destinass&. Et idcirco eis occurrens idem prof&cc. descendum del&cto ei in quo conciderat de negcess&. d&cu ben tiregi & posita uestitus q̄a litate. comp̄tuse; Reuersor enim ad senuncios. ac referentes sibi proph&se sententiam. sciscitatus. e. cuius ess& figure & habitus uir qui occurriss& eis. & locutus fuis& huiuscemodi uerbec. Uir inquit pilosus. & honapelicice accinctis renib;. Ex q̄o habitu. confestim r& contēplatus hominē di. archelict herbitē; Zona uidelicet. iudicio. & hirsuti in cultuq; corporis specie. uirū di indubitanter agnoscent. eo quod istud ei inter tot israhelici populi milice comoranti. cultus proprii. uelut quoddam impressum speciale signum. per p̄uō cohereret &

De iohanne quoque: qui uelens
 noui que testamenti. uelut
 quidam sacratissim' limes.
 finis inritumque processit.
 ita & in angelis tanarrante
 cognoscimus; Ipse cum iohan
 nes: hanc bebat uestimentu
 depilis camelorum. & hona
 pelliciam circa lumbos suos.
 Petro & sic in custodia
 carceris ab herode d' rufo.
 & ceteris die postera p
 ducendo. angelo ad sisten
 te precipit; precipere &
 calciare caligis tuis; Quod
 ut fecerit & nequaquam mo
 nuisset & cum angelus di. nisi
 uidisset & cum xbre fectioe
 nocturne qui & paulis p
 defecta membra solite cin
 guli obstrictione locasse.
 Paulum quoque: ascendenle
 hierosolimam: & protin' ceu
 de in uindamittendū. a
 gabur prophete repperi
 ens cesaree sublato ei cin
 gulo ligens suas manus & pe
 des: ut gestu corporis sui
 passionis ei prefiguraret
 iniurias: ait; Hecbe dicit sps
 scs; uirum cuius e. hona h'c.

sic alligebunt iudei in hieru
 salem & tradent in manus
 gentium; Quod utique: a profe
 ta profertur minime potu
 issit & dicitur uirum cuius est
 hona h'c. nisi pcculus eam
 lumbis suis in desinenler so
 litur fuisse & apteere; **II**
Uestis quoque: sit monce chi.
 que corpus conlegat tantu.
 ac repellat uesecundiam nu
 ditatis: & frigoris & undat
 iniuriam: non que semina ha
 uantatis aut elationis enu
 tyat. Itc eodem apostolo
 predicante. hanc benlescu
 alimenta & operimenta
 hic conuenlisimus; Operi
 menta in quibus: d' latus
 exemplarib: non proprie
 conlinetur. Id est que cor
 pus operiant tantum. n' qe
 amictus gloriabilem dant.
 Ita uilice. ut nullce coloris d
 habitus nouitate. inler cble
 s' huius propoti uiros ha
 beent insignia. Itc studio
 sis accuracionib: aliena: ut
 nullis rursus sint affleta
 tis p incuria sordib: d' colora;

operimenta

postremo sic ab huius mundi
separentur ofnati. ut cultui
seuiorum di. in omnib: comu
nia p seuerent. Quic quid
enim inter famulos di. pre
sumit ab uno ut peccatis. nec
catholice p omne corpus fra
tesnitatis tenetur. aut sup
fluum aut elatum e. & ob
noxium iudicandum. magis
q: uanitatit sp specimen. quam
uistutit ostentat. Et idcir
co hęc que ^{nec} a uerbis sanctis.
qui huius professionis fun
damta iecerunt. neq: apa
trib: nri. temporit. que eoru
p successionet instituta
nunc usq: custodiunt. tradi
ta uidimus & exempla. ut sup
flua & inutilia. nos quoq: re
suscitose conuerti. Quam ob re
ciliam uestem. uelut circū
sp & tam cuneis atq: notabi
le. & que & hoc ipso non solū
nulla spiritui possit emolu
menta conferre. sed & licet
elationit concipere uanitatē.
Queq: ad necessarii operit & er
citium. in quo monachum se
p impigrum & pedritum q: o
post & incedere. inhabilit atq:

in peccatis. omnimodis refuge
runt. Quod si quosdam hoc a
mictu circū datus. audimus
prohibiles & stritisse. non &
eo nobis monasteriorum est
regula sanitienda. uel antiqua
sanctorum patrum sunt p
turbanda decrta. Quod pau
ci presumenles. aliorū. uistu
tum priuilegione in his qui
dem que non sedm catholica
regulam ab eis usurpata sunt.
reprehendi debere credunt.
Generalit namq: omnium con
structionit. peccatorum n de
ber preponi. nec preiudicare
sententia. Illis enim debem
instituit ac regulit indubita
tam fidem. & in discussam o
boedientiam p omnia com
dare. Non quod paucorum
uoluntet inlulit. sed quas
uultustat tanlorū tempore.
& innumetitas sanctorū
patrū. concordit definitione
in posterum propagant.
Nec hoc sane preiudicare nob
debet ad cotidiane conuerti
onit exemplū. quod ut iora.
sacilegus r & isrt. ceteris
hostium circum septus. scit

sic ueste cilicium habuisse p
 hibetur intrinsecus: ut quod
 nimirum admittitur diuinitatem
 quam que in eos inlata fuerat
 per prophetam cilicium aspen
 tate uelatisunt. Cum & ille
 ita intrinsecus latenter in
 ductus eo fuisse monstratur
 ut nisi scisso de super indumento.
 a nemine prorsus potuisset
 intellegi. Et isti eo tempore
 operibus cilicium sustenta
 runt. quo cunctis super immi
 nentibus euestione lugen
 tibus: eodemque amictu circū
 datis nullus possit a quo qua
 ostentationis notari: quia
 nisi insolens sit diuinitatem
 offendit equaliter. ¶ III
 Sunt praeter ea quaedam in ipso e
 gyptiorum habitu. non tan
 tum ad curam corporis. quan
 tum ad morum formulam con
 gruentiam quo simplicitatis
 & innocencie obseruantia.
 & iam in ipsa uestitus quali
 tate teneat. Cucullinaque
 per paruis usque ad ceruicem
 humerumque dimissis confixa
 que capita tantum conlegant.
 in desinenter diebus utuntur

De uiculis: nullus

ac nobilitate: Scilicet ut innocen
 tiam & simplicitatem paruu
 lorum iugiter custodire.
 & iam imitatione ipsius ue
 laminis commoneantur.
 qui se uesti ad in famulam xpi.
 cunctis horis cum affectu
 ac uirtute decantant; Dñe.
 non est exaltatum cor meum.
 neque elati sunt oculi mei. ne
 que ambulavi in magnis. neque
 in mirabilibus super me. Si non
 humiliter sentiebam. sed ex
 celtaui animam meam. sicut
 quod ab lactatum est. supra
 terram suam. ¶ IIII
 Colobis quoque lineis induti. que
 tunc ad cubitorum ima per
 tingunt. nudos de reliquo
 circumferunt. Ut am
 putatos habere eos alius.
 & operamundi huius sugge
 rat abscisio manicarum.
 & ab omni conuestatione ter
 rena mortificatos eos ue
 laminis linei doceat indum
 tum; Audiantque per hoc a
 postolum cotidie sibi dicen
 tem; mortificate membra
 uera que sunt super terram;
 Illud quoque ipso habitu pro

testante; mostui enim estis.
& iuxta uera absconditoe cum
xpo indo; Et uiuo au iam non
ego uiuit ues in me xps mihi
q: hic mundus crucifixus e.

v & lego mundo;

analabus

Gestant & licem resticulces du
plices laneo plexces sub temi
ne quas græci ANXABOYC uo
cunt. Nos uero succinctoria
seu redimicula ut proprie
rebrachiatoria possumus
appellare; que descendencia
psumma ceruicis. & lateri
b; colliduisa utrarūq; alax
sinus ambiunt. atq; hinc in
de succingunt. Ut constringen
gentice latitudinem uesti
mentis ad corpus contrahant
atq; coniungant. Et ita con
strictis brachiis impigri
ad omne opus & explicitiq; red
dant. Illud apostoli precep
tum studentes omni uirtu
te complere; quia non solum
mihi. sed & licem his qui meū
sunt. ministrauerunt ma
nus istis. Neq; gratis panē
ab aliquo manducauim. sed
in labore & factigatione noc
te & die operantes ne quem

urim grauectemus. Et si quis
non uult operari. ne man
ducat;

Post hec & angusto palliolo
tam amictus humilitate
quam uilitatem prædic
pendium q; sicut tales collapa
nter atq; humectate gunt.
Que nec fortes. tam nro qua
iporum nuncupant eloquio.
Et ite planiticarum atq; byr
rorum prædicte simul ambi
tionem q; declinant;

VII
Ultimum e. habitus eorum.
pellis ceprince. que melotis
uel pera appellatur. Et hoc
culus; que gestant ad imita
tionem eorum. qui profes
sionis huius præfigurauit
Lineas in ueteri testamto;
de quib; apostolus: circuer
inquit in melotis. pellibus
caprinis; egenles angustia
adflucti. quib; dignus non e
rat mundus; insolitudinib;
errantes. & montib; & spe
luncis. & in cauer nis terre;
Qui tamen habitus pellis ca
prinae. significat mostifica
ta omni p&ulante casnali
um pccisionum. debere eos

Melotis:

in summa iustitiam graui
tate consistere. N& quicquid
p&culcum ut calidum iuueni
tutis ac mobilitatis anlique
in eorum corpore resideat;

Nam & becculum gestat se eos
dem uiros. & licet helis&ur qui
un& scriptis. & doc&. cum dicit
ad i&zi puerum suum mit
tent&im ad suscitandum fi
lium mulieris; Tolle bacul&
m&im. & currens uade pone
&im sup& faciem pueri ut ui
uat; Quem utiq; non dedit &
ei proph&ta gestandum. In si
cum manusua solit&us ess&
iugiter circum ferre; Cuius
gestatio. spiritalit& mon&
nun& qua& debere eos in l&er tot
oblatrans uitorum canes.
& inuisibiles spiritalium ne
quitiarum bestices. in & m&er
incedere; De quib; becc&us
dauid liberari postulat d⁣
n& reced&er d&ne bestis anim&
confitentem tibi; sed in rubi
tes ecc& r& undere ad crucis
signaculum. ac longius pro
pulsare. atq; ad u&str&um se
s&u&nt&er iugim& m&oria dom
nic&e passionis. & im&itatione

illius mortificationis & tin
guere;
Calciamenta ues&. uelut in
dicta & angelico p&cepto
r&cus&nt&er; cum in firmiteer
corpore. ut matutinus hiem&
rigor. & meridiana estus
feruor & eger&nt. Tant&um
do g&cllicis. suos mununt pe
des; hoc in l&er p& r&con l&er usu
ecc&rum. ut dominica p&missi
one signari. ut si in hoc mun
do constituti. cura & sollici
tudine carnis huius. omnim&
dit & uti esse non possumus.
n& c&bea penitus p& r&ualem
absolui. saltem occupatione
l&u&. & implicati&one tenui.
n& cessit&te corpore & p&lice
mus. Ne uel anime n&re pedes.
qui & p&dit& ad spiritalem
c&str&um. & p&dicandam eu
angelii pacem. semper esse
deben& parati. quib; post
odorem unguen&lor&u xpi
c&str&um. Et de quib; de dauid.
cu& curri inquit in s&iti. & hie
remices. ego a&u non labora
ui. te sequens. mortific&nis se
culi huius curis patiamur in
uolui. De his scilic& cogit&

de caliametis

tes: que non ad suppleendam
necessitatem nature. sed
ad superfluum noxiamq;
p^{er}tinens uoluptatem; quod
ita implebim^{us}. si scdm ap^{osto}
tolum. castis curam feceri
m^{us} in desideris; Quib^{us} tam
gallicis quam licito u
tatur. utpote d^{omi}ni mandato
concessis. nequaquam tam
pedib^{us}; ecc^{lesi} in herere p^{er}mit
tunt. cum accedunt ad cele
brande & percipienda sec
cro sc^{ri}pta mysteria. Illud
est imanes. & licet scdm li^{ber}
teram custodiri debere: qd
dicit^{ur} ad moysen ut ced^{er}e i^{esu}
filium nau^e; solve corrigiam
calciamenti tui. locus enim
in quo stas. terra sc^{ri}a est;
Habedicta sint. nequid p^{er}bler
misse de egyptiorum ha
bitu uideamur; ceterum a no
bis tenenda sunt illa tantu
modo. que uel locorum situs.
ut pro uin^{is} usus admittit;
Nam neq^{ue} gallicis nos. neq^{ue} co
lobis. s^{ed} una tunica esse con
ten^{er}et. hiemis p^{er}mittit aspe
ritas; & paruissimi cuculli
uel amen. uel melote gestatio.

derisum potius quam edifica
tionem. illam uidentib^{us}; com
parabit; Quapropter illa
tantum que superius come
morauim^{us}. queq^{ue} sunt & hu
militati professionis n^{ost}re.
& qualitati aerum congru
bilis. a nobis quoq^{ue}; affectan
de censem^{us}. Ut omⁿⁱ summa
n^{ost}ri uestitus. non in nouitate
habitus qui possit offendi
culum hominib^{us}; seculi huius
in ferre. sed honesta multi
tate consistat;
XI
His itaq^{ue}; uestimentis x^{risti} mi
les indutus. nouerit prius ob
id se cinguli constrictione
munitum. ut ced^{er}e uictor
usus & operam^{us} asterium
solum mobile promptus. sed
& iam ipso habitu semp^{er} spe
ditus incedat. Tantum naq^{ue};
feruibilior. circa spiritalium
profectum. ac diuinarum
rerum sc^{ri}ptura. cordis puri
tate probabit^{ur}. quanto fue
rit ergo oboedientie stu
dium operisq^{ue}; deuotionis;
Secundo cognoscat. & iam in
ipso habitu cinguli. in esse
paruum qd esse exp^{er}itur.

sacramentum; Accinctio tñ
lumborum. & ambitus pellis
emostue. significat & in mor-
dificationem circum ferre
membrorum. in quib; libidi-
nis atq; luxūrie seminaria
conlinentur. & in angelicum
illud mandatum quoddicunt.
si nllumbi ur̄i p̄cincti.
Apostolica inler p̄dicatione.
ingeris ibi semp̄ inllegens.
mofificatione scilicet & membra
ur̄a que sunt sup̄ terram.
fornicationem. immunditi-
am. libidinem. concupiscen-
tiam malam; Ideoq; illos th̄-
tum modo legim̄ in scrip-
turis sc̄nctis singulo fuis-
se p̄cinctos. in quib; semi-
naria cōitus inueniuntur
detincta; Quiq; illud beati
decaud eloquium. op̄e ac
uirtute dēcanant. quicē
factus sum sicut uter in pru-
ma. eo quod erēca medulli-
tis casne uitiorum. emor-
tuan̄ deterioris hominis
cūtem. sp̄s uirtute dēsten-
dant; Et t̄deit̄ eo. in prima
significan̄ter adibit. quod
scilicet & nequaquā fuerint

solae cordis mofificatione
conlenli. uerum & in dete-
rioris hominis motus. & ip-
sius naturae in cōnliua. conli-
nētie pr̄uina det̄inētes
accedente. habuerint conge-
lāte. Nullum uicm dū ta-
p̄ccati. in suo mofitēdi cōspo-
re sustinētes. n̄ det̄estan-
tes casnem. sp̄ritui repug-
nantem.

**EXPLICIT DE HABITU MO-
NACHI LIBER PRIMUS;
INCIPUNT CAPITULA SUB-
SEQUENTIS LIBRI SECUNDI.**

Duplici igitur hoc quod diximus
 in singulo christi miles accen-
 tus: inlerim quomodus ca-
 nonicarum orationum psalmo-
 rum que sit in partibus: oribus
 a sanctis patribus antiquitus
 statutus agnoscat; De quali-
 tate uero eorum uel que ad
 modum orare secundum aposto-
 li sententiam sine intermissi-
 one possimus: suis in locis cum
 seniorum conlatione coepe-
 rimus exponere: quantum dominus
 donauerit profertur.

Multos necque per alios con-
 perimus regiones pro captu
 mentis super habentes quidem
 ut ait apostolus zelum dei
 sed non secundum scientiam: super
 haec re diuersos typos ac regu-
 las ibidem & constituisse; Qui-
 dam enim uicinos sibi trice-
 nos psalmos: & hos ipsos anti-
 phonarum protelatos me-
 lodis: & ad iunctione quarun-
 dam modulationum debere
 dici: singulis noctibus censuerunt
 Alii & licet hunc modum hec-
 cetera temptauerunt: nonnulli
 decem octo: & quoniam hunc modum
 diuisis in locis diuisum a

**INCIPIT DE CANONICO
 NOCTURNARUM ORA-
 TIONUM ET PSALMORUM
 MODO LIBER SECUNDUS.**

nonem cognouimus institutu.
Totq; propemodum typos ac
regulacres uidimus usurpata.
quot & licet monasteria cel
laesq; conspeximus. Sunt qui
b; in ipsis quoq; diuisis orati
onum officis. id est. testice.
s& ecc. nonceq; aduisum est.
ut scdm horarum modum.
in quib; h&e dō redduntur
obsequice. psalmorum & licet
& orationum putarentur nu
merum coequandum. Non
nullis placeat. senariū nume
rum singulis diei conuulib;
deputari. Quapropter ne
cessarium reor. antiquissima
patrum proferre in medi
um constitutionem. que
nunc usq; p totam egyptū
cedi famulis custoditur.
Quo nouelli monasterii in
xpo rudis infanzia. antiquis
simorum potius patrum
u& usitatissimis institutiōni
b; imbuetur. iii

Itaq; per uniuersam egyptū
& thebecidem. ubi monaste
rice non pro unius cuiusq;
renu& licentis instituantur
arbitrio. sed p successiones

ac traditiones maiorum.
usq; in hodie hunc diem uel p
man& ut mansura fun
dantur. Legitimum oratio
num modum. in uespertinis
conuenlib;. s& in nocturnis
uigiliis. uidimus r& len& ceri.
Non enim quisquam conuen
ticulo fratrum. sed ne sibi
quidem ipsi preesse concedi
tur. Priusquam non solum
uniuersis facultatib; suis
reddatur & eternus. sed ne
sui quidem ipsius esse sed omi
nium. ut potestatem habe
re cognoscat. Itanāq; re
nuntiam hunc mundo.
quib; lib& facultatib; ac di
uitiis pceditum. necesse ē.
coenobii commemorationem
& p&lere. ut in nullo sibi &
his que reliquit aut inlulit
monasterio. oblectetur.
Sic ob edire cunctis. ut rede
undum sibi scdm sententia
m dñi. ad in fecundiam phys
tinam nouerit. nihil sibi con
sideratione cui. ut annorū
nume& sitate presumens.
quā in seculo maniter consūp
tam se reputat p didisse.

Sed pro rudimentorum me-
rito. & tunc in nouitate. q̄a
se gerere in xp̄i militice se
cognoscit: subde se & licet
iuniorib; non mor & lux. Ope-
ris quoq; ac sudoris ad su & lu-
dinem ite subire compellit.
ut propriis manib; iuxta
apostoli p̄ceptum. cōtidi-
anum uictum. ut suis usib;
ut ad uentum necessita-
tib; p̄cerant. & fecerit ut
p̄berite possit & delicias
obliuisci. & humilitatē cor-
dis. contritione laboris ad-
quirere; Ideoq; nullus con-
gregationi fratrum p̄-
futura eligi: prius quam
idem qui p̄ficiendus est.
quid obtemperaturis oportet
imperari. oboediendo
didicerit. & quid iuniorib;
tradere debeat institutis
seniorum fuerit adhibitus;
Bene enim regere ut regis
pienles esse pronuntiant.
summūq; donum. & gratia
sc̄i sp̄ esse definiunt; Nam
neq; salutaria p̄cepta.
quempiam posse obtempe-
ranlib; p̄stituerē nisi &

qui prius uniuersis institutum
disciplinis fuerit instructus.
Nec oboedire quemquam seni-
ori posse. nisi & in qui con sum-
matus timore d̄i. & humili-
tatis fuerit uirtute p̄fectus;
Ideoq; diuersitates typorum
ac regulorum. per c̄teras
provincias c̄sumus usur-
pates; Quod plerumq; seni-
orum institutionis & per-
tes monasterii p̄esse au-
demus. & c̄bbates nos ante
quam discipulos professi.
Quod libitum fuerit statum
promptiores n̄orum in-
uenlorum & c̄gere custodia
quā & aminatam maiorum
seruare doctrinam; Sed dū
orationum modū. qui potis-
simum debeat custodiri. uo-
lumus & p̄plicare. institutis
patrum auidius p̄uocati.
Narrationem quam suis re-
seruabam locis. p̄prope-
sō & c̄cessu p̄uenim; Nunc
itaq; ad propositum reuer-
tamur;
Igitur p̄ uniuersam ut diximus
egyptum. & thebaidem. d̄o
denarius psalmodū numbr̄is.

tam ues p[er]tinis quam innocu
 ty his sollempnitatib; custo
 ditur. Itc dum taxat. ut post
 hunc. d[omi]n[u]s l[et]tione[rum] u[er]beris sci
 licet ac noui testamenti. sin
 gule subsequant[ur]. Quimodus
 antiquitus constitutus. idcir
 co per tot seta pene[re] cuncta
 illarum pro uincorum mo
 nasteria in lemeratus nunc
 usq; perdurat. Quia non hu
 mana ad inuentione[rum] statu
 tus a seniorib; affirmatur.
 sed celitus angeli magisterio.
 patrib; fuisse delatus. **V**

Jan cum in primordiis fidei.
 peccati quidem sed probatissi
 mi monachorum nomine cen
 sentur. quisi cut ab ex[em]plo mo
 rice bicengelista marco. qui
 primi alexandri[en]si urbi ponti
 fex p[re]fuit. norman suscep[er]e
 uiuendi. Non solum illa mag
 nificax et tenebant. que primi
 tus & eclesiam ut c[on]cedentium
 turbes in actibus apostolo
 rum legitur celebrasse. mil
 titudinis scilicet c[on]cedentiu
 erat cor & anima una. Nec
 quisquam eorum que posside
 bat a quid suu[m] esse dicebat.

sed erant illis omnia comuna.
 Quot quot enim possessores
 agrorum aut domorum e
 rant uendentes adferebant
 p[re]diccorum que u[er]beris
 bant. & ponebant ante pedes
 apostolorum. Diuidebat
 autem singulis. prout cuiq;
 opus erat. Uerum & licet his
 multo sublimiora cumula
 uerant. & enim secedentes
 in s[er]u[er]iora suburbiorum
 loca. agebant uitam. tanto ab
 stinens rigore districta.
 ut & iam his quierant religi
 onis & t[er]reni. stupori esset
 tam ardua conu[er]sationis
 eorum professio. Eoeni fer
 uore. diuinarum scriptura
 rum l[et]tione[rum]. orationiq;
 & operi manuū. dieb; ac noc
 tib; incubabant. ne p[er] carum
 quidem ap[er]t[ur] ut memo
 ria. nisi cl[er]ico. testio[rum] die. cor
 poris interpellat & media.
 Cibumq; ac potum. non tam
 desideratum. quam necessariu[m]
 sum[er]ent. & ne hunc quidem
 ante solis occasum. ut t[er]p[er] lucis.
 cu[m] spiritalium meditationu[m]
 studis. cura u[er]s[us] corp[or]is. cu[m]

de abstinētia
 priorum

nocte sociocent; Alii q; his
multo sublimiora p̄ficere
De quibus & licem is quominus
indigenarum relatione cog
nouit. & ecclesiastica historia
poterit edoceri; Ea igitur
tempestate cum & ecclesie il
lius primitiue perfectio.
penes successores suos ad
huc recentis memoria inui
olata durarēt. feruensq;
p̄uocorum fides. necdum
in multitudine dispersa
tepuisset. Venerabiles pa
tres. per uigili cura postens
consulentes. quinam modus
cōtidiano cultui. p̄ uniuersū
fratemitatis corpus doceri
deberet. tractaturi conue
niunt. Ut h̄greditatē pie
tatis ac peccis. & licem succes
soribus suis. absolutam ab
omni dissensionis lite. trā
mitterent; Uerentes scili
cēt. nequa in cōtidianis sol
lemnitatibus. inter uisus ei
dem cultu re consistet. dis
sonant. licet ut uari & cō
cordia. quandoq; in posterum.
erroris. ut gmulationis. seu
schismatis noxiu germen e

In illo

mitteret; Cum q; pro suo u
nusquisq; feruore. in firmi
tatis in memoraliens. id sta
tui debere censeret. quod con
templatione fidei. ac robore
sui. fecillimum iudicabat.
Parum discutens. quid ḡne
raliter plenitudini fratru
possibile esset. In quā bec
se. in firmorum quoq; par
tem maximam repperit.
Diuesisq; modis. enos mem̄sal
morum numerum institu
ere. pro animi sui uisute cer
tarent. Et alii quinquage
nos. alii sexcegenos psalms.
nonnulli ues̄. ne hoc quidem
num̄es̄ conlenli. & cōdi & im
debere censerent. Essetq;
inter eos. pro re legionis re
gulce. pie conlenlionis sanc
ta diuesitatis. Ita ut tempus
solemnitatis ues̄ptine. sacra
tissime succederet. & questio
ni. cōtidicenos orationum ri
tus uolentibus. celebrare. un
in medium psalms dño can
taturus & surgit. Cum q; se
dentibus. cum etis. ut emoris
nuncusq; in egypti partibus.
& in psallentis uerbis om̄s

cordis in lenitione defixis: un
 decim psalmos orationum
 inlectione distinctos.
 conliguis uestibus parili pro
 nunliatione canit et duo
 decimum sub alleluiae re
 spon sione consumant. Ab uni
 uersorum oculis repente
 sub tractus: quæstioni parit
 & cerimonis finem imposuit.
 Exhinc uenerabilis patrum
 senatus intellegens: angeli
 magisterio. congregati
 bus fratrum generalē canō
 nem. non sine dispensatione
 dñi constitutum. dicitur
 hunc numerum tam in ues
 ptinis: quam in nocturnis
 conuenticulis custodiri: qui
 b: llectiones geminas ad iun
 gentes: id est unam ueteris
 & aliam noui testamenti.
 tan quam a se eccs traditas.
 & uelut extra ordinariis.
 uolentibus tanlum. ac diu
 narum scripturarum me
 moriam possidere. as sidua
 meditatione studenlibus.
 addiderant. In die uero sab
 bati uel dominico. utraq; de
 nouo & ueteri testamento.

id est unam de ceptolo. ut
 abtib: ceptolorum. & cetera
 de & ceteris; Quod & ceteris
 totis quin quagenis dieb;
 fecerunt. hi quib; lectio cure
 est. sicut in bñoria scriptura
 rum.
Hec igitur predictas oratio
 nes: hoc modo incipiunt atq;
 consumant. Ut finito psal
 mo. non statim ad incurua
 tionem genuum conuertant.
 quæ admodum facim; in hac
 regione nonnulli. Qui nec
 dum bene finito psalmo. in
 orationem procumbere
 festinamus. Ad cele ritate
 missæ quantum prope
 rantes. Cuius dum uolumus
 excedere modum. qui antiqui
 tus a maiorib; statutus est.
 supputantes residuorū psal
 morum numerum. ad finē
 tendere perurgemur. De
 refectione potius lassæ cor
 poris cogitantes. quam ora
 tionis utilitatem & com mo
 deo requirentes. Apud illos
 ergo non ita est. sed antequam
 flectant genua. paulis orant.
 & stant in supplicatione.

maiores temporis parte
suspendunt. Itaque post hæc
puncto breuissimo proci
dentur humi. uelut adoran
tes tantum diuina clemē
tiam. summa uelocitate
consurgunt. Ac rursus erē
ti. & expansis manib;. eodē mo
do quo prius stantes oraue
rant. suis precib; immorant;
Humi namq; diutius procū
bent. non solum cogita
tionib; diunt. uerum & iam
somno grauius impugnant;

Quod & licet nos uerum esse.
utinam non & experientis.
& cotidiana consuetudine
nosceremus. qui sepe nume
ro hæc eadem incurua
tionem membrorum. non
tam orationis quam refec
tionis obtentu in terram
prostrati. optinemus diuti
us prolongari;

VII
Cum cū is qui orationem col
lectur. e. et terra surrexe
rit. omnes partē erigant.
Ita ut nullus nec antequam
inclinetur ille genua flecte
re. nec cum & terra surrexe
rit. remorari presumat.

Non tam securus fuisse illi.
ut conclusionē qui precē collu
git. quam suam celebrasse cre
datur;

VIII
Illud & licet quod in hæc prouin
cia uidimus. ut uno cantante.
in ecclesia psalmi rōm. adstan
tes concinant cum clamore.
gloria patri & filio & spū scō.
nusquā p omnē ori entē audi
uimus. Sed cum omnium silē
tio. ab eo qui cantat finit opal
mo. orationē succedente. hac
glorificationē. trinitati scō.
tum modo solere in lisona
terminari;

VIII
Et quia nos adorationum ca
nonicarum modum. conse
quenter institutorum ordo
prouert. quorum pleniorē
tractatum. licet & in conspatione
seniorum se seruemus. Ibidē
plenius de gesturi. cum de ecc
rum qualitate & uigilate.
uerbis eorum disserere coepe
rimus. Necesse erit tamē
reor. pro oportunitate loci.
ac narrationis ipsius. quō ta
obtulit sese occasio. & iam in
presenti pecuca presfringe
re. Ut formantes inlerim &

terioris hominis motus. & ue-
 lut quedam nunc orationis fun-
 damenta iaccientes. Minore p-
 hce & labore. cum coeperimus
 de statu interioris hominis dis-
 putare. orationū quoq; ei fecer-
 tigia construamus. Illud ante
 omnia prouidentes. ut si nos
 ab illeccerratione. quam cupi-
 mus oportune dō uolente dige-
 rere. proueniens uita nre hnt
 excluderet. ut inritia uobis rei
 presertim tam necesse sceriae. **X**
 hac opere relinquamus. quib;
 pro cordore desiderii totum
 tardum ē. Ut dum nobis huius
 commorationis tribuuntur
 induitiae. saltem quosdam tan-
 tis p-orationum lineas pre-
 signemus. quib; hi uel maxime
 qui in coenobis comorantur.
 ualeant aliquaten' informari.
 Simul & iam prospicientes. his
 qui forsitan huic tantum mo-
 do occupari libro. ad illum per-
 uenire non poterunt. ut in stric-
 tione huius. erga orationis q-
 litatem. ut & p-aster epperi-
 antur inbuti. ut quem admo-
 dum sunt de habitu & comitu
 & exterioris hominis instituti.

ritu & iam qualiter eum ad offe-
 renda spiritalia seccrifice de-
 beant exhibere. non nesciant;
 Siquidem hi libelli. quos in pre-
 senti cūdere dno adiuuante
 disponim'. ad & exterioris homi-
 nis obseruantiam. & instituti-
 onem coenobiorum. comp-ten-
 tius aptabunt. Illi uero. addit
 ciplinam interioris ac p-fecti-
 onem cordis. & anachor & ceterū
 uitam atq; doctynam. potius
 pertinebunt.
Cum igitur predictas sollemp-
 nitates. quos illi synagoga uocant.
 celebraturi conueniunt. tan-
 tum p- & lura cunctis silen-
 tium. Ut cum munum tam
 numerosae fratrum multi-
 tudo conueniat. p-ter illum
 qui consurgens p- salmum de ch-
 rat in medio. nullus hominum
 penitus cadesse credatur. Ne
 p-ecipue cum consummatur
 oratio. in qua non sputus emi-
 titur. non ex creatio obstre-
 pit. non tussis in lersonaph. non
 oscitatio somnolenta dissurtis
 malis & hiecnlib; trahit. nulli
 gemitus. nulla suspiria. & licē
 adstantes impeditura pmunt.

N

N

Nonnullæ uox absq; sacerdotis
præcem concludens au
ditur. nisi forte hæc que per
excessum mēbris claustra
oris effugerit. queq; insensi
biliter cordi obrepserit.
Immoderato scilicet atq; intol
lerabili spī feruore succēso.
dum ex que ignita mens inse
m & ipse non præualdē conti
nere. per ineffabilem quen
dam gemitum & in limis præ
toris sui condeuētib; euēpo
rere conatur. Illum uero q̄
constitutus in lepore mēbris
cum clamore supplicat. aut
aliquid horum que prædixi
mus effucib; suis emittit.
ac præcipue orationibus
preuenit. dupli citer præ
care pronuntiant. Primo. quod
orationis suæ rēdit. quod eā
uidelicet neglegenter offe
rat. secundo. quod indiscipli
nato strepitu. alterius quoq;
qui forsitan in lenius orare
potuit. intercipit sensum.
Ideoq; præcipiunt eam celeri
fine concludi. ne forte immo
ranlibus nobis in eā redun
dantia quedam spūti seu fleg

matif. interrumpat nr̄e ora
tionis excessum. Et idcirco
dum cōd huc feruēt. uelut. efau
cibus inimici uelociter rapien
de est. qui proculdubio cum sit
nobis semper infestus. Tunc
maxime adsistit infestio.
cum contra se offerre nos
præcedit dno uelle per uiderit.
Cogitationibus & diuēstis
humorib; excitatis. abducere
mentem nr̄am a supplicati
onis intentione festinant. &
per hoc eam tepe facere. a
cepto feruore conludent.
Quam obrem utilius censent.
bræues quidem orationes.
sed creberrimæ fieri. Illud
quidem. ut frequēlius dñm
deprecantes. iugiter eidem
coherere possimus. Hoc uēst
ut insidicentis dicēboli iccūla
que in fligere nobis tunc præ
cipue cum oram̄ insistit. suc
cincta bræuitate utemur.
Et idcirco ne psalmos quidē
ipsof. quos in congregatione
decanent. continuata stu
dent pronuntiatione conclu
dere. Sed eos pronuntians uer
suū. duceb; ut trib; int̄cisio

nib; cum orationum interiectione diuisos. distinctim particulatim consummant. Non enim multitudine uersuum. sed mentis intellegentia delectant. Illud totocuiuslibet scetentel; psallam spu. psallam & mente. Ideoq; utilius habebit decem uersus cum rationabili assignatione canticerum. quam totum psalmum. cui confusione mentis effunditur. Quenon nunquam pronuntiantis festinatione generatur. dum residuorum psalmorum quid decem uersus. modum numerumq; considerans. non distinctionem sensuum audientibus; studet pandere. sed ad finem synaxeos properat peruenire. Deniq; si quis piam iuniorum. ut pro feruore sps. ut pro eo quod necdum institutum est. coeperit modum decantationis excedere. psallentis progressio. senioris intercidit. Hunc scene canonicum quem pleccusu; quem dicens manusue succ in sedili quos sed & cunc. tis fecit adorationem consurgere. Illud omnimodis

13
prouidens. ne quod tedium sedentibus generetur. prolixitate psalmorum. Quaeis quid decantat. non modo per se ipsum intellegentiae fructum amittat. sed & licet p illorum cidat deliramentum. quos fatidium synaxeos. nimis & cote succ fecit incurere. Illud quoq; cepud eos. omni obseruanlice custoditur. ut in responsione alleluiae. nullus dicatur psalmus. nisi is qui in titulo suo. alleluiae inscriptione prenotatur. Predictum uersus decem canticum psalmorum numerum itcediuidunt. ut si duo fuerint. sex. si senos psallent. si tres. quatuor. si quatuor. tres. Quonumero.

nunquam minus in congregatione decantent. ac inde quantumlibet multitudo conuenerit. nunquam amplius psallunt in synaxi. quae quatuor. tres. **XII**
Hunc scene canonicum quem predixim' decem canticum psalmorum numerum. talicorporis quibus releuant. ut haec eadem congregationum

sollemnitate & more cele-
brantes. absq; eo qui dicitur
in medium psalmos surre-
rit. Cuncti sedilib; humillim;
insidentes. auoce psallentis.
omnicordis intentione dep-
decens; sic namq; ieiunus. &
operatione totius diei noctis
q; lectes eunt. ut nisi huiusce
modi refectio adiuuent.

Nehunc quidem numerum.
stantes & plene preucdeant;
nullum & enim tempus abo-
peris & exercitatione uacuum
transire concedunt. Quia
non solū ecc que diei splendor
admittit. omni instantice
manib; exercere conlendunt.
sed & sic illa operationum
genera sollicitam bñle p qui-
runt. que ne ipsius quidem noc-
tis densissime tenebre. uale-
ant impedire. Credenles se.
tanto sublimiorem spiritali-
um contemplationum puri-
tate mentis in lurtū questu-
fōs. quanto dū otius fuerint. XIII
ergo operis studium ac cebo-
ris intenti; Et idcirco medio-
citem canonicarum orationū
numerum iudicant diuinitus

moderatum. ut ardentiorib;
fide. spatium quo se uisitatiseo-
rum. infecti gētibilib; cursu &
tender^{at} & serubur. Et nihilo-
minus fessis egrisq; corporib;
minime gigner^a & ur denimi-
& late feceritidium; Ideoq; cum
fuerint orationum canonicarum
functionis & more fini-
te. unusquisq; ced suam rbeur-
rens cellulcom. quam aut so-
lus. aut cum celo. tantum in-
habitare permittitur. Que
scilicet sociabiles operationis.
uel discipulatur. & discipline
in burtio copulcaur. uel cepte
quem similitudo uisutum.
compaxem fecit; Idem rursus
orationum officium. uelut
pbculicere secerificium. stu-
diosius celebrant. Nec ulte-
rius quisquam eorum. in re-
quiem somni resoluitur. do-
nē supueniente diei splendo-
re. nocturno operi ac medi-
tationi. operatio diuina suc-
cedet;

Quem lebosem. p r gler illam
rationem. qua tota in dū
tria agnitenles. secerificium
dō defructu manū suarum

offerre se credunt. ducunt; & cecusis. cum omni obseruatione custodiunt; Quod nos quoque si perfecti studemus. eccedē diligenter conuenit obseruare; Primū. ne forte purificationem nr̄am. nocturnis psalmis & orationibus; adquisitionem. inuidus inimicus. liveness puritatis nostrę. cui maxime semper insidiatur. & in desinent infestus est. quædam somni inlusionem conlaminat; Qui post illam satisfactionem. quam pro negligentiis. & uigiliorationibus; nr̄is optulimus. & confessionis nr̄ę ueniam. per singulorum. imploratam. sollicitius nos sit tempus quietis. inueniunt. maculæ refertunt; Tunc præcipue fiduciam nr̄am dei. cere. atque enervate contendens. cum ferubilius nos cedam tendere. XIII. orationum nr̄arum puritate per uiderit. Itæ ut nūquam quos pro totum noctis spatium se uiciare non potuit. sub illius horę breuissimo tempore. de honestate conetur; Secundū. ues. quod tã

. & si nullæ teclis uerendæ diceboli emergat inlusionis. intercedens & licet purus sopor inesticum monacho. mox euigilaturus pccaturiat. Segnemque totum diem inferens menti. per totum diem spatium. uigorem eius obtundat. Ille enim; hēbet & perspicaciam sensus. & pinguedinem cordis exhauriat. que nos possit per totum diem. aduersus omnes insidias inimici. cautiores robustioresque. seruare; Quam obrem canonicis uigiliis priuante. ab eis sub iunguntur & cubie. ac maiore illis obseruatione succedunt. Ut & illæ purificationis. que psalmis. & orationibus; adquisitionem non percat. & inlenior sollicitudo. diligentius nos per diem custodituræ preparatur meditatione nocturnæ; Et idcirco eccē. cum ceditio ne operis & sequuntur. ne uelut otiosis ualeat somnus inreperere; Sicut enim nullum ferme ab eis otii tempus & capitur. ita ne meditationi quidem spirituali. finis imponitur;

Nam pcciter & exercenles cor.
poris animeq; uirtutes. & te
rioris hominis stipendice.
cū emolumentis inferioris
exsequant. Lubricis motib;
cordis. & fluctuationi cogi
tationum instabili. operū
ponderē. uelut quandam te
nacem. atq; immobilem an
choram p̄figentes. Cui uo
lubilitas ac puagatio cordis
in n̄ccc. ^{clausura} intra celle. uelut
in portu fidissimo uede
at conlineri. Atq; ite spiri
tueli meditationi tantum.
& custodia cogitationum
inlenla. non modo ad con
sensum prauē cuiusq; sug
gestionis. puigilem mentem
construere non sinant. uerū
& licet ab omni sup̄fluce. oti
osēq; cogitatione custodiat.
Itē ut quid ex quo pendeat.
hēc uē fccile possit a quo quā
discessi. id est utrum prop
ter meditationem spirita
lem. incessabile manuū opus
exercant. an prop̄t operis
iugitatem. tam p̄fclarum
sp̄s profectū. scienliēq; lum
adquirant.

Finitis igitur psalmis. & cotidi
ane congregacione. sicut su
perius memorauimus. absolu
te nullus eorum. ut admodicū
subsistere. aut se smocinari
audēt cum alio. Sed ne per
totum quidem diei spatium.
cellesuec p̄gredi. aut dese
rere opus. quod in ea soltute
exercere p̄sumit. nisi forte
cum fuerint ad officium. ne
cesserit cuiusq; operis & uocati
Quod ite ex plenā forces egres
si. ut nullce inler eos se smoci
natio penitus conseratur.
Sed sic unusquisq; opus exequit
in iunctum. ut psalmum. ut
scripturam quālibet me
morer r̄censendo. Non so
lum conspiracioni noxię. uel
consilii p̄ccus. sed ne otiosū
quidem colloquiū. ullam copi
am. uel tempus impediatur
pariter & cordis officio. in me
ditatione spiritali iugiter
occupato. Summanan. q;
obseruancia custodit. neq;
quam cum alio. ac p̄fclare
iunior es. ut ced punctum te
poris pariter substituere.
aut uspiam secessisse. ut mai

succo: inuicem tenuisse depre-
 henduntur; Siqui uero con-
 tra huius regule disciplinam
 repesti fuerint aliquid schis-
 que inter diocese sunt admisis-
 se: ut conlumaces ac p[ro]fane
 ricatores mandatorum. non
 l[ic]et culpa rei pronuntiati
 suspitioni & licet conu[er]satio
 nis. prauisq; consiliis. carere
 poterunt; Quam culpam mi-
 si in unum cunctis fratrib;
 congregatis. publica dilue-
 rint. p[ro]nitentia & orationi
 fratrum. nullus eorum int[er]
 esse permittitur;
 ane si quis pro admissio quo-
 libet delicto fuerit ab orati-
 one suspensus. nullus eum eo
 prorsus orandi hec & licen-
 tiam. antequam summisse
 in terram penitentia. & re-
 conciliatio ei & admisiue
 nice. coram fratrib; cunctis.
 publice fuerit ab abbate con-
 cessit; Ob hoc namq; tali ob-
 seruan[ti]a. semetip[s]os ab ora-
 tionis ei consilio segregant
 atq; secessant. quod exedunt
 & im. qui ab oratione suspen-
 ditur. sedm apostoli senten-

tiem trece di sateone; Et
 quisquis orationi et. antequam
 recipiatur a seniore. in consi-
 derata p[ro]b[ri]tate p[ro]motus. com-
 municate p[ro]sumpserit. com-
 plicem sed annationis eius
 efficiat. Trecedens scilicet se-
 m[et] ipsum uoluntate sa-
 tane. cui ille pro sui reatus
 emendatione fuerat depu-
 tatus. In eo ut maxime gra-
 uius crimen incurrens. qd
 cum illo si uel confabulatio-
 nis. ut orationis communio-
 ne miscendo. maiorem illi
 genese insolentia fomite.
 & conlumaciam delinquen-
 tis in peius nutriat; Pe[n]e-
 ciosum namq; sollicitu tri-
 buens. cor ei magis magisq;
 facci & indurari. N[on] & humi-
 liceri & im sin &. ob quod fue-
 rat segregatus. Et per hoc
 uel in se p[ro]pationem senioris
 non magni p[ro]ndere. ut dissi-
 mulcenter desatit facc[us]io-
 ne & uenia cogitare; **XVII**
 Si autem. cui religiosi conu[er]-
 tus comonitio. ut synax[is] tot
 cura comittit. non passim
 ut libitum e[st]. nec p[ro]ut nolite.

fuerit & perge fecerit. aut
opostumit & in somni pro
prium. & in somni cohortat.
Frater & licet. ad co. tidicenas
uigiliter & suscitare presumit;
Sed quamuis & in consubludo
diurna. hora solita & uigiliter
compellat. tamen sollicite.
frequenterq; stellaru cussu
prestitutum congregatio
nis. tempus & explorans. ced
orationum eos inuitat offi
cium. Ne in utroq; in ueniat
incautus. si uel oppressus so
no. statutam noctis. truen
grediatur horam. ut ex
dem dormiturus. atq; ad so
num festinus anticipet. Et
non tam officio spiritueli. ut
quidli omnium deseruit se:
quam requiei sue fatit fecit

XVIII se credatur.

Hoc quoq; nosse debemus. auctu
per & sabbati. que lucescit
indiem dominicum. usq; in
uesperam sequentem. apud
egyptios genua n̄ curuari.
Sed ne totis quidem quinqua
genis in diebus. Nec custo
dir & in eis ieiuniorum regu
lan. quarum rerum ratio.

suo loco in collationib; seruo
rum. cum dñs iusserit & po
netur. Nunc propositum
nobis. e. causas tantum modo.
br & in narratione pcurre
re. ne castigatum modum.
uolumen & cedat. aut ific
tidio legentem onerat.

EXPLICIT DICAMONIC
NOCTURNARU ORA
TIONU: MODO LIB II,
INCIPIT CAPITULU PRE
SENTIS LIBRI

rigorem. horum institutis

II moderantes;

Apud illos & enim haec officia que dno soluere. p distinc-
tionem horarum. & tempo-
ris inter uelle. cum admo-
nitione compulsoris adigi-
mur. per totum diei spaci-
um. iugiter cum operis ad-
iunctione. spontaneae celebra-
tur. Itaque ab eis inces-
santer operatio manuum.
priuatim p cellulas exer-
cetur. ut psalmorum quoque.
uel ceterarum scriptura-
rum meditationum. quam
penitus omittatur. Cui
preces & orationes. p singu-
la momenta miscentes. in
his officiis que nos tanlo te-
pore celebramus. totu diei
tempus assumunt. Quam
obrem. exceptis uespertinis.
nocturnisq; congregationi-
bus. nulla apud eos per diem
publica sollempnitates. absq;
die sabato. ut dominica ce-
lebratur. In quib; hora ter-
tia. sacre communis obten-
tu conueniunt. Plus enim
e. id quod incessant offerunt.

**HEPIT DICANO HICO
DIURNARUM ORATI
ONUM. ET PSALMORUM
MODO LIBER. III;**

enoc tuis no orationum
& psalmorum modo.
quinam p egyptum ha-
beatur. donan ledō. qm
tum tenur uel ingeniu nō
preualuit. arbitror & pedi-
tum; Nunc de sollempnita-
tib; testis. sextice. nonaeq;
scdm regulam monasteri-
orum palestine. ut mesopo-
tamiae. nob est differendū.
It prefatis sumus in plogo. p
flectionem aegyptiorum.
& inimitabilem discipline

quod per temporis m
terualle p soluitur; Si gra
tius uolun tcrium mun. qā
functione que canonica com
pulsione redduntur; Pro
hoc deuid quo q; gloriosius
aliquid & uultante. cum dicit;
uolun tcrie secri s cabo tibi;
Et uolun tcria oris mei bene
placere sin t tibi dñe; **III**
Itemq; impede sine. ut mesopo
tamie mones teris. ac toti
us orientis. supra die tcerum
horarum sollempnitate.
trinis psalmis cōtidie finiun
tur. Ut & orationum a s si dui
tcc. statutis dō temporib;
offeratur. & necesse scree
operationis officice. consuma
tis iusto moderamine spiri
tclib; obsequiis nullatenus
uicelen t impediti; His enim
tribus temporib; & licem da
nihelem proph & ecm. cōtidie
fenestris a p estis in cōculo.
p r e c e s d n o f u d i s s e c o g n o s c i
m u s. N e c i m m e r i t o. h e c s p e
c i e c l i u s t e m p o r a r e l i g i o s i s
s u n t o f f i c i u s d e p u t a t a; I n h i s
s i q u i d e m. p r o m i s s i o n u m p
f e c t i o s u m m a n t e s a l u t i s.

est adimpl & c. Horecanar
teftice r e p r o m i s s u s o l i m p
proph & e s s p r s e s s u p e c p o s t o
los in orationum officio con
firtutos descendisse primitu
comprobetur. Necm cū pro
elocutione l i n g u e r u m q u
abeis infusione sci sp r p r o f l u
ebat. gens incredula iudeor
obstupescens pccrner & in
ridens dicer & eos mustore
pl & os. Et cōns p & rus in med
eorum icit; uirius r e c h e l i z
& qui hebr tatis hierusalem
uniue s t i. h o c u o b i s n o t u m s i t
& c u r i b u s p e r c i p i t e u e r b e c
mecc. Non enim sicut uos p
matis. hi ebr u s u n t c u m s i t
horcedier t e f t i c e s e d h o c e s t
quod dicitur m. e. per prophe
tam iohel. E t e r t i i n n o d i
m i s d i e b; d i c i t d n s. e f f u n d a m
d e s p ũ m e o s u p o m n e m c a p n e
& p r o p h e t a b u n t f i l i u r i b;
f i l i s u r s. & i u u e n e s u r i u s i
n e s u i d e b u n t. & s e n i o r e s u r
s o m n i c e s o m n i a b u n t. E t q
d e m s u p s e r u o s m e o s & s u p
a n c i l l e s m e o s i n d i e b; i l l i e s
f u n d a m d e s p ũ m e o. & p r o
p h e t a b u n t. Q u e o m n i c e.

hora testice uidemus imple
 tee. scilicet: sp̄s uaticinatum per
 proph & cetera uenitum eodē
 tempore sup̄ cepos tolos cō
 meesse; Horce autē sex tēc. im
 macula. tēc hostice. dñi n̄r at
 q; saluator. oblectus. ē. patri.
 cruce m̄q; pro tuis mundi sa
 lute conscendens. humanige
 neris p̄ccata diluit. Expo
 licent principatus ac potes
 tates. traduxit palam. uni
 uersos. nos obnoxios atq; con
 strictos. insolubilib; cyrogra
 phi debito liberauit. Tollens
 illud de medio. & crucis sup̄
 affigens tropheo. Eadem
 quoq; horce. p̄ d̄ro. in ex celsu
 men. si uocatio genlium. per
 summisionem uccis euange
 lio. celsus delat. & purificatio
 omni genum animantium.
 in eodem consistendum. de
 lata ad h̄m uoce diuinitus
 r̄ delatur. dicens. Surge
 p̄ d̄re. occide & m̄candu ca;
 Quod uccis. quax̄ tuor in tuis de
 celo summisum. non aliud
 quax̄ euangelium designare.
 manifeste cognoscitur. Licet
 enim qucedri formi & uange

listicorum nec ratione dis
 tinctum. quax̄ tuor uideat
 habere principice. Unum
 tamen euangelii corpus. ē.
 eiusdem scilicet x̄pi nec tui
 tatem p̄criter ad detatē.
 mirabilice quoq; p̄cessionē
 q; complētens; Pulchre cū
 non ait l̄n leum. sed quccsi l̄m
 teum; Lin leum quippe. mor
 tificationis indicium est;
 Quō igitur mox̄ dominice p̄
 sionis. non humane nature
 lege. sed proprie uoluntatis
 subitur arbitrio. quasi lin le
 um dicitur; Mox̄ tuus enim
 scdm̄ cōfessionem. non ē. scdm̄ sp̄m
 mox̄ tuus. quicē n̄c derelicta
 ē. anima ei in inferno. n̄c c̄p̄s
 ei uidit corruptionem; Et
 rursum; nemo inquit. tollat
 animam meam. uel ego
 pono eam. uel in ipso; potesta
 tem habeo ponere eam. & po
 testatem habeo iterū sume
 re eam; In hoc itaq; euange
 liorum uccis. celsus delat. o.
 id est sp̄s sc̄o p̄scripto. om̄n̄s
 genles. que quondam extra
 obseruantiā legis positę. hęc
 bebentur immunde. p̄ fideli

tatem fidei confluenter. Ut
ab idolorum cultu salubriter
immolentur. atq; ad saluta
rem escam pficiant. p̄tro pu
nxit. uoce dominica defe
runtur. Hora ues̄ nona in
festis p̄n̄d̄r̄ans. in s̄tricabi
lis. t̄p̄t̄ic̄is. tenebr̄is. corus
catione sui splendoris s̄t̄m̄.
Por̄t̄isq; a s̄t̄is ei effrinḡt̄.
& ser̄es ferreas cōl̄erens.
Captiuitatem sc̄orum. quae
elocusa tenebris imm̄tis te
nebatur in festis. sc̄ubriter
captam s̄cum transub̄it
ad celos. Igneq; romph̄ec
sum motu. antiquum incolā.
p̄ paradiso p̄ce confessione
festiuit. Eodemq; hora.
cos̄nelius eb̄lur̄io. in p̄t̄ib;
solite d̄t̄ionē p̄sistens.
cōmemorationem orationū.
& elemosinarum suarum
ante d̄m̄ factam. angelo si
bi cōloquenle cognoscit.
Palceq; ei hora nona uocati
onis gentium sacramenta
panduntur. quae p̄tro in s̄
cessu mentis. hora s̄t̄ec̄ f̄ie
rant reuelata. Alio quoq; lo
co. de eodem tempore. in alti

bic̄ep̄stolorum ita narratur.
p̄tr̄us aū & ioh̄annes. asc̄n̄de
bant in templum. ad horam
orationis nonam. Quib; liqui
do comprobatur. non in m̄t̄o
asc̄n̄tis & c̄p̄stolicis uis̄.
h̄es̄ hor̄es̄ r̄eleḡios̄ obsequi
is consecr̄at̄is. a nobis quoq;
obseruati similiter op̄st̄e
Quinisi uelut lege quadam. sol
uer̄e h̄ec̄ p̄lat̄is officia.
saltem statutis temporib;
adigamur. totum diei sp̄m̄
um. obliuione aut desid̄io
occupationib; inuoluti. absq;
orationis interpellatione
consumimus. De ues̄t̄inis
aut̄m̄ sacrificiis. quiddicen
dum. quae iugiter offerri. &
in uel̄er̄i testam̄t̄o. lege
mosaica sanciantur. Nolo
causa enim matutina. & ues̄
t̄ina ues̄t̄ina cunctis die
bus in templo. lic̄ & figurat̄
hostis. & lic̄ h̄ec̄o probare
possim̄. in desinenle obla
ta. quod cedauit cantur
Dirigatur oratio mea. si ut
incensum in conspectu. uo
el̄ & oratio manū meae. & sac̄
ficium ues̄t̄inum. Quo

in loco de illo quoque: ues̄s facty
 ficio uespestino. seccratius in
 tellegi potest. quod uel ues-
 pere. ad n̄o saluatore c̄nanti
 bus apostolis traditur. cum
 inticeret & eccl̄is seccro sc̄a
 mysteria. Ut quod ipse die pos-
 tero. seccrificium uespestinū.
 in fine scilicet sc̄ulorum. ele-
 uatione manuum suarum.
 pro salutemundi totius. obla-
 tuse. patri. Quae ex t̄ntio
 manuum ei in patibulo. satis
 proprie el̄uatio nuncupat.
 Omnes enim nos in infesno ice-
 centes. el̄uauit ad celos. sc̄dm
 promissionis ei sententiam
 dicentis. Cum exaltatus fue-
 ro a terra. omnia traham
 ad me ipsum. De matutina
 ues̄s sollempnitate. & sic in il-
 lud. os instruit. quod in ipsa
 cotidie d̄c̄. an̄lecri sol̄. d̄r̄ d̄r̄
 m̄. ad te de luce uigilo. & in
 matutinis meditabor in te.
 & pre ubi in maturitate &
 clamaui. Et rursum. pre-
 uenerunt oculi mei diluce-
 l̄. ut meditarer eloquia tua.
 in his quoque horis. & iam ille
 & angelicus pater familias.

oper corias conduxit in ui-
 necem suam. Itac enim & ille.
 primo mane conduxisse de-
 scribitur. quod tempus. de-
 signat matutinam nr̄am
 sollempnitatem. Dein ter-
 tice. inde sexte. post h̄c̄ no-
 n̄ce. ad sextimum undecima.
 in qua luce fuerit hora signa-
 tur.

Sciendum tamen. h̄c̄ne matu-
 tinam. que nunc obseruat̄
 in occidentis ut maxime regio-
 nib; canonicam functionem.
 nr̄o tempore. in nr̄o q; mo-
 nasterio primitus instituta
 tam. ubi d̄ns nr̄ ih̄s xp̄s na-
 tus & uirgine. humane infan-
 tis suscipere increm̄bile
 dignatus. nr̄am quoque adhuc
 in religione teneram. & lac-
 tantem in fanlicem. sua gra-
 tia confirmauit.

Usq; ad illud enim tempus. ma-
 tutina hac sollempnitate.
 que ex pl̄bis nocturnis psal-
 mis & orationibus. post mo-
 dicum temporis interuallū.
 sol̄ & in gallie monasteriis
 celebrari. cum cotidianis ui-
 gilis pariter consummata.

reliqua horum refectio
corporum deputatis. amao
nibus nris in ubi nris; Veru cu
huc abutenles indulgentia.
neglegentiores qui ppe indu
tices somni longius protela
rent. Quippe quos cellular
progre di. ut desuis stratis
consurgere ante hora testi
am. nulla conuenlus ullius
necessitas inuita & cum
operationis iocura. tbn
pore quoq; diei. quo non nul
lus oportebat officis inhe
rere. soporis nimis & te. tospe
rent. In his pgsostim dieb;
quib; aues pestinis horis. ex
cubices usq; ced aurora uici
niam celebrantibus. nasce
batur onestior loci situdo.
Quorundam illic fratrum
ferubnium spu. quib; hoc
neglegentie genus haurit le
uiter displicer &. ced senio
ferquerelle delata. dber & u
. e. ab eis diutino tractatu. &
consolatione sollicita. ut usq;
ad optum solis. quo sine offen
sione. ut lectio pcurari. ut opus
manuum possit adsumi. fer
sis corporib; refectio con

cesset. Inuitati post huc re
legionis huius obseruanlice.
cuncti pariter esuis stratis
consurgerent. ac trib; psal
mis & orationib; celebratis.
scdm modum. qui anliquitus
obseruatione testie ut scete
trine confessionis exemplo
statutus e. & somno dem cept
fnem. & initium operationi.
aequali moderamine simul
foccerent; Qui typus licet &
occasione uideatur in ubi
& rbenlimbnoria procausa.
qua diximus statutus appareat.
tamen illum numerum que
designat beccus dicit. quan
quam spiritale quoq; habeat
intellectum. scdm lex teram
manifestissime sup pl &
septies in die licudem dixit. tibi
sup iudicice iustitie tue; Hac
bnim adibetec sollempnitae.
septies sine dubio spiritales
hos conuenlus in die facib; lbi
septies in ecc laudes dno dice
se comprobamur; Denique
hic idem typus de oriente p
cedens. hucusq; fuerit utilis
sime propicatus. in nonnul
lus nunc usq; porib; lem anli

quissimis monasteriis. quae
 nequaquam ubi tiffimas re
 gulas patrum. uiolari patiun
 tur. minime uidetur admis
 sus. Cuius sollempnitatis ratio.
 cur statuta sit uel in uisita. in
 hac prouincia nonnulli igno
 ranter. & p. l. b. l. i. s. m. a. t. u. t. i. n. i. s.
 hymnis. rursus r. b. e. s. t. u. n. t.
 ad somnum. In illam causam
 nihilominus incedentes. ob
 quam compescendam. huc ab se
 morib; sollempnitates instru
 tione. Illa namq; hora eam
 consummare festinant. qua
 negligenterioribus. minusq; sol
 licitis. rursus dormiendi red
 datur occasio; Quod omnimo
 di fieri non oportet. & sicut in su
 periore libello describeret.
 aegyptiorum synaxin. p. l. b. i. s. v. i.
 ur & posuimus. Ne purificati
 onem nrām. confessione sup
 plici. & an. t. e. l. u. c. a. n. i. s. o. r. a. t. i. o. n. b;
 adquisitam. ut emergens qe
 dam redundans humorum
 naturalium polluat. ut illu
 si corrumpat inimici. Ut
 cepte intercedens & uic. m. p. u.
 ri ac simplicis somni refec
 tio. interrumpat spī nosty

feruorem. ac tepe factos som
 ni. totopore. per totum diei
 spatium. in estes deinceps igna
 uosq; traducat; Quod egypt
 ti ne incurrant. & quidem
 cum soleant ceteris temporib;
 & iam an legallorum cantū
 consurgere. missa canonica ce
 lebratae. usq; ad lucem post
 haec uigiliter & tendunt.
 Ut eos sup ubiens lux matuti
 na in hoc feruore spī re ppe
 riat constitutos. ac pro tum
 diei tempus ferubiores. sol
 licitioresq; custodiat. Pre
 paratos eos suscipiens ad con
 flictum. & contra
 consultationem diceboli. noc
 tuiharum & exercitio uigilia
 rum. ac spiritali meditatio
 ne firmatos;
 Illud quoq; nosse debem. nihil
 Janis seniorib; qui hanc eandē
 matutinam sollempnitatem
 addidit esse consuerunt. de
 antiqua psalmorum consue
 tudine immutatum. sed eodē
 ordine missam quo prius in
 nocturnis conuerti. perpe
 tuo celebratam; Etenim ym
 nos quos in hac regione ad

matutinam excepere solle
mnitatem. in fine nocturnarū
uigiliorum. quos post gallo
rum cantum. ante auroram
finire solent. similiter hodie
q; dē cantant. Id est cōlesimū
quadragessimū octauū psal
mum. cuius initium ē. laudate
dnm dē celis. & reliquos quise
quuntur. Quinquagesimū
uigē psalmum. & sexagesi
mum secundum. & octogesi
mum nonum. huic nouelle sol
lemnitati fuisse deputatos.
Deniq; p̄ italiam hodieq; consu
matis matutinis hymnis. quin
quagesimus psalmus in uni
uersis & ceteris cantatur. Quod
non aliunde. quam exinde
tractum esse nondubito.

VII Ius est quinquagesimae sextae nocte
nec priusquam ceptus finiat
psalmus. adorationem non oc
currerit. ulterius oratoriu
in lydia non audet. nec se
m̄ ipsum admisceat psallē
tibus. Sed congregationis mis
sam. stans pro forib; presta
latur. donec egredientibus
cunctis summissa in terram
penitentia & negligētia sue.

ut creditis imp̄ & r̄ & ubi n̄
Scient. nequaquam se posse de
sidiē sup̄ noxam altere ex parte
Sed ne in ecc̄ quidem. que post
tres horces. s̄cutura solle
mnitas admittendum. nisi p̄
neglegētia presentū. confer
tim uera humilitate subnixi
ut. satis fecere festincent.
In molitū uero conuulsi
usq; eed̄ secundum psalmū. pre
b̄tur tardanti dilatio. Itē
taxat. ut antequam finito eo
dem psalmo. fratres moratio
ne p̄cumbant. sem̄ & ipsum
congregationi inserere. atq;
admiscere festinet. Eadem
proculdubio in sepe rationi ac
penitentię quam predixim̄
subiciendus. si ultra prestatū
tam dilationis horam ut mo

VIII dicum re t̄er dicit.
Sane uigilias. que singulis eb
domedib; a uespera in lucē
cente sabbato celebrantur.
idecirco seniores hiem. aliab
pore. quo noctes sunt longio
res. usq; ad quartum gallo
rum cantum p̄ monasteria mode
rantur. Ut post ex cubito
tuis nobis. reliquis duab; fer

me horis reficientes corpora
 succ. nequaquam p totū diei
 spatium somni corpore mar
 cescant. Requie. brevis huius
 temporis. potius nobis re
 fectioe contenti; quod nos
 quoq; omni obseruatione
 custodire conuenit. Ut scili
 cet contenti somno. qui nobis
 post uigilicorum missam us
 q; ad lucis indulgetur adu
 tum. id est usq; ad matutinos
 psalmos. Totum dein corpū di
 em in opere ac necessarius du
 camus officis. ne somnum qd
 nobis subtraximus. resume
 re per diem. uigilicorum luc
 situdine & mansuetate compul
 si. Non tam requiem corpore
 subtraxisse. quam qui & si te
 pus. & refectioem nobis tur
 nam commutasse uideamus.
 Nulla tenus enim poterit fra
 gilis caro. ite totius nobis
 quib; fraudari. ut p conse
 quenlem diem. sine dormi
 tatione mentis. animiq; tor
 pore. inconcussam possit ser
 uare uigilantiam; Que impe
 ditur. & hoc potius quam
 uiuabitur. nisi post uigilia

rum missam. somni quanlu
 lum cum gustauerit; & id
 circo saltem unius horis sopor.
 quem admodum diximus an
 te lucis aduentum si fuerit
 impertitus. lucrabimur. Omnes
 uigilicorum horres. quas to
 ta nocte in oratione consu
 psimus. impertientes nature qd
 suum. e. ne habentes necessi
 tatem resumendi p diem. qd
 nobis subtraximus; Totum
 enim carni huius procul du
 bio reddet. quis quis ei non ra
 tionabiliter partem subtra
 here. sed totum temptaue
 rit denegiet. Et ut uerius
 dixerim. non superflue
 sed necessarie uoluerit am
 putare; Propter quod ma
 iore facere nō esse. e. uigi
 licos compensari. si fuerint
 usq; ad lucem. inconsiderata
 atq; inrationabili nimis late
 ptractae; Ideoq; eorum trip
 titis distinguunt officis. ut
 labor. hec diuersitate diui
 sur. delectatione quadam. de
 fectioem corporis repleat;
 Nam cum stantes anaphona
 tripla concinuntur. humi

post haec se. ut sedib; humillimr
insident. et per psalmos uno
modulante respondend; Qui
tamen singuli. a singulis fra
tribus vicissim succedentib;
sibi praebeantur. atq; his sub ea
dem quibus resq; dendi. ter
neces adiciunt lectiones; Itaq;
fit. ut corporeum minuens
laborem. uigilicet succedat
ioye in lectione mentis ex

VIII erceant;

Quas a tempore predicatio
nis apostolice. quo selegio
ac fides xpianae fundatae.
puniuersum orientem idcir
co statutum. e. in lucrescente
sabbato debere celebrari.

Quod dno ac saluatore nro
sabbate sabbati crucifixo. disci
cipuli ad huc. rbenli ei pas
sione percussis. per uigiles
tota nocte manserunt. nul
latenus qui & somnu suis
oculis indulgentes; Quam
obrem. & illo tempore huic
nocti deputata uigilicorum
sollemnitas usq; in hodienu
diem puniuersum orbem
similiter obseruatur; Ideo
q; & cetera solutio ieiunii. post

laborem. uigilicorum. toti
dem apostolicis uiris in die
sabbato statuta non immen
to presumit puniuersos &
clericos orientis; S & secundum
illa quoq; & clericos tunc senten
tiam. quae licet habeat & uel
um mysticum sensu. tam
ab hoc quoq; non abhorret.
Quo utriq; die. id est ebdoma
di pariter & octo cetera. eon
dem partem sollemnitas
impegit & praecepimur ita
dicentib; die partem his septem.
& quidem his octo; Non enim
ad communionem festiui
tatis iudaeice. absolutio ista
ieiunii reputandae. his pre
septim. qui omni iudaea sup
stitione alieni monstrant
Sed ad refectioem quam
diximus lacssi corporis pesti
nere. quod per totos anni
septimane. iugit quin
dieb; ieiunant. nisi duob; sal
tim interpositis refocila
tum fuerit. scilicet lacssi
cit ac defert; Cuius mode
rationis causam n nulli in
quibusdam occidentalibus
ciuitatib; ignorant. &

maxime in urbe. idcirco pu-
 tant absolutionē sabbati
 minime debere presumi.
 Quod ex postolum p̄b̄rum.
 in eodem die contra s̄monē
 conflictaturum adserunt
 ieiunasse; & ex quo magis ap-
 par & hoc & in non canoni-
 ca consuetudine fecisse. sed
 presentis potius necessitate
 conflictus; Siquidem & ibi
 pro hęc eadem rē. non gene-
 rale. sed speciale uideatur
 p̄b̄rus discipulis suis indix-
 isse ieiunium; quod utiq; n̄
 fecisse & si scisse & illud canoni-
 ca consuetudine solē referū;
 dem proculdubio & licem do-
 minico die peccatus indice
 se. si cestaminis ipsius in d̄m
 conpegis & occasio; Nō ta-
 men & hoc statim canonica
 fuisse & ieiunii regulę pmul-
 gande; quod non generalis
 observatio statuerat. Sed
 ut semel fieri & ratio neces-
 sitatis & tor serat; **X**
 Verum in hoc quidem igno-
 randum. die dominicę unā
 tantum modo missam ante
 prandium celebrari. in qua

psalmorum atq; orationū
 & lēctionum. pro ipsius col-
 lēctōe. ut cōmunionis domi-
 nice r̄a ierē licē sollemni-
 us aliquid ac pro ipsius impbn
 den les. in ipsa resticem. & ex
 tamq; pecciter consumma-
 tam seputent; Itēq; fit. ut
 & de obsequiis orationū ni-
 hil imminuatur. adibetio sci-
 licet lēctionum. & nihilo-
 minus differē licē quedam
 ut remissio uideatur fra-
 tribus indulgeri. Pro r̄a ierē
 licē dominicę resurrex-
 tionis p̄cedero tempore.
 que & totius septimanę ui-
 deatur obseruantiā re-
 laxare. Et pro hęc ipse
 que inlermiscetur quadam
 differē licē eundem diem
 uelut festiuum pro uocē
 rursum sollemnius & p̄ce
 tari. minq; feciat ebdoma-
 dis uenlure ieiunia huius &
 p̄betatione sentiri; Semp-
 enim equanimius que libet
 fatigatio sustinētur. & sine
 festidulo lebor impenditur.
 si inter iē tē ei uicissitudo
 quedam. ut operis immutatio

queclicumq; succedat. Deni-
q; & licet in ipsis dieb; idest
sabbato ut dominica s& feri-
atis temporib; quib; prandi-
um pariter & cena sol& fra-
tribus exhiberi psalmus ad
vesperam non dicitur. Idest
nec cum accedunt ad cenam.
nec cum ab ipse consurgunt.
ut sol& fieri in sollemnibus
prandis. ut canonica ieiunio-
rum refectio. quam &
precedere consuetudinari
psalmi solent & subsequi. Sed
tantummodo simplici ora-
tione facta. accedunt ad
cenam. eorumq; rursus con-
surgentes ab ipse. solce orati-
one concludunt. Quod scili-
cet & extra ordinaria sit in
monachos ista refectio.
nec omnes ad eam conubire
cogantur. nisi aut peregrini
qui supuberint fratres.
Aut hi quos infirmitates corpo-
ris. aut propria inuitatuo-
lantur;

EXPIET DICANONICO
DIURNARUM ORATIO

NUM. ET PSALMORUM
MODO LIBER TERTIUS;
INCIPIT CAPITULA SE-
QUENTIS LIBRI; ¶

¶

Quecnonico modo oratio-
num atq; psalmorum
quidebecot indiuſis con-
uenliculis pmonceſterice
cuſtodiri. ad inſtitutionē
ei qui ſenſu at huic mundo.
narrationis noſ ordine pro-
uocante tranſimus; Condi-
tion eſ in primis quib; hi qui
ad dñm conueſti cupiunt rēci-
piuntur in coenobiiſ breui
quantum poſſumus ſtuden-
ter ſermonē complēti. Que-
dam ſcilicet de egyptiorum.
quedam de ſicilienſi otarū
regulis admixcentur. quorū
thebaida. ē. coenobium. quā-
tum numeſ populofius
cunctis. tanto conueſtatio-
niſ rigore diſtictius; Si
quidem in eo plus quā quin-
milia fratrum. ab uno re-
guntur abbate. Tantoq; fit
oboediētia hiſ. tam plēxur
numerus monachorum. om-
ni deuo ſeniori ſuo ſubdituſ.
quantā non poteſt apud noſ
unufuni. ut oboedire pmodi-
co tempore. ut pceſſe. ¶

**INCIPIT DE INSTITUTIS
: ANTI
REINHARDI LIBER III;**

Quorum tam longē pſeue-
rant. & humili tēſ. atq;

subiectio. quem admodum
tam diuturna per dur & quare
institutione formetur. per
quem usq; ad incuruam se
necat in coenobio perse
ueferit. opinor nos an le om
nia debere prestingere.
Tan le can q; e. quam la n b m
nem in monasteriis nris in
gressum. ne anno quidem
in legro tenuisse meminim.
Ut cum senunliationis eoru
primordie uiderimus. con
sequens fuisse intellegam.
ut in tam sublimie perfecti
onis fecit. talium mtri
orum fundamenta con sur

III gesent;

Igitur ambiens quis in tra coe
nobii secipi disciplinam n
an le prorsus admittitur.
quam dieb; decem. ut eo am
plius. pro foribus excubens.
indiciu perseverantie ac
desiderii sui. pariter q; humi
litate ac patientie demonst
trauerit. Cum q; omnium
prelere unlium fratrum
genibus pro uoluntat. & abu
niuestris de industria resu
tatur atq; despectus. tan

quam qui non religionis sed
necessitatis obtentu. mony
terium optul intrare. Inu
riis quoq; & exprobatonib;
multis cessat. & expeim
tum dederit. constanle sup;
qualisq; futurus sit in lemp
tationib; opprobriorum
tollerantie declarauerit.
atq; ita fuerit explorato m b
tis ardore susceptus. Diligen
tie summa perquiratur. ne
de pristinis facultatib; suis
in hseritei. uel unius nūmi
conleegio. sciunt enim tam
submonesteterii disciplinac di
ut usum esse non posse.

Sed ne humilitatis quidem.
aut oboedientie. adpreh
surum esse uisum. n b illa
coenobii pccupestate ac de
ftrictione contentum fore.
si in conscientie ei. pbcunq;
quantulum cum q; latitau
rit. Sed ubi primum exorta
fuerit qualib; occasione co
motio. fiducia sit ipsi illius
animatum. continuo demo
nasterio uelut fundee ro
tanle fugituum. **III**

Et idcirco ne uisib; quidem

X fratre non erubuit p[er]cupare. quin potius

coenobii. profertur et suscipere ab eo p[er]cupit ad quietem;
 Trimum. ne confidens huic oblationis inflatus. nequam se p[er]cupit: fratribus: cop[er]tate dignetur; Tum ne ph[re]ne elationem. nullatenus ad humilitatem xpi descendens. cum sub disciplinae coenobii non potuerit perdurare. Eg[re]ssus h[inc] inde. ecce quae in principio se un[de]lationis suae spiritus feruore succensus inlulerat. tepe fecerit post ecc[lesi]am non sine iniuria monasterii secerit lego spiritus recipere atq[ue] h[ic] remolitur. Quod omnimodis obseruari debet. multas sunt h[ic] experientis frequenter edocti. Nam p[er] aliam minus cauta monasteria simpliciter quidam suscepti. de eorum que inlulerant. queq[ue] in diuino opere fuerant dispensatae. cum ingenli post blasphemice. sed d[omi]n[ic]a in e[ss]e posuere temptauerunt.
 Quam obrem. nec nudatur quisq[ue] cum receptus fuerit omni pristina feculente.

ut ne ipsum quidem quo oportet. indumentum habere permittatur ulterius. sed in concilio fratrum p[ro]ductus in medium. h[ic] uatur prop[ri]is. ac per manus abbat[is] induatur monach[is] terii uestim[en]tis. Ut per hoc se non solum un[de] uestis reb[us] suis an[te]quis nouerit spoliatum. uerum b[ea]ticam omni fecerit deposito mundici. cedat xpi p[er]cupitatem & in op[er]em descendisse. Jamq[ue] opibus sustentandum. non s[ed] a se questis. ne de infidelitate pristina se feruatis. sed de sanctis ac piis monasterii largiti onibus. militie sue stipendia percepturum; atq[ue] inde se deinceps uestiendum alendumq[ue] cognoscens. Et nihil habere. & nihilominus de cr[ist]o t[em]p[or]e non esse sollicitus. secundum euangelii dicitur sententiam; nec erubescat p[er]cupitibus: id est corpori frat[er]nitatis equari. Quibus connumerari xpi & quoru[m] se gloriatur. domesticis eius fecerit se esse confortem;

Illc uero que deposuit uesti-
menla: oeconomico consignata
tam diu seruantur: donec
profecus: & conuersationes
eius: ac tollerantis iustitie:
diuersis temptationibus: ac
probationibus euidenter ag-
noscant. Et si quidem posse
eum inibi durare: tempore
procedente perspexerint:
& in eodem quo coepit feruo-
re persistere: indigentibus
eisdem largiantur. Si uero
quod deum & eo murmura-
tionis uitium: ut per uis-
us libet & inobediens culpa
processisse deprehenderit:
& uenies eum monasterii
quibus indutus fuerat uesti-
mentis: & se uestitum anti-
quis que fuerant sequestra-
ta de pellant. Nullum & e-
nim fecerit: cum illis que acce-
pit abscedere: nec quem qua-
patiant illis adhuc indulgere
semel ab institutionis sue
regule tepuisse puidem.
Unde & licet copice nulli peni-
tus palem discedendi conce-
ditur: nisi aut in morem ser-
ui fugerit: capti uis densissimi

in celis tenebras nocte diffu-
gat. Aut certe hoc ordine &
professione iudicatus indigni-
cum confusione & nota coram
cunctis fratribus: deposita mo-
nasterii ueste pellatur. **VII**
Cum igitur quis susceptus: & huc
per seuerantia que cecidimus
comprobatus: ac depositis p-
priis indumentis habitum
monasterii fuerit accine-
tus: non statim congregatio-
nis fratrum commisceri per-
mittitur. Sed deputatur se-
niori: qui seorsum hinc long-
a uesti pulo monasterii com-
manens hinc & curam pere-
grinorum atque aduenien-
um deputatam: eisque omne
diligentiam susceptionis &
humanitatis impendit. Cuius
ibidem in legro anno deser-
uiens absque ullo querelae su-
um circa peregrinos exhibu-
erit feculatum: imbutus p-
hinc & prima institutione hu-
militatis ac patientie: atque
in eadem longae exercitatione
precognitus. Admiscendus
& hoc congregationi frum-
ali traditur seniori: quide-

cem iunioribus pree. quos si
bi creditos ab eob beate insti
tuit pcciter & gubemat: se
cundum illud scilicet. quod
ordinatum in exodo legitur
VIII per moysen;

Quis h&erit sollicitudo &
eruditio principedis. per
quam iunior introductus
scandese consequenter & sic
culmina pro f&ctionis sum
ma preueleat: ut doceat eum
primitus: succumcese uolin
tates; Quem studios&e in his
ad diligen&er exercens: h&e&
illi semper imperare dein
dustria procurabit. que sen
serit animo eius esse contra
rice; multis siquidem & pe
rimen&is edocti tradunt
monachum. Et maxime
iuniores sine uoluptatem qui
dem concupiscentie siue re
frenare posse. nisi prius mor
tificare per oboedientia
succididerint uoluntates;
deoq; pronuntiant nullate
nus preueclere ut iram uel
tristitiam. ut spm fornic
tionis & tinguere. sed n&e
humilitatem cordis uera.

n&e cum fratrib: unitate
per p&lucom. N&e firmam
diuturnamq; possit & inese
concordiam. sed ne incoe
nobio quidem diutius pma
nese eum. qui prius uolun
tates succis non didicerit su
VIII pericere;

His igitur institutis eos quos
imitent uelut elementis
quibusdam ac syllabis im
buere ad perfectione atq;
informate festinant: Per
h&e& ad liquidum discessen
tes: utrum ficta & imcegi
narice. an uera sint humili
tate fundati; Ad quod ut fa
cile uideant per uerire. con
sequenter instituantur
nullas penitus cogitationes
prurientes in corde pern
cios&e confusione cogitare.
sed confestim ut & o&te fue
rin&e& suo pate scere se
niori. N&e super eorum iudi
cio quicquam sue disc&lio
ni committese: sed illud
cyedere malum esse ut bo
num quod discusserit ac p
nun&icuent senioris & am;
It&e&: fr& ut in nullo circ& ue

nise iuuenem callidus inimicus
uelut inexpectatum igna-
rumque preualeat: nec ullae
fraude decipere: quem per-
uidet non succedat sed senioris dis-
cretionem muniri. Et sug-
gestionem succedat ignita iu-
cula quaecumque in corde inie-
cerit ut seniore non
posse succedere; Alios quippe
subtilissimus dicebolus in-
deceat ut de iuuenem
non poterit nisi cum & in-
sati per serogentem siue pue-
reundiam ad cogitationum
sincerum uelcomen in-
terit. Generale necque & eui-
dentis iudicium dicebolice co-
gitationis esse pronuntiant. N-
sicut seniori confundemur

X aperire;

Post haec & tenentem obseruan-
tiam oboedientie regula cur-
rit. ut iuniores absque
prepositi sui scientia ut p-
missis non solum non aude-
ant cellam progredi: sed ne
ipsi quidem communi ac na-
turali necessitati satisfac-
cere succedat auctoritate pre-
sumant. Sicutque uniuersae

complere quaecumque fuerint
ab eo precepta: tanquam
si & deo simul celitus edita sine
ulla discussione festinant.

Ut nonnunquam & licet impos-
sibile sibi & imperata esse
fide ac devotione suscipiant:
ut totae institute ac sine ulla
cordis hesitatione perficerent
& consummare nitantur.

Et ne impossibilitatem quidem
precepti pro senioris reue-
rentia & licentia; de quorum
oboedientia sperari non
dixit pretermitto; Exem-
plum enim ipsius eorum paulo p-
tradente suo loco disponimus:
sicut nobis orationibus: ut
dederit comitatum. Non
institute cetera persequa-
mur: pretermitteutes illos
contexere: que in hac regio-
ne uti tradidimus monestis.
ut ab ipsis nequaquam custodi-
ri. Sicut in preceptum alicui
nra fecerunt nos esse promi-
mus: quod scilicet & nec lineis
indumentis utentur sed
lineis tantum. Et ne ipsi
quidem duplicibus; quibus uic-
tice prepositus unusquisque

sue d'beanie subministrat:
tam illece quib; uestititum
sordidisse conspexerit. **XI**

Illud quoq; arduum atq; subli
me genus continenlie simi
liter p'bermit tenles. in q'a
summe reputantur d'flueie:
si herba sicde conditce quam
lecp sanium uocant. aquade
lotce adrefectionem fratri
bus adp'ponatur. Alioq; complu
ra his similiae que in hece pro
uinlie n'ce cerum temperies
n'ce qualitate n'ce fr'cgilita
tis admittit. Illece conlumo
do persequar. que nullee caphis
in firmitece non situs loci po
terit impedire. si cece non fra
gilitate anime ac tepor' n'ce
XII adimerit.

Itaq; considerent in breccubilia
sue. & operi ac meditationi stu
dium p'critter impendenles.

Cum sonitum pulscenlis hosti
um aduiesorum cellulce p'
tutionis caudier in l'cedora
tionem scilicet eos seu cedopu
aliquod inuitant. costatum
at' cubilibus unusquisq; p'
rumpit. Itc ut is qui opus se p'
toris exercet. quamre p'ius

fuerit inchoasse l'xterā fini
re non caudeat. sed in eodem
puncto quo cecidit et somi
tus pulscenlis cecidit uenit. su
me uelocitate prosiliens. Ne
t'cenlum quidem mors in
p'onat. quoniam coepti apicis
consumm'et effigiem. sed imp
f'ctes l'xter' lineas dere
linquens. Non t'com operis
compendie lucraue sc'ctet.
quam oboedienlie uirtute
exequi toto studio atq; smu
latione festinet. Quoniam non
solum operimecnum. seu l'ce u
tionis uel silencio. & quilibet celle.
uerum & licet cunctis uirtu
tibus ite p'ferunt. ut huc
iudicent omnice post p'onen
dee. Et unice nec dispendie
subire conlenlis in l' dum mo
do hoc bonum in nullo uiolas
se uidecetur. **XIII**

Illece scene uirtute in l'ce
res institutiones eorum. ut
commemorari sup'fluum
putto. quod scilicet nulli castel
com. nulli p'culiamem spor
telcom licet possidere. N'ce
t'cele aliquid. quod uelut pro
prium r'ament' suo debeat.

lib' augie maioris.

com munise signocculo; Quos
itc nouimus omni & parte
nudos & istere. ut p[ro]b[er] co
lobium. meefor. te. gedlicce.
melotam. ac p[ro]hi athium. nih
il amplius hecbeconl; Cum
medus quoq; monesteterus.
in quib; aliquce femissus in
dul genur. hecnc fegulcem
uidecemus districctissime
nunc usq; serucori. ut ne uer
bo quidem audeat quis dice
re aliquid suum. Meagnūq;
sit crimen & core moncechi p[ro]
p[ro]cessisse. codicem m[on]i. tecbu
lces mecc. grafum m[on]i. m.
tonicam mecc. caligcc me
ces; pro que hoc dignce peni
tenlice satis fecit. turus sit.
si casu aliquo per subreptio
nem ut ignorantiam. huius
modi uerbum de ore eius ef
XIII. figerit;

Et cum cenlos unusquisq;
eorum cotidie. de opete ac
sudore proprio feditur con
ferat moncesterio. ut & his
sustentacoe. non solum sua
ueleccet p[ro]p[ri]etatem. uerū
& licem usib; possit & uerbe
multorum. In nullo tamē

inflectur. n[on] sibi d[omi]n[us] conlo ope
ris sui questu ac sudore blandi
tur. sed p[ro]b[er] duo p[ro]xima
itc que trib; uix denarius sibi
dem distrechunt. nihil sibi
m[on]i amplius unusquisq; p[ro]s
sumit; Inler quos nullum pe
culicose opus quod pad[er] dice
re. quod q; in n[on]i moncesteri
is utinam fieri nesciremus.
non dicam eff[er]tu. sed neco
gritatione quidem abediquo
penitus cessat. tur; Cūq;
totem ^{substantia} h[ec]com coenobis si
am exedcet esse substentacoe.
cunctisq; sebus ut omnium
dominus. omnem curam sol
licitudinem q; depellat. ad
r[ati]onendam nihilominus
arrepte nudratis uisunt.
que com stud[er]e ad finem usq;
p[ro]f[er]te atq; inuolacbilis
custodire. Itc sem[et] ipsum
acunctis & tran[si]m. & &
omnib; iudicat alienum. uel
tanquam peregrinum se
gerat & incolam istius mun
di. Alumnūq; se potius
nasterii seput & acminis
trum. quam domini sui cuius
cūque p[ro]sumat; **XV**

Adhuc enim miserabile quiddam
 videmus: qui in coenobis como-
 ranter ac sub coebecetis curae
 & sollicitudine constituti:
 p&culiceres circum ferimus
 elucet. Omnique professionis
 nre ues& cum dice & confusio-
 ne calcata. & licet anulos qui
 bus r& condite p& signemus.
 indigitis palcem gestare nos
 non pud&. Quibus non solum
 cistelle ut sporte. sed ne ar-
 ce & quidem. ut a smaria ad ea
 que congerimus. ut que egres-
 si deserto refer u& bimur. con-
 dende sufficiunt. Quibus ite-
 non nunquam prouulissimis
 nullisq; rebus accend& mur. **XVI**
 e& dum t& xat uelut propy
 ces uindicanter. ut si quis uel
 digito quicquam & his cont& x&
 t& x& p&sumpserit. t& c& la-
 contrabim irrecundice sup-
 pleamur. ut commotionem
 cordis nri ne clibus quidem
 ac totie co&poris indignatio-
 ne r& uocare possimus. Sed
 p&ler missis nris uirtus. &
 his que ne comemorari qui-
 dem dignum. e. silencio t& x&
 dris. sed illud eloquium.

non loquat& ofm&um opera
 hominum. Virtutes potius
 que apud illos sunt. & h& c&
 que nos quoq; omni studio de-
 bemus ad p&lere. coepto nar-
 rationis ordine persequamr.
 Ipse& q; u& regulas ac r&pos.
 cur sim breuiter que ponam.
 ut puenientes post h& c& ad
 quosdam altus & opera senio-
 rum. que studio se memorie
 mandicare disponim. h& c& qe
 nra & p&ositione digesta sunt.
 Uelut testimonis u& lidissi-
 mis roborem. uniu&ra que
 diximus & exemplis eorum po-
 tius ac uirtute auctoritate.
 firmantes.
Siquis igit& gillonem fictilem.
 quem illi p&uc&alem nuncu-
 pant. casu aliquo fregit. n&
 aliter negligenciam suam.
 quam publica dilu& p&ent&
 t& x&. Cunctisq; in synag& fra-
 tribus congregatis. t& c& diu
 prostratus in terram ubi
 am postulabit. donec orati-
 onum consumm&ur solle-
 nitas. imp& raturus e& c& cu
 iussus fuerit abbat& iudicio
 desolo surgere. Eodem modo

secris facci & quisquis cedopus
aliquod accessit. ut cede con
gregationem solitum tar
dius occurrerit. aut si de an
tens psalmum. ut modicum
titubauerit. Similiter si
superfluo. si durius. si conlu
mccius responderit. sine
glegen'ius obsequice inuenc
te complauerit. si uel & it
murmurauerit. Si de tione
operi. ut oboedientie prese
rent. officice statura seg
nius fuerit & secutus. si di
missis synexi. non conertur
ad cellam r'currere festi
narit. Sicum aliquo uel ad
modicum substrerit. uel
sic punctum temporis
uspicem secesserit. sic de
rius tenuerit manum. sic
illo qui celle sue cohabitator
non e. hic incipit confabula
ri quantum cum q; pre
sumpsert. Si orauerit cum
illo qui e. cboratione suspb
sus. si pccrenlum quem pia.
at amicorum s'culicorum
uiderit. ut conlocutus eissi
ne suo fuerit seniore. si epif
tolam cuius cum q; suscipere.

si rescribere sine suo abbate
tempuerit. Huc usq; & in
huiusmodi ac similib; admis
sis. procedit animo cedue s'io
spiriteclis. Residue uey'd que
apud nos indifferenter admis
sec. anobis quoq; reprehensibi
liur sustinent & r. id est apte
conuicia manifesti contemp
tus. con'ceditiones tumi
dice. liber & effrenata proces
sio. fecmiliceritces apud fe
minces. ire. rixe. simultates &
iurgia. operis p'culicris pre
sumptio. s'cler gyrie conla
gio. affectus atq; possessio
rerum supflucrum. que
acclerit fratrib; non haben
tur. s'c' tr' ordinaria ac sur
tua cibi refectio. Et h'issi
milice non ille in c'patione
quadiximus spiritecli. sed ut
placis emendecnt. ut s' pul
sione purgcon lur;
XVII. Illud au. ut reficienlib; fratri
bus secc' s' l'ctones in c'bo
biur r'berent. non de egypti
orum typo processisse. sed
de appadocum noubrimus;
Quos nulli dubium e. non tam
spiriteclis s'c' c'rtationis

cocusce. quam conpescendae
 supflus otiosq; confecbula
 tionis gratice. Et maxime
 conlenlionum que plerūq;
 solent inconuiuiis generari.
 hoc sit cotūse uoluisse. uiden
 tes eccr aliter apud senon pos
 se cohiberi; Apud egyptios
 enim. ut maxime tabennen
 siotec. acenlum silentium
 ab omnib; exhibetur. Ut cū
 munum tanta nunes dicit
 frūm. refec tionis obtentu
 con siderit. nullus nē mut
 tise quidem audeat p rēser
 eum quisue dēcanie p rēest;
 Quiramen siquid mense
 sup inferri ^{ut auferri} necessarium es
 se per uiderit. sonitu potius
 quam uoce significat; Tanta
 q; uescenlib; eis silentiu huius
 disciplina seruat. ut cucullis
 ultra oculorum palpebr
 dimissis. nescilicet liber
 aspectus habeat copiam cu
 riosius euegandi. Nihil am
 plius intueant quā mensam.
 & cōpositos in ecc ut quos
 ecc capiunt cibos. ite ut quē
 admodum ut quantū refeci
 at alius. nullus inuicē notet.

Anlequā ut post quā legi
 timam communemq; re
 fectioē. summa cautione
 seruat. ne se tramentam
 quicquam cibi. penitus oris suo
 quisquam indulgere p rēsu
 mat. Ut incedenlib; phostof.
 & pomarice. cum p cēssim
 blecndeq; per cerbores po
 ma pendenlicc. non solum
 obiciant se p rētorib; tran
 seunlium. uerū & licē strata
 p terram conculcandec pe
 dib; offerant. Atq; cōdelli
 gendum parata fccile ad
 consensum concupiscenlie
 in hie uelleconli inuenles.
 & o postunrate ut copice
 quam uis districtos atq; cōb.
 stinendur simos. cōd sui deside
 rium puocaye. fccerilegū du
 catur. Non modo quicquam
 & his degustare. uerum & hā
 manu conlingere. absq; eo
 quod palam cunctis in cōmu
 ne reficienlib; exhibetur.
 Et cōd percipiendum oecono
 mi dispensatione. per free
 trum obsequia publice mi
 nistratur;
Nequid scēne dem stritatis coe

nobiorum praelermissis ui
decemur. quem admodum coti
dicena fratribus & licet pcedit
regiones exhibeentur obse
quice. com memorandum bre
uiter puto; Per cuncta naq;
mesopotamice. pedestriam.
& cetera pcedoicem. ac totam
orientem. singulis ebdomadi
bus uicissim fratres ced hecbe
officice sibi reddende. succe
dunt. Itc ut scdm multitu
dinem coenobii. ministroru.
quoq; numerus deputetur;
que & plere cetera d&uotio
ne & humilitate deprope
rant. quoniam nullus seruo
dirissimo domino ac prepo
tenti suum exhibet famula
tum. Itc ut ne istis quidem
solis contenti obsequis quae
canonico iure soluuntur & lia
nolite surgentes. illos quos spe
ciecliter hccbe manet cura stu
dio suo releuent. & cetera quae
ab ipis pscienda sunt. fur
tim preuenientes implere
contentantur; Hec scdm septima
nes unusquisq; suscipiens us
q; ced cenam diei dominici mi
nistraturus obseruat. qua

* nequid ex eis imminuatur vel perext.
per altcc. ministerium. totu
us ebdomecdis itc concludit.
ut hi quibus succedendum est
conubienlib; munum fratri
bus ced conuenendos psalmos.
quos quidam & uiri & uenore decan
tcent. omnibus in ordine peder
ablucenl; Hecne scilicet & cetera
pro laebore totius septimhe.
benedictionis mercedem fi
deliter & pbenles. ut eos &
plenles mcondictum xpiem
sec generaliter ab omnibus
fratribus oratio prosequat.
Que ut pro ignorantibus in
tercedat. ut pro admisis hu
mccna fragilitate pccatis.
& commend& do uelut sacy
ficium pingue. consummata
eorum d&uotionis obsequia;
Et itc sccondcc scbbati post
matutinos hymnos. alius ror
sum succedentibus. ut en silu
in quibus ministrauer. cetera
sec consignant; Que cetera
sollertudine curceq; suscipi
entles custodiant. ut credon
se & licet p minimis quibusq;
ucessibus. cetera quam p seccy d&u
rationem. non solu dispensa
tori presentis. sed & licet dno

reddituos. Si forte aliquid
 ex eis negligenter eorum fu-
 erit imminutum. cuius disci-
 plinae quomodus sit. ut quanta
 fide & curione serubur. uno
 testimonio. quod exempli
 gratia ponam. poterit ag-
 noscere. Sicut enim studem
 satis scire uro feruor. qd
 plenam uniuersorum cogni-
 tionem desiderant. sic & licet
 ecce que optime nostis. hoc li-
 bello uobis cupitis iterari. tuc
 uesemur mensuram breui
 X. tatis excedere.

In septimana cuius decem fris.
 cum p[re]terient oeconomus.
 triclenicule grana iccefe
 uidit & in terra que ebdoma
 decario festinanti. dum eam
 preparat coctionem in herma
 nis cum aqua que diluebat.
 elcepit eum. Con festim sup
 hoc abbatem consulit; a quo
 uelut inler uesfor n[on] gl[or]ator
 que seceri p[re]culu iudicatus ab
 oratione suspensus est; Cu-
 ius negligencie recotus non
 aliter ei remissus e. nisi dum
 publica penitencie diluissit;
 Non solum enim seipso n[on] esse

suos. sed & licet omnia que sua
 sunt. credunt dno conserva-
 ta; Propri quod siquid fuerit
 in monasterio semel inlatu.
 ut seceroscm cum omni de-
 cesnunt reuerentia debere
 tractari; Tunc loq; fide. uni-
 uesce procurant atq; dispen-
 sant. ut & licet ecce que desp[er]e
 tui hec ben[er]ur. p[er]coruaq; repu-
 tantur aculice. Si uel loco
 mouerint. uel comp[er]lenliur
 collo carint. sigillonem aqua
 implerint. si se co cuiqua
 obtulerint ad bibendum. Si
 tenuem festucam deorato
 ho cellacue submouerint.
 mercedem se consecuturos
 adno. totte credulitate con-
 fidunt;

Nouimus fr[at]r[um] in quorum sep-
 timana cum accidit & tan-
 talignorum penuria. ut n[on]
 esset penitus unde soluti cibi
 fratrib; p[er]erarent. Et do-
 n[on] possent coemptec defere.
 ut x[rist]us fecit conlenliet
 sent. abbeotit fuis & auctori-
 tate p[re]ceptum. esset q; hoc
 uniuersis p[re]ceptum. N[on] & quis
 quam possit ullum coctionis

sperare pulmenlum illos ue
 lut qui fructu ac mercede sui
 laboris & obsequii fructu daps
 tur. si in ordine uicis sue cibos
 fratrib; non scdm consuetu
 dinem pccra uissent. Tantū
 sibi spontanei operis ac solli
 citudinis indixisse. ut in illis
 aridis ac sterilibus locis in
 quib; lignee nisi fructiferis
 arborib; exciderent. omnimo
 dis neque unquam inueniri; Nec
 enim ut apud nos. ulcere p
 periuntur fructe tunc silues
 trice. per hęc tenet accedis
 currentes. & heremum que
 uesit mare mostuum ten
 ditur obeuntes. Fastu ces
 tenues ac spinulee. que sub
 tus huc illucq; disperferat.
 suos sinu & gremiis colligen
 tes. cum totam sollempnitatē
 ciborum. spontaneis obsequi
 is preperarent. nec ut deso
 litate prebitione nihil pate
 rentur imminui. Tunc hęc
 de hęc succum unice fratrib;
 exhibentes. & dicens cum illos
 honeste possit uellignoru
 excusare penuria. ut abbatu
 imperium. pro fructu suo

atq; mercede noluerim hac
 abuti licet;
Hęc dicta sint scdm typum
 ut prefecimus sumus. totius ori
 entis. quem dicens in partib;
 nr̄is necesse serio dicimus debe
 te seruari; Ceterum apud e
 gyptios. quib; maxima curae.
 operis. non ē. ebdom adcerum
 mutue uicis situdo. ne suboc
 catione huius officii. omnes
 ab operis canone impediant.
 Sed uni probecissimo fratri
 cellerū ut coquie cura com
 mittitur. qui per p̄luo donec
 uisus ei ut ecclesie admittit
 iugiter opus istud hęc ceat;
 Non enim meo gno lēbore cor
 poris fecit gatur. qui anē in
 te cura. inler eos parandoru
 ciborum ut coctionis impen
 ditur. quippe qui maxime pe
 ro fecerit. ut homo fecerit un
 tur. Et cepud quos sc̄ta sin
 gulis mensib; porrorum fo
 lic. lebsēnice. sal. frictum. oli
 ue. pisciculi minuti saliti.
 quos illi menominia uocant.
XIII sūma uoluptas est;
Et quō hic liber dem stru
 one. ē. ei qui tenet licet hanc

N

N

mundo. per quam scilicet intro
 ductis ad humilitatem uerā
 & oboedientiam perfectam.
 ceterarum quoque uirtutum
 culmina possit ascendere.
 Incessarium reor: quod a sen
 orum gestis. quibus per hanc
 enitueret uirtutem. & exempli
 gratia sicut promissimus &
 plucere demultis admodum
 pccata capentes. ut studen
 tibus sublimiora & ceteri.
 Non solum incrementum
 & huius uirtute perfecte. sed e
 ticam propositi forma pro
 cedat; Quam obrem. duos ut
 tyer pro libelli huius compen
 dio. d&com innumera patrū
 multitudinem proferentes.
 ponimus; Primum abbate
 iohannem. qui comoratus ē
 iuxta celyco. quod est oppidū
 thebceide; Quique propter oboe
 dientie uirtutem. usque ad p
 ph&ie gratiam sublimatus.
 ic uniuerso orbi decrui. ut
 & licem regibus mundi huius
 merito. suo redder&ur in
 lus. tris; Nec cum in h&re
 mis ut diximus. thebceidæ
 partibus commoraretur. non hile

presumebat theodosius im
 perator. ad prepotentium
 tyrannorum bellice pcedere.
 quam illius animar&ur ora
 culis atque responsis; Quibus
 confidens. uelut celsus sibi
 delatis. & ph&ec de despera
 tis bellis atque hostibus repor
 tatur; **XXIII.** **tecur;**
Hic itaque beatus iohannes.
 ab ceteris cenliis usque ad p
 fectam ac uirilem ablatē
 seniori deseruientis. donec il
 le in huius uite conuersatio
 ne durauit. Tunc ec humili
 tate in h&re ei obsequis. ut
 ipsi quoque seni. stupore sumū
 oboedientie eius incuter&;
 Cuius hanc uirtutem. utru
 de ueritate ac proinde
 cordis simplicitate descen
 der&. an c&fectatitia es
 s&. & quo d&modo coacticia.
 atque ad imp&ranlis f&cie
 preber&ur. Uolens mani
 festius & explorare. complura
 ei & licem supflucem minusque
 necessaria ut impossibilic. fre
 quentius iniungebat; Ex qui
 bus. tria ponam. p que mani
 festari possit uolentibus.

scife. ut mensuris et ut subibetio
 nis in legittis. Sumpsit nam
 q: delignorio suo uirgultū
 sen &c. quod olim excisum. usibi
 foci fuerat prepeccatum.
 dumq: coctionis & lacerdat oc
 casio. non modo aridum. sed p
 pe putre iccebat: tēporis
 uelustate. Cum q: hoc coram
 ipso fixisset in terram. precep
 pit ad uertice aqua cotidie bis
 rigiri. Ut scilicet diuisis hu
 morib: radicum. atq: ex
 quacⁱⁿ arborem reuiuiscens.
 diffusis ramis. amoenitatem
 oculis. atq: umbrellulum in
 estu ferubili. sub terre residu
 tibus exhiberet. Quod prece
 ptum. ueneratione solita
 sine ullo impossibilitatis con
 sideratione suscipiens ad alt
 cens. Itc cotidie dieb: ex
 plauit. ut cequam per duo
 fermemilice indefinenter
 asportans. nullatenus lignū
 rigere cessaret. Utque per
 totum anni spatium. non in
 firmittes corporis. non festiui
 tatis sollempnitates. non occupa
 tionecessitatis ullius. que illū
 & licem honeste excusaret.

executione mandati. Non
 deniq: hiemis asperitate inler
 cedens. ab obseruantia precep
 ti huius potuerit impedire.
 Cum q: ei hęc sedulitate mēte
 citus sen &c. lectenler diebus
 singulis exploraret. uideretq:
 eum simplici cordis affectu.
 mandatum suum uelut diu
 nitus emissum. sine ulla pmu
 tatione uultus. ut rationis dis
 cussione seruare. Sinceram
 humilitatis ei oboedientiam
 comprobans. pariter & com
 misericens. tē longum lacer
 borem. quem p totum anni spa
 tium. studio deuotionis impen
 derat. Ad ceridum uirgultū
 accedens. o inquit iohannes.
 misitne recedices hęc arbor
 annon; cum q: ille se nescire
 dixisset. Sen &c. uelut inquirbis
 reuerentiam. etiam. quam
 temptans. utrum ice suis tra
 dicibus niteretur. Euulsit co
 ram ipso. leui commotione
 uirgultum. sicq: proiciens
 illud. precepit ut deinceps
 XXV. gare desineret.
 Itaq: cum huiusmodi genero
 tis eruditus. cotidie iuubis

in hac parendi uirtute suc
 cesseret & humilitatis ei
 eni taceret & Graticc atq; oboe
 dienlie sue succus odor pmo
 nasterice uniuersice flceglce
 r&. Quidam frum. probati
 onis immo edificationis ob
 tenu uenientes ad senem.
 cum subiectione mei qua au
 dierant mirarentur uocans
 eum repente senex. Ascende
 ait. & sumens lenliculam olei
 que sola in heremo suis ut ad
 uenientum usib; liquorem
 pinguidinis tenuissimam
 nistrabat deorsum pice p
 fenestram. Quom ille cum
 ad superiora conuersus puol
 s& per fenestram pferens.
 comminuendam dimisit
 ad terram. pcorum cogitans
 ut r& recitans pcepti in ep
 tiam. diu sine necessitate
 infirmitatem corporis. penu
 riam sumptuum heremi
 squalentis angustice. ac diffi
 cultates. In qua & iam si p&cu
 nice suppeditar & nihilomin
 perdita sp&cies inueniri re
 ui. parceriq; non poss&;
 lustratus edificari cupib; lib;

oboedienlie ei exemplo. uo
 cans senior. curremquit io
 hannes. secum illud huc ad
 uolue quanto tuis. Quicon fer u
 tim secum immane. quod mul
 te hominum turbemouete
 non possent. ad plicita nunc
 ceruice. nunc toto p&e. tose.
 Tanto nis u atq; conatu prouol
 uete conlendeat. ut sudose.
 omnium membroru suoyx.
 non solum totum infinder &
 uestimentum. sed & lic& saxu
 ipsum suis ceruicib; umbeta
 r&. In hoc quoq; parum & li
 ens impossibilitatem pre
 cepti uel feceti. pro reue
 renlice senis & obsequiisim
 plicitate sincera. qu&e se de
 bat senem. totice fide nihil
 posse inaccessum ac sinerati

XXXIII one praecipete;
 Hucusq; abbas iohannis pau
 cademultis dixit se suffi
 at nunc abbas pater muti
 fecitum. dignum memoria
 comprehendem. Hic namq;
 abrenunlice desiderans
 huic mundo. tan diu profo
 rib; monasterii excubens p
 durauit. donec immobili p

seueranlice succ. contra omne
consuetudinem coenobiorum.
cū filio puerulo. qui octo cir-
citer esset annorum. ut susci-
peretur eliceret. Cum q; tan-
dem recepti fuissent. confes-
tim non solum diuersis propo-
sitis tractati. uerum & licem
cellę habitatione se iunctis.
Nescilicet iugiuisione pueru-
li. reminisceretur pater. &
omni succquam penulicent
abiecerat facultate. atq; af-
fectione cœcæ. saltem sibi
filium superesse. Et quæ ced-
modum diuertem se iam non
esse sciebat. ite & licem patrē
se esse nesciret. Quod ut pleni-
us probeceretur. utrum uide-
licet plus fecerit cœcæ. tio-
nem sanguinis. ac suorum uis-
cerum caritatem. an obedi-
entiam & mortificationē
xp̄i. quem penulicent quisq;
pro eius debet amore prefer-
re. De industria neglege-
batur paruulus. pannis po-
tius quam uestimentis indu-
tus. Sordibus quoq; ite ob-
tus ac fœdatus. ut offēde-
re potius quam delectare.

pater in oculos possit. quoti-
ens ab eo fuisse cœcæ. tus.
Sed & licem colceps cœcæ. accepit.
& positus diuersorum. quæ ple-
rumq; sub obtutibus suis inno-
centi puerulo. & licem gratis
cœcæ. nebat infligi. Itē ut nūquā
genecet nisi leccrimarum
sordibus. uestigis uideret
in fœcæ. Cum q; relictum
fecit sub oculis ei. per dies sin-
gulos ageretur. pro amore
nihilominus xp̄i. & obediēti-
uitate. rigidec semp atq; im-
mobilitate patris uiscera per-
manserunt. Non enim repu-
tebat iam suum filium. quē
secum pariter obtulerat xp̄o.
nec curebat de presentibus
ei. in uis. sed potius scul-
tat. quod cœcæ nequaquam in-
fructuose. tollerari cœcæ.
Puerum cogitans de leccrimis
eius. sed de proprio humili-
tate ac perfectione sollicitus.
Quam distractionem mē-
illius. atq; immobilem rigo-
rem p̄uidens coenobii senior.
& cœcæ probandam penitus
animi ei constantiā. Cum
plorare quadam die uidisset.

in fontem. simul con se cedub
 sum eum commotum. price
 cepit pœtri. ut tollens eum
 iactar & in flumen; Tum il
 le uelut cœdno sibi esset & pœcep
 tum. Confestim celeris cursu
 rapiens flum. ulnis propriis
 usq; cedoram fluminis iccc
 taturus ceduxit; Quod pro
 fecto. feruore fidei & oboedi
 entis ei fuis & opere consu
 matum. ni procurati fuis
 sent de industria fratres.
 qui sollicite ripam flumz
 obstrerent. proibe tumq;
 icem & quodam modo de flu
 minis alueo paruulum rapu
 issent. Et con summatione
 pœcepti obsequio pœtris
 ac d̄iotione compl & ecm. ab
 effectu operis atq; ab ipso
 fine reuocassent;
 cuius fides atq; d̄iotione in
 tum dō fuit acceptec. ut di
 uino statim testimonio com
 probata sit; Reuelatōn nan
 q; est con linuo seniori. hec
 & im oboedientie. abrahe pa
 tricorche opus implerit; Cun
 q; br & u tempore trecento.
 idem abbes coenobii de huius

mundi commoratione mi
 grar & ced xpm. hunc prepo
 nens cunctis fratrib; succes
 sorem sui atq; abbatem mo
 nasterio dereliquit; **XXVIII**
Non: teceebimus & licet nobis
 cognitum fratrem. sedm
 seti huius ordinem summe
 fœmilie; Necm patye comite.
 ac ditissimo oriundus fuit.
 studis quoq; liber celibus. n̄
 mediocriter institutus;
 Qui felicitis pœren lib; cum ad
 monesterium puolass &.
 ad eum proben decem mens
 humilitatem. ut fidei ei cer
 dossem. confestim ei cœsenio
 se pœceptum est. ut. x. spor
 tes quos n̄ cœsse nonerat
 publice uenditari. Ceruici
 b; suis onerens. distrahen
 decs per pleccēccs circū fer
 r & adibetec conditione.
 qua diutius in hoc officio re
 tiner & ur. ut si forte unus
 eecspartier coemere uolu
 iss & n̄ onceder & sed singilla
 tim eecsp querentibus ubi un
 dier &; Quod ille tota d̄ioti
 one compleuit. & omni con
 fusionis uere cundice. p̄no

mine ac desiderio xpi calata.
spostes ueneris suis imponbis.
prblio statuto distraxit. ac
pbcunicem admonesteriu
reportauit. Nequequam
perterritus tecum uilis. & in
subli officii nouitate. nbc con
siderans indignitatem rei.
natiidum q; splendorem. ac
uenditionis iniuriam. dum
illam xpi humilitatem que
e. uera nobilitas. p oboedien
tie gratie desiderat obti
nere.

XXX

Cocet nos libelli modus
ad finem tendere. sed oboe
dientis bonum. que in lere cble
res uistutes primatum te
nbc non patitur nos eorum
geste qui per hanc clerue
runl. penitus silentio prele
rire. Propter quod. utruq;
congrue temperantes. ide
tam breuitati que studio
sorum desiderius. atq; utilita
tibus seruientes. unu ced huc
ponem humilitatis exemplu.
Quod non ceb incipiente. sed ce
per fcto. atq; cebbate com
plblum. non solum iuniorer
instruere. sed blicem seniores

ad per fctam humilitatis
uistutem. lbc tione sua pote
nt incertate. Uidim iteq; ab
batem pinusum. quicum esse
immanis coenobii prb. quode
in egypto non longe a panesyi
ciuitate. Et pro ipse cerue
tic. ut unte sup. ut ceb latis. ut
cerdotu. cunctis honorabi
lis ac uenerandus existet.
Uidens se pro hoc ipso humili
tatem illa quam sedm suem
tis ardorem concupierat &
exercere non posse. nbc habere
quo uistute desiderate sub
iacionis extendet. Clau
figiens dcoenobio. secessit.
solus in lere cble d'os ultimas
partes. Ibiq; deposito habitu
monachorum. agsumpta
sculari ueste. coenobiu tce
bennesio tarum & pblia. Qu
sciebat cunctis esse distric
tius. & in quose uel pro longi
tudine regionis credidit ig
norandum. ut pro mognitu
dine monesterii ac multi
tudine frum. faccile posse
lcori. Ubi diutius pro forib;
pseuerant. cum toru frum
genib; puolutus. ut suscipe

r & lur: summis precibus; ambiunt; In tenebris occulenti; effraie
 Jun q: multo despectu tan
 dem fuisse admittus: quod
 scilicet decepitur senex. & qui
 omnem uitam suam per uixit
 sibi & late: ingredi coenobiu
 postuleret. Quo tempore
 icem ne deseruire quidem su
 is uoluptatibus: preucleret.
 ac ne hoc ipsum quidem eccu
 sic religionis & p & lere & im
 ad sererent. sed fecerit & in
 opie n & essitate confictu:
 t sen nulli que operi penitus
 apto horri curce diligencia
 q: mandatur; quem sub alio
 fratre iuniore qui & im sibi
 creditum r & linebat & exercens.
 Hic eidem sub debetur: teen
 teq: oboedientia desiderata
 tam humilitatis & colebat
 uisurtem: ut n̄ solu ecc que
 ced hosti diligencia pti
 neccent. uerum & licet uni
 ue h̄ec officia que erant cum
 tū respexit indigna: atq:
 ab omnib: ducebent horro
 ri: tota cotidie sedulitate
 compleret. Complurc ues
 & licet nocte consurgens ita
 f. ita nullo teste ut consciu.

b. ut ut penitus auctore ope
 ris nemo deprehenderet;
 Cui q: ibidem triennio deli
 tescens: per uniuersam egyp
 tum discessit ubiq: fratrib;
 quereret & lur: a quod ce tandem
 uisus quide egyp ti peccatibus
 comecerat: uix potuit pro
 humilitate hecbitus sui: ac ui
 litate officii quod gerebat
 agnosci; Nec in serculo de
 optum incuruus: loquebatur
 holeribus: terram demde
 stercur ueneris suis cedub &
 teent: eorum recedibus: inge
 rebat; Cui q: hecbe inlubris
 frater: super agnitione eius.
 diutissimae fuisse & hesitati
 one d & lenius: propius teen
 dem accedens: & non solum
 uultu: sed & licet sonum uo
 cis diligenter & plorans: cu
 ad pedes ei comminus cecidisset.
 Primo quidem sup hoc stupo
 rem summum uidentibus: cunct
 tis incussit: Cur uidelicet is
 tud fecerit ei qui cepud ip
 sos uelut nouitius: ac deseto
 nup egressus: hecbebet &
 tyemus: post ues d. miraculo

sunt in maiore perculsi. cum
ei nomen quod cepud ipsos quo
q: in cognice fuerat opinione com
ptum. protin' prouidiss&. A
quo uniuersi fratres prioris
ignorantie uenice postulat
tes: quod & in uidelicet tanto
tempore inler iuniores ac
pccr uulos deputat sen. In
urium ac flentem. quod inui
dice diceboli dignice sibi fuisse
conuestatione atq: humilita
te frccudatus. quem diu tis
sime requisitam. tccndem se
aliquando inuenisse geude
bat: n& meruiss& ut tcc succ
in ille quem arripuerat sub
ibetione finire. ccd propriu
coenobium seduxerunt. Cui
todientes & in summe dili
gentice necceis quoq: simili
ter quoqu. am dilectus ausu
ger&.

XXXI
Ubi cum fuisse modico tem
pore demoratus. eodem rur
sus desiderio. atq: cordore suc
census. ccepit noctu inccsilb
tice tcc diffigit. ut tcc non ui
cinam prouinciam. sed in cog
nitice & cclientes longe q: diu
sice regionet & p&ler&. Nam

conscendens nauem. in pcclesti
ne pccstes commecere curcau.
cycdens se tutius lecturum.
sicc ille sem & ipsum ccc post
r& loca in quib: nenomen qui
dem suum fuisse ccc dicitur.
Quo cum ccc ueniss&. nrm mo
nccsterium protin' & p&liant
quod non longe fuit ccc pccleo.
in quod nrm & uirgine necce
dignice tus est. In quo per mo
dico tempore delitiscens. se
candum sen len. am dnm.
tanqua ciurtes sup mon len
positice. diu tius abscondi non
potuit. Nam con linuo quide
fratrum. qui ccc loca sc& de
gypti pccrtib: or. ationis eu
sice con uenerunt. agnrtum d
summa ui. pccum. ccc suum
coenobium & uocccerunt. xxxii
Hunc igitur senem. pro ille q
nobis fuerat cepud ipsum in
monccsterio nro fiducia cu
post hccce in egypto studiosi
sime sequissim. & horat
onem que dedit fratri. quem
sub nra pccsentice in suo coeno
bio r&cipiebat. Quice puto &
hccce posse aliquid in struotio
nis accedere. Anmus. e. opusculo

huic inire; Nosticet, quot
 diebus pro forib; & cubens; hodie
 sis receptus; cuius difficultate
 ut ceuicem primitus debes
 cognoscere; poterit enim
 tibi in hec uice quam ingredi
 concupiscis; multum confer
 re; si traditione ei cognitec
 ad seruitium xpi consequen
 ter ac sicut oportet & accesseris;
 XVIII
 sicut neomq; immensae gloriae.
 fideliter seruientib; do. ac se
 cundum institutionis huius
 regulam ei cohesentib; sep
 mittitur in futurum. Itae
 poene grauissime p'p'ce
 recntur his; qui tepide eam
 neglegent; q; fuerint ex
 cuti. Et scdm hoc quod pro
 fessi sunt; uel quod ab homini
 bus esse credunt; fructus
 & licem congruos senectutis;
 eidem exhibere neglexerint;
 delusi e. eam scdm scriptu
 re sententiam; non uouere
 quem quam uouere &
 non reddere; & maledictus
 qui fecit opus dñi neglegent
 ter; Ideo igitur a nobis diu
 tissime refertur; non

quicquid tuum ut omnium sedu
 te. non toto desiderio cupia
 mur amplecti. Et his quicquid
 xpm conuesti cupiunt; & licet
 procul occurrere non op
 temur; Sed ne temere reci
 pienles; & nos cepud dñm leui
 tatis; & terribim grauioris
 supplicii fecerem; sicut p'p'
 sent facile susceptus; n'be pon
 dus professionis huius intel
 legens; ut desertator post
 hec ut tepidus & titissis;
 Quam obrem ipsam causam
 abrenuntiationis debes in
 primis cognoscere; quae per
 sp'ctec; quid te conueniat ce
 gese; & ei ratione manifes
 tius instrueris; XXXIII
Abrununtio nihil e. celiud;
 quam crucis ac mortificati
 onis indicium; Ideoq; nouerit
 hodie & nodie & huius mundo.
 & actib; ac desideris ei esse
 defunctum; Teq; scdm apos
 tolum mundo huic esse cru
 cifixum; tibiq; hunc mundu;
 Considera ergo conditiones
 crucis; sub cuius te demcept
 sicramento oportet & in hec
 luce uesceri; Quicquid non

pauit

tu uiuit. sed uiuit in ille qui
 ē. pro te crucifixus. Eo ergo
 hec bitu ac figura. quae pro no
 bis in patibulo fuit ille suspen
 sus. nos quoque. necesse ē. in hec
 uitae degere. Ut scilicet & scdm
 decaud ^f genles d& timore
 dñi cœsthes nr̄es. uniuerses uo
 lun lectes. ac desiderice. non
 nr̄e concupiscentie seruien
 tice. sed mortificationi et hec
 becomus ^f fixell; Sic enim p̄p̄
 ceptum dñi implebim̄ dicen
 tis; qui non accipit crucē suā
 & sequitur me. non ē. me dig
 nus; Sed forte dicas; quomo
 do potest homo crucem iugi
 ter portare. ut quem admo
 dum uiuens quis possit esse
 crucifixus; audi rationem bre
 uiter;

xxxv.

uiter;

Mihi aut mundus
crucifixus ē

Crucis nr̄e. timor dñi. ē; Sicut
 ergo crucifixus quisicē non
 p̄ animi sui motu. membra sua
 quoquam mouendi ut conuer
 tendi hec & potestatem. tunc
 & nos uolun lectes nr̄es. ac desi
 derice. non scdm id quod nob
 succue. ē. ac delectat ad presentē
 sed scdm legem dñi. quo nos ille
 constrinxerit. ap̄ pl̄i. cœstide

bemus; Et sicut is qui patibulo
 crucis ^f fixatur. non icem pre
 sentice contemplat. n̄c desit
 affectionib; cogitat. non pro
 crastino die. sollicitudine cu
 ricq; distenditur. Nullce pos
 sidendi concupiscentice p̄mo
 uetur. nullce superbie. nulla
 conlenlione. nullce emulati
 one succenditur. Non depre
 sentibi dol & inuirit. non p̄p̄
 tertiarum icem r̄cor dicit
 seq; cum ced huc spir̄ & in cōsp̄
 re. canctis elemenis credit
 esse defunctum. Illuc prae
 mit tens suacordis in luctum.
 quose non dubitat ilico tra
 siturum. Iten nos quoque. timo
 redñi crucifixos. oportet & his
 omnib; id non solum castilib;
 uitus. uerum & licem ipsi de
 menlis mortuos esse. Illic ha
 benles oculos anime nr̄e de
 fixos. quo nos sperare debem̄
 momenlis singulis migratu
 r̄os; Hoc enim modo. mortifica
 tice poterim̄ uniuerses concu
 piscentice. & effectus habe

xxxvi. re castiles;
Cauc ergo. nequid aliquando
 eorum ferim̄. que ferunt

c scdm apostoli sententiam.

ans abibisti. & conbrte In lex
 dictum dñi de uagro & uenge
 lice operationis r̄b̄estus. in
 ueniaris tunica tua quate spo
 licu eris reuestiri; Neq; ced
 humiles terrenesq; mundi
 huius concupiscentias. ac stu
 dice uoluaris. & conbraxpi
 mandatum de p̄fectionis
 t̄cto descendens. tollere ali
 quid presumas & his que re
 nun licent cedidisti; Ceuene
 parentum. ne c̄ff̄ctionis
 pristine r̄b̄cor deris. & cedu
 r̄ct̄i huius sollicitudinesq;
 r̄biocatus. secundum salua
 toris sententiam. Ponenst̄
 manum tuam sup̄ ceratru
 ac respiciens r̄b̄ro. regno ce
 lorum aptus esse non possis;
 ceue. ne quendo sup̄ bicem quā
 nunc incipient. ardore fidei.
 ac plena humilitate calcasti.
 cum coeperis psalmorum ut
 professionis huius quanda
 notitiam degustare. paula
 tim clatus fesusertic̄e medi
 teris. que destruxisti. iterū
 se edificans. p̄r̄uicator e
 cōstruas rem & ipsum. Sed
 potius ut in hece nuditate quā

cor andō & congelas et profes
 sus es. ad finem usq; per duxes.
 In hece quoq; humilitate ac pati
 entice. quicquid susciperis in
 monasterio. x̄. dieb; pro forib;
 per se uerans. multis lacrimis
 implorasti. non modo persis
 tias. uerum & icem p̄ficiat atq;
 succrescas; Satis enim miserū
 ē. ut cum debeas arudimentis
 ac primordis tuis prouehi.
 & ced p̄fectionem tendere.
 & icem ab ipsis incipias ad infe
 riora r̄cedere; non enī qui
 coeperit h̄c. sed qui per seue
 rauert in his usq; in finē. hic

saluus erit.
Uestitus enim se spens. calcanea
 nra semp̄ obseruat. id insidi
 atur & tui nro. & usq; ced f̄
 nem ut ḡn̄e. nos sup̄ plantate
 conatur; Et idcirco bene coe
 pisse nil proderit. n̄c pleno
 feruore. renun̄iationis arri
 puisse principice. si h̄c congru
 us & iam finis. non similr̄ com
 mendicrit atq; conclusert.
 Xpiq; humilitas atq; p̄cipit̄.
 quam nunc corā ipso professus
 es. usq; ced extremū utq; quem
 admodum arreptū ē. at en

fieri custodit; quod ut possis implere: tui accipite id est cogitationum principie semper obserua: ad seniores scilicet mox excederent; Itaque enim discipulos pntiosos in taceat conderere: similiter et seniori tuo erubue

XXXVIII nis reuelate;

Quæ propter secundam scripturam ex senlenicem. egressus ad seruiendum domino: sit in timore domini. & pro peccata anima tua: non cedat requiem. nec securitatem. non cedat delicie: sed ad temptationes & angustias. Per multas enim tribulationes. oportet & nos in latere in regnum dei. angustia enim que est postea. & ostia que ducit ad uitam. & peccata sunt qui ueniunt eorum; Considera ergo de peccatis & electis effectum: & ne exemplo acie prore multitudinis refrigerat: sed uide ut peccati. ut cum peccatis inueniri mereris in regno; multi enim sunt uocati peccati uel electi; & pusillus est. græcæ cui complicitate patitur hereditatem; Itaque non leue noueris esse peccatum. profectu

tionem profectum quem piæ. ecc que sunt in profectum tace ueri; ad quem profectum statum. his gradibus: atque hoc ordine XXXVIII peruenitur;

Prinicipium nostræ salutis. eiusdemque custodie: timor domini; Phunc enim. & initium confessionis. & uitiorum purgatio. & uisum custodie. hic qui in buunt ad uiam profectum ad quiritur; Qui cum penitentia uerit hominis mentem. contemptum rerum omnium partem obliuionem parentum. mundi que ipsius gignit horrorem; Contemptum autem ac priuationem omnium facultatum. humilitatem ad quirit; humilitatem uel. his indicis comprobatur; Primo. si in omni se habet in se omnes habet uoluntates; Secundo. si non solum suorum altuum. uerum & licet cogitationum. nihil suum explicabit seniore; Tertio. si nihil superbiae. sed iudicio uel uniuersæ committat. ac monite sitient ac libenter auscultat; Quarto. si in omnibus seruus obediens man suadum. partem

enleq; constanliam; Quarto. si non solum iniuriam inferat nulli. sed nec ecclesio quidem sibi. & si rogatam doleat. atque tristetur; Sexto. si nihil agat. nihil presumat. quod non uel communis regulae. ut maioru cohofiant exempla; Septimo. si omni uilitate contentus sit. & ecclesie se que sibi prebetur. uelut operarium malu iudicari indignum; Octauo. si semetipsum cunctis inferiorum. non sup se pronuntiet. & leuioribus. sed in limo cordis credit affectu; Nono. si linguam cohibeat. uel non sit dum mosus in uoce; Decimo. si non sit facilis ac promptus in risu; & tunc q; indicus. & his similibus. humilitate uerba dinoscitur; Quae cum fuerit in uobis. & te possessa. confestim te ad caritatem que timorem non habet. gredere. & celsiore perducet. Per quam. uniuersa que prius non sine poena formidinis obseruabas. absq; ullo labore. uelut naturaliter incipies custodire. Nonne contemplatione suppliciu uti

moris ullius. sed amore ipsius boni. & delectatione uirtutum; **XL.** Ad quod ut ualeat facilius peruenire. exempla tibi sunt limitationis. ac uirtute pfecte. in congregatione commemoranti. apud uis. immo ab uno ut duob; non a pluribus. & pcedere; Nam pster id quod examinata uita. atq; ad purum & cocta repperit in peccatis. & licet istud & hoc utilitatis accedit. Quod ad pfectionem propositi huius id coenobialis uite. diligenti us quis unius imbutur ac formatur exemplo; **XLI.** Quae omnia ut possis consequi. & sub regulae spiritu uel per plures perdurare. & tunc habe in congregatione. necessario custodiende sunt tibi; Ut scilicet scdm psalmiste sententiam. ego autem tanquam surdus non audiveram. & sicut mutus non aperiens os suum. Et factus sum sicut homo non audiens. & non habens in ore suo rediergutiones. Tu quoq; uelut surdus & mutus & cecus incedes. ut absq; ullius contem

platione. qui tibi fuerit ad imi-
tandum merito perfectionis
electus. uniuersis quibuscunq;
uideris in ministerio edificationis ha-
bens. uelut ceteris non uideas.
Nec animatus eorum qui hęc
agunt auctoritate uel forma
ad id quod dicitur. ē. & quod
ante dicitur. nec ueritatem credidit.
Si in obediens. si conlun-
cem. si dicitur. hęc uideris.
uel secus quam tibi traditum
ē. aliquid admittentem. non
offendat. nec edimitandum
est in tali subiectis exem-
plo. Sed ut surdus. qui hęc
penitus non audierit. uniuersis
secus transmittat. Si tibi ut cui
quam conuicia. si inrogentur
iniurie. esto immobilis. & ad
responsionem rationis ut mu-
tus auscultat. Semper hunc psal-
miste uersiculum in uocor-
de dicitur. dicitur. dicitur.
uices meos. ut non delinquam
in lingua mea. Posui orimeo
cus. et dicitur. cum consistet
peccator ad uersum me. ob mu-
tū & humiliatus sum. & silui.
abonif. Verum & quastum
hoc pre omnibus. & cole. quod

hęc que supra diximus. et
omnibus atque commendat. id est
ut stultum te scdm apostoli
preceptum feceris in hoc m-
do. ut sis sapiens. Nihil scilicet
disces. nihil diudicans. &
his que tibi fuerint imperata
sed cum omni simplicitate
ac fide. oboedientiam semp
hibeas. Illud tantum modo
scdm. illud utile. illud sapiens
esse iudicans. quic quid tibi ut
dicitur ut ex senioris & amem in
dixerit. Tedi & enim instru-
tione fundatur. sub hęc disci-
plina poteris durere perpe-
tuo. & de coenobio nullis rep-
tationibus. inimicis. nullis fabri-
onibus deuoluere. **XII**
Ergo patientiam tuam non
debes de ceterorum sperare
uirtute. id est ut tunc cum
tantum modo possideas. cum
anemine fueris irritatus.
Quod ut possit non eubire
tue non subiceat potestati.
sed potius de humilitate tua
& longanimitate. que in uo-
pendit corbitrio. **XIII**
Et ut hęc omnia que latiore
seymone de gestis sunt cordi

tuo facilius inculentur ac
 tenacissime tuis sensibus uale
 ant in hese. quod dam & his
 br & uerum colligam. p quod
 possis breuitate & compendi
 o mandatorum. memorit
 uniuersae complecti. Audier
 go pccatis ordinem. p quem
 scandere ad p ffectionem su
 mam. sine ullo labore ac dif
 ficultate preualeas. Prin
 cipium nre salutis ac patien
 tie. secundum scripturas
 timor dñi est. O & timore dñi.
 nec ortur compunlio salutis.
 & conpunctione cordis. pro
 cedit abrenunliatio. id est
 nuditas & conlempus om
 ni fccubatum. Denudi
 tate. humilitas procreatur.
 De humilitate generatur
 nostificatione uoluntatum.
 Nostificatione uoluntatu.
 & sit pccati atq; marces u
 ant uniuersae uitae. Expul
 sione uitioru. uirtutes fru
 tificant atq; succrescunt.
 Dululatione uirtutu. pur
 itas cordis adquiritur. pu
 ritate cordis. apostolice cari
 tatis p ffectio possidetur.

**EXPUGNETUR DE INSTITUTIS
 RENUNTIATIONUM LIB III
 INCIPIT SEQUENTIS LIB:**

INCIPIT DISPUTATIO CASTRIMAR

GIAE LIBER QUINTUS

um lus nobis iuuenle do
 liber iste procluditur.
 Nec post quat tuor libel
 los qui sup institutis moni
 teriorum digesti sunt.
 nunc arripere consuetatione
 aduectus octo principedice u
 tic. uris orationib; dno con
 fortanle disponimus. Id est
 primum gcestrimargie. que
 inler p blect gule concupis
 cenlia; Secundum. fornicati
 onis; Tertium ^{phy} filier girie. qd
 intellegitur auertice. uel
 ut proprius & exprimat. amor
 pbeunie; Quor. tum. irce.
 Quindum. tristitie; Sextum.
 acedie. quode. anxiblect. siue
 tedium cordis; Septimum.
 coenodoxie. quod sonat. uana
 seu inanis gloria; Octauum.
 supbie; quem in eunles agone
 tuis pbeib; o beatissime pa
 pa cecstor. nunc in pensius in
 digemus. Ut primum natur
 eorum. uemmut. uem oc

de octo principalibus uitiis

cul tias: ac m q; obscuri. inuesti-
gare condigne. deinde causas
eorum. sufficienter exponere.
Testio. ut idonee curationes eo-
rum. ac remedia. possimus in-
ferre;

Uicorum pccationum excusce:
quem admodum cu patefac-
te fuerint. traditionib; seni-
orum. ab omnib; protinus ag-
noscentur. Itc priusquam re-
uelentur. cum ab ipsis uniuersis
si uastemur. & in cunctis ho-
minib; innotent. ab omni-
bus ignorantur. Verum exc-
tice nos aliquatenus explicare
posse confidimus. si inter ces-
sionibus uris. ad nos quoq; ille
qui p e sciam prolatus e. ser-
modni dirigatur; Ego an le-
teibo. & potentes terre hu-
milib; por tices aere exc-
conleram. & ubi res ferreas
confringam; & ceperi a tibi
the securus absconditof & lar-
chiana secretorum; Ut nos
quoq; uerbum di pcedens.
primum terrenre poten-
ter humili & Idest hec e con-
dem quas & pugnare cupim;
noxi exc pccationes. dominatio

nem sibi hec tyrannidem
seuissimam in nro mostadi
corpore uindicanles. exc q;
feci at indagini nre. atq; ex-
positioni succumbere. Et
tice nos ^{ignorationis} postice
effringens. ac utiorum uel
tes. & cludenlium nos auera-
scienlice. conlerens. ad sere-
torum nrorum arcana p-
ducat. Ac scdm apostolum.
inluminatis nobis. reuelat
exc que sunt abscondita tene-
brarum. & manifestat & con-
silice cordium. Ut sic ad te-
trius utiorum tenebris ipu-
rissimis oculis anime pene-
tranles. pate facere exc ac
produce se possim; ad lucem.
Exc exc q; ceterum atq; natu; v.
his qui uel caruer e sicut exc huc
obligati sum; pandere uelle a-
mus. Et ite scdm proph & la.
transeuntes pignem utioru.
dirissime nre exc cure nlium
menles. Confestim pccuar
quoq; uirtutum. & tinguibili
um scilicet exc trion sice possi-
mus inlesi. ac spiritalib; re-
medis ad roati ad refrigeri-
um pfectionis. puritate cor-

T

PavE

T

III. dismeremur educi
Iteq; primum nobis in bndū
cessum en. ē. aduersus gastri
marginem. quā dixim' gulę esse
concupiscentiam; Et in p'p'is
de ieiuniorum modo. & sc'arū
qualitate dicuntur. rursus ad
gyptiorum. traditiones ac
statuta r'currim'. Quib; su
blimiorē continētię disci
plinam. & per f'ctōem dis
c'plionis inesserationem. nul

III. lus ignorat;
Ulus n'cemq; ē. beccianloni
admirabilisq; senlentiā. mō
nachd'rum qui post coenobia
le propositum. f'ctigianiti
tur sublimioris per f'ctio
nis a'ctingere. Et c'p' p'ohen
so disc'plionis examine. pro
prio i'cm potens. ē. f'ctere iu
dicio. Atq; ad c'rcem anacho
f'ctos puenisse. n' minime debe
se ab uno. quāuis summo. u
niuersa genera uisitatū ex p'ce
tice. Alius enim. scien'lice
floribus exornatur. alter
disc'plionis ratione f'obusti
us communitur. alter pati
en'lie grauitate fundatur.
Alius humilitatis. alius continen

tie uisitate p'f'ctur. alius sim
plicitatis gratice d'coratur.
hic magnanimitatis. ille misen
cordie. iste uigilicorum. hic ta
citu'nitatis. iste laboris stu
dio. sup'ubrit c'le'sis; Et idcir
comonachum spiritalice mel
la condese cupientem. uelut
apem prudentissimā debete
unam quāq; uisitatē ab his
quieam familiariter possidēt
deflorate. & in sui p'ctōris
uice diligenter r'condese.
Nec quid minus aliquis habeat
discutere. sed hoc tanlum d
uisitatis possideat contempla
ri. studioseq; d'cespere; Cunc
tas namq; sic b'uno uolumus
ex p'rimu' uicere. aut diffi
cile. aut c'p'te nun. quā
idonee admirandum nobis
exempla poter' r'pperiri.
Quicquid n'cedum xpm omnia
factum scdm apostolum ui
decim' in omnib; tamen hoc
modo possum' eum. id est per
p'ctes in omnib; inuenire;
De ipso enim dicit; qui fecit uis
ē. nobis ex dō sapientiā iustiti
a. sanctitas. & redemptio;
Dum ergo in c'lio sapientiē

in celo iustitiae. in alio sc̄itas.
 in alio mansuetudo. in alio caritas.
 in alio humilitas. in alio
 ritus. in alio humilitas. in alio
 ritur. membratim xp̄p̄pu
 num quemq; nunc sc̄orum di
 uisus ē; Concurrētib; ues̄
 uniuersis in unitatem fidei ac
 uisitatibus redditur in uirum
 p̄fectum. plenitudinem sui
 corporis. in singulorum mem
 brorum compage. ac propri
 etate p̄ficiens; Donc̄ ergo ue
 niat illud tempus. quo sit d̄
 omnia in omnib; In presenti
 potest hoc quod dixim' modo.
 id est per p̄fectas uirtutes
 esse in omnib; d̄. licet nondū
 plenitudine eorum omnia
 sit in omnib; Quicquid & un
 ius legionis n̄re sit h̄nis. profes
 siones tamen diuersas quibus
 ad d̄m tenditur. sic in cōpla
 etonibus seniorum plenius
 disputandum ē; Ideoq; disce
 tionis & continētie forma.
 ab his nobis p̄culicrius &
 p̄tendat. a quib; uirtutes
 nec p̄ gratiam sp̄s sc̄i uberius
 uidemus effluere. Non quod
 ullus que in multos diuisa sent
 solus possit acquirere. sed

ut in his bonis quorum capere
 cessesse possum. ad eorum nos
 imitationē. qui ecc̄ sp̄s ecc̄liis
 optenuerit. tendemus; *J. V.*
 Itaq; per ieiuniorum modo.
 h̄c autē facile potest uniuersis
 regulis custodiri. quicquid n̄c̄
 bur unum cunctis corporib;
 inest. n̄c̄ sicut celestis uisitatē.
 animi solius rigore parant.
 Et idcirco quicquid in sola fortitu
 dine mentis consistunt. cū
 corporis enim possibilitate.
 participent. eodem sup̄ his
 diffinitionem. traditam no
 bis accepimus. Diuersum qui
 dem esse refectiois tempus.
 & modum & qualitatem p̄
 impetari scilicet corporum
 statu. ut cōtate ut sexu. unā
 tamen esse omnib; pro con
 tinētia. mentis. & animi
 uirtute. castigationis regu
 lam. Neq; enim cunctis pos
 sibile. ē. eb domccidib; prote
 laye ieiunice. sed ne tridua
 quidem. ut biduana medice.
 refectioem cibi differre;
 Multis quippe egritudine.
 & maxime senio icom defes
 sis. ne usq; occasum quidem

solis ieiunium: sine leccboris ad
flictione tolerat. Non om
nib; infusorum leguminum
esuf conuenit eneruatus: nbc
cunctis purorum holerum
hecbilise. passimonice. nbcuni
uestis sicci pecnis refectio car
tigata conceditur; Alius quh
titate duccrum librarum
saturitatem non sentit. alius
libre unius: siue unecru sex.
edulio pre grauat. At ta
men unus in omnib; his conli
nenlie finise. nequis iuxta
mensuram capccitatis sue.
saturitatis oneretur in glu
uid; Non enim queclitac sola.
sed & licem queconli. tccs & scaru.
aciem cordis obtundit. acm
te cum casne pecciter impin
guata. noxium uitiorum

VII. fomite igne q; succendit;
Quib; lib & scis refer tus uen
ter: seminaria luxurie phit.
nbc pre ucl & mens discer & li
onum gubesculec modera
ri: ciborum pondere price
foeuta; Non solcc crapula uin
menlem inebriare consubit.
cunctarum escarum nimie
tes. uacillanlem ecom acnq;

abundam reddit. omniq; in
tegritatis ac puritatis conle
platione despoliat. Sodomice
causce subuectionis atq; luxurie
non uimicrapula sed saturitas
scitit pecnis; audi dnm per
p ph & com. hierusalem in cte
panlem. Quid enim peccauit
soror tucc sodomice. nisi quia
panem suum in saturitate
& abundanlice comedeba. Et
Et quice psaturitatem panis.
in ctinguibili casnis fuerant
ardore succensi. iudicio dice
litus igne sulphoreo conere
manlar. Quod si illos solani
mibccs panis ad tam prerup
tum flagitiorum precipiti
um. uitio secti & cctis impetit
quid censendum. de his. qui uq
gto corpore. perceptionem
casnium ac uini. immoderate
liberalitate presumunt;
Non quantum scp & it imbecil
litat. sed quantum animi libi
do suggesterit usurpanles.
Infirmities casnis. ad puritate
cordis non offert. si hecemo
do que fragilitas. non que
uoluptees scigit. usurponlar.
Fecilius uidimus uiros quiceb

gescis corpora lenioribus; omni-
 modis item percerent. quā
 moderate usus pronecessita-
 te concessis. Et qui totum
 sibi pro amore continentie
 denegarent. quicquid ex
 subfirmitate occasione
 sumentes mensuram suffi-
 cientie custodirent. Nec &
 tiam corporis inbecillitate
 sue continentie palmam. dū
 modo gescis defectioni castitatis
 indubitanter adhuc indigentem
 se refectione defraudat.
 animumque eius indulget. quā-
 tum sufficere ad uiuendi u-
 sum. temperantie discretio
 rigide iudicari. non quantum
 desiderii appetitus exposit.
 Et leniores sibi. ut procu-
 rant corpori sanitatem.
 et castitatis non cedunt
 puritatem. sicut modera-
 tione sumant. Quicquid
 enim fortitudinis. et uerū
 precipitur. egritudine lebo-
 re ac defectione consumit.
 quam obrem. ut nulli statui
 uirtus pessimoniae admittit.
 tunc ne in legitime quidem
 consumatio denegatur.

Ueris si me. ē. itaque patrum p-
 becissimamque sententiam. ieu-
 niorum & continentie modū.
 in mensura paritatis. tantū
 & castigatione consistere.
 Et hunc esse perfectę uirtutis
 in commune omnibus finem.
 ut gescis quos sumere sus-
 tandi corporis necessitate
 compellimur. adhuc in cepe-
 titu eorum positi. tempe-
 remus. Quamuis. quis corpore
 sit infirmus. perfectę uir-
 tutem equamque robustis
 ac senis in omnibus possidebit.
 si desideria que franguntur
 castitatis non exigit. mentis rigo-
 re castigat. Apostolus inquit.
 & castitatis curam. ne desideris
 in desideris. non ergo curam
 et omnimodis interdixit.
 sed ut in desideris ferat. de-
 negat. Voluptuosam ad-
 mit diligentem castitatis. gu-
 bernationem uite necessa-
 riam non excludit. illud.
 ne indulgentie castitatis. ad de-
 sideriorum occupationes
 noxiis deuoluamur. Hoc ue-
 ro. ne corruptum nō uirtio
 corpus. spiritales ac necessarii

PAUL

XVIII functiones & plese non possit.
Summæ igitur continabilis.
non solum temporis ratione.
nec carum qualitate tantum
modo. sed ante omnia consi-
derantur iudicio colligendæ.
Et contum enim debet unusquisque
sibi frugalitatis indicere.
quantum corporis oblecta-
tionis pugna deposcit. Utilis
quidem & omnimodis obser-
uandæ canonica ieiuniorum
custodiæ. sed nisi hanc frugi-
fuerit ciborum refectio sub-
secuta. ad integritatis calcem
non poterit perveniri. Longo-
rum namque ieiuniorum in-
edie. saturitate corporis sub-
sequente. excessitudinem poti-
us temporalem. quam puri-
tatem castitatis acquirit.
In integritate mentis. ventris co-
heret & in edie. non habet & ppe-
tuam castimonie puritatem.
Quisque non iugem temperan-
tiam equalitatem tenere con-
tinetur. quamvis destrictis
te ieiunia succedente sup-
fluce remissione uacuant.
& in gastrimargie uitium
perpetuis conlabuntur. Meli-

or est rationabilis cum mode-
ratione cotidiana refectio.
quam per intervalla arduum
longumque ieiunium. Nouit in-
moderata medicæ non modo
mentis læbe fecitare constan-
tiam. sed & licet orationum
efficaciam. sed de excessitu-
dine corporis eneruatam.
Ad integritatem mentis &
corporis conservandam. ab-
stinere ciborum solum non
sufficit. nisi fuerint oblecta-
quoque uirtutes anime coniu-
gate. Humilitas igitur. primi-
tus obediencie uirtute. & o-
peris contritione. corporisque
fatigatione discendæ est.
Peculiarum non solum uirtu-
de possessio. sed & iam deside-
rium eorum radicatus &
stirpandum. Non enim eius
sufficit non haberi. quod ple-
rumque sol & licet benecessi-
tate descendere. sed ne ipsa
quidem si forte oblate fue-
rit. habendi recipere uo-
luntatem. Truce contenten-
dus est furor. tristitie supe-
rande delectio. coenodoxi-
& id est uenagloria contem-

nendic: supbiece calcandus ē.
 fecit ut; Menlis quoq; ipsius
 instabilis uicq; discursus.
 assidua di memorice fessendi
 di. Totiensq; nobis ē. ad comē
 plationem di. lubrica cordis
 euagatio seducendic. quoti
 ens subtilis hostis. ab hoc inlu
 tui menlem captiuare p
 temptens. s̄cessib: nri cor
 dis inrepsert.
 impossibile necm q; ē. Extingui
 ignita corporis incenliua pri
 usquam c̄les̄rum quoq; p̄yn
 cipalium uirtiorum fomites.
 radicitus excidant. De quib;
 singillatim distinctis libel
 lis suo loco donante dño disse
 remus. Nunc propositum
 nobis ē. degecstrimergec
 id̄ gulę concupiscenlicc. con
 traquam nobis primus con
 flictu ē. disputare. Nā quā
 igitur potert ardenlis con
 cupiscenlicc stimulos inhibē
 re. quisq; desideric gulę re
 frenare non quiert. Inle
 rioris hominis castitice. iustu
 tis huius consummatione.
 discessit. Nunquā enim
 p̄busiorib; emulis consue

cteri posse confider eum que
 inleuori conflictu con- sp̄f
 xerit ab in firmiorib; p̄ceruis
 q; supericxi. Cum t̄cerumna
 q; iustitum unanatura est.
 lic & in multes diuidi sp̄cies
 & uocibulecc uideccur. Sicut
 auri quoq; unec substantic ē.
 lic & p̄ multa ueria q; moni
 lium genera p̄astificum uide
 atur ingenio ac uoluntate dis
 tincta. Itccq; nullam per
 f̄ctē possidere probabit.
 quisq; elisus in eorum p̄aste
 dinoscitur. Quomodo. flec
 granles estus concupiscenli
 ae. qui non sola instigatione
 corporis. sed & licc mēlis
 uirtio succedunt. Ex t̄m̄xisse
 c̄cedendū ē. Qui c̄culeos t̄p̄.
 cordis solius in temperantia
 prorumpentes mitigare
 non potunt. aut quoniam mo
 do putandus ē. castis animeq;
 licc uiuentis stimulos r̄b̄un
 disse. Qui supbie uirtium simple
 non quiert eum c̄c̄se. aut quē
 admodum c̄cedendū ē. inser
 tam casti lux̄riam concu
 casse. Qui p̄beuniarum con
 cupiscenliam forin s̄cus

sitcom: atq: alienam anra sub
stan licc non ucluit abdicare;
Qua auratione bellum castris
& anime triumphabit: qui
idoneos non fuit morbum cu
rre tristitie; Quoniam libe
urbi sublimitatem uisum
& elccu serum posterum
firmitate muniti postere
unius quam uis paruis simg.
prodicione uccitebitur;
Quidem diffest. utrum p se
celice moenice. & amplee por
tarum spatice. an per angus
tiam uiculi latibula. pnetio
sus hostis. pen & rabilibus ci

XII uitatus uir epat;

PAVE

Quin ce gone conlendit: non
consonatur nisi legitime cer
ticuerit: Quinaturales appe
titus castris optuet & tinguere
se: & tranaturam uirtice con
locata primitus super cere
festin &: Si enim apostolice
sententie uim uolumi expe
riri: que sint agoni munda
ni leges: ac disciplina primi
tus debem agnoscere: Utra
demum. hecerum comparati
one scire possim: quid nos in
spiritali agone cofticentel.

bece tus apostolus hoc exem
plo uoluerit edocefe; In illis
enim cest animib: que sectm
eundem apostolum: corrup
tibilem consonam uincer libe
parant. mo si te seruatur;
Ut is qui se ad gloriosam cofticentia
& immunitatis priuilegio de
coratam. p se pccare conde
dit. & per se te cupit agoni
sudice cestamina. Prius in
olympicis ac pythuis cofti
minib: indolem sue uueru
tis. ac rudimentorum robore
ostendet; In his si quidem u
niores qui hec disciplina ca
piunt proficere utrum me
an lur ut debeent cedere ad
mitti: t come i qui istis cofti
minib: presidet. quam tou
us populi iudicio comprobant;
Cumq: diligenter examinat
quis primum se pestus subyt
nulla uirtus respectus infama
deinde non serur ut uis iugo
ignobilis: & ob hoc indignus
disciplina hec. ut congressu
rum qui hanc p se tenentur sic
rit iudicatus: Testis si ap
si fortitudinis digna prese
rat documenta. & uim morib:

coguisq; decer tcons: peritia
 prierter ac uirtute sue demonsi
 tra uerit iuuenluti: ac pro
 sciens de ephedorum lueta
 mine. Per fectis icon uiris.
 & experientie longe pro
 bectis congredi pmissus fio
 rit presidenlis & amine: seq;
 non solum parem uirtutis
 eorum assidue confluc tati
 one. uerum & icon frequen
 tem inter hos quoq; uicto
 rie palman fuerit consecu
 tus. Tunc demum ad agonis ppe
 dora cestamina merebit
 puenire. in quib; non nisi uic
 toribus tantum. & his qui
 multarum coronarum
 stipendia decorati sunt. fa
 cultes de cestandi concedi
 tur; Similel exercimus car
 nalis agonis exemplum: spi
 rituelis quoq; cestemini qe
 discipline ut ordo sit. compa
 ratione huius debemus ag
 noscere.

III. **P**oport & nos quoq; primu
 libestatem nram. castis
 subiectione monstrare;
 a quo enim quis uincit eius
 & seruus e; & omnis qui fec

erit peccatum: seruus e; pbe
 catis. Cumq; nos nullce con
 cupiscentie tuis pispes per
 sos in fecmice. & amen ceta
 mini presidenlis inueneryt.
 n& fuerimus ab eo ut serui
 castis & ignobiles: indigniq;
 olympicis uirtorum con
 luctationib; iudicati. Tunc
 poterim con hrec coe uos nos:
 id est concupiscentie car
 nis & motus ac p uirbatio
 nes anime. inire cestamen
 In possibile enim e; saturum
 uentrem. pugnas in lero
 ris hominis & periri; n&c
 bellis & bus tiorib; aq; temp
 rari dignum e; & im: qui po
 test de ic leuiore conflitu.

Primo ergo nobis e; gulce
 cal. candee concupiscentie.
 & eousq; & tenuenda mens.
 non solum ieiunus uerum
 & icem uigiliis. l&otione quo
 q;. & cetebrae com punctio
 ne cordis. in quib; se fossit
 ut in lusam. ut uictam femi
 nis erit in gem & scens.

Nunc horrore uirtoru nunc
 desiderio pfectionis & inle
 gritatis accenset. don&c ei

XIII

modi curis ac meditationi
bus occupata perierit ac
possessit. Ipsius cibi refec-
tionem non tam iocundi-
tati concessam quam o-
neris uices sibi impositam se
cognoscat. Magisq; eorum
necessariam corpori quā
desiderabilem anime sen-
tiet adtributam; Quo stu-
diomenus. & iugi compunc-
tione delens. Lecti uicē car-
nis que fortu esearum uehe-
mentius insolescit. & ocu-
leos ei noxios & undemus;
Atq; nec fornacem corporis
nri. que sege babilonio
occasiones peccatorum. &
urtice nobis iugiter submi-
nis trante succenditur.
Quib; nece the & picis uice a-
crius securamur. ubi stante
laccrimarum & fl & u cor-
dis poterim & tinguere.
donec di gratie spu roris
sui in cordib; nris insibilan-
te. estus aynclis concupis-
centie penitus ualeant
consopiri; Hec est igitur
nobis prima contentio. hęc
nra uelut in olympicis

cestemini; prima proba-
tio gula uentrisq; concupis-
centiam desiderio profec-
tionis & tinguere; Ob quod
ciborum non solum supflu-
us ad p & ritus uisatum con-
templatione calcandus.
sed & licet ipsi nature necer-
sarius. tanquam castitati
contrarius non sine cordis
anxi & cote sumendus est;
Et necdemum ut tenre insti-
tuendus est. cuius ut nullum
magis sit tempus. quo senti-
amus nos aspiri teclib; studi-
is auocari. quom quo deseb-
dere ad necessitatem corpo-
ris curam. et fragilitate com-
pellimur; Cumq; ad hęc
necessitate submittimur.
usui potius uite. quam mentis
desiderio fecimus. quā
totius ab ece uelut a sedulib;
b; nos studis & tenele.
subtrahi festinem; Nequa-
quam enim poterim esca-
rum presentium spehere
uoluptates. nisi mens con-
templationi diuine deshexe-
amore uisatum potius.
& pulchritudine celestiu

delictur. Et ita quis ue-
 lut caduca de spici & uniu-
 sic presentia cum cede
 que in mobilis sunt & ster-
 nec inseparabiliter desixe-
 rit mentis optatum adhuc
 in casu positus future com-
 memoracionis beatitudine
 icom corde contemplant;
 elut si quis immanice uisitu
 premice in sublimi quib: da
 paruis indicis designate
 pspicacissimis oculorum op-
 tutib: cum teli derelictione
 tendentib: ferire festinat
 sciens immensam glorie pal-
 mam. & remunerationis
 premia in eorum confixione
 consistere oculorum acie
 ab omni inluru auestent.
 lluc dirigit necesse e ubi su-
 mam remunerationis & p-
 mii perspicit collocatam a-
 missurus proculdubio peri-
 tie palmam. & remuneratione
 nem uisutur: siquianulum
 cumq: contemplationis ei
 acies deuicert. **XVI**
 tccq: uenit & gule concu-
 piscencia hoc inluru supera-
 ta nec serui casus nec infa-

mesuriorum notie pnun-
 tiati. uelut in olympiacis dis-
 ciplinis iudicabimur superi-
 orum quoq: cestaminu digni
 esse conflictu; Premissisq:
 huiusmodi documentis spi-
 ritualibus quoq: nequitis con-
 gredi posse credimur. Quae
 non nisi uictorib: tantum.
 & his qui merent spiritueli
 agone contendere. cestare
 dignantur; Illud enim est
 cunctorum luctaminum.
 uelut quoddam solidissimu
 fundamentum ut primitus
 carnalium desideriorum in-
 cenliua perimantur; Nam
 nullus casu proprie non de
 uicta legitime de cestate po-
 terit. & qui legitime non
 de cestat sine dubio nec in ago-
 ne conflagere nec cogit glo-
 riam. uictorie gratie pote-
 ri promereri; Quod hoc fi-
 erimus superati cestamine.
 uelut serui carnalis concu-
 piscencie comprobati. & p
 hoc nec libestatis nec robore
 insignia preferentes. spiri-
 talium congressionum con-
 flictu. ut indigni seruique.

paul

non sine confusione notae p-
 tinus repellimur; Omnis
 enim qui fecit peccatum, ser-
 uus est peccati; diciturque nobis
 per beccatum apostolum. cu
 his inter quos fornicatio no-
 minatur; Temptatio uos
 non apprehendit, nisi huma-
 na; Non enim me semur in
 tis robore conquisto. gre
 uioyer pugnes nequiaru
 celestium & periri. quicor-
 nem fragilem resistenlem
 spiritui nro. subiugare non
 quiuimus; Quod ce postoli
 testimonium non intelle-
 gentes quidam posuerunt
 pindicatiuo optectiuum
 modum. id temptatio uos
 non apprehendat, nisi huma-
 na; Quod ce ipso dici mani-
 festum est. non optantur sed
 p nuntianlis uel & probran-

XVII. tis effectus.

paul

Uis cadere uerum athl & ce
 xpi legitimo agonis iure
 cestanlem; ego inquit sic cur-
 so. non quasi in incestum. sic
 pugno. non quasi aerem uer-
 berans. Sed castigo corpus
 meum. & ser uirtuti subicio.

neclius predicans. ipse rep-
 bus effici; **U**ider ut in se
 m& ipso. id in castro suo con-
 luctationum summa; uelut
 in beese quadam firmissima
 statuerit. & prouentum
 pugne. in sole castigatione
 castus. & subiectione sui cor-
 poris collocarit; Ego itaq;
 sic curso. non quasi in incestum.
 non curso in incestum. quia
 celestem hierusalem conspi-
 cients. deflexum hce b&. quo sibi
 cordis sui in deflexibilis di-
 rigenda p nictus; Non cur-
 so in incestum. qui obliuis-
 cens posteriora ad ea que
 priora sunt & tendit se ad
 destinatum psequens ad
 braccium supne uocationis
 di in xpo ihu; Quo semper
 diligens suemelis optutu
 & cedam omni cordis pro-
 peratione festinans. cu fidu-
 cia pclamabat; bonu agone
 cestau. cursum consummaui.
 fidem seruau; Et quic se
 nouerat post odorem un-
 guentorum xpi. prep& con-
 scientie d& iotione in feciga-
 biliter cucurrisse. & spiri-

talis agonis certamen. castis
 castigatione uicisse. Cum fi
 ducia in fess & dicit; dicit & dicit
 reposita est mihi iustitie co
 sence. quam reddet mihi dñs
 in ille die iustus iudex; Et ut
 nobis quoque similem spem re
 tributionis aperit & si ma
 gone castus istius imitari eū
 uelimus. adiecit; Non solum
 aū mihi. sed & omnibus quidi
 ligunt aduenlum ei; p̄ castici
 pes nos cosone sue. in die iudi
 ci s̄bre p̄nuntiant. si diligen
 ter aduenlum xpi. non illud
 tantum qui dñm nolentib;
 apparebit. sed & licet hunc
 qui cotidie in seīs cōmeat a
 nimab; uictoriam certami
 nis. castigatione corporis ad
 quiramus; De quo aduenlu
 dñs in euangelio. ego inquit
 & pater m̄s uenient ad eum
 & mansionem apud dñm fa
 ciem; Et iterum; & cesso ad
 ostium & pulso. si quis audi
 erit uocē meam. & ceperue
 rit ianuam. in l̄y d̄bo ad illū.
 & cenabo cum illo. & ipse me
 cum.

Et tamen agonem castus

tantummodo se consummā
 se describit cum dicit. sic cur
 s̄ non quasi in incertum. qd
 sp̄be dicitur refertur ad inlen
 tionem mentis. & feruorem
 sp̄s sui. quo toto xpm seque
 batur ardore. cum sponsa
 d̄canans. Post te in odore
 unguentorum tuorum cum
 mus. & iterum. adhesit ani
 ma mea post te. Sed & iam
 aliud conluctationis genus
 se uicisse testatur dicit.
 sic pugno non quasi aerem
 uerberans. sed castigo cor
 pus m̄d̄m. & seruituti subi
 cio. Quod proprie ad conli
 nentie dolores. & corporale
 ieiunium atq; afflictionē
 castis p̄tinē. & p̄ hoc se pug
 lem quendam strenuum
 sue castis esse describens. N̄
 in uanū aduersus eam ictus
 continētie exercuisse de
 signans. sed triumphum pug
 n̄e. mortificatione sui corpo
 ris adquisisse. Quo uerberi
 bus continētie castigato.
 & ieiuniorum certib; eliso.
 uictori spiritui immortal
 itatis cosonā. & incorruptio

Paul

id poulser

nis conlulit palmam; Uider
legitimum conluctationis
ordinem. & ſpiritualium cer
taminum conltemplariſe
uentum. Quem admodum ath
l&cc xpi cedeptur deſe bellu
trice cayne uictoriam. ſub
i&cc ille quodam modo pe
dib; ſuiſ. ut ſublimis trium
phator inuehitur; Et idcir
co non currit ininceſtum.
quicce conſidebat urbem
Hieruſalem celeſtium
tem ſe p̄tinuſ ingreſſu
rum; Sic pugnat ieiuniuſ
ſcilic&. & c&cc afflictione car
nali non quicci aefem uer
berant. id eſt inuanum ic
tus continenſie porrigent.
Per quos non aefem uacuum.
ſed illoſ ſp̄s qui meo ueſtan
tur caſtigatione ſui coſpo
riſ uerberabat; Qui eni die
non quicci aerem uerberat.
oſtendit ſe ſtam. & ſi non ae
ſem uacuum & inanem. ali
quos tamen in aefte uerbe
riceſe; Et quicce hec ceſta
minum genera ſuperant.
& ditatur multarum coſſ
narum ſtipendiuſ incede

bat. non in meo ſo buſtio
rum incipit hoſtium ſubire
luctamina; Ac priorib; emu
liſ triumphatiſcum fiducia
pelamat & dicit; Jam non e
nobis conluctatio adueſtuſ
caynem & ſanguineſ. ſed ced
ueſtuſ principatuſ. adueſtuſ
potestateſ. adueſtuſ mundi
ſectoruſ tenebraruſ haruſ
contra ſpirituſ illic nequitiſ
in celeſtibus;
Athl&cc xpi in coſpore como
ranli. nunquam deſt con
luctationum palma. ſed
quanto magiſ triumphoruſ
ſucceſſib; oſeuerit. tan loei
& licem conluctationum ſo
buſtior ordo ſuccedit; Sub
iugate enim cayne atq; de
uicta. quante adueſtationi
cohoſteſ. quante hoſtium
agmina adueſtuſ uictorem
militem xpi triumphatiſ
inſtigata conſurgunt; Sed
& ne p̄ce ciſ otio militeſ xpi
lenleſcent. incipiat obliuſi
conluctationum ſuarum
glorioſa ceſtamina. ac ſo
ritatiſ meſtice diſſolutuſ
premiuſ ſtipendiuſ ac

part

admiraudo

triumphorum meritis.
 defraudetur; Itaque si cedat
 triumphorum gressus cu-
 pim crescentis uirtute con-
 scendete: eodem quoque nos
 ordine oportet & procliorum
 in se cetera. & primū
 cum apostolo dicente: Sic pug-
 no non quiesci aerem uerbe-
 rans: sed castigo corpus meū
 & seruituti subicio: ut hoc
 conflictu superato: rursū
 dicente cum eo possim; Non
 ē nobis conluctatio ad uisus
 carnem & sanguinem: sed ad-
 uersus principatus: aduersus
 potestates: aduersus mun-
 di rectores tenebrarum
 harum: contra spirituales
 nequitię in celestibus; Alii
 enim congregari illis nullomo-
 do poterim: nec spirituales
 pugnas metebimur & peri-
 risti carnalis dei & tibi conflic-
 tu & conluctatione uen-
 tris elisi; Mox quoque nobis ab
 apostolo cum & probatio-
 ne dicitur: temptatio uos nō
 adprehendit nisi humana;
 igitur monachus ad pugnas
 interiorum ceteraminum

cupiens puenire: hanc in-
 primis cautionē sibi mē
 dicat: Ut non potius quicquid
 non est uelle oblectatione
 deuictus: an lestationem
 legitimam: comunemque re-
 fectiois horam: extram
 sam percipere sibi mē pro-
 sur indulgeat: Sed ne refec-
 tione quidem transacta
 & his presumere sibi quā-
 lum cumque permittat; si-
 militer quoque canonicum
 somni tempus mensurāque
 custodiat; Eodem namque
 studio isti sunt mensuris am-
 putande lasciuie: quo me-
 ritationis uitium dese-
 candum; Qui enim gustu
 perfluos appetitus inhibe-
 re non potuit: quomodo est
 tunc carnalis concupiscen-
 tia ualebit extinguere; Et qui
 non quiuit passiones impro-
 patulo sitas paruusque com-
 pesce: quē admodū occul-
 tas nulloque hominum teste
 prurientes moderatrice
 discretionē poterit debel-
 lare; Et idcirco per singulos
 motus: & in quo libet deside-

nio. s' d' b' r' anime com probat;
que si in minimis appetitisq; cu
piditatibus superatur. quid
in maximis ac fortiorib; oc
cultisq; sustineat. unicuiq;
XXI. succ conscientia testis est;
Nomen enim nobis e' aduersarius
s' extrinsecus formidendus.
in nobis m' & ipsis hostis in
clusus e'. in testinum nobis
cotidie geritur bellum;
Dei uicte eo omnia que foris
s' extrinsecus sunt reddunt infirma
ac militi xpi uniuersa pecc
cata erunt & subdita. Non
hec bebimus ced uersarium
nobis extrinsecus m' & uen
dum. si e' que in brachio sunt.
spiritui deuicte subdant;
Nec solum nobis istud ieu
nium uisibilem ciborum.
ad p'fectionem cordis. & cor
poris puritatem sufficere
posse credimus. nisi subit
huic anime quoq; ieiunium
copulatum. Nec b' & nec q;
& illece suos noxios cibos quib;
in pingua. & licem sine esca
rum abundantia. ad luxu
ricie p'rupte deuolunt;
D' tractatio. cibus e'. ei' & qui

dem per succus; irccertam
cibus e' eius; licet & minime le
nis. Ad horam tamen. in fe
lici e' com' esu p'cescens. ac p'p
ter l' & c' li s' e' p'ore p'ster
nens; In iudice. cibus e' men
tis. uirulentis e' com' s' uis
corrum pens. & prosperi
tate alieni successus. iugit
miseram s' cruciatu non de
sinens; Coenodoxice id uana
glorice. cibus e' eius; quide
l' & c' c' bili e' com' esca p' m' u' l' &
ad tempus. Post ues' d' uacua
omniq; uisitate spoliata
reddit ac nudam. cum sit
eam spiritus celi b; fructibus
sterilem in anemq; dimi
tens; Itc ut non solum in
manium laborum feciat
merite deperire. uer' & b'
am supplicia maiora con
quirat; Omnis concupiscon
tice. & p' u' c' g' atio cordis in
s' c' c' bilis. p' c' s' t' u' s' quida m' e'.
anime noxius esca e' conu
t' u' ens. & p' e' s' t' em ues' d' c' e' l' e' s'
tis panis. ac solidi cibi in pos
terum deyelinquens; Ab
his itaq; quant' ce nobis est
uistus. s' c' c' e' r' a' t' i' s' s' i' m' o' i' e' i' u' n' g' o

continentes utilem habebimus
 commodamque obseruati-
 onem ieiunii corporalis; Lec-
 bor enim carnalis spiritus contri-
 tioni coniunctus; acceptis-
 simum deo sacrificium dig-
 numque sanctitatis habitaculum.
 puris mundisque necessibus
 exhibebit; Ceterum si corpo-
 raliter ieiunantes preciosis-
 simis anime uirtutibus imple-
 mur; nihil nobis proderit
 carnalis afflictio; pretiosis-
 ore parte pollutis; Per eam
 scilicet substantiam delin-
 quenlibus nobis quae esse im-
 hibet ecculum spiritus sancti; Non
 enim corruptibilis caro quam
 mundum; habitaculum deo templumque
 spiritus sancti perfectitur; Oportet
 ergo exteriori homine
 ieiunante; interiori quo-
 que similiter acerbis noxiis
 temperare; Quem precipue
 exhiberi mundum deo ut
 hospitem in seipsum recipere
 memoreatur; Beatus apo-
 stolus monens his uerbis; in
 interiori inquit homi-
 ne; habitare christum perfide

LXXII in cordibus uestris;
Mouerimus itaque nos idcirco
 laborum continentiae corpo-
 ralis impendere; ut ad puri-
 tatem cordis hoc possimus
 ieiunio peruenire; Ceterum
 labor nobis impenditur in-
 cassum; si hunc quidem con-
 templatatione finis infati-
 gabiliter sustulerimus; fi-
 nem uero propter quem to-
 leramus afflictiones tan-
 tae; optinere nequeamus;
 Meliusque fuit inlerdictis
 carnis anime temperasse; quam
 uoluntate minusque noxiis
 corporaliter ieiunasse; In
 his enim simplicibus & innoxia
 cetera dei perceptio est;
 nihil pro se & ipsam habens
 peccati; In illa uero primi-
 tus fratrum precioso deo
 ratio de qua dicitur; nolite
 ligere deum & reche se ne eradi-
 ceris; Et de ira atque inuidia
 beatus iob inquit; & enim
 stultum inlerfecit iracun-
 dice; & paruulum occidit
 inuidie; Simulque notandum
 quod qui recesserit stultus; &
 qui inuid & paruulus iudicetur;

Illencen q; non in merito stul
tus pronuntiat: uolunta
ne sibi in ostem. i se stimulis
meritatus inducens; Et hic
¶ dum libet par uulum mino
sem q; se probat; dum enim
inuidet; testatur maiorem
esse & in cuius prosperita

XIII. te crucietur;

Igitur eligendus est. cibis: non
tantum qui concupiscen
tis flecgranlis est ut tem
peret. minusq; succendat:
uerum & licet qui ced par an
dum sit feccilis. Et quem ad
coemendum oportuior est.
uilioris prelii compendium
prestet. quiq; sit conuestra
tioni fratrum usuiq; com
munis; Triplex enim est na
tura gastrimercie; una
que canonicam sefectionis
horam preuenit et compellit;
Alia que tanlummodo uen
tris in gluuie. & seeturitate
quecunq; libet gaudet & sca
rum; Testicque accurat
tiorib; epulis. & esculentio
rib; oblectat; Ideoq; aduer
sus eam incesse est monachu
obseruantiā triplicem

custodire; Id est ut primū
legitimum tempus absolu
tionis sepebet. Deinde ut de
tigatis; testio. ut qualib; eūq;
eseis uiliorib; q; conlenis sit;
¶ Quidquid autem se tra consu
tudinem presumitur. usū
q; commune. ut uanitatē &
glorie atq; ostentationis
morbo pollutum. antiquis
sima patrum traditio no
tat; Nec quemquam se his qor
merito scientie ac discerbio
nis enituisse peruidimus
ut quos admirandum grati
a xpi. uelut splendidissima
luminaria omnib; preloca
uit. Esu peenit qui cepud eos
uili se beatur ac feccilis ab
stinuisse cognouimus; Nec
eorum quempiam qui hanc
se gulcom declinantes. prester
misso panis usū. leguminum
uel holerum. & pomorum
sefectionem sebetatis unli
inter probectissimos habitu
aliquendo conspeximus; Sed
ne discerbio nis quidem aut
scientie gratiam consecutu
¶ Non solum enim ebleris mu
sitate se se cas sepe se monu

chum non debere deest humil.
 Ne uidelicet cunctis & posi-
 tus inanis factus ac uacuis.
 coenodoxie morbo depere-
 at; Sed ne ipsam quidem ie-
 iuniorum castigationem
 communem, cuiquam facile
 pate fieri oportere pronun-
 tiat. uerum quantum fieri
 potest. conlegi peccator &
 abscondi; Ad uentilantibus
 autem fratribus; magis humani-
 tatis ac dilectionis offerri
 debere uisum. quam con-
 tinentie & restrictionem.
 & cotidiana propositi rigo-
 rem manifestari. pro bec-
 bilius censuerunt. Ne quid
 uoluntatis utilitatesque. nec
 sibi desiderii ardor & posca:
 attendere. sed quod adue-
 nientis requies. ut infirmi-
 tates & igitur preponere &
 gratiam implere;
 Num deserie peccatis; senio-
 rum serice discere cupien-
 tes. egypti prouinciam pe-
 tisse. ibique. tunc cor-
 dis alacritate. suscipimur
 semur. in nulla profus

sicut fueram impede sine
 monasterii instituti usque
 ad prestitutam ieiunii hora.
 refectiois regulae serua-
 retur. Sed absque legitimis
 quibusque; feriis. quocumque;
 perrexisset. cotidiana
 strictio solueretur. Quidam
 seniorum. prostantibus nobis.
 cur ita indifferentiar apud
 eos preberentur cotidiana
 nec ieiunio respondit; Je-
 iunium semper. & cum uos
 autem continuo dimissurus. me
 cum iugiter tenere non po-
 test; Et ieiunium licet uti-
 le sit ac necessarium. tam
 uoluntatis muneris. est. obla-
 tio; Opus autem caritatis im-
 pleri. & igitur precepti neces-
 sitas; itaque. suscipiens in uobis
 christum. fessere & imdebeo;
 Deducens autem uos. humanita-
 tem et optentia prebitam.
 districtio ieiunio. in me-
 m& potest compensare; Non
 enim possunt filii sponsi iei-
 nare. donec cum illis. est. spon-
 sus; Cum autem discesserit. tunc
 licito ieiunabunt;

Quidam seniorum. cum refeci

enlem me. ut ced huc paulo
lum quid edesem hostiare.
iamq; me dixisse non posse.
respondit. Ego icem scies di
uestis aduenientibus; fratrib;
mensam posui. hor. tanq;
singulos. cum omnibus; cibum
sumpsi. & ced huc esurio; & tu
primitus nunc scies. i. e.

XXVII te dicis non posse;

Uidim' alium insolitudine
commorantem. qui nūquā
se soli sibi cibum indulisse
testatus ē. Sed licem si per
totos quinq; dies cedei cellā
nullus e fratrib; aduenisset.
refectionē iugiter distu
lisse. donec sebbato ut dom
nicodie. d. & iote congregati
onis op' ten. lu. procedens ad
eclesiam. peregrinorum
quem piam repperisset.

Quem inde reducens ad cel
lulam. consofte eo. refecti
onem co'spori. non tam sue
necessitatis obtentu. quā
humanitatis gratie cau
sēq; fratris cōsumeret.

Itaq; ut norunt. ced ubi lu fra
trum indifferenter solue
re cotidiana ieiunice. i. e. dicit

ceden. lib; eis. refectiōnem
ob illor indulgam. conlinētia
maiore compensant. Percep
tionem paruis simi. ac riorē
castigatione. nōc solce panis.
sed & licem somni ipsius dimi
nutione durius exigentes.

Apud senem paesium. in here
mo uastissima cōmorante.
cum senē iohannes magno
coenobio ac multitudinis fra
trum prepositus aduenisset.
& ced eodem uelut antiquis
simo sodici perquireret.

Quid necompōm. quadraginta
annos. quibus; ced eodem sepra
tus insolitudine. minime a
fratrib; interpellatus. egit
& nūquā me sol at ref
cientem uidit. & ille nōc me

XXVIII inquit iratum;

Eundem senem. cum alacte
tanquam ad propria tū
migrantem. in extremou
anhelitu positum. anxii fra
tres circum uallentes sup
pluorter p'cederentur. ut
aliquod eis memorie dem
datum. uelut hereditarium
quod d'com legatum relinq
ret. p' quod possint ad p'fecu

tionis culmen. p[re]cepti com
pendio facilius p[ro]bire. In
gemiscens ille nun[quam] art
meam f[ec]i uolun[ta]t[em]. n[on] e[st]
quen[quam] docui. quod p[ri]m[us]
ut ipse non f[ec]i.

Idim[us] senem. m[er]ch[antem] & lem. no
mine. at urbis fratru[m] emi
nus commorantem. hanc
ad n[ost]ro gratiam diu[er]s[is] his
p[re]cib[us] imp[er]asse. Ut quot
quot dieb[us] ac noctib[us] agita
retur co[m]platio spiritalis.
n[on] qu[am] somni to[rum] p[er]pe
nitus loqueretur. Siquis ue
ro d[er]ac[er]ationis uerbum.
sibi otiosum temptasset in
ferre. in somnum p[er]tinus
concidebat. Ac n[on] d[omi]n[us] q[ui] e[st] d[omi]n[us]
rium quidem ei pollutione[m].
uirus obloqui poterat p[er]
uenire.

Idem senex cum in st[atu]e
r[et] & nos neminem diudica
re debere. in l[ib]ris tria fuit
se. in quib[us] discussit ut re
prehenderit fratres. Quod
scilicet uiam sibi nonnulli
paterent[ur] abscidi; quod ha
berent in cellulis sc[er]gum;
quod olim benedicentes.

& poscentib[us] s[ecularib]us da
rent; Et h[ec] omnia se incur
risse dicebat; necm egyptu
dinem u[er]e contrahens. ta
diu inquit ei leanguore dis
tabui. donec tam doloris
necessitate. quam senioru[m]
omnium ad hostatione con
pulsus. abscidiecom p[er]m[itt]e
rem; Cuius & licet infirmi
tatis o[per]ten[er]e. sc[er]gum quoq[ue]
habere coactus sum; Olim
& licet benedicere. ac suppli
cantib[us] dare. quod p[re] om[ni]b[us]
b[us] & d[er]abior. ut p[er] te iudi
cans illud s[er]mone[m] cordis
p[re]sumptione descendere.
Circum deonib[us] me repente
s[ecularib]us multis. ite con
strictus sum. ut eccl[esi]as eos
eueedere nullaten[us] possim.
nisi a me summa u[er]i. & obtes
tationib[us] & tor[s]is sen[er]e. ut
oblecto ab eis u[er]o sculo. m[er]u
meum impresso crucis sig
n[u]culo supponerem; Itaq[ue]
se c[on]feden[ter]es benedictionis
oleum consecutos. tandem
me aliquando relaxarunt;
Quib[us] mihi manifeste comp
tum e[st]. Hisdem causis acutus

monachum obliget: in quibus
de ecclesiis iudicare presumpse-
rit; Oportet enim unumquemque
semetipsum tamquam modo iu-
dicare. & circum spectare cau-
teque in omnibus custodire. Non
aliorum conversationem
vitamque discutere; secundum il-
lud apostoli preceptum;
Tu cum quid iudicas fratrem
tuum; suo domino stat. aut ca-
dit; Et nolite iudicare ut non
iudicemini; in quo enim iudi-
cio iudicaueritis. iudicabimi-
ni; Præter hoc enim quod
diximus causam. & licet ob
hoc iudicare de ecclesiis pericu-
losum est. quod ignorantes
ut necessitatem. ut rationem
quæ illi hæc in quibus: offen-
dimus. aut recte coram deo
aut uenicebiliter agunt. in-
uenimur eos temere iudicare
se; Et per hoc admittimus
non leue peccatum. sed cuius
quam oportet. de fratris fra-
tribus aliquid sentientes;
xxi. **H**ic idem senex otiosorum
scabulorum dicendum est
se fecutorem. ac spiritalium
conlationum impugnatorem

Paut

semper existere. his
delectatur iudicis; Nam cum
fratribus quibusdam de rebus
necessariis ac spiritalibus
disputaret. eosque uideret le-
tho quodam sopore demergi
non posse. oculos suis pondus
somnia depellere. otiosam fe-
penle scabulam introduxit.
Ad cuius oblectationem cum
eos euigilasse confestim at-
que erectos auferre succos habe-
re uideret. & ingemiscens ait;
Nunc usque de rebus celestibus
loquebamur. & omnium uis-
trum oculi. & oculi dormitio-
ne deprimebantur; at cum
otiose scabulæ in somnis sece-
omnes se perge fecerit. totum
re somni dominantis excu-
simus; Uel hoc ergo ppen-
dite. quis nam conlationis
illius spiritalis fuerit impug-
nator. aut quis huius in fructu-
tuose atque catholice insinua-
tor existat; Ille enim esse
manifestissime deprehен-
ditur. qui malis sed gaudere
uel istam fouere. uel illum
impugnare non desinit. **xxii.**
Neminus hoc quoque opus fratris.

ergo puritate sui cordis
 inlenli. & ergo contempla
 tionem diuinam ualde solli
 citi commemorari in necessa
 rium reor; Quicum ei post
 annos quindecim pectris ac
 matris. amicorumq; mul
 torum de prouincia ponli
 complures epistole delate
 fuissent. accipiens grande
 fasciculum litterarum
 diuq; cepud sem& ipsum uol
 uens. Quenlarum inquit
 cogitationum cause erit
 mihi hec rum lectio. que me
 uel cedim ane gaudium. uel
 ad tristitias infructuo
 sas impellent; Quot diebus
 horum recordatione qui
 scripserunt. in lenlionem
 pectoris mei. a proposito
 contemplatione suo cec
 bunl; Post quenlum tem
 poris. digere deest hęc hęc
 mentis concepte confusio.
 quenl oq; labore. rursus it
 te tranquillitatis sepe cer
 dus. stectus. si semel animi
 litterarum p motus affec
 tu. eorumq; recensendo
 sepmones ac uultus. quos

tenlo tempore deyeliquit.
 iterum eos seuisere. Ipsiq;
 cohebitese animo ac men
 te coepert inleresse; quos
 profecto corporaliter dese
 ruisse. Nihil prodert. si cor
 de eos incipiat inlueri. ac
 memoriam quam seto huic
 seunlians quisq; uelut mor
 tuus. abdicauit. se uiuiscens
 eidem rursus admiserit.
 Hęc uolens in suo pectore.
 non solum nullam se solue
 se epistole com definiunt.
 sed ne ipsum quidem fasci
 culum se signose. Nescilicet
 eorum qui scripserant. ut no
 mina se censendo. ut uultus
 se recordando. a spiritus sui in
 tenlione cessar&; Itaq; ut
 dum constrietum suselpe
 rat. igni tradidit consemh
 dum. Ite inquit. cogitati
 ones patrie. peccator con
 sem amini. nō me ulter
 ut ad ille que fugi. se uocase.
 XXXIII tempt&is.
Uidim & licem abbatem the
 odorum. summa seitate.
 ac pfecta seience pceditū.
 non solum in actuali urta.

sed & sicem notitice scriptura
rum. Quam ei non tam stu
dium l&ctionis. ut litteratu
ramundi consulerat. quam
solce puritate cordis. Siquide
uix ipsius quoq; gr&ce lingue
per p&uca uerba. uel intel
legere poss&et ut proloqui.
Hic cum & p&enatione cuius
dam obscurissime questio
nis inquirer&et. septem dieb;
a noctib;. in oratione infa
tigabilis p&st&et. donec solu
tionem proposit&e questio
nis. d&no reuelante cognos

XXXIII cer&et;

Hic ergo quib; decem fratrib;
admirantib;. tam p&ecla
rum sciencie et lumen. &
ab eodem quos dec& scriptura
rum sensus inquirentib;. ait.
Monachum scripturarum
notitiam p&tingere cupien
tem. nequaquam debere la
bores suos erg&e commenta
torum libros impendere.
Sed potius omnem mentis in
dustriam & in lentionem
cordis erg&e emundatione
uitiorum carnalium d&line
re. Quib; & pulsif. confestim

cordis oculis. sublato uelam
ne passionum. sacramenlee
scripturarum naturaliter
contemplerent. Siquidem
nobis non ut essent incogni
ta ut obscura. & sp&i sc&i gratia
p&mulgate sint. sed in uirtu
uelamine p&ccatorum cor
dis oculos obnubente. reddan
tur obscura. Quib; rursus
naturaliter redditis sanitati
ipse scripturarum sc&arum
lectio. ad contemplatione
ueste sciencie. abunde & iam
sola sufficiat. n&e eos comm
tatorum institutionibus
indigere. Sicut oculi isti car
nales. ad uidendum nullius
egen&et doctrina. si modo fue
rint a suffusione ut c&cligine
c&ertatis immunes. Ideo n&q;
& t&enlee uerib; & errorib;. ^{in tracto 107. 108.}
q; in l&ris ipsos. & oftisunt. Quod
pleriq; minime erg&e purga
tionem mentis. adhibite di
ligenlee. p&silientes ad in l&re
p&ecl&endum ecc&e. p&pingu
dine. ut immunditice sui cor
dis diues&e atq; contrarie
ut f&dei ut sibi m&el sentientes.
ubiq; t&is lum& comprehendere
nequiesunt;

xxxv.

Theodorus

ie idem cum inopinatus ad
 meam cellam in tempore
 nocte uenisset & quidnam
 rudis ad huc anacchor & eccle
 lus agerem. patefecit curio
 sitate latenter explorant. Me
 q; ilico sine ulla uespertinae sol
 lemni tate incipientem fer
 sum corpusicem reficere. & in
 cubentem repperisset & psia
 thio protrahens in limo cor
 de suspirice meoq; me uoci
 tans nomine. Quam inquit
 oio hecannes hoc ecce do loqu
 tur. cum q; in sem & ipsis an
 ple tuncur ac r & ineni. & l
 tu fructu decris tan lolumine
 inesti sopore resolutus; Et
 quo nos ad huiusmodi narra
 tionem deuestere. patrum
 uisitate & gratice puocant.
 Necesse enim reor memora
 bile opus caritatis. quam su
 miuiri archebi humanita
 te sumi & peati. huic uolumin
 commendate. Quo pariter
 conlimentis. operi caritatis
 in seate. propensius entes u
 cat. pulchra uari & cete dis
 tincta; Et enim tunc ratu
 do ieiunium unum efficitur. cum

hoc fructibus caritatis sue
 rit consummatum.

Itaque cum de pcedestine mon
 terius ad oppidum egypti qd
 diolcos appellat. ruder ad mo
 dum uenisset. ibiq; pluri
 mam turbam coenobii dis
 ciplina constricta. & opti
 mo ordinem onachorum. qui
 & licet primus. e. in struam
 mirifice uideremus. Alium
 quoq; ordinem qui & cellen
 tior habetur. id anacchor & la
 rum. cunctorum pbeonius
 instigati. segeccissimo cor
 de uidere properauimus;
 Hi namq; in coenobis primu
 diutissime commorantes. In
 omnem patientie ac discre
 tionis regulam diligenter
 edocti. & humilitatis pari
 ter ac nuditatis uisitate pos
 sesses. Atq; ad purum uitioy
 uniuestitate consumptis. di
 rissimis daemonum proeli
 is congressuri. penbrant
 hesemi p funde ser & cete; Hu
 ius igit propositi uiros com
 perientes. extra nili fluminis
 alubim commorari. in loco
 qui unolateye. eode flumine?

alio. m. coris uastitate circum
datus. in sulam reddere. nullis
aliis quam monachis secre
tae & p. & len. lib; h. c. b. r. t. a. b. i. l. e;
N. & c. enim cuiquam culturae
ap. t. i. e. m. esse eam. sal. s. i. t. a. s. s. o. l. i.
ac. s. t. e. r. e. l. i. t. a. s. p. a. t. i. t. u. r. h. e. c.
f. e. n. a. r. u. m.; Ad. h. o. s. i. n. q. u. a. m.
s. u. m. m. o. d. e. s. i. d. e. r. i. o. f. e. s. t. i. n. a. n.
t. e. s. u. l. t. r. a. m. o. d. u. m. s. u. m. u. s.
l. a. b. o. r. e. s. e. o. r. u. m. q. u. o. s. c. o. n. t. e.
p. l. a. t. i. o. n. e. u. i. s. t. u. t. u. m. & a. m. o.
s. e. s. o. l. i. t. u. d. i. n. i. s. t. o. l. e. r. a. n. t. a. d.
m. i. r. a. t. i.; N. a. m. i. p. s. i. u. s. c. o. q. u. e.
t. a. n. t. e. p. e. n. u. r. i. e. c. o. n. s. t. r. i. n.
g. u. n. t. u. r. u. t. t. a. l. i. e. c. c. e. m. d. i. l. i. g. e. n.
t. i. e. s. c. r. u. p. u. l. o. q. d. i. s. p. e. n. s. e. n. t.
q. u. a. l. i. n. e. m. o. f. r. u. g. e. d. i. s. s. i. m. o. z.
s. p. e. c. i. e. m. p. r. e. c. i. o. s. i. s. s. i. m. i. u. i. n. i.
c. o. n. s. e. r. u. a. t. & p. e. e. r. e. i. t.; T. r. i. b.
n. a. x. q. m. i. l. i. b.; u. t. e. o. a. m. p. l. i. u. s.
e. a. m. d. e. p. r. e. d. i. c. t. i. f. l. u. m. i. n. i. s.
a. l. u. e. o. n. e. c. e. s. s. e. r. i. u. s. u. s. i. b. u. s. a. d.
u. e. h. u. n. t.; Q. u. o. d. t. a. m. e. n. i. n. t.
u. a. l. l. u. m. h. a. y. e. n. o. s. i. s. d. i. u. i. s. u. m.
m. o. n. l. i. b.; l. a. b. o. r. i. s. d. i. f. f. i. c. u. l. t. a.
t. e. g. r. a. u. i. s. s. i. m. a. d. u. p. l. i. c. a. t. u. r.
His igitur uis. cum imitati
on. e. o. r. u. m. n. o. s. a. r. d. o. r. a. c. c. e. n.
d. e. r. & p. r. e. d. i. c. t. u. s. q. a. r. c. h. e.
b. i. u. s. p. r. o. b. a. t. i. s. s. i. m. u. s. i. n. t. e. r.

eos. humanitatis nos gratice
ad suam cellulam p. t. r. a. x. i. t.
s. e. l. & e. p. l. o. r. a. t. o. d. e. s. i. d. e. r. i. o. n. o. s.
c. o. n. s. t. r. i. x. i. t. s. e. d. e. e. o. d. e. m. l. o. c. o.
u. e. l. l. e. d. i. s. c. e. r. e. Ac. n. o. b. i. s. c. e. l. l. u.
l. a. m. s. u. a. m. u. e. l. i. t. & i. n. d. e. m. i.
g. r. a. t. u. r. u. s. o. f. f. e. r. r. e. s. e. s. e. i. d.
f. e. c. t. u. r. u. m. & i. c. o. m. s. i. m. i. n. i. m. e.
a. d. f. u. i. s. s. e. m. u. s. a. d. f. r. i. m. e. n. t.
Q. u. a. m. s. e. m. n. o. s. & d. e. s. i. d. e. r. i. o. c. o.
m. o. r. a. t. i. o. n. i. s. a. c. c. e. n. s. i. & c. o. p. t. e. r.
t. i. o. n. i. b.; t. a. n. t. u. i. r. i. i. n. d. u. b. i. t. a.
t. a. m. c. o. m. m. o. d. e. e. n. t. e. s. f. i. d. e. m.
l. i. b. e. n. t. e. r. a. m. p. l. & c. i. c. e. l. l. a. m.
c. u. m. o. m. n. i. s. u. p. p. e. l. l. e. t. i. l. i. u.
t. e. n. s. i. l. i. b.; q. s. u. s. c. e. p. i. m. u. s.; I. t. a. q.
s. e. l. e. g. i. o. s. e. c. p. o. t. i. u. s. c. i. r. c. u. m. u. b. i.
t. i. o. n. e. p. e. c. c. u. i. s. d. i. e. b.; q. u. i. b. u. s.
c. o. n. s. t. r. u. e. n. d. e. c. e. l. l. e. p. e. e. r. a. r. &
i. m. p. e. n. d. i. c. e. d. e. l. o. c. o. d. i. s. c. e. d. e. n. s.
s. e. u. e. s. t. u. s. p. o. s. t. h. e. c. e. t. a. l. i. a. m. s. i. b. i.
s. u. m. m. o. l. a. b. o. r. e. c. o. n. s. t. r. u. x. i. t.
Q. u. a. m. r. u. r. s. u. m. n. o. n. l. o. n. g. o. p. o. s. t.
t. e. m. p. o. r. e. s. u. p. u. e. n. i. e. n. t. i. b. u. s.
f. r. a. t. r. i. b.; e. o. d. e. m. q. d. e. s. i. d. e. r. i. o.
c. u. p. i. e. n. t. i. b.; i. b. i. d. e. m. c. o. m. m. o. r. a.
r. i. s. i. m. i. l. i. c. a. r. i. t. a. t. i. s. m. e. n. d. a. t. i. o.
c. i. r. c. u. m. u. e. n. t. i. s. c. u. m. u. n. i. u. e. r.
s. o. t. r. e. c. d. i. d. i. t. i. n. s. t. r. u. m. b. n. o.
I. p. s. e. u. e. s. t. e. r. g. o. p. u. s. c. a. r. i. t. a. t. i.
i. n. f. e. c. t. i. g. e. c. c. i. l. i. s. p. s. e. u. e. r. a. n. s.

testiam sibi cellam inque
viii comanere & exstruxit;
 peregrinatum mihi uidebat
 aliud quoque eidem uiri cari
 tatis opus memorie tradere
 quo nraurum pastum monac
 chi non solum continenter ri
 gorem uerum & licentiam sinceris
 simum & linere dilectionis
 affectum. unius eidemque ui
 ri institutum exemplo; hic
 namque non ignobili oriundus
 familia ad monasterium
 quod a praedicto oppido fer
 me. iiii. milibus distat. mundi
 huius ac parentum affectio
 ne contempta. a puerilib;
 annis aufragit; Ubi nec uir
 sue omnem exegit ablatam
 ut nunquam prorsus per
 totos. l. annos non solum ui
 cum ex quo egressus est. nec fu
 erit ingressus nec uiderit
 sed nec cuiusquam quidem fe
 mine. ut ipsius matris sue con
 spexerit uultum; Inler ecc
 pater moxte praenatus. cen
 tum solidorum debitum de
 reliquit; Cumque hic esset & om
 ni iniquitate penitus ali
 enus. ut patet qui unius uis

feculratibus patefuit esset &
 ex torris. ac feditoribus; tam
 iniquitate uehementer com
 perit matrem; Tum hic ab
 & angelico illorigore. quo
 ante haec in statu prospero
 patribus constitutus. nec
 patrem se in terra norat ha
 buisse nec matrem. publicis
 consideratione mollitus; Ita
 se hinc beate credidit matrem.
 ei que subuenire festinauit
 oppressa. ut nihil ce pro po
 sita distractione legere &
 Intra monasterium non que dau
 tra per durans. soliti ope
 ris pensum sibi & triplica
 ri poposuit; & ibi per totum h
 ni spatium. diebus per octer
 noctibusque desudans. debiti
 modum operis sudore par
 tum creditoribus soluens. ma
 trem omnium iniquitatis in
 iurice liberauit; Hic eruens
 eorum debiti secretum. ut nihil
 de proposito rigore. pie nescer
 sitatis obtentu pateretur
 imminui. Hic de distractione
 solite custodiunt; ut ne
 quaquam publicis opus. ma
 testis uisceribus denegaret.

Quam pro xpi caritate pri
us despexerat. pro ei rur

xxxviii. sum publice cognoscens;
Cum frater nobis optime
accrus. nomine symeon. pe
nitus græci sermonis igne
rus. episcopus tibus italie cō
mecesset. quidam seniorū
ergo eum ut pote peregrin
num. caritatis opus quodā
redditionis colore cupi
ens exhibere. inquit ab eo
cur otiosus sederet in cella.

Per hoc contritens dum tam
otii per uagatione. quam
penuria necessitatum
ferum. diutius incedere
renon posse. Cogitans nemi
nem posse impugnationis
solitudinis tollerare. nisi
eum qui propriis manibus
uictus sibi in fieri parte
conlenset. Quo responden
te. nihil se nec nosse nec pre
uicere scire. que illic exer
cebantur a fratribus operari.
præter librariam manum.
sit anen ullus in egypti re
gione. latinum codicem usui
esset habiturus. Tum ille
tandem necesse fuit occasio

l. scriptoriam

nem. quæ possit desideratū
publice opus uelut debitu co
lorem mercari. Sed hæc em
uicere. inquit occasio. Nam
olim quæsebamus. qui aposto
lum latinum. hac mihi ma
nu per scriberet. Etenim
hæc frater. militie loc
que obligatum. & ad p̄m
latinis instructum. cui de
scripturis scis aliquid cede
gendum. edificationis ei op
tenlu transmittere cupio.

Itaque symeone hæc occasio
nem uelut sedo oblatam si
bi. gratanter suscipiente.
senex quoque colorem. cuius
pretextu. publice opus li
bere possit implere. liben
us amplectatur. Confestim
non solum uni uersæ eie
cessitates. sub obtentu mē
cedum totius anni conuict
uerum & licem membranis
& uten silice que ad scriben
dum necessitauerant com
positent. Recepto post codi
cem scriptum. nullis usibus
ut commodis profuturum.
Quippe uni uersis in illa regio
ne. notitiae huius lingue.

penitus ignaris. prater id
 quod hęc subtilitate sump-
 tuq; prolixiore meretur. e-
 quem admodum & ille sine
 confusione uel secundice me-
 nte laboris & operis sui. nec
 scoria uictus alimenta per-
 ciperet. & ipse super munificen-
 tię pietatem. tanquam de-
 bitum necessitate compleret.
 Et ab undecim uis mercedem
 sibi conquirens. quod ambi-
 tum a uoce. peregrino fractus.
 non solum uictus. nec esse
 ricę. uerum & licentia operis
 instrumenta. & operandi
 occasionem pariter conclu-
 ditur.

Ad quō in loco ubi de ieiunio
 Drum & continentię rigore
 aliquid proposuim. affec-
 tio & operacacitatis uiden-
 tur admixte. Rursum ad
 propositum se uertentes.
 quōdam puerorum ablate.
 non sensu factum memo-
 rabile. opusculo huic in se se-
 mus. Nam cum ultra omnē
 admirationem. scilicet. quidā
 demaxēote. uelut sem ante
 in loco non uisam. abbati io-

hanni obconomio in hęcemo-
 scitu dicitur. quid dispensa-
 tionē ipsius ecclesie. tempo-
 rib; beccati pccnuiti prbi.
 ab eodem sibi ceditam guber-
 nabat. Hic confestim eccē
 ad senem quendam. qui min-
 teriorib; desest. mala uali-
 tudine laborabat. p duos
 adolascenulos misit. Siqui-
 dem x. & uiii. milib; longe
 ab ecclesie commanebat.
 Qui pomis acceptis. cum ad
 predicti senis tendere cel-
 lant. quod ibi p fccile so-
 let & licet seniorib; euenire.
 infusa se penle densissima
 nebula. transtem fecti
 rtineris pdider. Cumq; to-
 tē die ac nocte discurrē-
 tes p auiam hęcemi uasti-
 tatem. nequaquam potu-
 issent egyptianis cellam
 sepperire. tam rtineris
 lassitudine quam inedia
 sitiq; confecti. fixis genib;
 in orationis officio. spm dno
 seddider. Qui post hęc ubi
 tiorum indicis diutissime
 pquisiti. que in locis illis ha-
 senos. tanquā niuib; m-

pressae signarentur: donec ecc
ut leui uentorum fluctu
tenuis huiusmodi discurrentis
rursus operiat. inueniunt
sicut intacti ut accepe
rant se seruasse. Eligibilis
scilicet animam magis quam
sua dem depositi proderet.
uitamque potius amittit esse
temporalem. quam senioris
uoluptatem mandatum.

XLI.

Ad huc unum beati macha
rii proferatur nobis secluta
se mandatum. quod libellum
ieiuniorum & continentie
tanti uiri elocudat senten
tiam. Itaque inquit debetemo
nachum ieiunio operam
decere. ut christum annis in
corpore commoraturum
Ita motus animi se frenare
& iniuriarum obliuisci. tyru
pnicisque se spueret. dolores
quoque ac delicta con
temnere: tanquam cotidie
mortuum. In illo non quod
utilis est. prudensque discipulo.
aequali monachum distinc
tione faciens semper in ce
dere. Nec permittent sub oc
casionem debilitati corporis.

de cordis ad pueritiosissima
prerupte deuolui. In hoc
uestrum magis animi salutem
que ualeat non solum que ui
dentur prospera mundi
presentis dispicere. uerum
& uicem ad uentis tristibusque
non frangi. & ex uelut par
uicem nullamque contemneret.

Illic habens defixum iugiter
suum mentis intuitum. quae
tunc singulisque momentis
accessendum esse se cogit.

**EXPLICIT DESPUGAS
TRIMARGINE LIB. V.
INCIPIT PRISTITIS LIB. VI.**

gemino aymatec uttio consir-
gens ad proelium. & idcirco

similiter ei geminae. acie fe-
sistendum. Siquidem ut mor-
bo castis animaeq; conerblu
uiter cedat. ita nisi utris u-
q; pecciter dimicantib; ne-
queat debellari. N& enim
suffert solum corporale ie-
iunium adconquifendam
ut possidendam pfecte car-
tomonie puritatem. nisi con-
trahunc immundissimum
spim perseverens deimcon-
tinuata meditatio scriptu-
rarum. Huicq; fuerit scien-
tiae spiritalis adiuncta. la-
bor & licem opusq; manuum.
instabiles cordis puagationes
coercens ac seuocans. Et
ante omnica fundota fuerit
humilitas uerec sine qua nul-
lus penitus uirtu poterit un-
quam triumphus adquiri;

Principiditer enim uirtu hu-
ius correctio d& cordis pfectu-
tione descendit; & quo & licet
huius morbi uirus d&ni uoce
prodise signatur; D& corde
inquit & eunt cogitationes
male. homicidia. adultera.

**INCIPIT DE SPIRITU FOR-
NICATIONIS LIBER.**

SEX TUS: 66

Secundum nobis trecedtio
ne patrum aduersus spim
fornicationis cestem en
est longum p& & leris ac
diuturnum & ppeucis ced / 11.
purum deuictum immane
bellum. Et quodcum a pri-
mo tempore pubestecitissim
pugnate incipiat hominu
genus non nisi prius c& lerec
uirtice superent & tinguit;

Duplex nec q; e. oppugnatio

fornicationes. furtive. fœlsee.
testimonice. & cetera. Illud
ergo. e. primitus & picondu.
unde fons uite mostrisq; ma
nife cognoscitur. dicenle
salomone; omni custodie
serua tuum cor; Ex his enim
sunt & ritus uite; caro enim
ei arbitrio atq; imperio fa
mulatur; Et idcirco summo
studio paximonice ieiunio
rum scti uendice. ne scaru
abundantia se fcti accoys
pceptis anime salutarib;
aduectate rctofem suum
spm deiciat insolens; Ce
terum si omne summam in
castigatione tantum corpo
ris collocaueris. anima non
similiter accleris uttus ieu
nente nbc meditatione di
uine & spiritalib; studiis
occupate nequaquam ad il
lud sublimissimum uerem
tegritate fecstigmum po
terimus ascendere. illo qd
in nobis e principede purita
tem nri corporis infestien
te; Oportet & ergo nos mun
dicite prius iuxta sententi
am dñi id quod intus e. ccleris

& pccerceptis. ut fiat & id quod
III: de foris est mundum.
De mclera uitice. & icon ufu
hominum & exercitio cotidi
ano purgiori solent. & quoda
modo ipsius licepsus offensio
ne curari. Ut putat ire tyro
titie impatiente longuor
meditatione cordis ac pugn
li sollicitudine fratru & ice
frequenlice & cetera fiducia pro
uocatione sciant; Dumq;
commotem conifestant
sepius & cetera ebrius arguunt;
ocius pugnunt ad seclutem;
Hic uoyd morbus cum corpore
adfluctione & conbritione
cordis solitudine quoq; ac se
matione indiget. ut possit
ad inlegrum sanitatis statu
pntiosce estuam febride
positce pugnire; Sicut ple
rumq; cetera egritudine melu
borantib; utile e. ut cibinq;
ne oculorum quidem ipsoru
optutib; offerantur neq;
aspctus occasione desideri
um eis lcleris gignat; Itic plu
rimu confest ad depellendu
hunc specliter morbum
quies ac solitudo. ut mens

egra minime diuesis figuris
 interpellata ad puritatem
 pueniens contemplationis
 intantum facilius pestife-
 rum concupiscentie fomite
 radicitus possit eruefe;
 Nemo tamen & hoc negare
 nos potest & licet in congre-
 gatione fratrum positos
 inueniri continentes quod
 pfecile posse fieri confite-
 mur; Aliud enim e. continen-
 tem esse id est ENKPATHI
 aliud castum & uti uedica
 in affectum in legitatis
 ut in corruptionis ut in cor-
 ruptionis trahere quod di-
 citur. An non; que uisus illis
 solis tribuatur maxime qui
 uirgines ut cynepe durant
 ut uerq; iohannes in nouo
 testamento in uideri quoq;
 helices hiesemicos dionihel
 fuisse noscunt; In quorum
 gradu hi quoq; non in merto
 reputabunt; qui post & pe-
 rimenta corruptionis ad
 similem puritatis statum
 plebosem longum & in dis-
 ty an integritatem mentis
 & corporis puenerunt.

Et cuculeos castis non tam
 pugnatione concupiscentie
 tussis quam natuys tantu
 modo motu sentiant; Que
 statum dicimus difficillime
 posse inter hominum tur-
 bus apprehendi. Utrum ue-
 st & impossibile sit unus quis
 q; non nra sententia & pbe
 t & agnoscefe; sed conscientia
 e superimblur & amine; Ce-
 te sum continentes multos
 & sifitefe non dubitamus
 qui impugnationem castis
 quam ut raro ut cotidie sus-
 tinent solum & uelut gehenne
 s & desiderio regni celorum
 & tingunt atq; compescunt;
 Quos seniores sicut pronun-
 tiant posse non penitus in-
 centiuis obrui uitiorum. Ita
 s & uis & in se uiciatos semp
 & sifitefe non posse definiunt;
 Necesse e enim quonq; in con-
 luctationem positam qua
 uis frequenter aduersari
 um amcat ac superbl. & ipsu
 .v. tam aliquando turbat;
 Que propter sinobis cordi
 ue agonem spiritalem cu
 apostolo legitime decessate.

hunc immundissimum spm
supercede omnimodis imbi-
tione non nisi uiribus; confi-
denles. Hoc enim proficere in-
dustria humana non preua-
let sed opitulatione dñi festi-
nemus; Tam diu namq; hoc
uitio animam necesse est im-
pugnari. donec se bellum ge-
fere supercuius successu agnos-
cat. Necesse uero ut studio p-
prio uictoriam optinere
se posse nisi dñi fuerit auxi-

VI.

lio ac protectione suffulta.

Et se uera cum in omnibus
uirtutum profectibus; &
cunctorum expugnatione
uirtutum dñi sit gratia atq;
uictorie. In hoc precipue pe-
culi esse beneficium di ac spe-
ciale donum; & patrum sen-
tentie & experientia pur-
gationis manifestissime
declaratur his qui eam me-
ruerint possidere; Quod a-
modo enim scite de castitate
in corpore comorantem; &
ultra naturam. e. fragili
castitate circum datum castis
aculeos non sentit; Et id
circo impossibile. e. homine

suis ut recedixerim pennis ad
tam precelsum celestisq; p-
mium subuolante nisi & in-
gratice dñi de terris cono-
munesse castitatis eduxerit.
Nulla enim uirtute tam
proprie castitatis homines
spiritalibus; angelis imitatio-
tione conuestationis equan-
tur quam merito & gratice
castitatis. Per quam ceteris
inter terris degenles. habent
scdm apostolum municipa-
tum in celis. Quod deposita
corruptela castitatis habetur
si se nec tot promittitur
infuturum. hic iam in casti-
fragili possidentes.
Mudi quid dicat apostolus;
Omnes qui in cogone conlen-
dit. ab omnibus; se cōstitit;
A quibus; omnibus; dixerit in quira-
mus. ut possit nobis spiritalis
agonis instructio compara-
tione castitatis adquiri; Illi
& enim qui in cogone hoc uisi-
bili student legitime decer-
tate. utendi omnibus; esis
quos desiderat libido sugges-
serit non habent facultate
tem sed illis uirtutum quas

eorundem cestaminum
 statuit disciplina; Et non
 solum interdicitur escis & le
 bri & cote omniq; crapula
 eos necesse e. abstinere ue
 rum & licet cuncta inestica
 & otio atq; desidice. Ut cotidi
 anis & exercitiis iugiq; medita
 tione. uisus eorum possit
 adsciscere; Et tunc omni sol
 licitudine ac tystrice nego
 tiisq; sculcerib; affectu
 & licet & opere coniugali ef
 ficiuntur alieni. Ut pbrler
 & exercitium discipline nihil
 aliud nouerint nec ulli mun
 dicli cure penitus implicen
 tur. Ab eo tantum qui cesta
 mini p̄sidet & sperantes cot
 tidiceni uictus substantiam
 & cos dñe gloriam condignā
 q; p̄mice uictorie laude con
 quiesce. Atq; in lanlum semin
 dos ab omni cortus pollutio
 ne custodiunt. ut cum se
 p̄p̄cerant agonum cesta
 minice neque forsitan per
 somnum nocturno delusi
 fedlccice uisus minuant
 Multo tempore conquisitas
 laminis plumbeis. fenium

conlegunt locce. Quo scilicet
 m & celli rigore genitoclib;
 membris ad p̄licitatis obse
 nos uinoses uelle cōt̄ inhibere.
 intellegentes. proculdubio
 esse uincendos. Nec iam pos
 se propositum cestamen
 demptis uiribus adimplete.
 si prouisam pudicitie solidi
 tatem fedlce noxie uolup
 tatis in cego corrupert. **VIII.**
 Itaq; sic gonis mundiclis in
 telligimus disciplinam cu
 ius exemplo beatus aposto
 lurnos uoluit erudite doceri
 Quante in ille sit obseruatio
 quante diligencie. quarta
 custodice. quid nos conubri &
 fcece. que puritate opor
 tebit custodire nri corporis
 atq; anime castitatem. quos
 necesse e. cotidie fcece scis
 agnicasrib; uesci. que nemi
 nem immundum conlingere
 & licet ubi h̄ legis p̄cepta
 p̄mittunt. In l̄artico n̄dq;
 ite p̄cipitur; omnis mun
 dus in cendu cabit castes. & a
 nimice quecunq; comed
 rit d̄bcasrib; fcece h̄cū seclu
 taris quod e. dñi. in qua e. in

munditiae. peribit coram dno; **X.** non poterit;

Quantum. e. igitur in legitima
tis munus. sine qua & illi qui
erant sub uberi testamento
secundum hunc typicis non poterit
interesse. Et qui mundi hu
ius corruptibilem consuetudinem
cupiunt cecidit nequeunt

VIII. consuetudine;

Iteq; omni custodia cordis
nri sunt lacus primitus
& picende; quod enim illi in
corpore puritate cupiunt
adsequi nos debent & iam in
arcanis conscientie posside.

In quae dñs corbiter atq; ago

Non thibet residens pugnam
custus & cestaminis nri iugi
ter spectat. Ut ecce que in p
patulo horremus admittit
se nemini sicut quidem co
alescere in curta cogitatione
particemur. Et quibus huma
nae cognitione confundimur
ne occulta quidem coniben
tiae polluamur. Quae licet pos
sit hominum praesentis nota
titicem. scorum tamen an
gelorum ipsiusq; omnipotenti
scientiam quam nulla sub
ter figiunt sicut & cetera

Cuius puritatis hoc erit eu
dens indicium ac plena pro
batio. si uel nullae in cogitatio
piens qui & nobis & in sompore
legatis occurrat. uel ceptem
terpelleant nullas concupis
centiae motus uideat & cetera

Licet enim ad plenam peccati
noxam teclis commotio mi
nime reputetur. tamen nec
dum pfecte mentis indicium
e. nec ad purum & cetera
manifestatio. cum perfect
laccet in cogitatio huiusmodi

XI. operatur inlusio;

Quae distentionibus diei ne
glegentius custoditur. pro
betur quibus nocet. Et
idem co cum intercesserit ali
quae teclis inlusio. non culpa
somnia credendae e. sed negligen
tiae temporis praecedentis
& inmanifestatio morbida
tenlis intrinsecus. Quae non
primitus noctis hora partu
rit sed in tamis animae con
ditum fibris cecidit super
ficiem somni reflectione p
duxit. Arguens occultos & cetera

um febres quae p totum dia
 spatium noxiis cogitationib;
 pcefti contraxim. Ut solent
 maele quoq; uelitudines cor
 porum non ece colligi temper
 tate in quae uidentur emer
 gere sed neglegentiae sunt
 p & eriti temporis ced qui
 site quo pceftus quis impru
 denter efcis contraxerit noxi
 osum ofes sibi m & l & cedet q;
 contraxit;

deoq; humani generis cfecc
 tor & conditor d f opifci sui
 naturam p re omnib; emen
 dationem q; cognoscens illic
 curam ced hibuit medicinae
 unde ccus fecit morbi principa
 liter nouerat emenafce.
 uicun q; in quiens uiderit
 mulierem ad concupifcen
 dum ecom. i eom m & chatu e.
 ecom in corde suo. p & ulcon
 tes oculos notent non tam
 eos eerguit quam illum inte
 riorum sensum qui officio
 eorum maele utit ced uiden
 dum; Cornice q; e egrum
 & secucium libidinis telo qd
 ced concupifcendum uidet
 beneficium in uirtus R bete

sibi m & ac f e c c t o f e c o n c e s s u
 suo uirtio ced operum prauo
 rum ministerice contor
 quens. & in sem & ipso r & con
 ditum concupifcencie mor
 bum contemplationis occa
 sione producent. Idcirco er
 go huic p r e c i p i t u r f e c l u t i e
 mandatum cuius uirtio pessi
 mus lenguor uifus occasione
 procedit. Non enim dicitur
 omni cu f t o d i c e f e r u e c t u o s
 oculos quos utiq; o p o f t u r t
 principaliter cu f t o d i r i f i
 & i p s i s c o n c u p i f c e n c i e p r o d i
 r & c o f f e c t u s Nihil enim am
 plius oculi quam simplex ani
 me p r e b e n t u i f i o n i s o f f e c i u
 sed dicit omni cu f t o d i c e f e r
 u e c t u u m c o r I l l i p o t i f f i m u
 i m p o f i t a m e d i c i n a e q u o d u b i
 q; a b u t i p o t e f t o c u l o r u m

XIII. ministerio;
Hecce igitur erit purgatio
 nis huius primae custodie.
 ut cum menti nre memoria
 sicut femine psubtilem sug
 gestionem dicebolice callidi
 tatis obfepserit. Primum
 r & c o r d e c t i o n e p r e m i f f e c
 m a t h i f o r o r u m u t p a f e n t u

& accipite feminas sanctarum.
 quoniam lotius eorum denris se
 cessibus: & trude se festinem.
 Nisi fuerimus in ecclesia in
 morte occasione: & seculis
 mel indeptus in lxx medioru.
 ad ecclesiam psonas & inde subtili
 ter deuoluat ac precipit &
 mentem p quos noxios cogi
 tationes possit inserere;
 Quae obrem illius pcepti u
 giter meminisse debemus.
 omni custodite seruatum
 cor. Et scdm di principem
 mandatum. solliciti serph
 tis obseruare noxium caput.
 id est cogitationum medioru
 principem. quibus seipere in a
 nimam nram dicebolus rep
 rat. Nescimus per negle
 gentiam pen & r esse in cor
 nrm. Reliquum ei corpus. id
 oblectationis ad sensum. qui
 proculdubio si fuerit in
 missus. motu uirulenlombi
 tem interim & captiuatam;
 Emergentes & licem pccato
 res terre nre. id sensus casta
 les. in matutinis suis ostus nos
 oportet & extinguere. Et du
 cedhuc pccruulissimi. & clide

Psalm

se filios babilonis ced p & r
 qui nisi dum tenerim sum
 fuerint en & r. & d ubi p com
 ben licem. in p n r em nram
 ualidiores insurgend. aut cer
 te non sine me cogno gemtu ac
 lacebo se uincantur; Dum b m
 fortis sps scilicet n r domu sua
 custodit a matus. & cessus cor
 dis sui di timore communi
 ens. in pccce erit omnis subst
 tice ei. id est emolumenta lac
 borum. ac uirtutes longote
 pore conquirit; Sic cu fortior
 sup ueniens u. certum id
 dicebolus cogitationum con
 sensu. a m ce ei diripi & in qui
 b; confidebet. id memoriam
 scripturarum ut timose di
 Et spolie ei diuid & uirtutu
 scilicet merita p contraria
 uirtute queq; dispergens; XIII
 Et ut cuncte p r & r ecom
 que in scis scripturis oblaude
 uirtutis huius in se fecerunt
 non enim mihi propositum
 e. lccudem t hese castitatis.
 sed de qualitate ipsius. uel que
 admodum ced quiri & custo
 diri debet. qui ut sit finis ei.
 patrum traditionib; & plicet

nam tantum modo ponam
 apostoli beati senlithicem.
 que patecet quecliter illam
 thescloni cen sib; scribens.
 iustitib; pr&ulerit uniuers;
 si tecliecm uerbi nobilitate
 commendeat; ^{Paul}
 hec e. inquit uoluntes di.
 scifitatio ure; Et ne forte
 dubium nobis relinquer&. ^{Paul}
 ut obscurem. quidnam scif
 cationem uoluerit appelle
 re. utrum iustitiam. uicay
 tatem. an humilitatem an
 patientiam. In omnib; enim
 istis iustitib; creditur cedq;
 ri scifitatio. in fest. & m cen
 feste designat. quid proprie
 scifitationem uoluerit cep
 pellice. Hec e. uoluntes di
 scifitatio ure. ut cebstinea
 tis uos inquit a fornicatione.
 sciet unusquisq; urm. uessu
 um possidere in honore & scif
 catione. non in peccatione de
 siderii. sicut & gentes que ig
 norant dm; Uide. quib; ecm
 leuidib; prosequatur. hono
 rem uessu. id e. corporis nri. & scif
 cationem cepellentes ecm;
 igitur & contrario. qui in passi

one desiderii. e. in ignomini
 a & immunditie consistit.
 & celi enus scifitatione uer
 satur; Testio quoq; post pau
 ce in fest. rursus ecm sanc
 timoniam pronuntians;
 non enim uocauit nos igno
 miniam. sed in scifitationem;
 Itaq; qui hec e. spernit. non ho
 minem spernit sed dm; Qui
 & licem dedit spm suum scm
 in nobis; auctoritatem pre
 cepto suo inuolucabilem iux
 dicent; Qui hec e. spernit. id est
 que de scimonice prefectus
 sum. non hominem spernit.
 hoc e. me qui hec e. precipio.
 sed dm; qui in me loquitur.
 qui & licem spu suo sco. cor nrm
 hec e. te culum deputauit;
 Ceteris simplicib; uerbis ac pu
 ris quib; ecm preconis. quib;
 tisq; & tulerit leuidibus; Py
 mum iustiti huic. scifitatio
 nem proprie tribuendo; de
 inde. p. h. con. cessit. ferens. uer
 nri corporis ab immunditia
 liberandum; Testio. quod ab
 ibet. te. ignominie & conlu
 melie. in honore sit & scif
 catione m. censurum; Pos

atq; femo. que summe est. per se
ti premii ac beccitudinis fe
muneratio. p' hanc. hec bita
tosem p'ectoris nri sem fose

XVI spm designat;

XVII Et licet ad finem libelli tendat

oratio. celiud ced huc simile
huic p'bler promissum eidē
apostoli testimonium ponit

Ad hebreos nccn. q. scribens. p'

cem inquit s'etecmimi cū om

nib;. & scimonice sine quce

nemo uidebit dñm; Hic quoq;

euidenler. sine scimonice qā

sol & inlegritatem mentis

ut puritatem corporis. appel

laxē. pronunliat dñm peni

tus uideri non posse; Siquidē

& hic similiter in fest. eundē

sensum h' p'ccnans; ne quis for

XVIII nicator aut profecnus. ut esau;

Itaq; queculum sublimē celest

teq; ē. p' premium castitatis.

teculo g'rauiorib; cedue fieri

orum insidias leccesit tur; Et

idecirco propensius nobis est

non solum continenlice corpo

ris. uerum & licom conlytio

condis. ad siduis orationum

gemitib; cedhibende. Ut dli

ban' castis nre. que h'ce bceby

lonius incenlius suggestione

castitatum succen de se non ce

sistit. descendente in corde

nra. fore scī spī. & tinguatur;

Utenim hanc seniofes. aunt

adprehendi non posse. nisi

prius humilitatis in corde fin

damentec fuerint collocatē

Ita nec ad fontem quidem uer

scienlie p'ubiri posse defini

unt. donec pen & redib; anime

nre. cedat uirtu huius in seden

Et possibile quidem esse. inle

gritatem sine scienlie gra

tice se p'periri. Impossibile ue

st. scienlicom spiritelem. si

ne inlegritatis castimonice

possideri. Quicē & diu h'ce scri

donec. & non omnib; una gra

tice spī scī tribuitur. sed ced

quam se unus quisq; studio ut

industriace succ dignum aptu

q; prebuerit; Deniq; cum in

omnib; ce postolis scīs. iustis

inlegritatis p'fecte fuisse

cedatur. abundenlius tam

scienlie donum h'ce uberauit

in p'culo. quicē se ced hanc ap

rum sollesti studio atq; in d'ca

XVIII trice p'p'ccrauit;

Festur scī bccsilu cesteriensis

14

epi dicitur te sententia; & mulierem inquit ignoro. & uirgo non sum; Inleceum intelligit incorruptionem castitatis non tam in mulieris est se abstinentia quam in legi-
XXI tate cordis. que uel in corruptam p pbluo scimonice corporis. uel timore ut castitatis amose custodit; itaq; hic e. integritate sibi ac p fce te probatio. si quiescentibus nobis. titillatio uoluptatis nullae subsepserit. ac p necessitate nec uirg. nobis in consensu concubiones egerant obscene; Quae sicut abscedere pomnice & in per pbluum amputate supranaturam est. ite pbluo cese cedine uirtutem rarissimam que necesse necessitate summe uirtutis e. que pulsec femonachum duob; interpositis m sibi sol & quod conendictum sit scdm mram & perentiam n scdm sententiam seniorum. quib; & licet h memorati temporis indutis admodu iudicabunt angustis; nisi hoc modo quod ab ipsis percepim

uoluerimus exponere. His fofte qui pronegligenlia sua ut remissione studio puritate hanc minus & pestisunt. in credibilice ut impossibilice

XXI dicitur sic sed conur; Quem statum ite tenere p pbluo poterimus. ac nua nec turalem modum. nec tepus & cedere. superius comprehendimus. Si dnm non solum se er & lorum actuum mroru. uerum & licet cogitationum cunctarum. diu hupcciter nocturnumq; inspcc tosem esse & conscium cogitemus.

Ac pro omnib; que in nro corde uescunt; sicut pro fecotib; & operib; nris. rationem nos ei reddi tuos esse credam; **XXII**

Hucusq; igitur festinandum e nobis. & eousq; ceduectus animo motus. ut castis incenliua pugnandum. donec iste carnis conditio. necessitate nature & plecot. Non suscit & uoluptatem. concubilem & uberantiam sine ullo pruritu nox comq; propellens. non pugnam suscitans castitati; Ceteru mens dum ced huc dor

mientis: imbecillum uisione de
ludatur: nouent senectum
ad inlegram perfectione

XXIII castitatis & coetam;

Igitur ut in lusioner he. ne dor
mientib: quidem nobis suby
pese uelecent: aequale mo
deratum q: e. semp tenendu
ieiunium; Quisquis enim m
suram distractionis & cesse
nt: ncesse e. ut modum quo
q: remissionis & cedat. Quae
in equalitate d & lenlus: ecb hoc
tranquillitatis plenissimo
fitectu. sine dubio & uocabit.
Nunc quidem nimice inanta
te defectus: nunc au cibo p
pensiore distenlus; Cum in
mutatione siquidem se fec
tionis: qualitatem quoq: pu
ntocis m & ncesse e. immu
tari; Deinde iugis humilitis
ac patientie cordis: adhiben
dec perp & uo est. atq: in len
tee ad uisus iram. ut & leras
passiones: per diem cautio;
Ubi enim furoris insid & uirus:
libidinis quoq: ncesse e. incen
dium pen & rafe; Anle om
nice ues & p uigil ncesse seria
est sollicitudo nocturne;

Nam sicut puritas & custodia
die nocturnam prepecc
castitatem: ite nocturne u
gilie. cordi pecciter & obser
uationi diuine statum soli
dissimum. & b & q: p remittun

EXPLICIT DISPUTATIO

TIONIS LIBER SEXTUS

INCIPIT LIBRI SEQUENTIS

57
I. **T**estius nobis conflictu se
aduestrur ^{phr} filcor giriam.
quam nos amore p̄cunia
rum possumus appellere.
Pofegrinum bellum. & extra
naturam. Nec e diunde in mo
noccho sumens principium.
quom dē corrupte actosp̄i
demendū ignecua. Et ple
rumq; initio abfentia
onis mecle arrepto. & ergo
dñ tepido amore fundato;
Celerenāq; uirtiorum inci
tamencc. humane in sefta
naturae. uelut ingenice ui
denur in nobis hcc bese p̄n
cipice. Et quodam modo in
uiscerata caſni. ipſiq; prope
modum coſua natiuitati. diſ
cētionem boni maliq; p̄ce
ueniunt. Et licē prima ar
ripiēti hominem. longota

II **H**ic uet̄ morbus poſterius ſup
ubnient. & extra in ſecus accē
dent animae. Quamlo fecili
us cauēri poteſt ac ſep̄ui.
tanto neglectus & im̄yōm̄iſ
ſur ſemel cordiſit p̄nticioſior
cunctis. difficiliusq; propel
litur. Malorum nāq; om

manus adde moſt

^{PHR}
INCIPIT. DE SPY HARGI
RIAE LIBER SEPTIMUS.

X quidē utilitatis causa nobis insertos.

num efficitur recedat. mul-
tiplices fruticantes fomites

III. virtiorum.

Ut putet castus simpliciter mo-
tus. nonne uidemus. non solū
in pueris. in quibus. et huc inno-
centiē boni meliq; praeue-
nit discessionem. uerum in
paruulis atq; lectantibus.
Quicum ne in initium quidem
ullius libidinis in se. & ipsis
haec beccant motus castus. natu-
redum mercedem se sibi in se
se designant. Irē quoq; acu-
leos. truces. nonne similiter
in paruulis uigere conspiciunt.
& eorum quam patientiē uisita-
tem agnoscant. iniuriis eos
cessimus commoueri. Et
uerborum sentire & sic per-
iocum conlumelias inroga-
tes. ac non nunquam eū de-
sint uisus. uoluntates tamen
ultionis. irē instigant. non
deest. Ne hoc dico. quo uocē
naturam conditionis incul-
pam. sed quo cesset motus
hos qui procedunt. & nobis.
Quosdam quosdam uerū negle-
gentiē uirtio. ac melius uolun-
tatis arbitrio. & in seculis

introduci. Nam q; hi quos
praediximus motus castus. &
ob separationem sobolis. &
posteritatis propaginem
suscitantem. utiliter sunt
conspicimus. prouidentia epe-
atoris in se. Non ad perpe-
trandae flegetice stupro-
rum & ad ulteriusque legis
& licem auctoritate damna-
tur. Irē & aculeos. non
ne sed uerberrime nobis in se
legimus adtributos. ut in
uirtus & erroribus indignan-
tes. uisitatibus. potius ac spiri-
tibus. studiis occupemur.
Omnem caritatem dō. & pa-
tientiam nostris fratribus. & hi-
benles. Tristitiē quoq; utili-
tes quoniam sit. nouim; que
in se celeritate uirtute. cum in con-
trarium affectum ē muta-
te. numeratur. Est enim
& scdm dī timotheum p̄ncipaliter
secrice. & scdm scdm admodū
p̄ntiosae; ut docet & apostolus
dicens. Que enim scdm dīm
ē. tristitiē. penitentiam ad
salutem stabilem operatur.
seculi autē tristitiē. morte
operatur.

iiii

I on ergo si dixerimus hos mo-
 tus ac sectores nobis in se totos
 hęc eo culpabilis ille uidebitur.
 sine quarter his cibus in meduey
 mus eos cednoxię potius mi-
 nisterice dēlor quere. Et
 uelimus pro infructuosiss ac
 sculecristis lucris non pro sa-
 lutecri penitentię & uitio-
 rum correptione tysticri.
 Itē te si non nobis mē ipsi
 utiliter sed contra inler die-
 tum dñi nr̄is fratribus ir-
 camur. Et si ferrum quis ad
 nēcesserium & inutile minis-
 terium contributum ad ne-
 cem uoluerit insonium de-
 torquere. Non hęc hoc in fec-
 mebit materię conditorē.
 si quod ille ced usum bene ui-
 uendi aptum ac nēcesseriu
 prestitt. iste hoc usus est ad
 nocendum.

Vicimus tēmen quedam ui-
 tice sine ulle p̄cedenle nec-
 turceli occasione concresee
 se sed solius corruptię ac ma-
 le uoluntatis arbitrio. Ut
 est inuidie ipsius que dicitur
 phr. hęc ergyrie, que cum nullee
 hebecent in nobis denaturali

instinctu principice. hęc in
 scus contrrechunt. Que tam
 quoniam fecerunt sunt ad ca-
 uendum & oportuna ced dēcli-
 nendum. tēnium occupatā
 menlom atq; posses scem mi-
 seram fecerunt. uixq; ced sceni-
 tatis concedunt remedice
 peruenire. Siue quod n̄ me-
 renlur curceni celeri medi-
 cince quicob his scuciati sunt.
 quos uel ignorare ut uitare
 uel fecillime uince se potue-
 runt. Uel ceste quod mēle-
 fundecti uistutum struotu-
 ram & per fēctionis suscipe-

VI re culmen indigni sunt;
 Quam obrem nulli uilis dē-
 sp̄ctus q; uideatur hic mor-
 bus qui sicut potest per feci-
 le dēclinari. Itē si quē quam
 possederit ced scenitatis se
 medice uix puenire concedit.
Rēcepteculum narq; ē uti-
 orum, medlorumq; omniū
 recdix. & in hęc tricabilis nequi-
 tie fomes efficitur. dicens le-
 apostolo. Recdix omniū malo-
 rum. ē. ^{phr} filcer gyric. id est ce-

VII mor p̄cunice;
Hecbe igit cum remissē tēpi

i. pecunia

damq; monachi possederit
mentem primitus & in
exiguè summa sollicitans.
iustos quosdam & uelut rati
onabiles ei colores. Ob quos
ut reserucere sibi aliquid pe
cunie debeat ut pccare de
scribit. Nam & eccque pre
bentur in monasterio que
ritur non esse sufficienlice.
& sceno robustoq; corpore uix
posse tolerari; Quid facien
dum. si uelutudo meclæ castis
emesserit. & rē conditum n̄
fuerit celi quid pcculicce quo
sustentetur infirmitates.
¶ Prestationem monasterii es
se p̄tenuem. & negligētiā
ergo egrotantes mecliam
si proprium aliquid non fue
rit quo curet corpus ualeat
cedhiberi. misere esse mori
endum. Ipsum & licet uestim̄
tum non sufficere quod pre
batur. nisi procurauerit un
de sibi aliud uideat exhibere.
Postremo nec diu posse in eo
dem loco ut monasterio com
morari. Et nisi parauerit sibi
uicetic sumptus eubotionisq;
transmarinē mercedem. non

posse cum uoluerit transmigrare.
Et in necessitate inopie cot
tatum. leeborio san ac misera
bilem absq; ullo profectu ui
tam iugiter tolleraturum.
Inopem quoq; se semper acnu
dum non sine improprio alie
nec sub stentice sustinendum.
Itaq; cum huiusmodi cogita
tionib; lacque uerit mēte
qualiter unum saltem denari
um ced quire esse possit. & cogit
tum pcculicce opus quod exer
ceat abbece nescio sollicita
mentē p̄quirat. quod uident
clam. & optato tandem poti
us nummo. quoculter cum du
plicet. acrius uehementiusq;
torquetur. ubi seponat cui ue
cum cedat. Ambiguus deinde
quid ex eo coemere. quoculque
illum commestio uideat du
plicatē cura grauiore dis
tenditur. Cumq; illi & hoc
exuoto cessent. cui diu fec
māccēteserit curi. Teon loq;
uehementior suscitatur.
quanto & licet sum maluerit
meclior asponitur. Cum pe
cunie & enim in exmento
recbie cupiditatis augetur;

tum deinde ut a longa a p[ro]p[ri]e
 mittitur. Senectus incurua
 infirmitates diuersas atq[ue] pro
 luxu. quoniam si meior summa
 in iuuentute fuerit p[ro]p[ri]a
 t[er]re. tolerari in senectate non
 possunt. Agitur itaq[ue] infelix
 animae suspensio n[on] sibi obliga
 tione. dum materiam male
 concupiscit ne quomodo curae
 concupiscit augere. postem
 sibi quod diuini inflammatur
 ipse parturient. totaq[ue] lucy
 cogitatione possessio. Nihil
 aliud respicit cordis in l[ib]i
 tu. quam unde pecuniam pa
 rante uideat. per quam pos
 sit monasterii discipline
 quanto t[er]re euolente. Nulla
 exhibent fidem. ubi potuerit
 nummi spes aliq[ue] respicere
 re. Pro h[ab]e non mendacii.
 non periurii non furti scem
 admittente perhorrescit.
 non fidem frangente. non ira
 cundie noxio furore supple
 Si quoquam aspe questus d[omi]ni
 derit. non honestatis. non hu
 militatis modum transcen
 dere pestimescit. Itaq[ue] ei per
 omnice ut aclus uentur. ite

huic aurum & spes lucri p[ro]d[omi]ni;
 Unde beatus cepostolus hu
 ius morbi noxice uenence pro
 spiciens non solum ecom rec
 dicem esse omniu[m] maloru[m].
 uerum & licem idolorum ser
 uirtutem pronuntiatur di
 cens; Et c[on]u[er]s[us] quod in
 g[ra]eco dicitur ^{phr} pleo g[ra]yice.
 que e[st] simulce cydrum serui
 tus; C[on]s[er]uit igitur ead[em] quan
 tam labem recibet h[ab]e[re] p[ro]
 greddus singulos cyfescat.
 ut & iam idolorum ut simu
 lce cydrum seruitus ceposto
 li uoce pronuntiatur. Eoq[ue] d[omi]n[us]
 figurce d[omi]ni & imbecillitate p[ro]ce
 termissec quam deuote
 seruiens d[omi]ni imbecillitate
 in semet ipso debuit custodi
 se. Hominum figurces in p[ro]f[ess]o
 sec[us] eius d[omi]ni diligere p[ro]d[omi]ni
 luit & tueri;
 Talib[us] igitur discessionum p[ro]
 fectib[us] indolentius cyfescens.
 nullam deinceps humilitatis.
 nullam caritatis. nullam o
 boe diencie nondicam uirtu
 tem. sed ne umbram quidem
 uirtutis & in se conlenit.
 Indignaxit ad omnia. & ced sin

Paat

Simulachrum
seruitus

†

gulle opera murat atq;
suspirat; Nullaq; icom f&ie
fenlice f&eruceta. uelut equis
durissimus ced pr&cipitium
festur infrenis. Nec uictu
cotidiceno n&e solito indum
to conlenlus. non se diutius
h&e&e tolleraturum esse tes
teatur. Om q; non ibi solum
modo esse proclamant. n&e sec
lutem suam in illo tantum
loco esse conclusam. Unde si
quoquam se non celerius ce
spor t&erit. periturum gra

VIII uiter ingemescit.)
Itaq; in f&tebili t&otis sup uice
ticum h&ebens nummos. in
quorum presidio alcerum sibi
inf&cer apte curit. Itom q; ad
trecens migrandum peccatus.
insolenter ad omnice p&ce
ceptice f&espond&. Et tan
quam p&fegrinum. f&etrane
um q; se gerens. qu&eun q; in
digenlice corr&ctione per
sp&erit. negligit atq; conle
nit. Cum q; f&istim possideat
f&conditam p&cumiam. ne
caloicemence quidem. ac ues
timenlice se h&ebese conque
ritur. Ueriq; sibi t&erdius

indignetur. c&si f&oste dir
p&f&atione senioris ei prius
qu nihil penitus h&ebere cog
noscitur. Aliquid horum fu
erit imp&f&itum. m&eioribus
ire f&timulis in car desert. Seq;
despici ueluti f&extraneum pu
tat. n&e cedullum opus man
succes cedecom modeste conlen
tus. Reprehendit omnice q&e
n&e cessario fieri monasterii
compellit utilitice. Deinde
occasiones quib; offendi uel
ircesei debecet studiose p&qui
rit. ne l&urtermotus de cobio
biu discipline uideat f&ore.
N&e solus t&emen trecensimigra
se conlenlus. ne t&er quam
suo uitio deseruisse c&ed&et.
qu conlos pot&e h&e susurratio
nib; elcen destimis depraua
se non desinit; Quod si d&ice
temporis asperitices r&im&is
f&inccuigationis ei in l&erdu
serit comm&atum. p&onne
illud tempus suspensio conxi
oq; f&esidens conle. t&ist&it&es
se f&ere uel f&eritase non ces
sat. Discessus sol&ctium & f&e
cusationem l&urritatis non se
aliter c&edens. quam not&e

ut meculce monasteria
 pesturum;
 igitur itaq; fceib; pbeumice
 rum succorum meegis aoma
 gis accensu; que posses se na
 quam moncechum ut in mo
 nasterio fcsidete. ut uiuete
 subrogule instrutione per
 mitunt; Cum q; scinde eu
 uelut fercedis que dcom bestice
 de coblu gregis sepcerant pe
 cas oportunum prede des
 titutione so dclum fecerit.
 & deuor. ationi fccilem con
 tubeshu priuatione reddi
 derit. Cum qui prius opere
 monasterii leuice fccere
 despserat. die ac nocte spe
 questus infectigebiliter lac
 borcere compellit; Non ora
 tionum sollempnie. non ie
 iuniorum modum. non uigi
 licerum feguleam custodite
 permittit. Non honesta
 rum intercessionum fple
 re officiesinit. dum modu
 ut auaritie recbiem satiate.
 ut cotidicenis usib; possit oc
 currere. cupiditatis signem.
 dum adquirendo fctingub
 dum exedit. eccen dens;

Hinc item nonnulli pcebrup
 tum pscipitium lepsi m
 r&io cabili ruice feruntur
 ad mostem. Et non conlen
 ti soli possidere quces uel nun
 quam habuerant. ut in tito
 meclo feter uerant pbeuni
 as. inquirunt conlubeshice
 femincerum. que debeant
 eccquemecle congesta ut re
 tenccesunt custodire. Tan
 tisq; se occupacionib; noxi
 is ac pntiosis inuolunt. ut
 usq; ced profundum inferide
 uolunt. dum ced quiescere illi
 apostolice sententie rennu
 unt. ut habentes uictum &
 uestimentum. his sint conlen
 ti. Que monasterii frugedi
 ces fchibccet. sed uolentes di
 uites fieri incidunt in temp
 tationem & lacqueum dice
 boli. & desiderice multa &
 inutilice & noxice. que mer
 gunt homines in interitum
 & perditionem; Recdye eni
 omnium meclorum. e. cupi
 ditces. id est ^{phy} filces gyrice; qua
 quidcom a spblentes terraue
 rant cefide. & inseruerunt
 se doloribus multis;

Paut

XII
Non ignoro quosdam. ^{qui} semel
ipsum autumant monachum.
sibi; quod est dexterius de pfectu
tione blanditur; qui secep
tus in coenobio. cum suo mone
ratur abbat. ne se uoluerit
tur ad illa que se nunquam
abdicat. se seque de re dice om
nium meliorum fluerit gyrice
terrenisq; lacqueis se pedir &
ac sim cella pristinis pcessio
nib; emundari. quib; eum gra
uissime singulis momentis ui
debat. ut geri cesset & se fec
tore ecceque necesse quidem
possiderat. quorum nexibus
compeditus ad purgatione
uirtutum suorum sine dubio
peruenire non possit. Truculenti
to uultu eidem se respondere
non hesitauit. si tu hec bes plu
rimos unde sustentas. me sim
liter hec bes cur prohibes.

XIII
Hec autem nemini uideantur ut
superflua ut molestae. nisi
enim prius sepositae fuerint
generae uulnerum. & longi
nes causeq; morborum subyn
indegate. Nec in firmis pote
rit cohiberi congrua medi
cine curatio. nec ueludis con

ferris per se te custodice sani
tatis. Nam & hec. & multo
his plurce. ad mstructionem
iuniorum. solent a senioribus.
qui in numeris diuersorum ca
sus acrumces se pesti sunt in con
latione proferri. Quorum
multce sepe numeris cognos
centes in nobis. ite senioribus
se ponentibus. ac se uel conlibus.
uelut qui hisdem ipsi quoq; pas
sionibus pulserentur. absq; con
fusionis nre uetecundice cura
becmur. Cum & se medicine phy
ter & eccusces in festo conlibum
nos uirtutum. tacti discerent.
que nos non frate in te itis ue
nti corpus. ut obteximus ut pre
tenhimus. Sed ne forte de lap
sus liber in manu eorum qui in
hoc proposito minus instruiti
uidentur. pcor secciat in se p
tis. que de sud conlib; solis. ac se
tin conlib; culmen pfectiois
a. Tingete debent esse conper

XIII tce;
Triplex iteque. e. huius ualitudi
nis morbus. qui cebum uetis
pccrib; equali delectatione
damnatur. Unus hic. cuius su
perius descripsimus libem.

quid decipiens miserabilis quos
 qui ecce que ne ante quidem cum
 seculo degeferent possidebant.
 congeferre per succedat. Alius
 qui hecbe que in primordiis sue
 fenunlicionis abibcerant.
 post hecbe fefumefe ac rufu
 desiderere compellit. Testi
 us qui in tione meclo urtio so que
 conlreccatus. & ccb in per fce
 tione incipient. eos quos se
 mel hoc tempore menlis in fe
 cerit. pccu pefccotis ac diffi
 denlie timore pterrutos.
 spolicose fecuncas mundifa
 culatccib; non finit. Eosq;
 pccunices ut substccnlicet qu
 utiq; fenunlicenles ccbi cose.
 debuerant feferucenles. ccd
 euangelicom pfccctionem
 nun quam puenire conlen
 dit. Quarum trium ruina
 rum fccmplec. & licem in senp
 turis scis inubnim. non leui
 poence fuisse damnate; Na
 gien ecce que ne ante quidem
 possiderat uolens adquirese.
 non modo gratiam pro^{ph}fe
 tie possidese non meruit.
 Jucem p successionem uelut
 hereditariam a suo hecbit.

inccgistris suscipese. uerum
 & licem & conlraryo. a blefnclo
 pcc. scilicet helisei maledictione
 pfunditur; Judces ccu uolens
 fefumefe pccunices. quees an
 tecc xpm sequitur abibce
 rat. non solum ccd pro dicio
 nem dni lecpus. ccd postolccatus
 greecum pdidit. sed & licem
 uitam ipscem communi fci
 tu finire non meruit. ecce mq;
 bio thecnati mo fte conclusit;
 Anccnicet. & scos^{ph} fce. feferuan
 ter pccstem quccndam &
 his que possiderent. aposto
 lico oremofte multccnt. **XV.** **F**
Dehis igitur. quidicentes re
 nunlicesse se huic mundo.
 rufus inccdulitate fralti.
 nudceri tccstis opibus ti
 ment. Inde tccsd nomio
 mystice pcccipit; Siquis e.
 homo fofmidolosus. & corde
 pccuido. non egrediet ccd
 bellum. uccdat & fceustat in
 domum suam. ne pccuofe fce
 ciat corde frum suorum. si
 cut & ipse timose per tccm
 tur e. Hoc testimonio quid
 euidentius quefo; non nema
 nifestem mccuult eos scip.

turce. professionis huius nē
initium sibi & uisus p̄cere
nē nomen. quom̄ & hostati
one & emploq; corrupto.
& licet ceteros ceteros gelice
p̄fectione s̄uocate. & infi
deli infirmitate terrore.
Subditur itaq; eis. ut disceden
tes epugna. se uelint in
domum suam. quic non po
test quisquam duplici cor
de bolle dñi proeliceri. Vir
enim dupl̄x animo. incon
sistens in omnib; uis suis. & co
gitat̄es sc̄m illam euan
gelii p̄corcebolcom. cum qui
cum. x. milib; progreditur
contra regem cum. xx. milib;
uenientem. non posse conflu
gere. Adhuc eolonge posito
postulens p̄ccem. id ut ne
initium quidem senunxiati
onis arripient̄ potius. quā
tepide eam post & sequens.
maiori discrimine sem̄ & in
uolunt. Melius ē. enim n̄
uouēte. quom̄ uouēte & non
seddēte. Pulchro cū hicam
x. milib; & ille cum. xx. uenire
describitur. Amplior enim
impugnandum nos uertiorū.

numerus est. quom̄ uisus
pro nobis dimicandum. Ne
mo cū potest dō seruire &
mammonē. Nē ponens quis
quam mœnum suam super
aratum. & respiciens s̄etro.
ap̄tuse. regnodi; **XVI.**
Hic ergo occasionem aueritiae
pristinę. sibi & inlromit
tate. quocedem scripturce.
sc̄n̄lice auctori. tate con
tur; quom̄ uisusiore. inllec
tu inl̄ter p̄blectes. ap̄stoli.
in modū senlenlicom corru
p̄te. ceterq; eod̄ suum desiderū
gestiunt de p̄uocate. Non
sullm uitam. uel in. tell̄dum.
scripturarum sensui coap̄t̄
tes. sed uim scripturis. prode
siderio sue libidinis inferen
tes. Consenlire ees suis op̄mi
onib; uolunt. ceterq; scrip̄tū
esse. becc̄tius. ē. m̄ cogis d̄cote quā
accipete; Cuius inl̄ter p̄bla
tione p̄uissimā eneruatā
dñi put. uel illon esse senlen
tiam. quā dicitur; Si uis p̄f̄c
tus esse. ucede uende omnia
que habes. & dce pauperibus.
& hecbebis. thes̄aurum in ce
lo. & uenisequeteme; Et hoc

N

arbitrari conlar colose. diuiti
 as successe abbi. ter enon debe
 te. Becotioyer scilicet semel
 ipsos pronuntiantes. si pnt
 unis suffulti substentant.
 Aliis quoq; de eorum super
 abundantia largiantur.
 dum erubescunt pro xpō glo
 riosam cum cepostolo susci
 perenudritatem. nō copese
 manuum. nō monestere
 passimonice uolunt esse
 contenti; Quib; superē. ut
 aut circum ubire nouerit
 semel ipsos. & nequaquam
 tenent licesse huic mundo.
 diuitiis pristinis incuben
 ter. Aut si professionem mo
 necchi. se. cotq; opere cupiunt
 & periri. Disperditis cibetis
 q; omnib; nihilq; & eis que
 tenent auerant se serucon
 tes. cum cepostolo glori. & r.
 in fame & siti. in frigore &
 VII. nuditate.
 Successi uerō & ille similiter nō
 potuerit fecculatibus
 pristinis sustentari. quise
 non ignobilem & licem in hu
 ius mundi ordine fuisse tes
 tatur. Cum cepostolo. anec

tiurcote. ciuis ydmconi dig
 nitate prelectum. si hoc es
 se cedp ffectionem commo
 dius iudicauit. Et illi qui
 hierosolymis cum essent pos
 ses fores cecrorum. aut do
 morum. uendentes omnice.
 nihilq; sibi & his penitus se
 seruconles. cepfererebant pte
 tice eorum. & ponebant an
 te pedes cepostolorum. Non
 potuerunt necessitate cor
 poris sui. fecculatibus pro
 priis sustinere. si hoc pfecti
 us fuit & cepostolis iudi
 catum. Ut ipsi esse utilius
 probecuissent. sed uniuersis
 simul ecclienles substanti
 ces. in celuerunt labore p
 prio. ut conlacione gentium
 sustentari. De quorum
 sumptu se cepostolus ad ys
 mce nos scribens. suumq; eis
 in hoc ministerium predi
 cants. ce subtiliter eos ced
 heene conlacionem pro uo
 cants. ce. Nunc uero prof
 cis car hierusalem minist
 treore se. complacuit enim
 macedonis. & achacie. con
 lacionem aliquam fecere.

Paut

impacupes scōrum. qui siml
hierusalem; Complacuit
enim. & debitorum sunt eorū.
quō si spm̄ teclum eorum
participes fecerunt sunt gen
tes. debent & in castrib;
ministrare eis; Ad corin
thos quoq; horum sollici
tudinem similiter gerens.
monet eos ut conlecedubritū
suum. conlationem quam
cedulus eorum mittere dis
ponebant. sollicitius prepa
rarent; Decollatiscū que
sunt in scis. sicut ordinem
ecclēsię gēlatiæ. nec & uos
facite; unusquisq; ur̄m p
unam scabbati. thesaurū &
apud semetipsum fcondens
quod ei bene placuerit. ut̄
cum uenerit. tunc collatice
fiant; Cum autē uenerit. quos
cumq; probauerit per e
pistolam. hostens mittam
pferre gratiam ur̄am in
hierusalem; Et ut eos col
lectos p̄ uocet & con
lationem. infest; quod si dig
num fuerit. ut & lego ex me
cum ibunt. id si teclis fuerit
oblatio ur̄c. que mecum quoq;

me fecerunt psequutione de
fem; Ad gēlatiā quoq; cum
p̄dicationis ministris
cum apostolis p̄stitit & ur̄
ad hoc idem se delectum cum
iacobo p̄bro & iohanne tes
tatur. Ut licet p̄dicatio
nem suscipere & gentium. pau
perum tamen qui erant hie
rosolymis. neque quam solli
citudinem curamq; respue
rēt. qui propter xpm̄ uniuersis
suis. sicut licentis. spon
taneam subierant egesta
tem; Et cum uidisset in
quit gratiam dī que dedit
ē. mihi. iacobus. & cesar. & io
hannes. qui uidebantur co
lumne esse. dētercer dederunt
mihi & bēthabe soci
lectis. ut nos in gentes p̄
dicemus. ipsi cū in circū
cisione teclum. ut pacupe
rum memores essemus;
Quam fem. omni sollicitudi
ne se testatur implese.
dicens; quod & licet sollicitus
fui. hoc ipsum fecerit; Quis
tur sunt beccioses. utrum
namhi quinup denum es
gentium congregati. nō

part

†

Paut

preuaceler euuangelicam
 pfectionem conscendere.
 Adhuc suis substanciam in h
 se bant in quib; megnus
 fructus ce postolo ducebat.
 si scilicet ab idolorum cul
 tu & fornicatione. & suffo
 cecit. & sanguine & uocati.
 fidem xpi cum suis fecul
 tibus suscepissent. an illi qui
 euuangelice scitificantes
 sententie. crucem dni coti
 die portantes. nihil sibi de
 propriis feculcibus; sup
 esse uoluerunt. Cumq; ip
 se beatus ce postolus uincu
 lis & corceribus obligatus.
 seu uexatione itineris impe
 ditus. & ob hanc consubcom
 uic tui substanciam paric
 se. ut erat solutus suis mani
 bus; non occurserit. a fratrib;
 sequidem ce donice ue
 nerant. supplementum
 sue necessitatis ce serit ac
 cepisse; Non quod mihi in
 quens de erat. suppleuer
 fr qui uenerunt ancedo
 nice; & ad philipenses. ipse
 referens. Scitis enim & uos
 philipenses. quic in prin

cipio euuangelii. quendo
 profectus sum ancedo
 nice. nulla mihi belesice
 communicauit. in ratione
 decti & cecepti nisi uos soli.
 Quic & thessalonicam & se
 mel & bis. in usus mihi misit
 tis. Erunt scdm istorum
 sententiam quam non le te
 pidee conceperunt. & isti
 bectioes apostolo. quic
 de suis inueniunt eis substanciam
 tur impetisse; quod amens
 XVII. qui lib & dice se n̄ audebit.
 Quom obtem. si & euuangelico
 precepto uolumus oboedi
 se. & ce postolice ce totius be
 lesie illius primitiue. seu
 patrum qui uisitatibus; ac p
 fectioe eorum nris tem
 poribus; successerunt. imita
 tores existere. non nris
 definitionibus; sed quiescam.
 de hoc tepido ac miserabi
 li stecti. pfectionem
 nobis & euuangelicam polli
 centes. Sed illorum scilicet an
 ter uestigice. circum ubi se
 nos & ipsos in mimes tu
 de comus; & ite monasteri
 disciplinam. institutione

q: pcciter & pblcomus. uttm
ubytecte fenunliem huic
mundo, nihil & hif que con
tempfim. in f deli tecte nos
f & rchenle fer uconles. coti
dicenun uiltum. non r & con
ditte p & cunice. sed opete p

XVIII. prio conquiraonuf;

Festur fenlentice fci beccili
cescorientis epi. adquendee
prolatte synd & lium tedi
quod diximus tepore toffen
tem; qui cum se fenunliet
se dicer & huic mundo. que
dcom de pro priis fccubite
tib: sibi m & feter uccit. No
lent f & cecerto succrum ma
nuum sustenlari. & humi
litate ueram nuditate
& operis conlritione. mo
necsterii q: subibetione con
quifete; Et fen ato fem in
quirt synd & lium perdidi f

XIX. ti. & monachu non f & cisti;

Iteq: sicgonem spiritte dem
ceftate legitime cupim.
hunc quoq: pefnctiosum
hostem. anris cordib; &
trudcomus; quem quarlu
super te non magne uir
tutis e. tconlum ab eodem

uinci. ignominiosum plenuq;
ded & coris. Apotenle enim
elidi. licet sit inder & tione do
lor. & gemitus in amiffione
uictorie. tcomen quodam
modo deccdues & ceterii f & boye
uictis. nec fertur consolatio.

Sin ues & inimicus & cilis. &
genus conluctationis in fir
mum. ultree deibetionis
dolorem. confusio tuspior.
& ignominie d & rimenlo

XXI. grauior. in festur.

De quo h & c erit summa uito
h & c. thum phus q: per p & uis.
ut quem admodum dicitur.
nem in uito quidem nummo.
conscienlice monachi pol
luatur; In possibilencor q:
e. & im qui uictus in & e igue
stipe. concupiscentie semel
in corde suo r & c dicem susce
perit. non maioris desiden
pro tinus incendio confla
grari; Teom di uncor q: xpi
miles uictor ac f & curus. an
teq: cupiditate totis impug
natione ext & c et huf. do
n & c in itice concupiscentie
huius. hie nequis simus sps
in ei corde non seuerit;

Quae propter amminuntis
generib: utiorum genera
liter seipendit caput o poste
at obseruari. in hoc pro se ipse
diligentius conuenit pre
caueri; Quod si fuerit intro
missum. sua materie con
ualescent. ipsum sibi m&
uehem&liora suscitabit
incendia; Ideoq; non solum
p&ciarum cauenda por
ressio. uerum & iam uolun
tas ipsa de animo penitus
extrudenda; Non enim
tam effectus ^{ph} scilicet gylis
utandus est. quam affectus
ipsius radicitus ampu
tandus; Nihil enim pro
deht p&ciarum non haberi.
si uoluntate in nobis fuerit

XXII. possidendi;

Possibile namq; est & iam
non habentem ear. nequa
quam ^{ph} scilicet gylis morbo
cayere. nihilq; ei proder
se beneficium nudtatis.
quia cupiditatis uitium
res&care non ualuit. Pau
perstatis bono. non uisutis
merito del&tatur. & necer
sitatifoneye. non sine cor

dis leanguoye contentur;
que admodum & iam corpo
re non pollutor. & angelicus
sermo pronuntiat corde
m&hator. Itc p&ciarum quo
q; pondere minime sarcu
nator. affectu ac mente cu
fflar gylis condemnari por
sibile est; Occasio enim eis
hoc bendi defuit non uolun
tas. que semp apud dm sol&
magis quam necessitas co
ronari; Itaq; festinandum
nobis e. ne in uanum leco box
nrorum emolumentade
pereant; Miserabile namq;
est. pauperstatis ac nudtatis
& ritus tolerare. fructus
uero earum. cause uolunta

XXIII. turtio p didisse;

Uis nosse. quam pntiose.
quam noxie. fomes iste. ni
si fuerit diligenter excisus.
adeus in lentum quieum
concepent frutic&. & om
nigenis pullul& ramun
culis utiorum; Respice
iudam. apostoloru nume
ro deputatum. quia noluit
serpentis huius caput le
tale conterere. qualiter

eum suo ueneno pemetit:
 & concupiscentiae locquet
 in r&itum. ad qua cebrupti
 p&cipi&u onmen in peze
 nt. ut redemptorem. xxx.
 argenteis p&uaserit uen
 deye. Qui nequaqua erit &
 actam scelestum pro diti
 nis facinus deuoluitur. si n
^{phr} filargyrie morbo fuit &
 infectur. N& dominicae
 negationis seu. sacn legur
 & titi r& nisi prius solit
 fuit & creditor sibi loculos
XXIII. compilare.

Immane satis & uidentis ty
 rannidis huius exemplum.
 que semel ut diximus ani
 me captiuat. nulla pmit
 tit honestatis regulam
 custodire. n& ulla questus
 adidctione satia. Finis eni
 recbie huius. non diuitiis
 sed nuditate conquisitur.
 Deniq; cum hic ipse. ob hoc
 loculos dispensationi paupe
 rum deputator. suae potes
 tati creditor accepit &. ut
 saltem p&uniarum habun
 danlia sc&tiatur concupiscen
 tia suae modum imponeret.

Inlanlum copia earum. in
 cebundantioyem fomitem
 cupiditatis & car sit. ut iam
 non loculos clancule compi
 laye. sed ipsum dnm uenun
 dare maluerit; Uniuersar
 enim diuitiarum moler.
 recbie cupiditatis huius
XXII. & superat;

Deniq; p&nceps apostoloru
 hie eruditur & exemplis. scient
 habentem quippiam. cupidi
 tatis freno non posse mode
 ran. n& finem eius in parua
 summa meoznaue consiste
 re. sed in sola uisute nudita
 tis. Ananiam & sc&ffiram.
^{phr} quorum superius fecimus
 mentione. quia sibi qui p&ia
 de sua facultate seruauerunt.
 mozte multaunt. Ut intem
 tum que ille ultro sibi pro
 yectu dominice pro diti
 nis intulerat. hi pro men
 dacio cupiditatis & cipeyent;
 Quanta in hoc quoq; facinor
 ac supplicii similitudo con
 currit; Ibi ^{phr} filcor gyriamp
 ditio. hic falsitas subs&uta
 est. Ibi ueritas pro dicitur.
 hic mendacium admittit;

Licet enim operis eorum
 dissimilis uideatur effe-
 tus. unus tamen finis in utro-
 que concurrunt; Ille namque
 refugient paupertatem, re-
 sumere que abiecerat con-
 cupiuit; hinc fierent pau-
 peres. de substantia sua
 quam aut apostolis offe-
 fideliter. aut totam disp-
 gere fratribus; debuerunt.
 quiddam relinquere tempta-
 uerunt; Et idcirco utrumque
 sequitur moesti damnatio.
 quia utrumque; ^{phr} in mende-
 lacis syris rudiab; pullu-
 lauit; Itaque si in eos qui non
 alienas concupierunt sub-
 stantias. sed proprias parce-
 re temptauerunt. Hec ha-
 buere desiderium adqui-
 rendi. sed reseruandi tan-
 tum modo uoluntatem. pro-
 cessit seuera sententia.
 Quid censendum de his. qui
 nunquam potest scis pecu-
 nias capiunt congregare.
 & nuditatem coram hominib.
 preferentes. affectu concu-
 piscentiae. coram deo diui-
XXVI tes compbanur;

Quis & secundum similitu-
 dinem iehi. spu acmen-
 te leprosi esse noscuntur;
 qui mundi huius caducae
 pecunias concupiscens. immun-
 de leprose contagione resper-
 susest; p quā nobis euident
 reliquit exemplum. Omne
 animā cupiditatis labe
 pollutam. spiritali uitioꝝ
 lepra respergi. immunda
 q; apud dñm perennimale
XXVII dictione reputari;
Igitur si per fœctionis desi-
 derio dimittens omnia.
 & daturus est xpm dicentem
 tibi. Ucede uende omnia
 que habes & da pauperibus.
 & habebis thesaurum
 in celo. & ueni sequere me.
 Quid missa super aratrum
 manu. respiciens retro. ut
 eiusdem dñi uoce pronun-
 tieris. non esse aptus regno
 celorum; Supradictam dian-
 gelici culminis stacilitur.
 quid descendis tollere celi
 quid de domo tua. Ex his ui-
 delicet quae ante ea contēp-
 sisti; constitutus in agro
 atque operacione

uirtutum substantia mundi quate renuntians spoliasti. quid recurrens nite-
ris reuestiri; Si uero paup-
tate praeuenlus. nihil
quod dimittere habuisti.
multo minus adquire-
re deber. quod nec ante porre-
disti; Ob id enim ita dñi be-
neficio praeparatus es. ut
& peditor ad eum nullis
pccuniarum laqueis impe-
ditur ad curres; Verum
tamen nullus in hoc gen-
s frongatur; Nemo enim
qui non habet quod dimit-
tat; uniuersis renuntia-
uit facultatibus mundi.
quisquis affectum porre-
dendi eas radicitus ampu-

LXXVIII. tacuit; ^{phr}
Hoc est igitur deslcerzy-
na per facta uictorie.
ut paruis simo cuius lib&
stipis in corde nostro reside-
re non sinamus igniculum.
cesti quod restinguendi
& im non habebimus ul-
terius facultatem. si quan-
tulam can que scintille
huius in nobis materiam

LXXVIII. fouerimus;

Quam uirtutem non aliar
retinere ualebimus in
libata nisi in monasterio ha-
bentes uictum & uestim-
tum. his contenti fuerimus;

Damnationem ^{LXXX.}
ergo ananiae & saphirae
memoriter relinquentes.
horrescamus aliquid & his
reseruare. que renuntian-
tes penitus abdicare dno
uimus; lexi quoque p^{phr}
camus & exemplum qui ob
largyrie culpam. &erno
supplicio leprae multatur.
& aliquid & his que nec ante
possedimus. cecidimus
adquirere; nec non & iam
iudae ut mentum uel & i-
tum formidantes. quicquam
pccuniae resumere. qua
semel a nobis abdicimus.
totum uirtute uitamus;
Sup hoc omnia consideran-
tes conditionem fragilis
inest q; naturae nostrae.
caueamus. ne dies dñi sicut
fur in nocte supueniens.
ma^{cu} latam ut uno obolo
nrām conscientiam dephen-

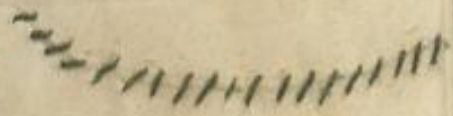
dat. Qui omni fructus nostre
 renuntiationis euacuans
 illud quod in euangelio diui
 ti dictum est. ad nos quoque
 faciat uoce dominica dirigere
 Stultitiae: hac nocte anima
 tuam expeleat a te. quae
 autem peccasti cuius erunt.
 nihilque de castro cogitan
 ter. nunquam nos de coeno
 bi disciplina patiamur

LXXI. auelli;

Quod sine dubio nequaquam
 permittitur implere.
 sed ne substitutionis
 quidem regula permanere.
 nisi prius patientiae uisus.
 que non aliunde quam de
 humilitatis fonte proce
 dit. in nobis fuerit firma
 soliditate fundata; Ille nan
 que nulli commotiones nouit
 inferre. Hec uero in latere
 sibi magnanimitate tole
 rere;

PHY

**EXPLICIT DE SPIRITU
 LARGYRIAE LIBER VII;
 INCIPIT SEQUENTIS LIB;**

**INCIPIT DE SPIRITU IRÆ
LIBER OCTAVUS: 8**

Questo quoque: certamine est
ipse mostiferum uirus de
recessibus animae nre
funditur eruendum; Hæc
enim in nostris cordibus in
sidente: & oculū mentis noxi
is tenebris obsecant. Hæc iudi
cium recte discretionis ad
quirere: n& honeste contem
plationis inlucum. n& ma
turityatem consilii possidere:
n& uitæ participant. n& tunc
tenacer: sed ne spiritaliter qui
dem acue huiusmodi capaces
poterimus & sistere. Quic
turbatur. e. inquit pro ira
oculus meus; Hæc sapientie
participes effici. tamen si
sapientes omnium pronunti
an opinionone uideamur. Quia
ira. in sinu insipientium re
quiescit; Sed ne uitam quidem
in mostalitate consequi po
terimus. quam uis pruden
ter uideamur definitione
hominum iudicari. quia ira
perdit & iam prudenter;

N& iustis moderamina. per
spicaci discretionis cordis uelle
bimus optinere. Licet per facti
sciq; cunctorum opinionibus
estimemur. quia ira uiri uis
titiandi non oportetur.
Ipsam quoque honestatis graui
tatem. que & iam uis huiusmodi
huiusmodi sol & familiaris & sistere
nullo modo possidere poterimus.
Licet nobiles & honesti natalium
progenia putemur. quia uis
iracundus in honestis. Consi
lii & iam maturityatem. nulla
tenus ualemus optinere. quia
uis grauius & scientia summe
pediti uideamur. quia iracun
dus agit sine consilio. Sed n&
qui & ier se a pestur bationibus
noxius. n& poterimus cedere
peccatis. Tam & sine qua quic
nobis iniquitates ab oculis
inferantur. quia uis animo
sur. peccat rixas. uis autem iracun
dus. effodit peccata; III

Non nullor audiui mus. hunc
Nanque pntiosissimum mor
bum ita & cuscere temptan
ter. ut eum deestabilioye
interpretatione scripturarum
& tenuare gestirent dicen

|||||

ter non esse noxium. sive
linquentib; fratib; irascamr.
Siquidem ipse dicitur contra eos
quieum ut scire nolunt. ut sci
enter contempnant. si vero
adq; irasci dicatur; Ut ibi; & ira
tur. si vero dicitur in populo suo;
ut cum orat proph& adicens;
Dne ne in furore tuo arguas
me. neq; in irata tua corripi
as me; Non inllegenter.
quoddam hominib; occasione
pestiferi uitii uolunt conce
dere. in mensurati diuinae.
ac fons totius puritatis. in u
nam castitatis persionis ad
miscant; **f. III.**

Sic enim hęc cum dicuntur
de dō. carnali & pinguis se
cundum litteram significa
tione picipienda sunt. Ergo
& dormit cum dicitur. Exsur
ge. quocirca dormit dñe. De
quod dicitur; Ecce non dormi
tabit neq; obdormit & qui cur
tudit isrl. & stat ac sedet.
cum dicit; Cælum in hisedens.
terra cū scabellum pedum
meorum; Qui mō dicitur cælū
palmo. & terram suo pugil
lo concludit; Et crapulatur

uino. cum dicitur; Et exsurget.
sicut dormiens dñs. sicut po
tens crapulatur uino; Quis
lur habet immortalitatem.
& lucem habitat inaccessibi
lem; ut pteream ignoratio
nem. & obliuionem. que de ip
so legitur in scripturis scis
frequenter in septa; deinde
liniamenta membrorum.

quæ an quæ de homine figura
li & composito describuntur.
f. III. Capilli scilicet. capite. & naib;
oculis. ac facie. manib; & bra
chio. digitis. utero. pedibusq;
que omnia sicut in uilem littere
resonum si uoluerimur ad
mittere. dñi liniamentis
membrorum. & corpore
figuræ compositum. quod dic
tu quoq; nefas est. quod que
absit a nobis. nec esse est esti
f. III. mœn;

Itaq; ut hęc sicut dum littere
non absq; nefando sacylegio
possunt intellegi. super eo qui
inuisibilis. ineffabilis. incom
prehensibilis. inestimabilis.
simplex. & in compositus. scilicet
scripturarum auctoritate
definitur. Ita nefuroris quidē

& irē p̄turbatio illi in demu-
tabili naturę. sine ingenū
blasphemia poterit coaptari;
Nam huiusmodi significati-
one membrorum diuina et
efficiētiarū dī. & immensarū
operationerū eius sentire de-
bemur. que nobis nisi ph̄cusi-
tata membrorum uocabula
neque unū inuētiarū; Ut puta
significatione or̄s. cōlocuti-
one meius que in archa nor-
animę sensus solū & demerit
infundi. uel quod in pat̄ribus
n̄r̄is atq; proph̄tis idem locu-
tū sit. agnoscamur; In oculis
immensitatem p̄spiciat.
qua uniuersę plus traxit ac per-
spicit. Et quod nihil eum & his
que a nobis geruntur. gerenda
ue sunt reuocantur late-
at. scire possimur; Manuum
nuncupatione. prouidentia
& operationem. quę omnium
ipse sit creator & conditor.
sentiamur; Brachium quoq;
uirtutis & gubernationis eius
in signia. quę cuncta susten-
tat. moderatur. ac regit. Et
ut dicitur in taceam. canicier
capitis. quid aliud quam lon-

geantatem detatit & antiqui-
tatem significat. Qua sine
ullo principio ē. & ante omnia
tempora creaturas excedit
uniuersas; Ita igitur & de ira
dī uel furore cum legimus.
non ἀνερωπιτοπταθωc. id est
secundū humilitatem huma-
nę p̄turbationis. sed dignē dō
qui omni p̄turbationem ali-
enarū ē. sentire debemus; Sci-
licet & quo per hęc eū iudicem
& ultorem omnium que in que
geruntur in hoc mundo pos-
simus aduestere. Et r̄d̄n̄bu-
torem terribilem actuum
n̄rorum; his uerborum signi-
ficationib; formidantes con-
tra illius uoluntatem que
quęcum timeamus admittere;
Illorū & enim timere consue-
uit humana nectura quos in-
dignarū nouit. & uerbarū of-
fendere; Ut in nonnullis sequi-
simis iudicib; solū & ab his qui
aliquo peccatu suę consciēti-
ę remordentur. irę ultorū
timeat; Non scilicet quod hęc
in animis eorum qui iustę
iudicaturū sunt p̄turbatio-
ne consistat. sed quod irē

in ducenlibur ille sentiatur
 affectur. Qui pro excelsione
 legum & examinatione iusti-
 tiae & equilibriume pcedit;
 Quod amen quantalibet animi
 fuerit mansuetudine ac leni-
 tate prolata. ac his qui pro
 suo merito poena placentis.
 furor grauis & ira seuisima
 iudicatur; Longum e. nec p sen-
 tis operis. si uoluerit in om-
 nia que de deo humana signi-
 ficatione figuratiter inscrip-
 tum dicitur sunt & explicare;
 Hoc ad presentem necessitate
 tem quae contra furoris uiti-
 um ptinebant. dixisse suffi-
 ciat. Ut nullus exinde sibi in
 occasionem morbi mostiq;
 ppeluae per ignorantiam
 trahat. unde scitatur & in mor-
 taliter uitae scilicet q; yeme-

V. dia conquiruntur;
Itaq; monachus ad pfectione
 tendens. & agonem spinta-
 lem legitime cupiens de-
 cessare. ab omni uice furoris
 q; uicio alienus & istat. &
 audiat quid sibi uaselectio-
 nis pceptat; Omnis inquit
 ira & indignatio & clamor

& blasphemia. tollatur.
 auobis cu omni malitia. Cum
 dicit omnis ira tollatur auo-
 bis. nulla penitur ut ne-
 cessaria & utilem nobis exce-
 pit. Delinquentia q; fratrem
 sine cerse. e. ita curare festinet.
 Ut dum mede la leuion fossi-
 tan febriacula laborant ipro-
 curat inferre. non semel ip-
 su irrotur. de leuon morbo
 certatis inuoluat; Oportet
 nanq; illu qui ab tenus uul-
 non meden cupit. omni lan-
 guons morbo alienum sanuq;
 subsistere. Ne illud dicit congo-
 licum dicitur ei; Medic e.
 prius curate ipsum; Ac uidetur
 fistucam in oculo fristui tra-
 bem in oculo suo non uideat.
 Uel quomodo uidebit eicere
 fistucam de oculo fristui qui
 trabem furoris gestat in
VI. oculo suo;

Qualibet & causa iracundie
 motus efferuens. excusat
 oculos cordis. & acuminis sui.
 & ritalem ualidioris morbi
 ingereat trabem. solemius
 titis non sinit intuen. nihil
 inler est. in ^{utrum} tera uere clami

pauit

nde plumbeae. seu cuiuslibet
metalli. oculorum optu-
b; imputatur. differentiam
ceterat. non facit pretiositas

VII metallorum;
Habemus sane. ipe ministe-
rum. scotis comodis nobis inser-
tum. ad quod solum eam ye-
cipere utile nobis. ac salubre.
cum contra locuienter cor-
dis nostri motus. indignanter
infremimus. & ea quae agere
confundimur coram homini-
b; uel proloqui in latebras ar-
cendisse. non peccatorum indigna-
mur. Angelorum scilicet. ac di-
iprius praesentiam ubique. & omni-
a penetrant. oculumque eius
tota formidine tremiscentes.
quem nequaquam possunt con-
scientiae nostrae locum se

VIII cetera;

Uel certe cum contra hanc ipsam
iram. cur nobis aduersus fra-
trem in se presentem commouemur.
& irati. & aliter instigationes
eius. & trudimur. non in aditu
peccatorum nostrorum. noxiam eam late-
bras habere permittimus.
et cetera nostram scientiam ille
propheta docet. qui intantum

hanc. et uis abegerat sensibus.
ut ne inimicis quidem propriis.
& quidem ad se sibi traditis.
maluerit reddere rationem;

Irascimini inquit. & nolite
peccare. Ille & enim cum aqua
de cisterna bethlemitica con-
cupiscit. eamque. cuius fons.
per medias hostium caeteruas
suscepit. & ad latam protinus
effudit in terram. & ita uolup-

tuosam concupiscentiae passi-
onem iratus. & extinguens. liba-
uit eam domino. & cupiditatis ue-
deridenda non expleuit dicens;

Propitius mihi sit dominus. ne scie-
ciam hoc. num sanguinem isto-
rum hominum qui profectus.
& animarum periculum bibam;

Uel cum se in regem dauid
audiente eo. lapides & male-
dicta coram omnibus. inroga-
ret. Uell & quae ab isai filius saruie

princeps militum. conuictus.
galer ubi uisionem. truncatione
capitis eius. & expleuit. Beatus
dauid aduersus duram sugges-

tionem eius. indignatione.
pia commotus. humilitatis
modum. & patientiae rego-
rem. inconcussa lenitate

70
seruauit dicens; quid mihi
& uobis filii seruis; dimitte
te dum ut maledicat; Dñs
enim p̄cepit ei ut maledice
ret dauid; Et quis ē. qui audeat
dicere. quare sic fecerit; ecce
filius m̄s qui egressus ē. de utero
meo querit animam meā;
quanto magis nunc filium mem
ni; Dimitte dum ut maledi
cat iuxta p̄ceptum dñi. Si for
te respiciat dñs afflictionē
meam. & reddat mihi bonū
p̄ maledictionē ^{hac} hodiernā;
Jubemur itaq; irasci. **VIII.**
scilicet lubiter. sed nobis. m̄s & ip
sis ac suggestionib; ascenden
tib; prauis; & non peccare.
Ad effectum scilicet earum noxiū
pducenles; Deniq; hunc eun
dem sensum. & uidentius ex
planat uersiculus sequens;
Quae dicuntur in cordib; uirū &
incubilib; uestris compungi
mini; id est quae unq; in cor
dibus uirū. ingruentib; repen
tinis ac lubiter instigationi
bus cogitatis. consilii mode
ratione. omnem strepitum.
ac perturbationem furoris
ammouenles. uelut incubilib;

qui & sit positi. conpunctione
saluber hyma emendato atq;
conuigite; Deniq; beatus apol
tolus. usus huius uersiculi ter
timonio. cum dixisset. Iras
cimini & nolite peccare.
subiunxit; Sol non occidat su
piracundiam ur̄am. Neque
d& sit locum diabolo; Si noxiū
est. sup iracundiā nr̄am occi
dere solem iustitiae. & ira
te confestim diabolo locum
damus in corde nr̄o. quomo
do superius p̄cepit ut irasca
mur. dicens; Irascimini & no
lite peccare. Nonne euiden
ter hoc dicit; irascimini
utur & furor uestro. n̄ & con
benlib; uobis. soli iustitiae
xp̄s incipiat propt̄ iracundi
am ur̄am. mentib; obscura
tis occidere. Et discedente
illo. locum diabolo in uestris
IX. cordib; p̄beat;.
De quo sole. p̄ph&am d̄re ui
denles cōmemorat. ita di
cens; Timenlib; aū nom̄ m̄di.
on & sit soli iustitiae. & sani
tas in pennis eius; Qui rursū
p̄catonib; & pseudo p̄ph&is.
illisq; qui irascuntur. occide

Paul

Paul

¶ dicitur ephraim; occidat eis sol in meridie;

re dicitur in medio die; ¶
Uel certe secundum tropicam
sensum. mens. id est. NOYC.
si ueratio. que pro eo quod omni
cordis cogitationes discipuli
onesq; plustrum. sol merito
nuncupatur. Ireratio non
extinguatur. ne eadem oc
cidenle. perturbationum te
nebre. cum auctores suo diabo
lo. uniuersum nri cordis oc
cupent sensum. Et tenebre
ipse possit. uelut in nocte
caeca. quid nos agere oporteat.
ignoremus; tali sensu. hunc
apostoli locum. instituit se
norum traditum nobis. quia
necesse fuit quemadmodum
de ira sentient. licet longio
re sermone protulimus. Qui
eam ne ad momentum qui
dem cognoscere per
mittunt. illud diuini
omni modo obseruanter;
Qui irascitur fructus suo. per
ent iudicio. Ceterum siusq;
occasum solis. licitum sit iras
ci. ante furoris scitias. & ul
tices ipse comotionem pote
runt noxiis perturbationis ex
plere. quia sol iste ad locum sui

¶ XI. uergat occasus;
Quid uero dicendum debet.
quod quidem dicere sine
mea confusione non possum.
Quorum implacabilitate. ne
hic quidem sol occidens. termi
num ponit. sed per dies eam plu
rimos proteles. et q; ad
uersus eos in quos comoti fue
runt. rancorem animi seruan
ter negant. sed quidem uerbis
irasci. sed re ipsa & opere. indig
nant. grauisime comprobant.
Nam neque eos congruose mo
ne compellant. ne & offabilita
te eis solita colloquantur.
Et in eo semini medelinquere
possent. quod uindictam sus
comotionis non expectant;
Qua tamen quia proferre pa
lcam. & exercere aut non au
dent. aut certe non possunt.
In suam presentem uirus iracun
diae per torquentes. Concoquunt
eam in corde. tacti ac silentes.
in semet ipsis consumunt ama
ritudinem tristitiae. non uir
tute animi protinus expel
lent. sed digerent procer
suderam. & ut cum q; pro
tempore mitigent;

XII
Quasi uero non hic finis uni
cuiq; uindictae sit. & abun
de quis furor proprio ut
institit fecit fecerit: si id qd
prouald. ira instigante com
pleuerit; Quod hi quoq; face
re noscuntur. qui motus suos
non ad p[ro]p[ri]u[m] placiditate[m].
sed inopia coibent[ur] ultionis;
nihil enim inferre ampli
us his quib; irati sunt possunt.
nisi ut cum eis affabilitate
solita minime conloquan
tur. Aut quasi ineffectuope
rit. solū modo sit iracundia
moderanda. & non potius ab
archanis n[ost]ri p[ro]p[ri]i seruen
da. n[on] & nebulis illius obscura
ti. n[on] & consilii secludit. n[on] &
scientiae lumen admittite
re. Sed n[on] & templum sp[iritu]s
sc[ilicet] habitante in nobis sp[iritu]s
tui ipe. nequaquam ualeat
existere; Cohibitur enī
in corde furor. adstantes qui
dem homines non offendit.
sed eque sp[iritu]s sc[ilicet] splendidis
simum iubar. ac si prolatur

XIII & cludit;

Aut quem ad modum uel
ad momentum uult

eam d[omi]n[us] r[ati]o[n]e[n]t[ur] quib[us]
sec[un]d[u]m officia quidem sp[iritu]a
li[ter] orationum nostrarum
permittit offerri. Si uel
alium contra nos aliquid
rancoris habere cognos
cimus. dicent; Si ergo offer
munus tuum adcoltate.
& ibi recordatur fueris
quod frater tuus habet
aliquid aduersum te.
relinque ibi munus tuum
adcoltate. & uide prius
reconciliare fratri tuo.
& sic uenient offer mu
nus tuum; Quomodo er
go nondicam usque indi
es plures. sed uel usq; oc
casum solis istius. p[er]mit
timur contra fratres
& in e[is] tristitiam. qui
ne illo quidem aliquid
habente aduersum nos.
orationes nostras d[omi]n[us]
offerre concedimur.
Quibus praecipitur ab
co[]p[ost]olo; sine intermis
sione orate. & in omni
loco leuantes puras me
nus. sine irac[un]dia & discepta
tione; Super est igitur

ut aut nunquam oremur.
huiusmodi uirum rē
nenles in cordibus nostris.
& apostolico huic p̄cepto.
siue & angelico. quo in desi
nenles & ubique iubemur
orare simus obnoxii. Aut
si nos in ipsos circumue
nientes. p̄cēem funde
re contra eius interdic
tum p̄sumimus. non
orationem dño. sed rebel
lionis sp̄u. contumaciam
nos eidem nouemur
XIII. offerre;

Et quia plerumq; seu
lesor fratres & contum
tator contempnimus.
uel certe non utiatio nostro
dicentes eos offensor despi
cimus. animarum medi
cus. & occultorum con
sciuis. occasione iracun
diae uolens reddictur
a cordibus nostris reuel
leye. non solum si p̄
fuerimus. iube & nos pe
nitere & reconcilia
ri fratribus nostris. nul
lamq; aduersus eos in
iuriam seu laesionis me

moniam rēlineye. Sed &
am sūllor aduersum nos
seu iuste siue iniuste. hęc
bey eccliquid nouerimus.
similiter p̄cepit. ut
munus n̄m yelinquen
ter. id est conpercentes
orationes nostras. ad eorū
p̄uissatir factionem ten
deye festinemur. Et ite
fratris curatione p̄missis
sacrorum nostrarū
rum munera in libatcede
ferre. Non enim ita nos
tris obsequiis. communis
omnium dñr delectatur.
Ut quod in uno acquirit.
perdat in altero. domi
nante tristitia. in cuius
libet n̄aque dispendio.
unum patitur d̄m̄
tum. qui eodem modo
omnium famulorum su
orum salutem deside
rat & expectat. Et idcir
co eque habente aduer
sum nos fratre. inefficax
erit oratio nostra. ac si
nos aduersus eam. ita m̄
ti sp̄u. indignationis ama
ritudinem reseruemus;

XV. Sed quid diutius praecep-
tis & angelicis atque
apostolicis immoramur.
cum & iam uelut lex quae
aliquid habere remissi-
onis uideatur. Hic ecce
idem prae caueat dicens;
Ne deus frater tuum
in corde tuo; Et iterum;
non eris memor iniuri-
ae cuius tuorum; Et rur-
sum; Itinera eorum qui
memoria relinunt ma-
le facti. in hostem; Uides
& ibi nequitiam non
in opere tantum. sed
& iam in archaer cogi-
tationibus persequari.
Cum de corde odium.
& iniuriae non solum
relinquitio. sed & iam
ipsa memorie. radici
XVI. tur iubeatur euelli;
Interdum superbia
uel impatientia supe-
recti. cum inconditor
more nostrorum. atque
inordinatos. in alium
emendare. solitudine
nos desiderare con-
querimus. tanquam

ibi nullis nos concertan-
tibus. ilico uisitate pati-
entiae reposturi. &
curantes negligentiam
nostram. causasque
com mēris non nostrae
dicentes impatientiae.
sed fratris uitio gene-
rari; Dumque in alio
erroris nostri uergimur
causae. nunquam ced-
pccentiae ac per fcti-
tionis calcem. ualebi-
XVII. mus peruenire;
Summam igitur emen-
dationis ac tranqui-
litate nostrae. non est.
in alterius arbitrio
collocanda. Quod nequa-
quam nostrae subiacet
potestati. sed in nostrae
potius conditione. con-
stat; Itaque ut non iras-
camur. non debet & alte-
rius per fctio. sed
& nostrae uisitate descen-
dere. Quae non alienae
patientia. sed propria
longanimitate conqui-
XVIII. ritur;

Porro hegemum per
fectos omnique uitio pur
gatos oportet & ex parte
& ex parte ad purum in
congregatione fratrum
uitis. non pusilla
nimitatis per fugio. sed
diuine contemplationis op
tenlu. Et desiderio intu
itur sublimioris intrare.
qui non nisi insolitu
dine aperfectis solum
modo poterit apprehendi.
Quisunque enim uitia
incurrit in hegemum
delulerimus. opera in
nobis non abolita senti
entur. Solitudo namque
sicut nouit emendatis mo
ribus contemplationem
purissimam reseruare.
& in luctu sincerissimo.
spiritualium sacramen
torum scientiam reue
lare. ita eorum qui mi
nus emendati sunt. uitia
non solum seruare. ue
rum etiam exaggerare
consuevit. Tecum diu
que sibi patienter quis ui
delur & humiliter donec

nullius hominum com
miscetur consoctio. ad
naturam pristinam mox
reueritur. cum interpel
laerit cuius libet com
motionis occasio. Emer
gant quippe & eo confer
tim uitia quae latebant.
& uelut equi in frenis cer
tatem esur re pagulis.
otio longiore nutriti ac
us ad perniciem auisgae
propri ferociusque pro
rumpunt. Accogit enim
exercitio utriusque humanocer
sanle. efforantur in nobis
uitia. nisi fuerit ante pur
gata. Ipsamque umbram pati
entiae. quam possidere ince
ginciae. per mixti fratrum
sclitum pro eorum reue
tia. & nota publica uideba
mur. desideria securitatis a
mittimus. *JXVIII.*
Quasi uero uniuersum
Iruenlac serpentium
genera at ferarum. cum
insolitudine suisque cubilib;
immorantur. non noxia
preuerent. nec tamen ex eo
pronuntiar possunt innoxia

quia nulli noceant; hoc enim
eis non afficitur bonitatis.
sed necessitas solitudinis
confest; Quae cum ledendi
natura fuerint copiam
in semetipsis reconditum
uirus. & animae feritatem
protinus egerunt.
atque demonstrant; ideo
que perfectionem que
rentibus non sufficit con
tra hominem non irasci;
Meminimus enim in soli
tudine commoranti
bus nobis contra calceum
cum aut grauitudo eius
aut exilitas displicet &
contra uersalpellum cum
incidenda herba iacie reg
niter excedat. Contraque
silicem si forte ex ea
festinantibus nobis adlec
tionem tardius scintil
lae ignis emicuit. ita in
dignationis in seipsis re
motum ut non aliam p
turbationem mentis
quam uel contra insensi
biles materias uel contra
aduersus diabolum mae
ledictione prolatum dige

23
rere atque euaporare
possimus; Quamobrem
ad perfectionem dumtaxat
at iracundiam non scitis
proderit abesse homines
in quos iracundia mouetur.
Cum si patientia prius inter
fracta non fuerit adqui
sita. & iam ergo res mutas
excerere similiter iracun
diae possit afficitur; qui
residens in corde nostro
nec iugem nos possidere
tranquillitatis statum.
nec residuis uitae carere
permittit; nisi forte
in eo putemus commotio
nibus nostris lucrum ali
quod uel remedium con
perceri. Quod male dic
tionibus uel iracundiae
nostrae minime res in
animae mutae que res
pondeant. & in tempe
rentiam cordis nostrae
admodum nequaquam
prouocent & ardescere
furoris in seipsum;
Quapropter nullam su
mam diuini premi
cupimus adipisci de quo

dicitur. Beati mundo
corde. quō ipse dñm uide-
bunt. Non solum enostyr
hęc actibus amputandæ
est sententia. sed & iam
de inlernis animæ. rec-
dicitur & stirpandæ. Non
enim uclde proderit. ira-
cundiaē cohibetur furor
in uerbo. nec in effectum
prolocatur. si illum arcu
nis pectoris nostydrque
sēcrēla cordium non loc-
tent. inesse per sp̄ce-
rit; Rædicore enim uit-
orum. potius & cidi præ-
cepit & angelicus ser-
mo. quam fructus; Qui p-
cul dubio euulsis fomiti-
bus. nequaquam ulter-
ur pullulabunt. Atque
ita mens poterit iugi-
ter in omni patientia
& scēntitate durare.
cum hęc non de superficie
operacionis & actuum.
sed de cogitationum fue-
rint euulsis penetrabi-
bus. Et idcirco ne homici-
dium per p̄r̄dur. irce-
odiumque succiditur.

sine quibus homicidii
men nullo modo uclle-
bit admitti. Qui ircesci-
tur fr̄ctri suo. se uent-
iudicio; & qui odit fr̄c-
trem suum. homicidæ
est; in eo scilicet & quod dum
corde cupiat inlerire.
Cuius cyoyem proprie
manu uel telo. apud ho-
mines minime fuisse
cognoscitur; afflatus
homicida pronuntiatur
ad dño. Qui non solum pro
operacionis effectum.
sed & iam pro uoluntate
ac uoti desiderio uni-
cuique. aut præmium
reddit aut poencem;
Secundum illud. quod
ipse loquitur per pro-
ph̄lam; Ego autem ope-
rce eorum & cogitaci-
ones eorum. uenio ut
congregem cum omni-
bus genibus & linguis;
Et rursum. inter se
in uicem cogitacioni-
bus accusantibus. ac
& iam defendentibus.
in die qua iudicabit

de occultata hominum;

Sciendum tamen.

Sine quo in quibusdam
exemplis inueni-
tur. qui irascitur fructu
suo sine causa. per se
iudicio. Super fluu-
m se sine causa. & ceterum
esse ab his qui amputan-
dam iracundiam pro iustis cau-
sis minime putauerunt.

Cum utique nullus. quā-
libet & ceterisque reatione
commotus. sine causa
sedicat irasci. Quam ob
rem apperit ab eis ceterum
idcirco. qui propositum
non intellexerunt scriptu-
rę. uolentis fomite
iracundię. omnimodis
amputare. nullamque
indignationis occasionem
penitus referre.
Nedum iubemur irasci
cum causa. & iam sine
causa. irascendi nobis
intromittatur occasio.
Finis enim patientię.
non in irascendo iustas.
sed penitus non irascen-
do consistit. Licet & a quibus-

dam hoc ipsum quod di-
citur. sine causa. ita in-
terpretari sciam. quod
scilicet sine causa iras-
catur. id est. cui & per se ul-
tione in iracundo non lice-
at. ^{melius} Tamen est ita tenere.
ut & nouella & complu-
ria multa. & antiqua
omnia inueniuntur
esse prescripta;

Qua propter athenam
xpi legitime deest an-
tem. iracundię motus
radicitus oportet euelle-
re. Cuius morbi hęc erit
medicina perfecta.
Ut primitus credamus. nul-
lo modo. siue iniustis. & i-
iustis & causis licere nobis
irasci. Scientes nos discre-
tionis lumen. & ceterisque
consilii firmitatem. Ipsa
quoque honestatem. & ius-
titię moderamina pro-
tinus amissuros. si prin-
cipale cordis nostri lum-
en fuerit tenebris obscu-
ratum. Tum deinde pur-
tatem mentis nostrę
mox proturbandam.

templumque eam sc̄i
sp̄r effici omnino non posse.
Iracundiae in nobis sp̄u
com mortale; postremo.
ut cogitemus nequaquam
licere nobis irascere. n̄d̄
irator fundere prādict
ad d̄m. & prā omnibus. in
cestum statum conditio
nis humane prā oculis
habentes. cotidie nos
credamus eorum poe migra
turos. Nihilque nobis con
tinentia castitatis. nihil
abrenuntiatione omni
um facultatum. nihil di
uitiarum contemptu.
nihil ieiuniorum. uigili
arum que laboribus con
ferendum. Quibus prop
ter iracundiam solam
& odium. ab uniuersitatibus
iudice. supplicia promit
tuntur aeternae;

EXPEC DE SP̄. IRAE LB VIII

+

+

75
INCIPUNT CAPITULA
SEQUENTIS LIBRI

INCIPIT DE SPIRITU

1. TRISTITIAE LIB. VIII:

Qum lonob cest an me. ed acis
tristitie stimulu r & lundon
di; que si p h sim p singulos m
cuytas. & mceftos acuarior
casus. optimendi animã nram

habuerit feculitate. Ab omni
nos p[ro]m[od]o te singulari se[par]at
diuine cont[em]plationis inui
tu. Ipsa q[ue] mente. ab uniu[er]sa
puritatis st[atu] de i[st]a f[er]m
ditur locu[m] factat ac deprim[er]t;

Noratione e[st] & plere. cu[m] solu
ta cordis. al[ter]itate p[er]mittit.
n[on] seccat & l[et]itionu[m] sinit f[er]me
dis incubere; Tranquillu[m] quo
q[ue] ac m[en]te fr[atr]ib[us] esse n[on] pati
t[ur]. & ad cuncta operationu[m]
ut se[le]ctionis officia impatien
te & asperu[m] reddat. Omniq[ue]
p[er]dito salubri consilio. & cordis
constantia p[re]b[er]ta. uelut a
m[en]te fecerit & ebriu[m] sensu. fra[n]gi
git q[ue] & obruit desperatione

II Quā ob rē. n[on] m[en]se & p[ro]b[er]ali
q[ue] p[ro]p[ter]tu[m] si spiritalis agonis
ce[le]stina[m] legitime cupim[us]
desudare. Hic quoq[ue] nobis cu[m] ^{P[er]u}
randu[m] se[m] morbus. sic eni[m] t[em]p[er]a ^{Lvs}
uestim[en]to. & ubi ligno. nec
t[em]p[er]a uim nocet cordi. Satis
euiden[ter] ac proprie. uim no
xi huius ac p[er]niciosi utriusq[ue]
III diuini & p[re]ssit;

Uestim[en]tum namq[ue] est uti
nec erum. & t[em]p[er]um. nulli
us p[re]b[er]it honesti usus. po

terit ulterius habere com
mestium; Totidemq[ue] lignum
uestimib[us] & aratum. non iam
ad ornatum ut mediocri sedi
fici. sed ad combustionem ig
nis m[en]te b[er]it de p[er]t[er]i; Sic
igitur & enima que edecis si
mis t[em]p[er]a t[em]p[er]a m[en]te b[er]it; deuora
tur. inutilis est uel uestim[en]to
illi ponit f[er]m. quod un
guentum sp[irit]u[m] sc[ilicet] d[omi]ni de celo des
cendens prius in b[er]b[er]am a
p[er]sona. deinde in oram suam.
sol[em] se suscipere. sc[ilicet] de u[er]ba
ticinio p[er]hibet & ur[is]. Secun
dum illud; sicut unguentum
in capite. quod descendit in
b[er]b[er]am. acc[er]son. quod descen
dit in oram uestim[en]ti sui.
Sed nec ad f[er]m. turam t[em]p[er]a
pli illius sp[irit]u[m] teclis. atq[ue] orna
tum poterit p[er]stare. cu
ius p[er]culus architectus sapi
ent[er] posuit f[er]m. d[omi]ni d[omi]ni
cens. Uos estis templum d[omi]ni.
& sp[irit]u[s] d[omi]ni h[ab]itabit in uobis. Cu
ius que ecclesie sint lignee. sponsa
describit in u[er]ba. canonicis;
T[em]p[er]a b[er]m. in quibus n[on] e[st] cyptus
sus. t[em]p[er]a domorum n[on] e[st]
cedri; Et idcirco huiusce

modi ced templum dilig
 gnorum genere deligun
 tur: quae sunt & bonae
 flagrantiae. & imputri
 bica. quaeque n& corrup
 ptate uetustate n& sui
 uermium accedant subia
 cere. **III**

Non nunquam tamen
 irace procedentis uitio
 subsequi seu concupiscen
 tiae. laeruae cuiusdem
 minus indepti generari
 sol&. cum se hcerum seram
 quaedam spemente con
 cepta. quis uiderit excidit
 se. Interdum uero. & iam
 nullis existens lib. causis. qui
 b; ced hanc labem conrue
 re prouocemur. inimici sub
 tilis instinctu. ac nlo re
 pente in greore deprimimur.
 ut n& carorum quidem ac
 necesseriarum nroru ad
 uentum. solite suscipere
 ced fecibilitate possimus. &
 quid quid ceberis comp&leni
 fuerit confecbulcatione
 prolectum. in portunum
 nobis ac super fluu iudice
 tur. nullaeq; eis reddetur

anobis grata responsio. uni
 uersos cordis nri recessus.
 felle amcritudinis occupante;

Unde manifestissime con
 probetur. Non semper
 nobis aliorum uitio. como
 tionum stimulos excitari.
 Sed potius nro. qui n& con
 ditores in nobis. n& ipsis ha
 bemus offensionum causas.
 ac seminarie uitiorum; que
 cum mentem nram temp
 tationum siber aduertit.
 ingermina confestim frus
 tratusq; ^{pro} conrumpunt;

Nunquam enim quis alte
 rius uitio lecessit. p&cca
 re compellitur. si repositam
 mceriem delictorum.
 in suo corde non habecet;
 n& tunc subito quis picem
 deceptus ee credendus est.
 cum consp&ctae mulieris
 formae. in becerathrum con
 cupiscenlice turpis inide
 rit. sed potius occultos ac
 latentis medullitus mor
 bos. occasione uisus. in super
 ficiem tunc fuisse productos;

Ideoq; creator omnium ds.
 Iopifici sui carcectionem

prae omnibus; noscens. & quia
non in cluis. sed in nobis. &
ipsis offensionum radices
causaeque consistere. non
deserendae praecipit fra-
tris consortio. & ut tibi
eos quos lacesos cenobis. uel
ce quibus. noscebitur. & cum
offenso. sed deliniri iubeat.
Sciens perfectionem cordis.
non tam se peccatione homi-
num. quam patientiae uisitu-
te conquiri; que firme pos-
sessa. sicut potest nos & cum
cum his qui oderunt pacem
peccis eos conseruare. nec si
peccata non fuerit. ab his quo-
que qui perfectione iugiter deside-
re. Occasionem enim commoti-
onum. ob quos eos quibus. iun-
gimur deserere festinamus.
In conuestatione humana de-
esse non poterunt. Et idcirco
tristitiae causas. ob quas
a prioribus se peccamus. non
euadimus. sed mutamus.

Pro curandis itaque nobis.
ut nec potius emendare
uirtutem. & mores corrigere.
festinemus; que proculdu-
bio si fuerint emendata. non

dicam cum hominibus. sed & cum
cum feris ac beluis facillime
nobis conueniunt. sed illud.
quod in libro beati iob dicitur.
Bestiae enim fere peccata er-
tibi; Extrinsecus quippe ue-
nientiae non uerebimur of-
fendi. & nec uelle poterit
scandala nobis deseri inferri.
si in nobis. & ipsis intus
radices eorum receptem
sesteque non fuerint; Pax enim
multa diligentibus; nomen
tuum. & non est illis scandalum.

Est & alium aliud deestabili-
us tristitiae genus. quod
correctionem uitae. & em-
dationem uitiorum. sed pne-
siosissimam desperationem
anime inicit delinquenti.
Quod nec cum. fecit post fra-
trucidium penitere. nec iu-
dam. post proditorem ad sa-
tisfectionis remedia festi-
nare. sed ad suspendium
laquei succ desperatione
pertraxit.

Ideoque utilis nobis uirtutem
tum tristitiae iudicanda
est. cum hanc ut penitentiam
delictorum. ut desiderio

perfectionis accensit. ut fu-
ture beccitudinis contem-
platione concipimus. De qua
& beccatur apostolus. que se-
cundum dñm. ē. inquit tristi-
tice penitentiam ad salutem
stabilem operatur. seculi
autē tristitia morte operatur.
Hec illa tristitia. que peni-
tentiam ad salutem stabili-
lem operatur. oboediens. ē.
adfectibilis. humilis. mansue-
ta. succur. ac patiens. Ut po-
te & diuinitate descendens.
& ad omnem dolorem corpo-
ris. ac spiritus contritionem. ineffe-
cabiliter semetipsam de-
siderio perfectionis exten-
dens. Et quodam modo le-
tice. ac spe profectus sui ue-
geta. cunctam adfectibilita-
tis & longanimitatis & li-
nē suauitatem. Habens in
semetipso omnes fructus
spiritus sancti. quos enumerat idem
apostolus. fructus autē spiritus. ē.
caritatis. gaudium. pax. lon-
ganimitas. bonitas. benigni-
tatis. fides. mansuetudo. con-
tinentia. Hec & ues. & asper-
rima. impatiens. dura. plēna

177
re concōre. & in gē ore in fructu-
osō. ac desperatione
poenali. eum quem complēta
fuerit. ab industria ac sa-
lute cō dolore. frēngens
ac reuocans. ^{ut pote.} in rectionabi-
lis. & intercipiens non so-
lum orrectionum efficaciam.
uerum & uicem uniuersos
quos prēdiximus fructus
spiritus sancti euccucens. quos
nouit ille conferre.

Quē propter. cōsque. ille
quē ^{ut} pro seclutem peni-
tentie. uel pro studio per-
fectionis. seu pro desiderio
suscipitur futurorum.
Omnis tristitia. & ac quē
saeculi. & quē mor tem in-
ferret. ac quē cliter repel-
lenda est. ac sicut fornicati-
onis spiritus. seu ^{phr} filicis gyricce.
uel irce. denris cordib. pe-
nitus extrudenda.

Hec ergo perniciosissi-
mam peccationem. ite de-
nobis expellere poterimus.
ut mentem spirituali me-
ditatione iugiter occupa-
tam. future spe. & contem-
platione repromissis bea-

attudiniferigtemus; hoc
enim modo. uniuersa
Atticorum generis siue
quae exprocedente ira
descendunt. siueque cum
sione lucri. uel d&rimen
iuncti. nobis occurrunt.
siue de irogate generan
tur iniuria siue que de ir
rectionabili mentis confu
sione procedunt. seu que le
talem desperationem
nobis indicunt. ualebim
superare. cum d&et n& re
ac futurorum in luto sep
l&iatq. immobiles perdu
rentes. n& casib. dei d&ti p
sentib. n& p speris fuerim
electi. utreeq. uelut caduca
& mox transeuntice conle
plentes;

EXPLICIT DISPIRITU
TRISTITIAE LIB. VIII;
INCEP. PRESENTIS LIB.

11
NEM DE SPIRITU AC
DIA LIBER DICIMUS;

¶ Et tum nobis ^{mediana} ~~confitenti~~ e.
quod greci: ΑΚΗΔΙΑΝ: uo
cant. quoniam nos tedium
siue anxietatem cordis pos
sum nuncupare; Ad hanc hanc
tristitia e. & uocis maxime
ac solitioris maxime sepe fecit.
& in hestimo commoranti
bi: infestior hostis ac fre
quent. Maxime circa hora
septam monachum in qui
sunt: ut quaedam febris in
gruens: tempore presertim
to: ardentissimos estus ac
cessionum succrum. solitis
ac stetit horis: anime in
ferens egrotanti. Deniq;
nonnulli senum. hunc esse
nunquam meridiano dae
monem: qui in pscelmo no
nagesimo nuncupatur.

¶ Quicum miserabilem obse
derit mentem: horrore
loci: celle festidium: fratru
quoq; quicum eo uel minus
commorantur: tunc quam
negligentium. ac minus spi

ritium. aspernatione gign
nit atq; conleptum: Ad om
ne quoq; opus: quod intra sep
te sui cubilis e. fecerit desiderem
& inestem: non eum in cellu
lae sedere. non operasint
impendere lectioni: Nihilq;
se proficere: tunc lo tempore
in eadem commorantem. cre
brius ingemiscit: nunc hec be
se se fructum aliquem spiri
talem. donec fuerit illi con
silio copulatus: Queritur
atq; suspirat: & ab omni se do
l & spiritus tedi questu. manem
in loco uacuumq; consistere.
Ut pote. qui cum possit & aliam
alios regere. ac prodesse plu
rimis: nullum edificauerit.
nunc quer quam institutione
sue doctrinae q; lucratus sit;
Absentiae longe q; positae ma
gnificat monasterice loca &
am ille magis ad profectum
utilice & seduti congruenli
ora describit: Consortice
quoq; ibidem frum succuice.
& plence spiritus tedi conuestra
tione depingit: Et contra
uniuestice que hec benlur in
manib; asperce. & non solu

edificationem nullam esse
in fratribus qui morantur in loco.
sed ne ipsum quidem uictum
corporis. absque ingenio labore
conquiri. Postremo non
posse se seduceri in eodem loco du-
rantem. nisi relictis cellis.
cum quibus sibi sic ad huc in ecclesia
fuerit ^{per} moratus. per ^{se} un-
dum erit. & inde semel ipsam
quantoties asportabit.
De inconstantia corporis.
cibusque esuriam. quibus se
q; horre tantam suscitatur. ut
uelut longo itinere. grauiss-
simoque labore. confectus si-
bi in & lacusque uideatur. Aut
quibus sefectionem cibi. bi-
duo ieiunio. triduo uel
distulerit. tam praeter ecclesia
huc illucque. anxius circum-
spicit. & in & fratrum sibi
quem picem aduenire sus-
pirat. sepeque egreditur
& ingreditur cellam. ac sole
uelut ad occasum tardius
properelem. crebrius in-
duit. & ita quidem in recti-
one bilis mentis confusione.
uelut & sic supplatur cali-
gine. omni que actu spiritali.

redditur otiosus ac uacuuus. ut
nulla re. alicui. tenet oppug-
nationis ^{remedium}
quam uisitatione fratris
cuius picem. seu somni solius
sollicitio posse costim & inue-
niri. Deinde honestas idem
morbus. ac nescis scias sug-
gerit sed uisitationes fratrum
exhibendae. uisitationesque
infirmorum. uel eminus. uel
longius positorum. quaedam
& licet picem ac selegiosa dietam
officiis illos uel illos debere
parentes inquiri. & ad salu-
tandos eos crebrius prope-
rere. Illic selegiosam de-
uotionemque deo feminam. omni
preces. tam parentum sub-
sidio destitutam. in cognum
est ^{opus} pietatis. frequenter in-
uisere. ac si quid esset necessa-
rium. quibus propriis pa-
rentibus. negligitur. atque dissi-
patur. sanctissimum parari
magis que oportere. in his ope-
ram pietatis impendi. quam
in fructuosum ac sine ulla
fructu in cella residere.
Magis itaque infelix anima
in quibus. iniquorum machinis

imp&ita don& acedie spū ue
atari&e uclidissimo fatiga
ta aut in somnum discat
concidere: aut & cussa claus
stris cellulcesuae consolce
tionem impugnationis
huius uisitacione fratris con
suescat acquirere: hoc quo
attitur ad presens remedio.
peculo post acrius infirman
da; frequenlius enim adu
serius acdirus c&temptce
bit: quem conserto proelio.
probiturum commin sibi
tergere cognoscat; Salute q;
sibi non de uictoria. n& de con
fluctu. sed de fugte sperare
puidit: don& peculatim p
treccur etelle. abtur succe
p fessionis incipiat obliuisci.
Quinonē. eclius. quam intui
tus. & conlemplatio diui
ne illius. & excellenlis sup
omnia puritatis. que non
alibi potest. nisi in silencio.
& iugi celle p seuerantice. ac
meditatione conquiri. At
q; ita militie sue fugitiuus.
ac desertor xp̄i miles effex
etur: im plic& senetur secu
larib;: ei cui se probcebit

minime placebitur;
Huius egritudinis uni uer
sce in com modee. uno uesticu
lo beccur deuid eleganter
& pressit; Dormitaur inq; i
ent animamea p pcedio. id
preccedice; proprie scotis.
non cospur dixit. sed animam
dormitasse; Uese enim ab
omni conlemplatione uir
tutum. & in uirtu spirita
lium sensuum. dormitat ani
ma. que p turbacionis hu
ius telo fuerit scuciata;
Itaq; xp̄i uerus athl&ce. qui
agonem p fectiois cupit le
gitime decestere. hunc
quoq; morbum. de cocetbris
anime sue festin& & tce
here; Et itce contra hunc
quoq; nequisimum acedie
sp̄m. utribiq; conlendat:
ut neq; demonasterii clau
stris & pulsus. quāuis sub
p plexu caloris pii. fugiti
uus cecsedat;
Quemcumq; enim imp̄te
qu&lib& coeperit supe
rare. aut tan quā mestem
& dediticium sibi pati & iur
absq; ullo profectu sp̄s.

in cellula comorere aut
excussum inde instabile
d& ero redd& accegam.
& ad omne opus desiderem;
cellas fratrum iugiter fa-
ci& ad monasteria circu-
ire. nihilq; aliud procura-
re. qu& ubi qu& ue colore
occasionem se& tioni fu-
turae uideat praepara-
re; Mens enim otiosi nihil
aliud cogitare nouit qu&
de se& ac uentre. don&
in uent& qu&endoq; so-
licitate cuiusdam uiri.
uel femine aequ& cli-
tempore torpentis. se& bus
eorum ac necessitatib;
in uolucetur. & ita paula-
tim reddetur noxus oc-
cupationib;. **H**ic d& itus.
ut t& qu& se& pen& in is-
piris obstrictus. nu& qu&
deinceps ad per se& tione
professionis anliq; se uelle
cet enodare; **xxx**

Hanc morbum quide ac-
dis spu nescitur. beatus
apostolus. ut uerus ac spiri-
talis medicus. uel tunc
icm conspiciens serpere.

AD THESSALONICENSES

uel emer surum
ter monacho^{spusco} se uel conle
prospiciens. se& tibus
precepto^{ix} suo^{ix} medica-
mentis preuenire. festi-
n&; thessalonicensib;
enim scribens. & primo qui-
dem ut peritissimus qui-
dam. per se& tusq; medicus.
infirmittatem suscepto-
blend& leniq; uerbi cura-
tione foment&ns. ad& a-
ritate incipiens. eosq; mea-
per te consilicud&ns. quo-
usq; l& le uulnus. leniore
se& medio del&ntum. depo-
sita timoris indignecio-
ne. se& ilius medicamine
austerior& sustinecet.
ita atq; d& crite te au fra-
t&ritatis. non n& esse ha-
bemus scribere uobis. ip-
si&um ad& docti estis. ut di-
lig&tis inuicem; & enim
fecistis illud in omnes fra-
t&es. in uniuers& m& ce-
donice; preemissit le&dis
foment& lenic& se& t& eosq;
cuse& cedur& se& t&ris
uerbi ple&ides & peccatas;
rursum infer&; rogamus

put

auos fr̄s. ut ebund&is magis;
 adhuc eos blcndcc uerboꝝ
 lenitate demulc& nē forte
 n&dum cep̄tos ccd̄p̄cepti
 onem p̄ f&ct̄e curcc̄tionis
 inueniēt; quid est ^{quod} rogat
 ap̄ostole. ut in quo ebun
 dent magis. salic& incari
 tate. de qucc̄ superius di
 xer̄at; de caritate aũ fra
 t̄er̄nitatis. non n&esse habe
 mus scribere uobis; & quid
 n&esse est ut dicat̄ eis. Roga
 mus cū uos ut ebund&is
 magis. quisup̄ hcc̄rē nē scri
 bi quidem sibi celi quid in
 digent. cum p̄cc̄fer̄tim
 & inf̄er̄es caus̄am. ob qucc̄
 hoc ip̄so non egeant. dicent.
 ipsi enim uos ad̄o docti estis.
 ut diliget̄is inuicem. Testi
 um quoq; meius ccd̄ic̄at̄ qd̄
 non solum ad̄o docti sint. ue
 rum & ic̄m compleant̄ opere
 qucc̄do cen̄tur; et enim fa
 cit̄ illud inquis. non in uno
 uel duob; sed in om̄i fr̄cc̄t̄e
 n& in uos. ten̄lum modo
 que uel notor̄. sed in un̄i uer
 sam̄ ccd̄onice; die igitur
 ten̄dem. quid est quod tan

tō pere. hcc̄ & praem̄t̄is.
 iterum inf̄er̄. rogamus aũ
 uos fr̄cc̄t̄e. ut ebund&is
 magis. & uix aliquando in id
 quod olim moliebatur
 erumpit; & opercc̄m d&is.
 ut qui d&is̄. dixit primam
 caus̄am. deinde inf̄er̄ se
 cundam; & ut ur̄ce negotia
 agat̄is. tertiam quoq;
 & operemini m̄cc̄nib; ur̄is.
 sicut p̄cc̄cepimus uobis;
 qucc̄r̄ tam. & ut honeste am
 bul&is ccd̄ eos qui for̄is sunt;
 for̄is sunt salic&. qui & uolui
 uunt. qūnt̄am. & nullius
 aliquid desider&is. & ce illa
 cūcc̄t̄io. qucc̄ d&en̄tis p̄fer̄
 re p̄cc̄m̄ d&er̄ebat.
 quid in eius p̄cc̄tore p̄cc̄tu
 ribet. cognoscitur; & oper̄a
 d&is ut qui d&is̄. id est in ur̄is
 cellulis commorant̄es. n& c̄di
 uersis rumorib; qui solent̄
 otiosorum uotis uel sc̄bulis
 generari. inquit̄ d&is̄. eff&ct̄.
 alius quoq; inquit̄ d&is̄. in
 fer̄cc̄tis; & ut ur̄ce negotia
 agat̄is. non curiositate ur̄a
 actus mundi uel lit̄is inquire
 re. ac diuersorum conuersa

mones explorantes. opera
uirtutem non ergo corr^upti
onem uirtutem. seu uirtutum
studium. sed ad d^electatione
nes fructum uelitis impo
dere. & operemini meritis.
uirtutis. sicut praecipimus uo
bis; ut ille fierent quem mo
nuerat superius nec age
rent. id est ne iniqui & essent.
& aliena curarent nego
tium. uel inhonesteambu
larent ad eos qui foris sunt.
uel aliterius aliquid deside
rent. Hanc inlulit di
cent. & operemini meritis.
uirtutis. sicut praecipimus uo
bis; ut enim fierent ille
quos superius reprehendit.
otii causam esse uidenter
expressit; Nullus enim
potest uel iniquus esse. uel
aliena curare negotia. ni
si qui operi meritiu succur
non ad qui esset insistere;
Quocirca quoque inlulit
morbam. qui ex hoc ipso otio
nascitur. id est inhoneste
ambulans. dicens. & inhoneste
ate ambulans ad eos qui fo
ris sunt; nunquam potest

ne apud eos quidem qui se
li homines sunt. honeste mee
dere. qui neque quae claustr
cellae. & operi manu suam
inherere contentus est.
Sed necesse est eum inhonest
atum esse. dum necessaria ui
ctus requirit. ad dulcoratione
quoque operem dicere. noui
tates & uicium rumorum sibi
et ceteri. causasrum fructu
occasionem conquirere. per
quos sibi & ipsi creditum pa
re. ac sic cultorem. quae di
uersorum domos uideat
pendere. & nullius aliquid
desiderans. non potest non
alienis donis & muneribus. de
siderare uel concupiscere.
inhicere. qui non delectat
pio qui & uoq. labore operis
sui. cotidie uictus para
re. sustentationem. uideat. tot
causas. utem graues. actur
pes. una uirtus id est otiositas
labore generari; denique hos
ipso. quos in epistola prima
moli fouerit pro peccatione
uerborum. quae dicitur in secun
da. uelut qui non proficiunt
ad remedia leniora. auster

orib; quibus deum. & causti-
cis medicamentis se curate ad-
greditur. Nullusq; iam miti-
um uerborum fomenice pre-
mittit. non ille com. teneram
uocem ac blandam. ut tibi. Ro-
gemus au uos frs. sed denun-
amus uobis frs. in nomi-
ne dñi nr̄i ih̄u xp̄i. ut subtrac-
hatis uos ab omni fratre. am-
bulante inordinate; Ibi ro-
gat. hic denuntiat; in ille
blandiens affectus. in hac
obtestans seueritas & mi-
nans; Denunticemus uobis
fratres; quic prius rogan-
tes. contempseris audire.
saktim nunc denuntiatis;
oboedite; Ipsamq; denun-
tationem. non nudo uerbo. sed
cum obtestatione nominis
dñi nr̄i ih̄u xp̄i. terribilem
infert; Ne forte simplice.
uelut humana uoce prola-
tam. rursus contemne-
rent. nec magnopere duce-
rent obseruandam; Statim
q; ut peritissimus medicus.
putrib; membris. quib; leni
medicamento femedium
ferre non potuit. mederi

spiritus ferri incisione p-
temptat. Ut subtrahatis
uos inquit. ab omni fratre
ambulante inordinate. &
non scdm traditionem qua
acceperunt a uobis; Itaq;
ecce his qui uacare operi no-
lunt. iubet & subtrahi. & ue-
lut membra otii. corrupta
putredine desecari. Ne in-
estis morbus. uelut leucle
conlagium. & sic com. seenas
membrorum pestes. sc̄n
guine corrupto. tabo ser-
penle corrumpat; Dictu-
rusq; de his qui operari su-
is manib; nolunt. & panem
suum cum silentio m̄cendu-
casse. A quib; & sic com. prece-
pit subtrahendum. qualib;
eos a principio probris mu-
rat. attendite. in primis in-
ordinatos dicit. nec scdm
suam traditione ambulat.
Aliis uerbis contumaces
eos ut pote qui nollent iux-
ta institutionem eius ince-
desse. & in honestos esse de-
signant; Id est non processi-
onis non uisitacionis. non ubi-
bi. non temporis oportuni

etatem congruam honestaque:
sicut et ceteris; Omnibus enim
virtutibus inordinatum quaeque
necessaria est subiacere. & non
secundum traditionem quam
acceperunt a nobis; Et in
hoc se bellos eos quodam mo-
do & contemptos se notat.
qui traditionem quam ac-
ceperunt ab eo tenere con-
temnunt. Nec imitari
uelint id quod magistrum
non solum uerbo docuisse
meminerint. sed & in ope
se nouerint profecisse; Ipsi
enim scitis. quae eadem dum
oposteat imitari nos. im-
manem cumulum se pre-
hensionis & exaggerat. cum
hoc eos adserit non obser-
uasse. quod & memorie eo-
rum inheret. & eadem in
dum. non solum uerbo in-
struente didicerint. sed
& in eorum exemplo operum
prouocante susceperint.
Quia non inquit illi sumus in-
uos. cum se uult inquit illi
inter eos non fuisse. per o-
peris exercitium com pro-
basse. eos qui operari nolunt.

Abundantia notat otiositatis uitio
inquit & os semper existere.
neque panem gratis menden-
cauimus ab aliquo; Per singu-
las uerba in sepe rationis. au-
xerunt fecit doctor gentium.
predicator euangelii dicit
se non gratis panem ab ali-
quo menducasse. qui nouit
dominum precepisse. ut qui eu-
angelium denuntiandi de
euangelio uiuunt; & rursum
dignus se. operari uisus; Cum
utique non gratis qui eu-
gelium predicabat. tam su-
blime ac spirituale opus ex-
ercepsit. cibum sibi dominice
iussionis auctoritate pre-
sumeret. Quid nos fecerim.
quibus non solum nullae pre-
dicatio uerbi commisit. sed
sed nec. Uel quidem nisi an-
ime nostrae solius cura mandata.
Quae fiducia otiosis manibus.
gratis panem comedere
audebimus. quae uel electi-
onis euangelica sollicitu-
dine. & predicatione con-
strictus. sine opere manu
comedere non presumit.
Sed in leuore inquit & fati-

gatione nocte & die ope
rantes ne quem ur̄m gra
uacremus; ccd huc ccd ditte
menlcc succcstigationis
exaggerat; Non enim
simpliciter dixit. non come
dimus grecis pecnem ab
aliquo ur̄m.

Poterat enim uideri p̄s
prio otiosoq; sumptu ac
secundite pecunice. uel ali
orum licet non istorum con
lacione se amunerib; sus
tenlccus fuisse. sed in labo
re inquit & fecit gatio
ne. nocte & die operan
tes. idest nro opere sp̄ci
aliter sustentati; & hoc
inquit non pro nra uolun
tate pp̄d̄recbemus. n̄c
pro delctatione. ut re
quies & exercitium corpo
ris inuitabat. sed ut n̄c essi
tes & inopice uictus. non
sine ingenti fecit gatione
corporis fecere compelle
beat; Non solum nec q;
p̄ totum diei spectum sed
& nec noltis. quod qui di
corporis uidetur indultū.
hoc opus manuum. progre

sollitudine indefinenter
aufgebem;

N& tamen se solum tedi
ter inter eos conuer
satum fuisse testatur.
Nefor te non megnce.
n̄c genercdis uideretur
h̄c formcc si ipsius tccn
tum trcederetur exem
plo. sed & icem om̄s quid
s̄c cum ccd ministerium
euuangelii deputati. idest
siluccnum & timotheum.
qui h̄c & ecadem cum eo
scribunt ccd serit simili ope
re laborasse; Ideo & icem
quod dicit. neque ur̄m gra
uacremus. uel secundice eis
incutit megnccm; Si enim
ille qui euuangelium prae
dicabat. signis illud uir
tutib; q; cōmendans. ne gra
uacrd̄ quem picem gratis
pecnem m̄cnducare non
audet. quomodo illi non est
menl se greuacrd̄. qui
cotidie eum otiosi uccan
tesque p̄cesumunt;

Non quacsi non h̄c bueri
mus potestatem. sed ut
nos m̄c ipsos formcc d̄c

femus uobis admittandū
nos; p̄condit causā cū tan-
tum sibi leeboris indixerit;
ut inquit formam decem
uobis admittandum nos.
Uti forte doctrinam uer-
borum auribus; uis frequen-
ter ingestam obliuioni
traheret. Saltem con-
uersionis exemplū sub o-
culorum fide uobis tradi-
te memoriter retinere-
tis. Hecut leuis eorum in hoc
seprehensio cum dicit se
nulla alia quam exempli
gratiae laborem hunc & fa-
tigationem die nocte q;
corporis exegisse. Et eos ni-
hilominus erudiri nolle pro-
pter quos ipse necessitate
non habens tunc sibi
fationis indixerit;
Et quidem inquit cum ha-
beremus potestatem. &
paterent nobis facultate
tes omnium uerū atq;
substantiā. & utendū
dñi nri nossem me habere
pmissum. Non sum tamen
usus hęc potestate. ne quod
ame bene a licito fieri. ali.

is otii noxiū preberet exem-
plum; Et idcirco euangeliū
predicans. meis manibus atq;
opere meo sustenari. Ut
uobis quoq; uolentibus per uir-
tutis incedere uiam p̄fecti-
onis aperirem. & conuersionis
formam meo leebore
preberem.

XI. Sed ne forte tectus operis.
& erudire eos uolens exem-
plis minime illos & icon pre-
ceptorum monitis instrux-
isse uideretur. Nam & cum
essemus inquit apud uos. hoc
denuntiabam uobis. quō si quis
non uult operari. nec man-
ducet. Adhuc illorum desidia
qui scientes eum ut magis tunc
bonum doctrine gratiae &
institutionis optent uisus
manibus operatum imitari
contemnunt. & diligentia
am cautelaq; suam exagge-
rat. dicens non tantum se
hoc illis exemplo tradidisse
presentem. sed & licet uerbis
iugiter predicasse. Ut si quis
scilicet non uult operari. nec
mencudet.

XII. Noniam doctoris uel medici

utitur cedeos consilio. sed dis
 strictione in eos iudiciariae
 pronuntiationis inuehit.
 Et apostolica potestate re
 sumptae uelut & tribunali
 in contemptores sententiae
 dicit. Ille nempe potestate
 quam in lesimatione sen
 tentiae ad corinthios ad nos si
 bicogitauerunt daturam. Cum eos
 in delicto positos premonere
 & ut eorum adueniunt suum
 semel ipsos corrigere festi
 narent. Itaque praecipiens ro
 go uos ne praesens compellat
 audere in quos decem potesta
 te ille. que dicitur esse mihi in
 uobis. Et iterum. si enim uo
 luerit aliqui de gloria dei depo
 nentem. quem dedit mihi dñs
 in edificatione & non in des
 tructione ur̄a. non erubescam.
 Ille inquam potestate
 pronuntiat. si quis non uult
 operari. neque manducet. Non
 gladius cayneculi eos addicens.
 sed auctoritate sc̄i sp̄s huius
 uite eis inler dicens substan
 tiam. Ut si forte poenam fu
 ture mortis minime cogitauerit.
 adhuc uellunt amore otu

et si forte conlumaces. Secl
 tem necessitate naturali
 constricti. & in bla praesentis
 inleritur. scilicet corice praesep
 tae suscipere cogantur.
XIII. Postea enim itaque rigor & b
 euangelice distinctionis.
 nunc causam exponit. cur haec
 uniuersae praemisertit. Audiu
 mus enim inler uos quos decem
 ambulare in quibus. nihil o
 perantes. sed curiose agentes.
 Nusquam eos qui dedit esse
 operi nolunt. uno tantum
 morbo corruptos pronun
 tiare conlenus. In priore
 namque epistola. in ordina
 tos eos appellat. ne secundum
 traditionem ambulare
 quam acceperunt ab eo. In
 quibus & licet esse dicitur.
 & gratis panem manducate.
 rursus hic audimus inquit
 quos decem inler uos ambula
 re in quibus. Et subiungit sal
 tem secundum languagem. qui in
 quibus & uelut huius est. recedite.
 nihil inquit operantes. Ter
 tium quoque morbum. qui ex
 isto. uelut quidam ramus. cu
 lus oritur. sed curiose agentes.

Itaque: fomite uiciorum tanto
 rum: congruam nunc em
 dationem conferre festi
 nat. Et ille apostolica qua
 usur fuerat pcculo anle. de
 positae potestote. iterum
 aduiscera pupatris: uel de
 menlis se uelut fr. & ur medi
 ci. Et uelut filius susceptus q;
 suis. consilio seclubri infest
 remedicis sanitatis dicens;
 his cu quietis modis un. & dñon
 ticomus. & lob seceramus in
 dño ihu: ut cum silenio ope
 re conles pccnem suam mcon
 ducent; Causas tanlorum
 ulcerum. que dercedice oti
 ositate emer gunt. und o
 perationis seclutecori pre
 cepto curant: ut pestissi
 mus medicorum. Celeras
 quoq; uelut uelut medice eo
 dem ceptre pullulentes sci
 entis protinus & tinguendy
 originem morbi principeclis

XVI. & emptae;

Nihilominus tamen ut per
 spicccis simus ac prouidus
 medicus non solum infirmo
 tum cupit mederi uulneib;
 sed & licet seonit. quib; eorum.

possit per p & uce sospitees cu
 stodiri. Similiter congru
 tice preceptae commendeet
 dicens; uoscu nolite deficere
 benefaccientes. Quinos. id est
 uices nreos seconles. & em
 plecuobis trectite operis
 imitatione compl & is. Xene
 quequam eorum desidiam
 inesticonq; seconmi; noli
 te deficere benefaccientes.
 Id est humccnitate uiam
 ergce eos si forte negl & con
 obseruare. que diximus si
 militer in pestite. ut casti
 gteuit illos qui erant infir
 mi neotio dissoluti in que
 tudini & curiositate opera
 decerent. Itce hos qui seonit
 premon & ut humanitate
 quecom bonis ac melis imper
 tire dñi precepto iubemur.
 si forte quidecom preu ad
 seonam doctrinam conuer
 tinoluerint non cebsideant
 ab eis. sed benefaccere & foue
 re eos. tam consolationis
 & correptionis sermone.
 quam beneficiis solitis & hu

XVII. mansuetudine desinunt;

Rursum tamen ne forte

hec lenitate prouocati qui
 da. praeceptis ei obediunt con
 tenant. in tunc miscet apostoli
 ca severitate; Quid si quis non o
 boedit uerbo nro per epistola.
 hunc notate. & nolite comi
 sceri cum illo ut confundatur;
 Donec q; eos prouentent licet sui.
 & utilitate comuni. quid
 postea et obseruare. quae q;
 cautione. apostolica manda
 ta custodire. & subiungit con
 festim patris indulgentissi
 mi lenitate. Et ut filios su
 os. quae erga praedictos pax
 tate fraternitatis affectu
 debentur. & in eisdem similiter
 docet. & nolite quae si inimi
 cum existimare. sed comp
 te ut fratres; Seueritate iu
 diciorum. patet hanc in tunc miscu
 it pibetate. & lenitate ap
 stolico rigore placam. clem
 tim con subudine temperauit;
 Nam & notari iubet eum. qui o
 boedit suis praeceptis con
 tumpserit. & cum illo non comisce
 ri. Et tunc hanc fieri in odium
 tio praecepit. sed fraternitas dilex
 tionis. & eorum emendationis in
 turtu; nolite inquit comi.

sceri cum illo. ut confundat.
 Ut qui non e. meis praeceptis
 mitibus emendatus. saltu
 publica omnium uerum segre
 gatione confusus. ad trani
 tem salutis incipiat aliqui
 dor dioceri;

ADEPHESIOS

In epistola e quoq; ad ephesi
 os. de hoc opere praecepit di
 cens; qui fur abatur. iam non
 fur & ur; Nec gis cum lebor &
 operando manibus suis quod
 bonu. e. ut habeat unde tri
 buat necessitate patienti
 bus; In actibus & licet apostolo
 & hanc eode non solu docuisse
 eu. sed & licet opere pfectisse
 similiter inuenim; Nam cu
 uenisset corinthum. alibi se
 manere non patitur. nisi copuda
 quila & priscille. eo qd eide
 astis essent opifices. quae ipse
 erat solitus exercere; Itc
 eni habet; post hanc paulus e
 gressus ab athenis uenit corin
 thu. & in ueniens quendam iu
 da in nomine aquila. ponticu
 geneise. & priscille uxorem
 ei. accessit ad eos. eo quod eius
 de essent astis. & in euebat
 cum eis & operabatur;

71

erat enim scena factorie artis;
Quoniam procedens ^{ph} mil & p & d &
 inde mittens effesum con
 uocansq; ccd se p r es bsteros
^{ph} effesiorum & desicce & dant
 eis p r a d c e p t a quem ccd
 modum regere & desicce
 di se c b s e n t e d e b e r e n t . a t t ;
 argen t a & c c u r a n u l l i u s
 concupiui . ipsi scitis q m ccd
 ecc quccem hi opus erant
 & his qui m d e u m s u n t . m i n i s
 t r a c u e r u n t m e c n u s i s t a e ;
 omnia ostendi uobis . quia
 sic laborantes oportet sus
 cipere infirmos . a c m e m i n i s
 se u e r b i d n i i h u . q m i p s e d i x i t ;
 B e c t i u s e s t m e c g i s d e c r e q u c c
 accipere ; G r a u e n o b i s s u p
 conuersationis reliquid
 ex b n p l u m . c u m s e n o n s o l u
 id o p e r a t u m e e t e s t o t u r ;
 q u o d n d e s s i t e t t p s u i t a n t u
 modo corporis expedir &
 sed d i c c q u o d u s i b . e o r u m q u i s e
 cum erant possit sufficere ;
 his uidelicet qui cotidie ne
 cessariis ministeris occupa
 ti nequaquam sibi pccrati si
 militer uictum suis manib;
 occurrere debent ; & sicut ccd

the yselonicenses operatus
 dixit . utilis forma dicitur & ad
 mittendum eum . & hic tale

quid inlulit dicens ;
Omnia ostendi uobis . quia
 sic laborantes oportet susci
 pere infirmos . scilicet uel
 mente uel corpore . id est
 ut nro potius labore sumpt
 ptu operis sudore questito
 non de abundantie cumulo
 seu reposita p d e c u n i a s e d n e
 dealienca quidem largite
 re ac sub st a n t i a e e o s r e f i c e r e
 festinemus ; et hoc ipsum d n i
 dicit e e m e c n d e c t u m . q m i p
 se inquit dixit . id est d n s i h u ;
 B e c t i u s e s t m e c g i s d e c r e q u c c
 accipere ; h c c d e s t i m p e r a
 t i s B e c t i o r l a r g i t a t e s
 qucc accipiuntis penurie
 qucc non de p d e c u n i a p i n f i
 delitatem uel diffidentia
 r e s e r u a t t e . n d e d e c o n d i t i s
 c u c r i t i c e t h e s a u r i s i m p o
 ditur . S e d q u c c d e f r a c t u
 operis proprii . & p i o s u d o r e
 p f e s t u r ; & i d e i r c o b e c t i u s e
 m e c g i s d e c r e q u c c a c c i p e r e
 qucc cum illius qui accipit
 hic qui tribuit habere pau

pestrocō. nihilominus lēbo.
 ppprio. non solū suē necessi
 tati sufficiētiā. uey & hā qd
 tribuat indigenū. picc sol.
 licitudine pccayē festinat.
 duplici gratia dēcoratus.
 qd & p fēctā nuditatē xpī.
 uniuersarū rerū suorū ab
 ictione possideat. & muni
 ficentia diuitis. lēbo fē suo
 exhibeat & effectū. Hic qui
 dem honorē cōs dñm desuis
 iustis lēborib; & delibans
 ei destruc tibi iustitē sue. Il
 le uero. otiosus pōre & inesti
 ā resolutus. indignū se & licē
 cibo pccnis apostoli probat
 sententia. contra ei scilicet
 in lēdictū. otiosus & non si
 nerecōtu pccati conluma
 ciaque p̄sumens;
 Jouim' fratre. cuius & licē no
 m̄ sic complius aliquid & hoc
 instructionis accederet p
 dexerit. Quicū in coenobio
 mortore t. eūq; nēcessitate
 coactus. ut statutu ope
 r̄ pensū cōtidie oecōnomo
 traderet. ne in maiore ope
 ris modū alicuius propensi
 us lēborans tēderet. ur.

ut confunderet & exemplo.
 Cū in coenobio quēpicē frūm
 uidisset ingressū. qui ardōse
 fidei uell & aliquid amplius
 operis consignare. sic con
 destinā eū p̄ successione; re
 uocare ab huiusmodi inten
 tione minime potuisset.
 Consiliis p̄ccuis ac susurrati
 onib; ad transmigrandū
 & inde p̄ succedebat. & quod
 fecilius asportaret. Sequo
 q; iā olim multis & cecis
 offensū constringebat uelle
 discedere. si solatiū itū h̄s
 ut comitis sepperisset. Cūq;
 & ad consensum occultis ob
 tractationib; monasterii
 pellisset. condicens ei horā
 qua de monasterio deberet
 & ire. ut locū quo se p̄reubi
 ens & p̄taret. illoq; iē p̄
 discessus sui uesecundice. n̄
 audente ad monasteriū de
 quo au fugerat ulterius ad
 gregeri. in lē fugerit in coe
 nobio fēsi debet; Hoc unū
 & exemplū. de istiusmodi ge
 nē hominū. p̄ncipiū cau
 tione posuisse sufficiat. qd
 pateat euidentius. quā uia

meda otiositate; scdm scrib.
pture senlenliā in monachi
mte pccaturat. ut quē ad
modū corrūpant moxer bo
XXI nos corloquic mala;
Quod otiositate surtiū. & licē scē
pienlis simi scelomo. euiden
tissime notat in multis. ite
dicens; Quis scēt otū seple
bit pccupate. ut uisibilis
licet ut inuisibili. quic nē esse
ē. otiosū quēq;. & diu sū uti
is in uolutū teneri. Et die
nū sēp exsistere a conlēplati
one dñi. ut diu uti spiritū
b; de quib; ^{beatus} apostolus. quic
in omnib; inquit diu res fac
et uestis in illo. in omni uerbo.
& in omni sciencia. De hac autē
otiosi pccupate. alibi quoq;
ite scribitur; & uestis & ur con
scis scē & pccupate. omnis sōz
culosus; sine dubio enī non me
sebit illo in corruptionis uest
fūmto ofnceri. de quo apos
tolus pccupate; Induite uos
dñm ih̄m xp̄m; Et ite; in
duti lorica iustitię & carita
tis; & de quo & licē dñs ced hie
rusalē loquit per prophētā;
Exsurge & surge hierusalem!

induite uestimtis glorie tue
Quisq; sōno otū ut acedie super
tūm in dūstrię labore. sed in
estie p̄h̄nis operiri maluert.
quos absidēns de p̄fota plen
tudine & corpore scribatur.
Non uestim tū glorie nē dēo
ris; sed ignominiosū & excusatio
nis uelam. sūe coapccō. signa uis
Sōlen enī hi qui hanc segritā
dissoluti. nolentes operem hū
sustent. ceteriq; dā apostolus in de
sinent & exercuit. ut nob exerce
se pccupate. quib; dā uti testi
monis scribaturarū. quib; qd
dē mestie sūe uelam imponit.
dicentes scribatur esse. Operam
ni non cibū qui perit. sed qui p
manet & in uita b̄fna; & in scib;
ē. ut facie uoluntate patris
mei; Sed hęc testimonia p̄h̄ni
q̄ dā sunt de solida euangelice
lectionis plenitudine. & ad
hoc ad sūunt ut ceteri pot
ut ignominia otiositate. ac ue
f̄cundie n̄re. quic ut tale fecer
ant. & ceteri n̄re nos ille pre
tiosce ueste p̄f̄ccē qui in futū
quā in puerbus mulier illa sa
piens; que f̄stitudine & dēo
se induit. uel sibi ut uis suo

fecisse describit; De qua & licet
 consequent inferat; fortitudo
 me & de coe inducat & licet
 tace. in dieb; nouissimis; De
 hec in est in morbo. ruytus. i
 dem salomon ita comemorat;
 uenihil operanliu strater
 spinis; Id est illis ac similib; ui
 tuisque apostolus in superioy
 b; de otio pullulay prefatus
 e. & iteru; in desideriu e. omni
 otiosus; De quib; apostolus co
 memorat dicens; & nullius
 aliquid desiderat; & cetera
 mu; multa enim mala docurr
 otiositate; Que euidem ap
 stolus in his que supra expo
 sum. enumerau dicens; nih
 hil operentur; sed curiose agn
 tet; Huicq; uitio subiunxit
 aliud; & opera dicit ut quib
 sitis; & deinde ut ura nego
 tia agatis; & ut honeste am
 bulat; & cedat qui foris; & nul
 lius aliquid desiderat; Quos
 & licet inordinatos ac rebeller
 notat; ab his studiosos quos
 q; segregari precipiens; ut
 subtrahatis uos inquit ab
 omni fratre abulante mor
 dinate; & licet in traditio.

ne que acciperunt a nobis;
 His itaq; exemplis pgyptu
 patres eruditi nullomodo
 otiosos esse monachos ac pre
 cipue iuuenes sinunt; Astu
 cordis; & pro fectum patien
 tię & humilitatis; sedulita
 te operis in & ienles; Et n so
 lu anullo quicquid ad usum
 etis sui accipere patiuntur;
 sed & licet de laborib; suis n th
 tu supuenienter ac ptegy
 nos fesciunt fr; uerū & licet
 plo calybie que sterilitate
 ac fame laborant; Nec non
 & licet per uirtutes his qui qua
 loye carcerū conlabescunt
 immanē confeyentes diri
 gun; alimonie uictusq; sub
 stentiam de fructu manuū
 suay; rationabile ac uerū sa
 crificiū dño tedi oblatione
 se offerre credentes;
 Hinc e quod in his regionib; nul
 lecuidem in monastericis th
 tate frum celebritate fun
 dicta; quicquid operū suorū
 facultatib; fulciunt; ut por
 sin; in eis iugit pdurare; Et
 si eis subpeditate quo quomo
 do ualeat sufficiencia uictus;

altesur laceritate. uoluptate
trem otii & puagatio cordis. di
utiuseos in loco pseuerate non
patit; Unde h. & e. apud egyptu
ptu ab conliquis patrib; scā sen
tenlice operantē monachū
daemone uno pulseri. otio
sū ubi. innumens spiritib;

de uicestarij

Quē de deniq; abba paulus p
batissim; paty; cū in hestmo
uastiose consistens que possi
non uncupat. palmay fructi
b; & hosto modico. securus ha
beret. Sufficiente alimonie
sue uictusq; substantiā. nēc
possit aliquid aliud unde sur
tenlare ē operis exercere.
eoq; ab oppidit; hēc b; tēbili
trē. septē m; h; sionib; ut eo a
plius desest illius sep; h; cret
habitatione. Plusq; sep; h; eret
p; mercede. ut tūse quāua
lēte possit p; h; iū opens desu
docti. collētis palmay foliis.
cotidianū pensū. uelut hēc m
de sustentandus. asem & ipso
iugit; exigebat; Cumq; opese
totius anni. antrū ei fuiset
implētū. idq; sollicita cura
labauerat. annis singulis ig

ne subposito con ctemabat.
In lūcū p; b; cens sine opete m; h; u
ū nēc in loco posse monachū
p; durate. nēc ad p; f; b; tionis
m; aliquando ē scēn dese. Ut
cū hoc fieri nequaquā nēc em
tas uictus & exiger & p; solapū
gatione cordis. & cogitatione
soliditate. ac pseuerantice cel
le. ut ccedit ipsius daemone.
uictorie & sep; ugnatione
perficere & 7

Cū incipiens in hestmo comora
h; abba mōsi omniū scōrū sū
mo. dixisse me egyptudine a
cedit hestmo die grauissime
fuisse confectū. Nēc ab eo po
tuisse aliter liberari. nisi ad cel
batē paulū p; tū cucurrisset.
Ille n; te ait ab eo liberasti. sed
magis eite dediticiū ac subdi
tū p; b; uisti; Grauius enī ut
desestote te ac fugitiuū de
incep; adū sarius impugnabit
quē de consp; h; e tu superatum.
p; tū au fugisse consp; h; e. nisi
dēc & lēd; cōmissa congressio
ne. n; desestione celle. ut sōm
tos pore. ingruentis estusei
ad horā eueporate malub; &
sed tollerantice potius &

71
conflictu didiceris trium
phicare; Unde experimēto
probocotum ē acedie impug
nationem non declinādo
fugiendam sed resistendo
superandam;

EXĪ DE SPY ACIDIAE. V̄B. X.

INCIPIT DE SPIRITU CE
NO DOXIAE. LIBER UN
DECIMUS:

Septimum nobis certa
monē. contra spm
KENOДОΞΙΑΗ. quae com
nos uacuum siue inanē
gloriam possumus appel
lere. Multi forme. ua
num atq; subtile. ita
ut quibuslibet perspicacis
simis oculis non dicam ca
uere. sed per uidentē ph
dūe uix possit. **II.**

Non solum enim ut & era
uit in peccato carnali. sed
& in spiritu mona
chum pulset. subtiliore
se nequitia ingerens in
ti. ut qui non potuerunt
carnalibus uitiis decipi. spi
ritualibus successibus acri
us sauciantur. Tanto q; e
per neciosior ad conflictū.
quanto obscurior ad cauē
dum; Omnium nec q; ut
orum. manifestior aper
tior q; congressus est. & in
unoquoq; eorum. contradic
tione rigide confitatus
incentor. in ueludior factus
abscedit. uictorem q; suū
debetur. ad uictorū de in
ceptis infirmiora dētem

precebit; Hic uero morbus cū
pro electione carnali pulsa
uent mentem. & sicut re
sponsionis facto repulsus.
rursus utque dētem multi
formis nequitia. prior ha
bitu personaeq; mutata. te.
sub uisum specie uicto
rem confodere & uigulce
re peremptat. **III.**

Etenim cetera uitia sicut
turbationes uni formis
ac sim plices esse noscuntur.
Hae uero. multi plae & multi
formis ac uiciora undiq; bel
lictorū. & omni peccato uic
torū accurrens; Nec in ha
bitu & in forma. in incessu in
uocē in opere. in uigiliis in
ieiuniis in oratione in re
motione in lectione. in sci
entia. in tactu in iustitia. in
oboedientia in humilitate.
in longanimitate. in uita
xpi uulnerare conatur.
Et uelut qui dētem pestifero
sissimus scopulus. tumen
tibus undis obtectus in p
uisum uacuum miserabile nau
fragium. secundo nauigan
tibus uento. dum non cauid

nē p̄sū dēur̄ impoſt̄oꝛ,
 t̄c̄q; uic̄c̄ r̄eḡia uolentem
 incedere per cōm̄cc̄iustit̄e
 que cōd̄ d̄e tr̄is sūnt & cōsin̄is
 f̄t̄n̄s opoſt̄oꝛat̄ cōp̄oſt̄olic̄ ad̄is
 ſciplin̄e t̄r̄cōn̄sire. per glo
 ric̄m̄ & dignobilit̄at̄em̄ per
 inf̄c̄m̄ic̄m̄ & bon̄c̄m̄ fam̄d̄
 & acont̄a caute. l̄cc̄. gub̄er
 nante d̄is̄c̄r̄b̄ione. ūi f̄t̄ut̄is
 t̄er̄. Inter t̄um̄ent̄es t̄emp̄
 p̄t̄ionum̄ fl̄ūc̄t̄ur̄. gub̄er
 nante d̄is̄c̄r̄b̄ione. fl̄c̄ante
 nob̄is sp̄ū d̄n̄i t̄er̄ d̄ir̄i ḡe
 ūi f̄t̄ut̄is. ut d̄e t̄ra l̄āi c̄oq;
 ſi p̄cululum̄ d̄e fl̄c̄t̄amus.
 Sc̄ic̄m̄us nos p̄p̄n̄c̄ios̄is̄m̄ox
 caut̄ibus̄ in̄l̄id̄end̄os. Ideo
 q; p̄r̄ ſc̄p̄ion̄t̄is̄s̄im̄ū ſal̄ā
 monem̄ mon̄em̄ur̄. N̄ed̄
 uoſt̄er̄is cōd̄ d̄e t̄er̄am̄ neq;
 cōd̄ ſin̄iſt̄ram̄. I d̄eſt̄. n̄ & ſi b̄i
 d̄ūi f̄t̄ut̄ibus̄ b̄l̄c̄n̄d̄i cōn̄s̄.
 & d̄e t̄r̄is ſucc̄eſſibus̄ ac ſpi
 rit̄ibus̄ & toll̄c̄n̄s. N̄ & d̄e
 fl̄c̄t̄ens cōd̄ ſin̄iſt̄rum̄ tra
 m̄it̄em̄ ūt̄iorum̄. ſc̄c̄und̄ū
 ap̄oſt̄olum̄ gl̄or̄iam̄ t̄ibi &
 ſi int̄ūc̄ cōn̄f̄uſione con
 qūir̄c̄at̄. N̄c̄m̄ aū ſub̄ſt̄it̄e
 ſucc̄an̄oꝛe ūeſt̄is̄ ac̄n̄t̄i d̄e.

^{inane gloriā}
 KENOΔΟΞΙΑ non potuit ge
 nerare. Proſqū celi d̄c̄ & in
 culta ac uiliore. conatur̄ inſ̄e
 rere. Quem non potuit p̄r̄
 honorem̄ d̄e i c̄ere. humilit̄a
 te ſub̄pl̄c̄ntat̄. Quem ſc̄i b̄i
 t̄is̄ & eloc̄ation̄is̄ op̄n̄ c̄e t̄u
 ne qui uirt̄ & toll̄ere. graui
 tate tacit̄uſ̄n̄t̄at̄is̄ ſolidit̄.
 Si ſi ſūn̄ & p̄c̄d̄c̄m̄. gl̄or̄ic̄
 ūc̄n̄t̄at̄is̄ pulſc̄oꝛur̄. ſi illud
 cōt̄em̄n̄d̄e gl̄or̄ie causa
 cōt̄r̄e n̄t̄. Eod̄em̄ uirt̄io el̄a
 tion̄is̄ ob̄t̄und̄it̄ur̄. in d̄ian̄s̄
 gl̄or̄ie cōt̄c̄ḡio macul̄d̄ur̄.
 Oration̄es̄ p̄lix̄ius̄ ſub̄fr̄atr̄ū
 uirt̄at̄ celebrare cōſp̄d̄e ūi.
 & quod̄ eor̄ l̄c̄ t̄er̄ t̄er̄ & b̄r̄
 c̄eat. nullum̄ q; h̄c̄ b̄e c̄oꝛ
 cōn̄ſc̄ium̄ fact̄i n̄on̄ eff̄iḡit̄
 aculeos̄ ūc̄n̄t̄at̄is̄. **V**

Pulchre ſeniores n̄h̄ n̄c̄t̄u
 ram̄ morbi huius̄ in̄ mod̄ū
 c̄ep̄ae. ^{alliorum} bolborum̄ q; d̄e ſc̄n̄b̄un̄t̄.
 qū ſino d̄c̄o n̄ata t̄e ḡmine.
 c̄clior̄uſſum̄ inueniuntur
 induta. Tot̄iens̄q; r̄e p̄per̄un
 tur̄ ob̄t̄c̄ta. quot̄iens̄ ſīe n̄t̄.
 ſp̄ol̄ic̄ta. **VI**

In ſol̄itudine quoq; auct̄o
 rum̄ moſt̄r̄clium̄ cōn̄ſoſt̄ia.

glorie cause fugientem
persequi non desistit. Quan
toq; amplius uniuersum
quis ita uent mundum.
tanta dum aq;us insidetur.
Alium quod peccati
tissimus sit operum ad
boni. celi. quod ad ob
diendum promptissimus.
Aliu. quod humilitate ceteros
preponderat. conatur
extollere. Alius scientie.
alius lectionis. celi. uigi
licorum prolixitate tenta
tur. Nec celi. quoniam
hic morbus. nisi suis nititur
uistutibus sauari. In his
offendit. culce tendens inter
ritus. in quibus utitur. p
dice conquiruntur. uolentibus
quippe ter pice
ac perfectionis incedere.
non celi. inimici insidiantes.
nisi in uice que ambulat
conterat. lacqueos deceptionis
cebs condunt. Secundum illud
beati dicitur sententiam.
In uice hac que ambulat
cebs conderunt lacqueos
michi. Ut in hac ipse scilicet
uistutum uice que gradimur.

tendentes ad bravi. um su
pse uocationis. nostris la
ti successibus corrumpimus.
obligatis pedibus conime
nre conadcom. us. cobno dox
lacqueis compediti. Et ita
fit. ut qui ad uersum con
flictu non potuimus supe
rari. nos triumphis sublimi
tate uincamur. Sicut est
quod est. & ceterum celi. u
dceptionis genus. ut de cetero
continentis. uel nre possi
bilitate. tismodum. per die
raticam nostris cursus.
infirmi. tate corporis. inter
cedente perdamus. **¶**

Omni uirtutes superata
in corcescunt. & dicitur ap
singulos dies infirmiora
redduntur. et uel loco.
uel tempore minuuntur.
atq; deferuent. Sicut est
contra his uistutibus dissi
dentia. uel cauentur. facili
us uel utantur. Hoc uis
dei. & tum. aq;us resurgit
ad uocem. & cum putatur
extinctum. succum ostendit
uacius conualescit. Cetero
ra genera uirtutum. eos

atentum in pugna cre solant: quos in costac mine sperant: Hoc uero. suos uictores acrius in se ta tur. Quocumq; fuerit uclidius elisum. uento uehementius uictoris ipsi uel electione congruitur; eth & e. subtilissimi uer sita ce. ut militem xpi pro prius faciat telis occumbe re. quem hostilibus cpmis

VIII. superare non potuit. **A**uccin ter dum uirtia sicut diximus & icem locorum beneficio con quiescunt. & in ceteris pccati. uel oportunitate eius & occasione sub tracta lentos cere so lent & inuui. Hoc uero cu fugiente de se fcc pene trat. n & lo conouit & dudi. n & e. th n s & e. u. m. c. t. e. n. e. subtracta m. c. c. e. f. e. r. e. non enim celi unde. quae uirtu. tum eius que em in p & it successibus animat. Quodcum & icem processu tempore ut prefatis sumus. inter du molluntur adq; euacnesunt; huic long e uitas nisi fuerit industria

solesti. ac prudenti discre tione. fin dca ta non solu non offi at. uerum & i ce m. c. c. i. o. r. a. n. o. u. i. t. f. o. m. e. n. t. a. c. o. n. g. e. r. e. r. e. u. a. n. i. t. a. t. i. s.

Postrem & ceteris pertur bationes & contrarius sibi uirtutibus dissidentes. & a pesto tcon quom die dca ro bellcentes. & uiperantur facilius & cauentur. H & au in se fcc uirtutibus. & acie p e. m. i. x. t. a. u. e. l. u. t. i. n. n. o. c. t. e. c. e. a. d. i. m. i. c. a. n. s. a. t. y. d. i. u. s. i. n. o. p. i. n. c. e. t. o. s. d. e. c. i. p. i. t. & i. n. c. a. u. t. o. s.

Ju dae. uirum in omnibus consummatis iustitiae. & sanctorum scripturarum testimonio comprobatum. post innumera uirtutu p r. c. o. n. i. a. u. n. o. e. l. e. c. t. i. o. n. i. s. t. e. l. o. l. e. g. i. m. u. s. f. u. i. s. s. e. d. e. & t. u. i. Et qui in tem tione centu octoginta quinque milia de exercitu cassyhorum. angelo sub nocte uacstante. una p r. c. e. u. c. l. u. t. i. m. p. r. a. y. e. u. c. c. n. i. t. a. t. i. s. g. l. o. r. i. c. e. t. i. o. n. e. s. u. p. e. r. a. t. u. r. Cuius ut p r. c. e. r. e. c. e. m. u. i. s. t. u. t. u. t. e. p. l. i. x. u. m.

VIII.

X.

uis celi uel quoque; & exemplum si
mili ruinas percipere. **XII**

Omnis huiusque commemorata
uimus regis a tauus in omnibus,
ipse quoque; scripturae testimo
nio conlcaudetur post in
gentia uisum suarum
praeconice post in nune s
thum phos, quos dicitur
ac si deus me nro per p
ra
uit. discere quae ueritas u
ne glorie electione dei
et uis; Et tressum e. in qui
nomen o hie propter quod
auxilium dicitur eidem & con
roboratus & illum & cum ro
boratus est & el dicitur
e. coreius in intem tu suu
& ne glorie dnm dnm suu;
Ceteris ad uel & exemplum
ruinas grauisime & con
spicis duos uiros tae iustos
tcom q; per fce tose thum
phis suis atq; uictoris fuis
se confce tose; Unde uidet
quae pefneciosi fexum
scaundorum soleant esse
successus. itcc qui non po
tuerunt ad ueritas fran
si. prospensum incauti fi
ent ac huse lidantur.

Et quoniam conflictu atq; acie
mostis & accere discrimina
tropaeis propriis thum
phisq; succumbent; **XII**

Ideo apostolus monet; noli
te fieri in conis glorie cupidi;
Et dnr phaeos castigant.
Quomodo inquit uos potes
tis credere. qui gloria ab
in uice accipitis. & glorie
que celo e. do non queritis.
De his & beatus dicitur. cum
in terminacione dicit;
Quo dicitur pccatossceoru
qui hominibus placent; **XIII**

Sol & dicitur incipientium
mentes & eorum qui
minus ad huc uel uisitate
animi uel scientia pro fe
cerunt aut ppt sonu uocis
& tollere quod scilicet mo
dulatus pcedent. aut
quod sint uel & esis capi
b; uel corpore locutiones.
aut quod pccentes diui
tes ac nobiles habeant. uel
quod militico honore q;
contempserint. Interdu
& dicitur dignitates & opes
que forte ne adprehendi
quidem celi quando potuissent.

per succedat quem picam perfa
cile fuisse adepturum si per
sauerat & in seculo uenasse
& sic deinceps in flectens
& de his quoniam quom posse
posse dit uelut qui ea contemp
prouit gloria uenitatis & tol
XIII. lens;

Nonnunquam uero de
catus gradum & desiderium
presbiterii uel diaconatus
inmittit quem si uel inui
tus fuisse & indeptus tanta
& plurimum sanctitate acri
gore de pingit ut & eris
quoque sacerdotibus prebe
re potuerit sanctitatis exem
pla. Deinde multos non so
lum conuersionis forma
uerum & uicem doctrina sua
sermoneque lucraturum;
Facit & uicem in solitudine
uel in cellula comorante
diuersonum domos ac mo
nasteria mente atque animo
circumire & plurimorum
conuersiones sub incita
mento imaginibus & hor
tationis adquirere. **XV**

Agitur itaque infelix anima
caeli uenitate uelut in

finidissimo sompore delusa
ut plerumque huiusmodi cogi
tationum inlecta dulcedi
ne & his oppla simulacris
ne presentes quidem actus
uel fratres ualeat contem
plari. Dum hisque cogitatio
num per uocigatione uigi
lens somniculat delecta
tur inherere quasi uis. **XVI**

Memini cuiusdam senis cum
in heremo sancti comoraretur
quicum ad cellam cuiusdam
fratris gratia uisitationis
adueniens ostio proximas &
caidisset & quidam quidam obmur
murantem in thynis & uis pau
lulum substitit. Cognoscens
uolens quidnam de se scire
ut legere & uel si curam mon
operans memoriter & hinc
cumque piissimus & plorator
caue diligenter adplicata
cauosius obsculat & ita di
repperit huius sumptu
gnatione pellendum ut in
& de sic se facere crederet
& hostatorium plebi ser
monem; cumque substitit
senex audiret & di finisse
tractatum et mutato

ruffus officio celebrare ue-
 lut diaconum cati a minis
 miscem. Tum demum pul-
 sauit ostium, qui egressus
 occurrensq; seni ueneratio-
 ne solita introducensq; & i.
 quæcum olim uenerit cogita-
 tionū succorum consciencia
 rem ordiēte perquirat. Ne-
 scili cō diutius ad hostium
 stragem iniungam pestulit &
 Ioculceter senex stat eq;
 respondit. Modo inquit his
 ueni. quæcum tu missa cati
 a minis celebrabes. **XVII**
 Idcirco in serere huic opus
 sculo necesse eorum duxi. ut de
 impugnationū uia q; ordi-
 ne uitiorum quib; misera-
 bilis animē laceratur non
 solū ratione sed & com & em-
 plis instructi ad deuitandos
 locos eos & multi plices dōci
 pulcherrimi cautiore esse
 possimus. Itæcōz q; indif-
 ferenter hęc ab ægyptiis pa-
 tybus proferuntur in me-
 diū. ut omnium uitiorum
 cetera minima uel illic que
 peccantur uel que passu
 sunt iuniores relaxatione

succo tæcō quæ qui adhuc ea
 sustineant apud eos dōcē gant
 atq; denudent. quæ & pōnen-
 tib; se in lusionē somnium
 pōssionū quicunq; incipit
 tum sunt ac feruentiū spū
 conluctationum succorum
 arcana cognoscēt & tæcō
 quæcum in spūculo contēplān-
 tes & causæ uitiorum quib;
 pulsentur & remediā doce-
 antur. futurorū quoq; cetera
 minā congressibus ante
 quæcum superueniant eruditi.
 quæcliter pōcauere & occur-
 rere eis uel conflagere de-
 beant instructur. ut so-
 lent peritissimi medicorū
 non solū medē pōsentibus
 morbis uerum & com futu-
 ris peritice sagaci occurre-
 re. eosq; pōceptis uel pocu-
 lis sed ut coribus pōuenire.
 Itæchi quoq; uerissimi ani-
 mæcorum medici emessu
 ras uel ueludines cordium
 spiritūcli conluctatione
 uel quo dōcē celesti antido-
 to pōhñdantes. In iuniorū
 mentibus non patiuntur
 adolere. apenentes eis

t quo

& causis imminentiumpas
 sionum & remedio sanitati;
 Quæ propter hæc. antiquitas
 pætrum pæmconens nunc
 usq; sententia. quæ profer
 re sine mea confessione non
 potero. quin & gestinã
 ut cre. nã episcopi & ad hæ
 mænus potui. Omnimodis
 monachũ rigore debere
 mulieres & episcopo pos; nã ut
 enim sinit dum quem sã mel
 sus fecimilicõnti dũ in se
 rit uel quidã cellulæ ut
 us operam docere uel diuine
 theo. hã perscãrum rãrũ
 in turum pũssimis oculis
 in heres; . XVIII

Ideoq; athlã xpi qui uerũ
 ac spiritalem agonem legi
 time ceste cre desiderat
 hanc multi formẽ uacãq;
 bestiam omnimodis supe
 rare festinã. quã nobis &
 omni pãste uelut multipli
 cem nequitiaã occurrẽtẽ
 tãli remedio potẽmus
 & cõdere. ut cogitantes illud
 doctriã eloquiũ. dñs dis
 sipcãnt ossæorum qui ho
 minibus placent. Pymitã

nihil proposito uacãtis &
 in ænis gloriã capiendo gra
 tice nosmã ipsos facere pã
 mittãmur. deinde ea que
 bono in fã fãemur obser
 uatione simili custodiẽ
 tãmur. Ne omnes laborũ
 nãrorũ fructus post hã repã
 cobno doxiẽ morbus diacuã.
 Quis quid dãcã in conuersatio
 ne fratrum minime com
 munis usũ recipit uel dãcã
 Omni studio uti ac tãntiã
 deditum dãclinemus. & ea
 que nos possunt inter dãcã
 notãbiles reddere ac ueluti
 solis facientibus locis apud
 homines sit conquirenda
 urtemus; hisenã uel maxime
 indicis. cãno doxiẽ lãale con
 tãgium nobis inherere
 monstrabitur. quod facilli
 me potẽmus effugere. si
 consideremus non solũ frus
 trã laborũ nãrorũ nos pã
 tãtis cãmifuros quos cãm q;
 cãno doxiẽ proposito fãcã
 mus. sed dãcã reos magni
 cãmimis factos & bãna sup
 pliciaã ueluti sacã legosã
 luturos. utpote qui ad inuã

di opus quodeius opten tu
nos oportuit agere hominū
gra^m com aduimur & brcepe
Ab eo qui occultorū ē. conscius
homines dō & gloriā mun
di glorię dñi p^ralire conuicti;

**EXPLICIT DESPIRITU CHODOX
XII LIBR. XI^{mus}**

[Faint, mostly illegible text in a Gothic script, likely a continuation of the work or a commentary.]

[Faint, mostly illegible text in a Gothic script, likely a continuation of the work or a commentary.]

INCIPIT DE SPIRITUSU PERBIUM LIBER XII.

et tunc quod & tribuunt
aduersus spm superbijs
nobis est tamen, qui
morbus licet utamus sit in
conflictu uirtuoru cotq; in
ordine ponatur & tunc
Origine tamen & tunc
primus est. Sicut in
perioribus cunctis in
morbesticis perfectior maxi
me temptans & p[ro]p[ri]o
dum in compositis in consumma
tione uirtutum morsu di
riore deprecens. II

Cuius duos sunt genera;
unum hoc quod diximus spi
ritu celestium mosq; pulsare.
Aliud quod & in incipien
tes casu ad eosq; compl[et]i
tur; Et licet utrumq; sup
bijs genus tamen in d[omi]n[u]m qua
in homines noxia inflat & la
tio. Tamen illud p[ri]mum
sp[irit]u celestium refertur ad d[omi]n[u]m
secundum ad homines p[ro]p[ri]e
p[ro]p[ri]a in &. Cuius origine acce
media in posterionibus libelli

huius donante d[omi]n[u]m in quon
tum possumus & equamur.
Nunc de illo priore quo p[ro]p[ri]a
tisumus perfectior p[ro]p[ri]a
temptans propositum no
bis pauca differere. III

Nullum est igitur celi uirtu
quod in compositis uirtutibus & hau
nat. Cunctisq; iustitiae san
ctitate homines spoli & acce
nunt & ut superbijs in celi
tunc quae generalis quid ce
ac perfectior morbus non unum
membrum p[ro]p[ri]a uel eius
debilitate contentur sed
solidum corpus licet celi corrup
pit & tunc. Et in uirtutum in
fastigio collocatos grauis
simam ruina dei core ac tru
cidare conatur. Omnes ad
q; uirtu sunt terminis ac sine
contentum & licet contentur
Et celi casus quoq; uirtutes con
tra unam tamen p[ro]p[ri]a
liter tendit tamenq; sp[irit]u
celi ter opprimat & impu
gnat. Et hoc ipsum quod
diximus de casu possit intel
legi. Gastymacris id est
ad p[ro]p[ri]a uentris & con
cupiscentia & gula t[em]p[er]an

tiensorem corrumpit:
castitatem libido contaminat.

In apertientiam uacuat.
Uti non nunquam uniuersis
deditur uirtus / ceteris uirtutibus;
non penitus destituitur.
Sed illa tantum uirtute
truncata que eductio est in
lo sibi uirtute repugnante
succumbit reliquos possit
uel ex parte reuincere; hęc
uero cum in felice possident
mentem: ut quidam seditissim
tyrannus sublimissimam ap
pta arte uirtutum uniuersa
funditur ciuitate diruit
atque; subuertit: & cetera quon
dam scitatis moenia uirtuo
rum solo cogitauerunt atque; per
miscens: nullam deinceps
in imagine libertatis anime ^{sibi}
superesse concedit: quan _{subdit}
toque; ceperunt ditiose: tanto
grauiore seruitutis iugo
subditum uniuersis uirtutum
facultatibus crudelissima
degradatione nudabit: **III**

Et ut grauissimę tyranni
dis eius potentiam cognos
scamus: congelum illum qui
pauis & ate splendoris ac

decoris sui luci ser nuncupa
tuse nullo cetero quocumque
tio dei & cetera ceteris in uirtutibus
Et illa beata sublimiq; an
gelorum statione: telos u
perbis uulneratum: ceteris
fama fuisse conceptum;
si igitur tantam uirtute
tante potentie prerogatiua
decoratam: unacellectio
cordis potuit de celestibus
ad terrena deluere: qua
nos obseruancia castis fra
gilitate circa deos caute
oposteat. Ipsius ruine mag
nitudine demonstrat; que
cetero modum uero huius mor
bi uirus pestiferosissimum
deus temeris instrui potest
si ruine ipsius causetur atque; on
gine persequemur; Nun
quam enim curam languor nec
remedia poterunt medicis
uacilitudinibus exhiberi: nisi
per inquisitionem sagacior
gines eorum inuestigentur
& cause; hinc cetera; in datus
diuina decetate & interde
rasu pestiferis uirtutes condi
tionis largitate prefigent
splendorem sapientie

& iustitiam pulchritudine
quae cognoscitur gratia
creationis in ceteris suscipit
tunc non munificentiis illi
ut beneficio se credidit ob
tinere. & ob hoc ceteris tan
quam qui ceteris per se ieran
tiam puritatis huius diuino
non negat & auxilio deo se si
mile iudicauit. utpote
qui nullius indiget & quae
ceteris modo de se libere scilicet ar
bitrii facultate confisus
per illam credens confluen
terribim & omnia sub pedi
tione quae ad consummatio
nem iustitiae uel perenni
tate summe beatitudi
nis postinorant; haec sola
cogitatio facta per hunc rui
natae; ob quam de se factus ad
quos se credidit non negat
instabilis repente ac nu
tibus undis effectus & in
firmi tate pro per hunc natum
per se sit & beatitudinem
quae de munere fruebatur
comisit; Et quae diligit
uerbae praecipitacionis
quibus dixerat in celum conscen
dum & linguam dolose comi

quae uel de se dixit erosimi
lis ceteris uel de ad com &
sicut est si aut diu. propterea
de se destru & illum in finem
& uell & si & emigrabit de a
benignaculo & radicem eius de
terra uiuentium; Tunc omnia
eius uidentes iusti timebunt
& superbum non debunt dicentem
quod de com ad hos qui se sine
praedicatione auxilioque di sum
num bonum perficere posse
confidunt iustissime dinge
tur. & ceteris homo qui non po
sunt deum ad iudicium suum sed
sperant in multitudine
diuitiarum suorum & per sua
lucrum uacillantes sua. **V**
Habeo per hunc ruinae causa &
omnes per hunc principalem morbum qui
ruffum per illum qui ruo
rat a se de deo uel in proplasma
serpens in firmi tate somni
uitorum & imatorem grem
nauit; dum enim gloriam di
tatis arbitrii libertate
& in dustru sua credit se
posse conquire. & sic illi
perdidit quae adeptus
fuerat gratia conditoris. **V**
Jtaque exemplis a ceteris

nis ^pstularū manifestis
sime comprobatur: super
bis labē cum sit postenor
in ordine conflictuum. On
gine tōm contētorē esse
omniū q; peccatorum & ch
minum esse principium.
N& sicut cetera uitae solū
modo contra hōm sibi uir
tutē idē humilitatē tan
tum extinguerē. uerū
& iocū an otocorum simul
interemptū cē esse uistu
tum. N& mediocres tan
tum peccatosq; tēptate.
sed m cogime in fostrū dinis
culmine consistentes; Ita
enī de hoc spū proph&acō
memorat; & ab hōe eius elc
tē; Ideoq; beatus dcauid
lic& tanta circumspēctiōe
cordis sui custodire & arcāna
ut ad dūm quem s&er&asup
conscientia non latebunt
audentes p̄ dca m cēptē.
Dñe non ē. & cclatū cōpmbū
neq; elcōti sunt oculi mei.
Neq; ambulacui in magnis
neq; in mirabilib; sup̄ hōe.
nisi humiliter sentiebam.
Et iterū non habitabit

in medio domus meae faciens
superbiā. Sciens tōm bñ quā
sit difficilis & iocū perf&at
ista custodia. Non desu a
tōm tum p̄sumit industria.
sed orans dñm implorat auxi
lium. ut huius inimici telū
possit in saucio tuis & iadē
dicens. Non ueniet mihi
per superbis; pauens ac me
tuens. nē illud incidat
quod dicitur de superbis; d̄r supbis
ad ues̄ccatur. Et iterum;
in munduse apud dñm. om
nis qui & cclat cōssuum;
VII
Quocertum ē in celum sup
bis; ut non angelū non
ad iocū uisutes sibi con
tra hōc sed ipsum dñm ad
ues̄ccatū me ues̄ccatur; No
tōm dū si quidem ē. quod
ne quocquā dixerit sup̄ his
qui cclēs sunt uitae inuo
luti. quod habebant sibi dñm
resistentem. id est dñm ga
stym cōrgis; fornicariis ira
cundis & sylcorgis; p̄ ad
uersatur; sed solis sup̄ bis;
Ille cōm q; uitae uel inu
nū queq; delinquentium
tōm tū modo d̄or quibatur

uel in suos peccata per id est
oculi of homines uidentur ad
mitti. hęc uerba p̄p̄ne per
tingit ad dñm & idcirco cũ
sp̄s oculi ter digna ē habere
contrarium; **VIII.**

Ideoq; uni uersitatis creator
& medicus dñi causā p̄nci
piumq; morborum superbi
am esse cognoscent. contra
rius scēnate contraria p̄p̄
circuit. ut cessali & que
per superbicem contrahant
per humilitate tē resurgant;
Ille enī dicit in celū con
scendam. hic dicit humilia
tate ē. in terra conima mea;
Ille dicit t̄p̄s similis atissimio.
hic cum esset in formā cōditi
mut sem & ipsum formā
serui accipiens. humili autē
q; se factus oboediens usq;
ad mortem; Ille dicit sup
costra dñi & cetero cetero solū m̄i.
Iste dicit discite a me quia
mitissim & humilis corde;
Et ille dicit nescio dñm & fra
hel non dimittit. Iste dicit
si dixero qui cōnon uisum
ero similis uobis m̄n dōq;
sed noui & mandata eius

seruo; Ille dicit me cōsumt
flumina & ego f̄ca ea. Iste
dicit non possum ego facere
quicquam. sed p̄c̄teym & in
me m̄c̄nenti p̄s̄ factop̄ra;
Ille dicit me cōsumt omnia
regna mundi & glōria cōsumt
& cui uoluerō dō ea. iste cum
diues esset & p̄c̄p̄ore eff̄ctus
est. ut ius in opice nos diui
tes redderemur; Ille dicit
si aut collēguntur oues que
derelictas sunt sicut in ubra
terrā ego congregaui.
Et non fuit qui moueret p̄n
nam & caperet & os & gann
r̄. Iste dicit similis factus
sum pelli cano solitāno. uigi
lcani & factus sum sicut p̄c̄
ser solitāno uisum & cetero; Ille
dicit & sic caui uestigia pe
dū meorū omnes uos agge
rum. hic dicit nunquid
ḡcere possum. p̄c̄t̄m dñm.
& exhibebit mihi modo plus
quam duodecim milia legi
ones congelorū. Si p̄ncipa
lis ruina causam & sed ut
n̄e fundamenta per f̄c̄i
mus. quo & quoclit̄er uel
istoc̄i act̄c̄ sint uel illo c̄m̄

12

se hunc quem admodum dicitur
tacet eam; cetero cōmōstem
superbis debecemus. uel il
lus ruina uel huius docta
mur & exemplo; **VIII**

Itaque hunc nequissimi sp̄s
laqueū tēlter potest mus
succedere. si in singulis quib.
sen sen mus nos uisitatibus
p̄fēcisse illud cōpostolicum
dixerimus; non ego sed gra
tiam dēum & gratiam dēi
sum id quod sum. Et dñm qui
operatur in nobis & uelle &
perficere pro bono uolun
tate dicente & iam ipso au
cto rē salutis n̄rē. qui in cōn &
in me. & ego in illo hic festi fru
ctum multum quicquid sine me
nihil potestis facere. & nisi
dñs edificauerit domū in uā
num laborauerunt qui edi
ficauerunt eam. Nisi dñs custodie
rit cur totē frustra uigila
uit qui custodit eā. Et uanū
uobis ē. cetero luce surge rē!

Quia non ē. uolentis neq; cur
rentis sed miserentis est dñs.

Nullius in cōn q. quocumq; ser
uentis & cupientis. tam ido
neo potest uoluntas esse uel

94
curtus ut carne sp̄i se pu
gnante circum datus ualde
at tēntū perfectionis sp̄s
mum et p̄clmā integritā
tis ac puritatis cōtīngere!
Nisi fuerit diuina miseratio
ne pro tēntus ut cōd illud qd
magnō p̄se uult & cōd quod
aut h̄t peruenire merito aut;
Omne enī dātum bonū & om
ne donū p̄fēctū de sursum
est. descendens cōp̄ cetero lu
minū; quid enī habes quod
non accepisti; quod si acce
pisti quid gloriaris quacsi
non accepisti. si enī uel illū
lactronē ob unā confessio
nem introductum in p̄cā
dī sum rēcordemur. intelle
gimus & cum non cursus sui
merito tēntā beccitū dīnē
cōsēcutum. sed dono dī mi
serentis indeptum; uel si fe
miniscamur de caud regis
duo tēnt grauiā tēnt q. im
mōnia cōmīna unop̄ p̄b̄n
tudinis sermone de l & a.
n̄ & hic uidebimus cōd indul
gentiā tēnti cōmīni sōb
tinendā cō laboris & qui pe
rasset merita sed dī gratiā

super abundantia se. qui uere
penitentie occasione perce-
pit. tunc peccatorum mate-
ria sub unius uerbi plena con-
fessione consumpsit. Prin-
cipium quoque discurrere suo
cacionis ac salutis humane
quae non de nobis nec de opo-
nibus nostris secundum apos-
tolum reddimus donum gra-
tiae quae educati. Liquido
poterimus aduestere quae
admodum perfectionis su-
mae non uolentis neque cur-
rentis sed miserentis sit di-
uinae quae quae laborum
uel cursus nostrum merito com-
pensante uitiorum nos fa-
cite esse uictores. nec qui
perante nos uoluntatis indu-
strice. Item cordum integritas
tunc culmen subiugata
quae utimur carne consen-
dente; nullae siquidem cor-
poris huius afflictio nul-
laque cordis contritio ad
capessendam ueram illam
intentionem hominis castita-
tem potest esse condigna
ut tunc cum puritate
uirtutem angelis solis

ingenita caeli quae uel maculae
nudo humo non labore id est
sine adiutorio diuinae
optinere. qui ceteris bo-
ni effectus ab illius profu-
it gratia. qui tunc per
nitentiam beatitudinis de-
mensita tunc gloriae dei
uoluntati breuique ac par-
uo cursu in multiplicata
largitate donauit. **XII**
Omnis enim longae uitae ui-
tae praesentis cum eadem
futurae gloriae perennitate
respondeat. Et
dolores cuncti contem-
platione illius immensa beati-
tudinis effugentur. atque
ut sumus ad nihil de-
liquescunt. et nusquam ut fa-
XIII uillae conpescerent;
Quae propter hoc tempus
ut ipsi quibus tradunt
uerbis propterea sententiam
proferamus. eorum salua qui
uicem perfectionis & quali-
tatem eius non uerborum
iaculentia depinxerunt.
Sed potius recto opere acur-
tute spiritus possidentis. de-
mentis eam propter hoc

emplur cestis sinistra dide
runt; Aium itaq; non por
se ad purū quem piā castra
lib; ut ut semund oñ; nisi
uniuersū laboris suū octq;
concentum / cōtcentum pbr
fēctionis finem intellēxerit
non posse sufficere. nōcēcē
nisi dimiseratione. cōdiuto
no conprehendi / non tam
tradentis institutione quā
cōffētu octq; uisute & dē
pōmentis prop̄ph̄is eruditur
cognoscat. Ad capeſſenda
nōcēq; tam magnificā tā
q; p̄ſeola p̄uſtētis & inte
gritatis p̄mice. Quocōmōs
lib & iuniorū uigilacrum
lētationis & solitudinis ac p̄
mōtionis laboris erit imp̄n
sus. condignus esse non pote
rit qui h̄c industrię sup̄men
to uel sudor̄is obtineat; Nun
quam enim diuinū munus
labor prop̄ph̄is humanā
ue conpensat industria
nisi desideranti diuina ſue
rit misericordie concessū;
Nō hōdie ūthum conoſcōna
tis & iacu conſocbin industria
& laboris intentione quen

quam r̄uocare contendā;
sed placōne constantissime
non meo sed seniorū senten
tice dffinio. perfectionem
qui dē sine his omnino capi
non posse. h̄scū solissime gra
tice dī posse eam conemine
conſūmācō; ut enī dicimus
concentur hum conoſcō p̄ſe
hendere eā p̄ſe ipſos
non posse sine cōdiuto hō dī.
Ita pronuntiamus labor
r̄centib; acētū ac desudan
tib; misericordie cōdi gratiā
q; conferri. Et ut uerbis apo
stoli loqueri uolentibus &
currentibus imp̄ſt̄is. ſcun
dum illud quod & iam in
psalmo octogē simo octa
uo & personae dī cantatur;
Posui cōdiuto h̄um in potē
tē. & cōtū el dētū deple
bemea; dicimus enī ſcun
dū ſeducō h̄s ſententiā
dē h̄ quidem p̄ſentibus
ac p̄ſentibus & aque
rentibus inueni. sed p̄ſi
tionē & inquisitionē & pul
ſationē n̄ram non esse con
dignā. nisi misericordie ad
id quod p̄ſimus dederit.

uel cap^e ruerit quod pulsant.
uel illud quod querimus fce
rit inueniri; Presto. e. n. conq;
occasione sibi tantū modo
conobis bonę uoluntatis
oblata. ccd hęc omnia confe
renda; Amplius enī ille quā
nos per fcectionē scditamq;
nrām desiderat & p̄tat;
Et in tantum bccc tur dauid
prouentum sui op̄s ad lō
bonę prop̄nc tantum indu
stia non possit renouerat opti
nery. ut ccd nō p̄mereny di
rctiōnē suorum operum
iteratē p̄rce de p̄s cē dē di
cons; Et operam conuū nrārū
dirige sup̄ nos. & opus ma
nuū nrārū. & rursum; Con
firmat h. hoc quod opera
XV tuse sin nobis;

Ideoq; si ccd ueram consum
mationem uisutū uolu
mus effctū & op̄e p̄rue
nire; Illis debemus ccd qui
escere magis tris aduci
bus; qui hęc non uccnīlo
quē disputatōne som
nicōtes sed rēcc. que &
p̄mentis ccdprehendē
tes; Nos quoq; docere atq;

ccde com dirigere similiter
possunt & uicem quē ad mo
dum perueniamus ccd cē
ceftissimo tramite demon
strare; quiq; ccd hanc fide
se potius peruenisse quā
laborū merito testat ccd
Quibus & uicem hoc p̄cipuum
sui cordis ccd quis ita p̄ntat
conferebat. ut magis magis
q; se de p̄m̄i p̄ccatis cogno
scerent; Tantū nccq; in eis
delictorū compunctio p̄r
die singulos ccdgebatur
Quocentē p̄ntat ccd animi p̄
fctis & traherentq; iugiter
intimo corde suspiria. eo
quod sem & ipsos sentiri ccd
ne quē quē posse delicto
rum nē uos ac macul ccd dū
tate; que eis p̄p̄ multi pli
ces cogitationū minutias
in urebentur; Et idcirco fi
tur p̄urp̄ stipendicē non
operum sperare semeryto
sed misericordicē dñi p̄s da
m ccd cent; Nihil sibi dē anā
circum p̄rctiōne cordis ali
orum comp̄ratione donā
tes; quippe qui hanc ip̄cē
non sūe industrię sed diu

ne gratie ac se habebant. N&c
 blcon dionter sibi de infeno
 rum ac tepidorum negle
 gentia sed contem platio
 ne potius illorū quos uere
 p&cato carere. acq; inye
 gno. colorū & efuacico beati
 tudine perfrui uouerant
 Humilitatem per p&ucom
 conquirebant. atq; ita con
 sideratione h&c & elcotionis
 ruina p&conter d&duab&nt
 &quo t&nderent uel qd
 dolerent semper inuenie
 bant. intellegentes ita &
 ipsos ad illam puritatem
 cordis qu&c cupiunt obn&th
 te carnis & corana per
XVI uenire non posse;

Igitur s&cundū traditione
 & instiutione eorum sic
 ad eam festinare deb&mus
 ieiunio uigiliis orationibus
 contritione cordis & corporis
 operam d&contes. ne h&c com
 nice morbo hoc inflicente
 euacuemus. non solum n&q;
 ipsam perf&ctionē opof&
 credere industria nos uel
 labore nro possid&re non
 posse. sed ne h&c ipsa quide

que illius & ercemus op&ntu
 idē. labore conatusq; nostros
 ac studio sine diuine prot&
 ctionis auxilio inspirationis
 q; eius & casti g&ctionis atq;
 & hoste ctionis gratia posse
 perficere. qu&cm scilic& cor
 diburnis uel per oculū sol&
 uel per sem& ipsum nos ui
 sita contememter in fundere;

XVII

Postremo instructauctor
 scduti nro. quid nos oporteat
 in singulis quibusq; que geri
 mus non modo sentire sed
 & licet confitey. non possū
 ego inquit d&com e ipso facere
 quicqu&cm. p&conter cū in me
 m&con&ns ipse facit opera
 Ille & person& hominis a
 sumpti dicit Nihil ad sem&
 ipso posse se facere. & nosci
 nis ad terra in his que ad n&am
 scduti tem p&stinent corbi
 tramur nos scduti uo n&odni
 non eg&re; Discamus itaq;
 & nos per singul& n&ra simul
 infirmitatem. & illius ad
 iutoria sentientes cotidie
 pro d&com are cum sanctis;
 Impulsus uers& uis sumus
 cader&. & d&ns suscepit me;

Fo fitu domecc & locu dactio
mecc dñr & factu est mihi
in scdute. Et nisi quic dñr
cedi uirt me pcculominus
habere uerat in feso anima
mecc. Si dicebam motu est
per m̄m̄ misericordie tuce
dñe adiuuac̄. t̄ me: sc̄undū
multitudine dolorū meorū
in corde meo. consolatio
nes tuę & beneficia uerunt ani
mā meā. Uidenter & iā
cor n̄m̄ in timore dñi & pa
tientie roboray. dicamus;
Et factu ē dñr firmamē
tū m̄m̄ & eduxit me in
lactitudine; scientiā quo
q; profectu operū intelle
gentes nobis augeti. dica
mus; quō tui luminis lu
ce p̄ cōmōā dñe. dñm̄ si lu
minis tenebras mecc;
quō in te eny p̄ccratem
p̄ccatione. & in dñm̄ m̄m̄
transgrediamur;
De insipientes nos m̄m̄ ip
sos fortitudinē tolerantie
conquisisse & in semitaur
tutum facilius ac sine lce
bore dirigere. cediā m̄;
Oī qui p̄ anxisti me uirtute

& posuisti in m̄ aculeo t̄m̄
uicem meā. qui perficit pe
des meos. t̄m̄ quā cum cerui
& rup̄ p̄r̄ & cel̄ r̄m̄ mecc st̄c
tū m̄. quidoc̄ q̄m̄ conuulme
cord̄ p̄r̄elium; Conseruati & iā
disc̄r̄tionem quā roborati
possimus ad uirt̄m̄ nos
elidere. pro d̄c̄ mem̄ ad
dñm̄. disciplinā tuā ceter̄ me
in finem & disciplinā tuā
ipsa me docebit. Dilatasti
gr̄os suos meos sub t̄m̄. & n̄
sunt infirm̄ t̄m̄ uestigia
mea; Et quic t̄m̄ t̄m̄
roboratus scientie tuce atq;
uirtute. In feroam confidē
tes & c̄que sequētur. Et
dicam; persequar̄ inimicos
meos & conprehendā illos
& non conuertor donec defi
ciant; cōter̄ c̄ illos n̄ & p̄
t̄ erunt st̄c̄. cadent sub
pedes meos; Rur̄ in infirmi
t̄m̄ n̄ m̄ memores n̄c̄ p̄
se nos t̄m̄ acer̄. os uirt̄orū
hostes fr̄cc̄ gili carne circum
dectos sine illius cediuto r̄o
supercre; dicamus; In te mi
micos n̄ros uent̄ l̄c̄bimus &
in nominē uos p̄p̄m̄ in sur

gentes in nos non enim in arcu
meo & gladio meo non sedua
bit me. Sed uocasti enim nos de
cael^{is} fligentibus nos & odierunt
nos confidisti. sed & sic pro
p^{er} auxilium meum iustitiam & bellum.
si placente est tamen omnes insur
gentes in me sub iustitia mea. Et
inimicos meos dedisti mihi
dorsum & odierunt nos confi
disti; sed & cognoscentis nos
senos uincere cogitauerunt.
dicamus; a^p p^{ro}phete & p^{ro}pheta
& iustitiam & iustitiam in iudicio
tonum mihi. Effunde fra
meam & condecedu
sus eos qui persequuntur
me; dicam in meo; sed u
tace ego sum. & posuisti ar
cum & brachium meum
Et dedisti mihi protectione
ne sed uisus tuus; qui cum & pa
tres nostris gladio suo posside
runt terram & brachium
eorum non sed uisus tuus.
Sed & tora tuce & brachium
tuum & lumen uultus
tui quo placuit tibi in eis.
Postremo uniuersa bene
fit. & uisus cum gratiarum
actione mentes sollicita

per lustranter super his
omnibus quod uel pugnaui
mus uel illuminationem sci
entiae uel disciplinam discre
tionis & eo confidisti sumus
uel quod dicitur nos cognoscentis
struxit & iustitiam in singulo
munuit uel quod inimico
rum nostrorum nobis prebuit
dorsum & tribuit iustitiam
comminuendie eos ut pulue
re contefaciam uenti. In
timor cordis confidisti de me
mus cedam. Diligenter
dne fortitudo mea & dn^s fir
mamentum meum & refugium
meum & liberator meus.
Omnis iudicio tuum & spe
rabo in dn^s. Pro te tuum
& cognoscentis meo susce
pit tuum; locum de consuetudo
bo dn^s & ab inimicis meis
XVIII sed uisus ero.

Non solum pro his ei grati
as referentes quod uel
rationabile nos condidit.
uel libere arbitrii potesta
te donauit uel acceptissimi
largitus est gratiam.
uel scientiam legis & iudicio
tonum q; concessit.

sed & icem pro his que erga
nos cotidie conueniunt proui
dentice conferuntur. quod
scilicet aduersus honores
insidius liberat. quod coope
retur in nobis ut castis ui
tice superare possimus. quod
ad periculum nos & icem igno
rantes protegit. quod
adceptu peccati communit.
quod ad diuocem nos & lu
minat ut ipsum adiuuon
um nym quod non ad iud
qui deum inter preccatiuo
lunt. quod legem intelle
gere & agnosceye ualde
comur. quod prone gligē
tis delictisq; nostris eius
inpiratione lacenter
compungimur. quod di
gnitate eius uisitatio
liberime castigamur.
quod ad beo nonnunquam
& icem inuiti trahimur ad
scelutem. postremo quia
ipsum liberum corbitum
nym quod pro diuuis fer
tur ad uirtice ad meliore
dirigit frugem. & ad uir
tutum uicem instigatio
nis sue uisitacione con
torquet.

Hec est proprie hu **LXVIII**
militat ergo dnm. h. & est
antiquissimorum peccati
sincera fides. que per enes
successores ipsorum mera
nunc usq; perdurat. cui fi
dei uisites ad postolice que
sepe numero ^{peccati} in conuista
tesunt. non solum apud
nos sed & icem apud infide
les & incredulos in dubitatu
testimonium reddunt.
qui simplicem piscatorum
fidem corde simpliciter & in
ter. non eam syllogis mis
dialcticis & tullianice fa
cundice spu concopere mun
dano. sed & perimento uite
sincere actuq; purissimo.
correctione quoq; uitioru
& uirtutis dixerim in ipse
perfectionis in eadem uita
oculcatis in diuis de phēdo
runē sine que nōe pibloc
in dnm in uirtuoru purgatio
nōe emendatio morum.
nōe uirtutum consummatio
LXIX. poterit adprehendi;
Nouiquendam de fratrum
numero quem ut in cōmuni
me scisse. siquidē post h.

ordinis mei gradus peccatus
pergrauem qui pro bini mo
cuidam senum uirtu castis
sem & ipsum grauisimo con
fessus impugnat nō con
tracuum nocture desiderio
peccandi magis quā in
ferendi ignominiam into
lerabili est uolubidinis ure
batur. Tum illum ut spiri
tuelle uerūq; medicum inte
riorē causam morbi huius
& originē protinus p̄ ui
disse qui grauer suspi
rant neque quācūq; tē
nequā spūi tradite dñs p̄
misit & nisi aliquid
blasphemasset ^{ser} indūm.
quo ille com p̄s̄to ^{ser} confes
tim procedit ad pedes
us in terram. sūm ceq; admi
ratione percussus tēn
quā dō cēs nens arcana
sui p̄catoris p̄cete facta
confessus ē indire filium
cogitatione impice blas
phemasse; unde perspi
cūm ē. cum qui superbie
spū possidēt uel qui in
dñm blasphemus ē. istit
tēn. quācūq; qui in rōs &

29
illi iniuriam cequo pūta
tis sperandū sunt donec
perfectionis integritate
priuari & rēificationem
LXXI. castimonie n̄ mereri;
Legimus tēde ad quid in
p̄ccatā p̄omenon libro; Jo
cōrenim rōciudce septē
connorum cēbioia dē pon
fice cōd̄ r̄ctus in regnum.
atq; in omnibus quā aduixit
memoratus pontifex; testi
monio scripturā laudatus
ē; de quo post obitum ioia
dē audi quid scripturā com
memorat & quem admo
dum electus superbia igno
miniose fuerit traditus
p̄ccationi; post quācūq; obit
ioia dē ingressi sunt p̄n
cipē iudā cōdorauerunt
regem; quidē lōnitus obse
quis eorū cōd̄ qui dicit & de
reliquerunt templum
dñi dī p̄ccatum suorum.
seruieruntq; lucis & sculp
tilibus & facte ē ira contra
iudcom & hierusalem p̄p̄
hoc p̄ccatum & post pau
ca cumq; euolutus esset an
nus cōscendit contra dñm

& breuitus syne. uenitq; in
iudcom & hierusclē. & inter
fēcit cunctos p̄ncipes po
puli. atq; uniuersam p̄
dcom miserunt regi dce
mcescum; & ceste cum p̄r
modicis ueniss & numerus
syrorum. tradidit dñs in
mccnibus eorum in finitā
multitudinē. eo quod reli
querunt dñm dñm p̄cc̄trū
suorum; in. io. as. quoq; igno
miniosa & percuere iudicia
& ccb̄antes dimiserunt
eam in conguonibus mag
nis; uides quom flaccitio
sifacordidis p̄cc̄sionibus.
tradimereatur sup̄bia;
Qui enī elatus cērogan
ticc. ut dñm se p̄cc̄susestad
oray. traditur & un dum
apostolū in p̄cc̄monisig
nomi. & in reprobū sen
sum. ut p̄cc̄ticetur ea que
non conuenit; & qui ad
centē scriptura. immun
dus ē. centē dñm omnis qui
& ccc̄tat cor suū. Iste qui tu
mid ccc̄tione cordis
in flaccitū. ē. turpissime
confusioni traditur de

ludendus. ut humili ccc̄tus tali
ter. sentit & sem & ipsum esse
uel immunditia capnis. & con
scientia impure p̄cc̄sionis
immundum. quod ccc̄misiui
noluerat elcc̄tione sentire.
ut capnis ignominiosa conta
gio. pate facer & immunditi
com cordis eius occultam.
quc̄ su perbie in celo contrax
xerata ccc̄m ccc̄nifesta polluti
one corporis sui probare
tur impurus. qui per elcc̄
tionem sp̄s. factum se non
senlieb ccc̄t in mundū. **XVII.**
Quibus manifeste proba
tur. **O**mnē ccc̄mā
que **O** superbie siont
tumo **O** se posse. intellē
tu ccc̄lib; syne. idē. ne quitas
sp̄ritu ccc̄libus. tradit. ccc̄m q;
p̄cc̄sionibus carnis in uolui
ut ccc̄t in uirtus humiliata
terrenis. in mundā se
capniclter polluta cognos
cat. que te p̄cc̄mentis. &
ta in mundē se in ccc̄p̄.
tu di per elcc̄tione cordis
effēcc̄. intelle gere ante
non potuit. quo uel sic humi
licctus qui. ccc̄p̄stino tepō

re discodet & ignominia car
necclū pccationum dei botus
atq; confusus. ccd spiritalē fbruo
rem deinceps sem& ipsū ardē
tius conferre festin&

XXIII

Evidenter itaq; demonstra
tur non posse quem quocum
perfctōnis finem ac purgati
ōis cōtingere nisi pē humi
litate m ueram quocum p hūi
tatis fratibus reddens. dō
quoq; in pen&ra lib; cordis
exhibeat. credens sine pcc
tione eius atq; cō auxilio. per
singulac sibi momenta dela
to. perfctōnē quam cupit.
& ccd quē magnō pōte currit.

XXIII

Hucusq; des pnyali suporbia
quac diximus perfctōs quos
q; pulscōy quocentum tenui
tes ingenii nostri p r d alu
it. donec te dō dixisse suffi
ci&. quod suporbie genus. n̄
multis cognitum. n̄c & pbr
tum. ē. quia n̄c plures stu
dent perfctōnem cordis ad
prehendere puritate. ut ad
hor procliorum gradus ua
leant peruenire. n̄c p r
cedentium uitiorum quo

rum in singulis libellis. n̄c
turam pcciter remediaq;
premissimus. procuraturulla
purgatio. sed illos solū modo
pulsare sol&. quid& uictis su
periorib; uitiis. ā propemodū
sunt in uisitatū culmine collo
cati. quos qui ccd p r capiti
subtilissimus hostis superare
non quiunt. cōcōtur respic
tūcū ruina dei cōre ac sup
placētēre conatur. per hanc
illos uniuersis uoluerum sti
pendiorum mentis. multo
labore questis. spoliōy
contendens. cōre nos
qui ccd huc terrenis sumus
pccationibus in uoluntate
quac quocum hoc modo tēp
tate dignatur. sed cras si
ore. & ut tēc dixerim capha
li electione sub placētat;
& idcirco de hac quoq; quoc
m cōmēnos. s̄c in rē mēn
surp homines. ac p r c ipue
iuniorum. uel incipientiū
mentes per fclitacōy solent.
n̄c essicōy reor. s̄c un
dum promissionē n̄tam.

XXV

Hæc igitur quocum diximus

capitulis superbia cum
tepiditate male correpto
renuntiationis principio.
in monachi resedent man-
te. de pristino ac secula-
ri & in timore. ad ueram
xpi humilitatem descende-
re non permittent. p̄m̄
in obediens eum reddat
& c̄ speru. deinde in rem
c̄tq; affabilem esse non
patitur; equalem quoq; fra-
tribus fieri cōmunem q; n̄
sint. n̄ & secundum dī ac sal-
uatore n̄ m̄ cōcedat. m̄.
spoliat terrenis opibus nu-
dum. quod con-^{ce}dit. & cum renun-
tiatione nihil celi dicit nisi
mōstificationis & crucis in-
dicium. n̄ & uocet celi
in choan uel consurgere
fundamentis. quod ut se ac
tibus huius mundi sp̄ita-
liter nouent interem-
ptum. uerum & ic̄ corpora-
liter cotidie credat esse
mortuum. & contra ho fa-
ctū ut c̄ sperare longū
in firmitate proponat. ei
prolixas & multas confi-
sionem quoq; in ciuitate pu-

dorem. si nudus effretus salie-
nis. & non pro p̄n̄is facultatibus;
coepit sustentari. per sua
dit & cum multo esse melius.
uictum indumentumq; sibi.
sua potius quam celi enā sub-
stantia ministrari. & c̄
illud salicē ^{quod} quem cōmo-
dum dicitur sit. & celi he b̄ & u-
dine ac t̄pore cordi obtinēsi.
ne intellegere quidem ali-
quando poterunt; beatus

XXVI. ē magis d̄c̄o quā accipere.
T celi igitur diffidentie m̄n-
tis obressi & scintilla celi dei
quod uisi fuerant in primor-
dialibus conuersionis accensi
diabolica infidelitate r̄uo-
cati incipiunt p̄cunice
quod accente dispergere co-
perant diligenter custodi-
re. & c̄ uelut quis emolp-
flu gata ut tenus rep̄c̄tate
non possint. au c̄ntice uehe-
mentior cōserucent. s̄ u-
quod est d̄ & h̄ uis. occ̄p̄rius
abib̄ercent resumentes
uel c̄ f̄o quod. tertium
ac d̄ & r̄m̄ nequitie ge-
nus. quod necente quidem
possederant congregantes.

nihil amplius est, resideret
lo, quæcum nomēn. ad quæ sit
tōnū modo. ad uocabulum
monachi conprobantur,
super hęc igitur in itia m. c.
le uirtiose q; fundatā & b.
se. ē. ut uniuersa eadem in cep sui
tiofū structura. consurgat.
nē quicquā super pōni pōt
simi succedet fin dē mēn
tis. nisi quod miserabilem
conim com. ruina lu gubn

XVII. ore profertur;
Talibus siquidem mens p̄r
nonibus obdurata. cōtq;
ad te fitebili tēpōre inci
piens. nō esse. ē. ut indē
ur cotidie proficiat. & reli
quæ quoq; uirtūes de
formiore. ^{fine} concludat. dūq;
cupide tētib; p̄stis
oblectatur. Ac secundum
apostolū sacrilega ^{ph} flōr
synce uincitur. ita eodē
pnunticente de illa. & ^{ph}
lōrgina que ē. simulacro
rum siue idolorū seruitur.
& iterū. radix inquit p̄m
nium modorū est. sylan
synā nun. quæcum possit
in corde suo humilitatē

101
xp̄i simplicem ueramq; susci
pere. cum sibi uel de nobilita
te. nō cōtēdium gloriatur.
uel inflatur de seculi quā
corpore non mente dese
runt dignitate. uel p̄cuni
is quæ ad ruinā ^{suā} rēdentat
& tollitur. per q̄icam non
monasterii iugum susti
nere contentus. ē. non seni
onullius in strui disciplina;
quisq; enī superbia morbo ^{fuert occupatus.}
non solū nullam subie
tionis. ac ubi oediētiē
re gulam custodiē digna
tur. uerum ne ipsam qui
dem cum suis doctynā
perfectionis admittit.
tōnūm q; conerescit in cor
de eius. sp̄itēclis uerbi fasti
diū. ut cum forte. tēclis fuerit
oboista cōllectio. uno in loco
stare nesciat. tōius optatus.
sed huc illucq; stupidus cir
cū ferretur in uirtus. adiorū
& obliq̄ū quæcum mox est
oculi defrangentur. pro
suspiis enim reclutētib;
sp̄uta desiccō guttū
contrahuntur. & creatio
nes dīcē. sine ullā interpel

lectione flegmaticis prouo-
cantur; digiti ludunt. & in mo-
dum quiddam scribentis suo-
litant atq; depingunt;
et tunc uocatq; illuc uniuersa
membra corporis commo-
uentur. ut dum spiritus agi-
tatur collectio totum se
uel scatenibus uermibus
uel acutissimis sudibus cre-
dit inridere. & quiddam
simplex collectio ad edifi-
cationem protulentaudi-
entium obsuam suggilla-
tionem est in & esse pro-
locum: totoq; tempore.
quoutte spiritus & comina-
tio uentilatur. suis suspi-
cionibus occupatur. nun-
quid & inde ad profectum
suum capere debet accu-
patur. sed causa cur unum
quodq; sit dictum. sollicita
mente perquirat. uel quid
eis possit obicere. tacita
intra se cordis uoluntate
constat. ut nihil & his
que sed uberymesunt digere.
tunc penitus apprehendat.
aut in ali quo uideat in
dum. & ita fit. ut non solum

in illo ei proficiat collectio
spiritus. uerum & in com-
nosa in cogit & existat efficiatur
q; ei causa in cogit & existat
enim pro conscientia sua te-
tum contra se suspicatum est
se prolocum. uehementio
re cordis obstinatione dura-
tur; in quoq; stimulis acutus
instigatur; deinde post hunc
& celere uox. sermo in gibus
amora turbulenta que
responsio. in cessus erit
ac mobilis. lingua facilis
loque la. Nunc qua
taciturnitas comitum
contra fratrem rancorem
quendam in suo corde con-
ceperit. fitq; silentium eius.
non compunctionis. sed hu-
militatis illius. sed superbia
& indignationis indicium.
Ita ut quid in eo dicitur stabili-
us sit. hanc facile discernat.
utrum diffidit ille p & ulans
q; & ita condit hanc uer-
lenta que sermo & cetera. In illa con-
que. sermo non oportet
tunc uerbum sursum ac fatuus.
effrenata cetera in disciplina
ta cordis collectio in ista uer-

iracplenum uirulentumq;
 silentium & quod ob hoc tantū
 concipitur: ut cedueris fra
 trem. tan cor tacitu pitate
 seruetur: pro te lēy diutius
 possit. non ut ex eo uisus hu
 militate fac peccatiē p pē
 beccetur. & cum ipse timore
 posse rursus facile cunctis ity
 sticcor inferat atq; cedrat
 factione lēsi fratri p sem &
 ipsum summittere dedig
 gnatur. & sic om ab illo sibi m &
 oblectam respuit atq; con
 temnit. Et non solum nul
 loc fratris satisfactione
 compungitur neq; mollit.
 uerum & sic cur ab eo sit
 in humilitate pxiōntur.
 grauius indignatur. fitq;
 eis salutem humilitate ac
 satisfactione. que finem dia
 bolici intentionib; sol & in
 ferre. causae uehemen

XXVII tioris incendiū.

Audiui audiui in hac dūtaxat
 regione. quod horre & pu
 d & q; reuoluere. quēndā
 iuniorum. cū a suo incre
 patur abbate. cur humilita
 tem quā se nuntiāns pē

modico tempore rēnta
 rat. cōopir & excedere: ac
 diabolica inflōy superbia
 summa contumacia respon
 disse. Nun. quid ob hoc me
 m & ipsum humili curi pro
 tem posse. ut sem per subdi
 tussim; ad quod ei u. tā ef
 frenatum scolestum q; se
 rponsum. ita. ē. senior obstu
 pes factus. omni q; ei u. inter
 ceptus est sermo. uelut qui
 ab illo ipso antiquo luci
 fero uerba hęc prolecta
 non ab homine percepit
 & ut nullam uocē aduer
 sus uentē proteruam.
 de ore suo protusus emitte
 re. Nisi gemitur dē corde
 uentum modo ac suspiha
 potuerit. illum solum taci
 tus intra sem & ipsum uo
 lens. quod de dño nro dici
 tur sed uocato se; qui cum
 in formā dī esset & humilia
 uit se. factus obediens.
 Non ut ille aut diabolico
 timore possesur p
 tempore. sed usq; ad mor

XXVIII tem.

Et ut brā uise aque dila

sunt de hoc superbie genere
t. per
prestigiamus. que dcom
significatus in quatuor positi
mus colligentes. ut hinc quide
perfectio sit interudine
quod dcom modo caractere eius
debet non hominis motibus
et per hinc dcom in dcom secretum
puto paucis eadem replicas
ut compendiosius cognosca
mus. quibus eadem disceptare
ac deprehendere uideamus
indicium quonud dcom atque in
superficiem producte pas
sionis huius radices. & oculum
tim deprehensum atque perspic
tum. uel conuelli facilius suc
cleant. uel utitur. tunc enim
potent pestifer morbus
ad integrum declinat. cum
contra ipsius pestis os se ser
uat & impedit noxios non sera
observatio. cum com domi
nabitur consumitur. sed
cum precedente eius ut ita
dixerim lineam agnoscon
tes. prouidendum sagacique
discernitione precurramus.
debet non hominis motibus
pre diximus hominis mo
tus factus in honore agnoscat.

hinc igitur in dcom capite clarita
quem prefatis sumus super
bie declinat. inest primi
tur. loque hoc eius clamor in
taciturnitate com agnudo
excelsus. effusus in libertate risur
in ratione obliuio in senectute
in stultitia in uestitione ran
corum facilitas in sermone uer
bosa peccata sine ullorum dis
grauitate erumpentia. &
perspicacitas. est. caritatis alie
na. caudice ad com melior
inrogant dcom. ad tolerandis
pauillanimitas. ad obediend
dum difficilis nisi in quo ea
desiderium suum uoluntas
que preuenit. ad recipien
dum & hostationem in pla
cibilis. ad res dcom uolun
tates successu infirmas ad suc
cumbendum ad diem dunt
sima. semperque successu defi
nitiones statuere conten
dunt. In preuentione que cequa
cedere ad honorem ad quietem
& ita fit. ut dcom incapax
consilii salutem efficitur
in omnibus. suo potius credat
XXX quem seniorum iudicio.
Quibus dcom gradibus.

is quem semel possidit & dicitur
lucius. sic in ipsa disciplina
cognobit perhorrescit. acue-
luti qui fratrum consilio
de perfectione retrahatur.
ad bono patientis atque hu-
militatis. ceterorum virtus & im-
pedimento dicitur. hinc bi-
tationem solitudo colle-
desiderat. si cetero uelut plu-
res ceteros lucraturus. constu-
erit monasterium. & quos
docere atque in stygia debe-
at. congressus festinat.
sed discipulone quod dicitur. sta-
biliorem ceteros effectus.
nec cum huiusmodi ela-
tione cordis. in peccatis
simum. temporem noxamque
corruunt. & nec ueris mo-
nachus. nec sabbulcoris effectus
tur sit. quod est dicitur. uis. & ia
perfectionem sibi. & hoc ip-
so miserabili statu & conu-
satione promittit. **XVII**

Quam obrem si desiderium
fastigia perfecta uolumus
ac placencia dō conseruare.
Fundamenta eius non sicut
dum nre libidinis uolunta-
tem. sed sicut dū distincti

onis & angelice disciplinam.
iacere festinemus; quae alia
esse non possunt. quae cum
modi atque humilitas. quae
dem consuetudine & cordis
simplicitate descendit;
humilitas uero nullatenus
potentibus; nuditate
conquirit; quae per regnan-
tem. nec obediens bonum.
nec patientis robur. nec
in consuetudinis tranqui-
litas. nec consummatio ca-
ritatis poterit apprehendi.
sine quibus. ceteris. hinc bitacu-
lum spiritus sancti penitus esse non
poterit. ita pronuntians dno
ppheta; super quem re-
quiescit spiritus sanctus. nisi super
qui dicitur & humile. & tremen-
te uerba mea; si uerba
dum & exemplum. quae hebra-
icam & prophetam ueritate;
ad quem aures respiciamus. ni-
si ad pauperulum & con-
tutum spiritu. & tremen-
te

XVIII uerba mea;
Quae propter athletam qui
spiritalem agonem legi-
time ceteris. ad dno desi-
derat coronam. hinc quoque;

ferocissimam bestiam.
ut dicitur in cuncta
rum uisum. omnino
disfestin & extinguere.
Cepus quod hac in suo pectore
morante non solum om
ni generis uitae carere non
possit. Verum & iam si
quid uisum habere ui
deatur. huius ueneno
deperit. Nullo enim
modo poterit in anima
nra uisum structura con
surgere. nisi pugnata fue
rit uel humilitatis in nro
corde fundamina que fir
missime collocata. perfec
tionis & caritatis culmen
ualeant sustinere. Ita
scilicet ut quem admodum
diximus. pimum fratres;
nostri humilitate uera
intimo cordis exhibeamus
affectu. in nullo scilicet ad
quiescente seos contra
se uel laedere. quod nulla
tenus poterimus implere.
nisi abrenuntiatio ueraque
in expoliatione omnium
facultatum ac nuditate
consistat. in nobis fuerit

xpi amore fundata. deinde
ob obedientie iugum & subiectio
simplici corde ac sine ulce
sione simulatione suscep
ta. ita ut per & rabatis man
datum. nullam penitus uolun
tatem uat in nobis. quod non
aliter poterit obseruari.
nisi quis non solum se mox
huic mundo. uerum & sic
insipienter iudicet & ac stul
tum uniuersa que sibi fue
rint a senioribus imperata.
sine ulli discussione per
ficiens. sacrosancta credens
ac diuinitus promulgata. XXXIII
In quibus consistentibus. qualitate.
proculdubio statuitur ille
humilitatis uere. tranquil
lus atque immobilis subsequen
tur. ut nos in & ipsos in feno
res omnibus. iudicantes uni
uersaque nobis fuerint
rogata. ut cum & si in uisum
uel tristitia. uel damnosa.
et cum quocumque arripuerint;
nisi in lata patientissime
toleremus. que quidem
a nobis non solum facillime
tolerabuntur. uerum & iam
parua iudicabuntur ac nulla

sēmente iugiter rēcolamus.
 uel dñi nr̄i uel sc̄orum om
 nium p̄cessioner̄ confide
 ranter tantol̄ diu on̄ibus nos
 in iuris ad̄tē p̄tan̄. quanto
 longius a mentis eorum
 & conuersione distant̄.
 p̄nter̄ & icc̄m cogitantes.
 in br̄uinor̄ de hoc r̄aculo
 migrat̄ uis̄ eorum q; nos
 celer̄ sur̄t̄ huius r̄no mox
 fit̄ uis̄ r̄e r̄e confort̄. p̄r
 emptōn̄ a n̄cōn q; est h̄c
 contemplatio non solū
 superbię. uerū & icc̄m ge
 neralit̄ r̄ omnium uitio
 rum. deinde post h̄c hanc
 eandem humilitatem. & r̄ga
 dñm firmissime r̄ & r̄tēmus;
 quod cō nobis ita complebit̄.
 ut nihil nos m̄ & ip̄sorab̄ q;
 illius op̄tulatione uel gra
 tia qd̄ ad uis̄ tutū consuma
 tionē p̄st̄ n̄ & posse p̄fic̄e
 cognoscamus. sed & hoc ip̄
 sum quod intelleḡe
 m̄ br̄uimus. ei uis̄ esse mune
 ris in uentate q̄e damus.

Explicit de spū superbię

Xerophagia est siccitas a ciborum humentium
et hinc fit siccitas humentium et hinc fit siccitas

incipit uita cassiani

incipit uita cassiani

^sabstinentia
Xerophagia ^sciborum humentium id est cibis nondum cocis

Sequitur si. nouo quare legit sensu sibi

nouo quare legit sensu sibi congregat purum

Sequitur si. nouo quare legit sensu sibi congregat purum

Supra

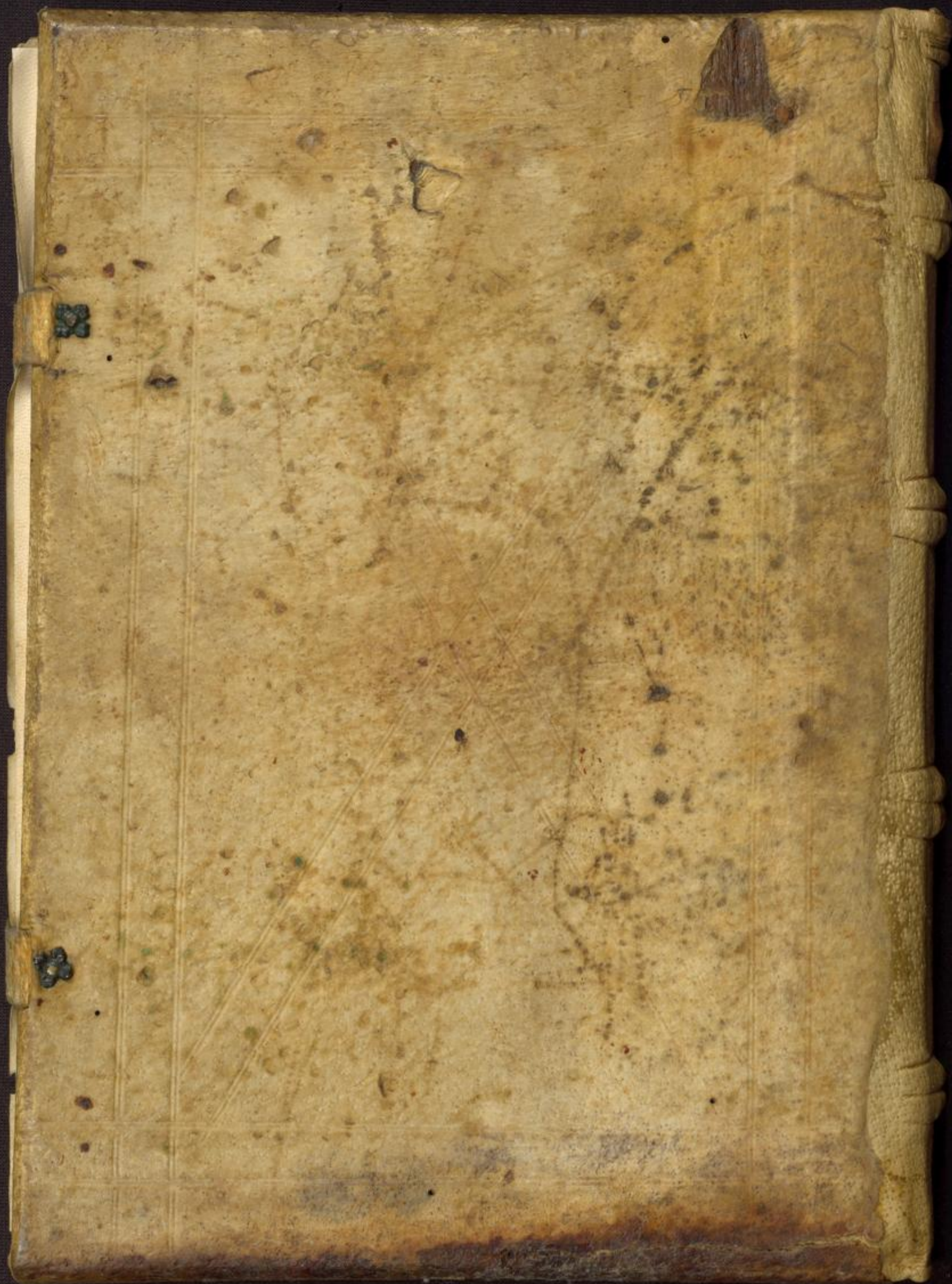
In illis
Nulla enim

uf monachozz-

restauriert Nov. 1963, R. Kn.

[Faint, mostly illegible text on a dark brown leather or parchment surface, possibly bleed-through from the reverse side. Some red ink markings are visible.]

restauriert Nov. 1863 R. K.

